

Aleg 221

Sprawozdanie

komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1894.

Wysoki Sejmie!

Projekt budżetu na rok 1894 jest pierwszym, który ułożony został po przeprowadzonej konwersji funduszków indemnizacyjnych i który przeto daje możność ocenienia o ile cel dla którego Wysoki Sejm konwersję uchwalił, osiągnięty został.

Gdy na podstawie uchwały z dnia 28. września 1892. dług indemnizacyjny Galicji wschodniej, zachodniej i Wielkiego Księstwa krakowskiego przez zaciągnięcie pożyczki w sumie 29,425.000 zł. spłacony został, przestały od r. 1894 istnieć fundusze indemnizacyjne Galicji wschodniej, Galicji zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego jako odrębne fundusze, wskutek czego Wydział krajowy już odrębnych preliminarzy indemnizacyjnych nie przedkłada. Aktywa i passywa funduszków indemnizacyjnych przeszły na fundusz krajowy, mogą one być jednak uwidocznione dopiero w budżecie na rok 1895, gdyż dopiero zamknięcie funduszków indemnizacyjnych za rok 1893. wykaże istotny stan aktywów i passywów tych funduszków.

Z dniem 1. stycznia 1894. ustał pobór dodatków indemnizacyjnych.

Do rozchodów funduszu krajowego przybyła nowa pozycja na spłatę procentów i amortyzacji pożyczki w kwocie 29,425.000 zł. w roku 1893. zaciągniętej, w rocznej racie 1,366.907 zł. i należąca się c. k. Skarbowi Państwa z tytułu podatku dochodowego od kuponów obligacji byłych funduszków indemnizacyjnych bonifikacja w sumie na r. 1894 obliczonej na 112.177 zł.

Natomiast w dochodach przybyła subwencja od c. k. Skarbu Państwa z tytułu zrealizowania długu indemnizacyjnego.

Na podstawie umowy między Wydziałem krajowym a c. k. Ministerstwem skarbu zawartej, został obowiązek Państwa płacenia subwencji niezwrotnej od roku 1893. do 1897. w sumie 2,120.000 zł. i rocznej zaliczki bezprocentowej w sumie 325.000 zł. skompenzowany z obowiązkiem kraju spłacenia c. k. Skarbowi Państwa w latach 1899 do 1904. rocznie 1,625.000 zł. a w roku 1902 i 1903 z tytułu zwrotu nadpłat po 500.000 zł. zaś w roku 1904 400.000 zł.

Po obliczeniu eskontowanych wartości ciężarów Państwa i kraju na dzień 1. stycznia 1893, pozostało saldo w kwocie 6,632.948 zł. 57 ct. jako ciężar Państwa na rzecz kraju, który ma być krajowi spłacony w latach od 1893 do 1897. włącznie, w 20. ratach kwartalnych od dnia 1. stycznia 1893 bieżących.

Rata roczna, jaka z tego tytułu od c. k. Skarbu Państwa funduszowi krajowemu do roku 1897 włącznie przypada, wynosi 1,488.935 zł. i stanowi nową pozycję dochodów funduszu krajowego.

Przedłożony przez Wydział krajowy projekt budżetu na rok 1894 oblicza dochody funduszu krajowego na 2,738.346 zł.
a wydatki na 9,641.922 zł.

Gdy jednak Wydział krajowy już po przedłożeniu projektu budżetu w osobnych sprawozdaniach zażądał dalszych kredytów w ogólnej sumie 194.997 zł.
przeto ogół wydatków przez Wydział krajowy projektowanych wynosi 9,836.919 zł.

W projekcie do budżetu przez Wydział krajowy przedłożonym wstawioną została w rubryce XIV. pozycja 174. kwota 1,696.987 zł. na spłatę dawnych długów krajowych, która to kwota oznacza zwyżkę budżetu z roku 1894 na spłatę dawnych długów przeznaczoną. Wydział krajowy wstawił tę kwotę do rozchodu funduszu krajowego chcąc tym sposobem dać już formalny wyraz intencji Wysokiego Sejmu, by zwyżki te na spłaty dawnych długów użyte zostały. W rzeczywistości jednak musi ta kwota przy ocenieniu budżetu na rok 1894 być od sumy wydatków potrąconą gdyż nie jest ona wydatkiem we właściwym tego słowa znaczeniu lecz wynikiem różnicy między dochodami funduszu krajowego wraz z projektowanymi dodatkami do podatków a rozchodami funduszu krajowego.

Jeżeli zatem od sumy rozchodów przez Wydział krajowy projektowanych w ogólnej cyfrze 9,836.919 zł.

odtrącimy przeznaczoną na spłatę dawniejszych długów krajowych kwotę 1,696.987 „

pozostają rozchody właściwe 8,139.932 zł.

a gdy dochody wynoszą 2,738.346 „

przeto pozostaje niedobór do pokrycia z dodatkami do podatków 5,401.586 zł.

Projekt budżetu, który komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi do uchwały przedstawia prelininuje wydatki w sumie 9,647.513 zł.

a po odtrąceniu kwoty na spłatę dawnych długów przeznaczonej 1,555.109 „

wydatki rzeczywiste 8,092.404 zł.

dochody własne funduszu krajowego prelininuje komisya na 2,743.937 „

pozostaje według wniosków komisji niedobór do pokrycia dodatkami do podatków 5,348.467 zł.

Preliminarz komisji budżetowej jest przeto korzystniejszym od prelininarza Wydziału krajowego o 53.119 „

Aby móżd projekt budżetu na r. 1894. porównać z uchwalonym przez Wysoki Sejm budżetem na rok 1893. trzeba od dochodów i wydatków na rok 1894. prelininowanych odtrącić to pozycye, które z tytułu konwersji funduszy indemnizacyjnych do budżetu na rok 1894 weszły.

Gdy od dochodów na rok 1894. projektowanych 2,743.937 zł.

odtrącimy subwencję od c. k. Skarbu Państwa 1,488.935 „

pozostają dochody 1,255.002 zł.

Od rozchodów prelininowanych na 9,647.513 „

potrącić należy:

kwotę na spłatę dawnych długów przeznaczoną 1,555.109 zł.

ratę roczną nowej pożyczki konwersyjnej . 1,366.907 „

bonifikację dla c. k. Skarbu państwa za podatek kuponowy od wylosowanych obligacji indemnizacyjnych 112.177 „

pozostają dochody 6,613.320 zł.

a przeto niedobór wynosilby netto 5,358.318 „

a gdy Wysoki Sejm uchwalił na rok 1893. wydatki w sumie .	6,740.850 zł.
a dochody	1,179.369 „
niedobór netto	5,561.481 zł.

przeto projekt budżetu przez Komisję budżetową przedłożony jest korzystniejszy od budżetu na rok 1893. uchwalonego o 203.163 zł.

Komisya budżetowa przedkładając Wysokiemu Sejmowi projekta budżetów w ostatnich dwóch latach, oddzielała wydatki zwyczajne od nadzwyczajnych a to sądząc, iż podział taki wydatków daje Wysokiemu Sejmowi możność ocenienia, jaka część z ogólnej sumy wydatków użyta jest na cele bieżącej administracyi we wszystkich działach gospodarstwa krajowego, jaka zaś część wydatków ma charakter inwestycyi i zależy wyłącznie od corocznych uchwał Wysokiego Sejmu.

Przy oznaczeniu wydatków jako „nadzwyczajne“ nie trzymała się komisya budżetowa wyłącznie strony formalnej tych wydatków t. j. czy one formalnie jako „nadzwyczajne“ uchwalone być mają, lecz zaliczyła do wydatków nadzwyczajnych także i wszystkie te wydatki, które mają charakter inwestycyjny.

W preliminarzu na rok 1894 znajdują się następujące wydatki nadzwyczajne a względnie inwestycyjne:

Wydatki nadzwyczajne i inwestycyjne

Rubr. II. Zaliczki na płace	2.900 zł.
„ VI. Dobudowanie lecznicy w Rabce	1.000 „
„ VII. Zaliczki dla funduszów szkolnych okręgowych	40.000 „
„ VII. Zasiłki na budowę szkół	7.000 „
„ VII. „ dla utrzymanych przez korporacye	16.884 „
„ VII. Emerytury z funduszu szkolnego (nadzw.)	4.500 „
„ VII. Budowa teatru w Krakowie	3.750 „
„ X. Budowa drogi Kańczuga Dynów	30.000 „
„ X. Rekonstrukcyje dróg krajowych	40.000 „
„ X. Naprawa szkód na drogach z powodu powodzi	35.000 „
„ X. Fundusz pożyczkowy drogowy	20.000 „
„ X. Domki mytnicze	3.000 „
„ X. Koleje niższorzędne	300.000 „
„ X. Kolej Pałahicze-Tłumacz	2.000 „
„ XI. Szpital Lwów:	
Budowa zakładu położnic	55.000 „
Przygotowanie do budowy klinik	3.000 „
Pogłębienie studni	2.000 „
Pawilon chorób zakaźnych	41.000 „
„ XI. Szpital św. Łazarza:	
Roboty konserwacyjne	3.300 „
Bielizna i sprzęty	3.083 „
Wyekwipowanie Siostry Miłosierdzia dla oddziału chorób krtani	200 „
„ XI. Kulparków:	
Zakupno sprzętów	1.300 „
Wentylator w kuchni zakładowej	1.800 „
Do przeniesienia	616 717 zł

	Z przeniesienia	616.717 zł.
Rubr. XIII. Budowy wodne i melioracye		450.735 "
" XIV. Odsetki dla funduszu szkolnego krajowego od efektów na fundusz pożyczkowy na budowę szkół		10.163 "
" XIV. Bonifikacya c. k. Skarb. państwa podatku kuponowego		112.177 "
" XIV. Spłata dawnych długów krajowych		1,555.109 "
" XV. Wydatki nadzwyczajne względnie inwestyc. szkół rolniczych i szkół publicznych		100.639 "
" XV. Podniesienie hodowli bydła		46.500 "
" XV. Stypendya dla instruktorów uprawy lnu		1.000 "
" XVI. Przemysł (wydatki nadzwyczajne)		29.050 "
" XVI. Dotacya funduszu przemysłowego		25 000 "
" XVII. Wystawa krajowa		30.000 "
" XVII. Powodzianie		100.000 "
" XVII. Zakupno pamiątek po ś. p. Matejce		10.000 "
	Razem	<u>3,087.090 zł.</u>

a po odtrąceniu bonifikacyi do Skarbu Państwa z tytułu podatku dochodowego od kuponów obligacyi indemnizacyjnych w kwocie 112.177 zł. i przeznaczonych na spłatę dawnych długów krajowych kwoty 1,555.109 zł. pozostają wydatki nadzwyczajne w ogólnej kwocie 1,419.804 zł.

Gdy zaś w uchwalonym budżecie na rok 1893. suma wydatków nadzwyczajnych wynosiła

przeto wydatki nadzwyczajne są w preliminarzu komisji na rok 1894 o	<u>1,282.716 zł.</u>
większe niż na rok 1893.	137.088 zł.

Szczegółowe różnice między preliminarzem Wydziału krajowego a wnioskami komisji uwidocznione są w następującem zestawieniu:

Summaryusz budżetu krajowego na rok 1894.

Rubryka	W y d a t k i	Według wniosków komisji budżetowej a po części uchwał Sejmu		Z porównania	
		Według wniosków komisji budżetowej a po części uchwał Sejmu		więcej	mniej
		zł.	zł.	zł.	zł.
I.	Koszta reprezentacyi kraju	—	108.446	—	—
II.	" zarządu	24.220	287.589	—	9.210
III.	" leczenia	—	850.000	—	10.000
IV.	" szczypania	—	70.000	—	—
V.	Wydatki sanitarne	—	19.000	—	—
VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	—	18.474	—	—
VII.	Na cele wykształcenia i oświaty	1.362	1,714.227	500	—
VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	—	13.520	—	—
IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	—	194.542	—	—
X.	Wydatki na komunikacye	—	1,340.271	225	—
XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	48.026	69.625	—	8.853
XII.	Wydatki na szupaństwo	—	25.000	—	1.000
XIII.	Budowy wodne i melioracye	—	463.295	—	12.560
XIV.	Umarzanie pożyczek	—	3,737.130	—	157.708
XV.	Na cele rolnictwa i górnictwa	18.640	491.821	—	37.640
XVI.	" przemysłu	500	142.237	—	1.230
XVII.	Rozmaite wydatki	102.249	82.980	18.530	—
	Suma wydatków	194.997	9,641.922	48.795	238.201
		9,836.919			189.406

Rubryka	Dochody	Według preliminarza Wydziału krajowego		Według wniosków komisji budżetowej a po części uchwał Sejmu		Z porównania	
		złotych	złotych	złotych	złotych	więcej	mniej
I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	248.000	247.004	—	996	—	—
II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	25.000	25.000	—	—	—	—
III.	Dochody z dróg krajowych	232.373	232.373	—	—	—	—
IV.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	4.975	11.062	6.087	—	—	—
V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	38.750	38.750	—	—	—	—
VI.	" pożyczek	60.810	60.810	—	—	—	—
VII.	Dochody szkół gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.340	6.340	—	—	—	—
VIII.	" szkół i folwarku w Dublinach	59.004	57.504	—	1.500	—	—
IX.	" w Czernichowie	53.595	53.595	—	—	—	—
X.	" innych szkół rolniczych krajowych	16.284	16.284	—	—	—	—
XI.	Zwroty za sprawdzenie rachunków aptekarskich	600	600	—	—	—	—
XII.	Dochody z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z roku 1886	3.402	3.402	—	—	—	—
XIII.	Dochody z kwaterunku żandarmerji	61.438	61.438	—	—	—	—
XIV.	Dochód ze zwrotu wydatków szpapasowych	8.000	8.000	—	—	—	—
XV.	Dochody z krajowych składów zbożowych i spirytusowych	37.070	37.070	—	—	—	—
XVI.	" opłat konsumcyjnych	335.000	335.000	—	—	—	—
XVII.	Różne dochody	1,547.705	1,549.705	2.000	—	—	—
	Suma dochodów	2,738.346	2,743.937	8.087	2.496	—	—
				5.591			

Szczegółowe sprawozdania komisji o pojedynczych działach, rubrykach i pozycjach budżetu krajowego zawierają powody, które skłoniły komisję budżetową do przedstawienia Wysockiemu Sejmowi odmiennych wniosków od tych, które były podstawą preliminarza przez Wydział krajowy przedłożonego.

Dla poglądu zestawiamy poniżej uzasadnienie szczegółowe różnic między preliminarzem Wydziału krajowego a komisji budżetowej:

W y d a t k i.

	Więcej:	Mniej:
W rubr. II. obniżono wydatek na koszta zarządu o		9.210 zł.
mianowicie zniżono:		
płace oddziału konceptowego	7.137 zł.	
" " rachunkowego	6.173 "	
dyurna oddziału manipulacyjnego	2.880 "	
razem zniżono	16.190 zł.	
podwyższono zaś:		
płace oddziału manipulacyjnego	2.880 zł.	
dary z łaski	1.200 "	
zaliczki na płace	2.900 "	6.980 "
pozostaje zniżenie j. w.	9.210 zł.	
W rubr. III. obniżono koszta leczenia ubogich		10.000 "
W rubr. VI. podwyższono o	500 zł.	
z powodu przyznania subwencyj:		
Towarz. opieki nad niemowlętami	100 zł.	
Ochronce w Wielkich oczach	300 "	
Stowarz. opieki nad uwolnionymi więźniami	100 "	
razem j. w. 500 zł.	500 zł.	
W rubr. VII. podwyższono ogółem o	29.540 "	
mianowicie:		
dla Akademii Umiejętności podwyższono zwykłą subwencyę o	1.000 zł.	
i przeniesiono na tę pozycyę z rubr. XV. na wydanie atlasu geolog.	2.500 "	
niedobór funduszu szkolnego krajowego	10.590 "	
na budowę teatru w Krakowie	3.750 "	
dla teatru w Stanisławowie	500 "	
" internatu pp. Nazaretanek w Krakowie	1.000 "	
" Towarz. „Lutnia“ w Krakowie	200 "	
" Towarz. „Echo“ we Lwowie	200 "	
" Koła spiewacko gimnast.	100 "	
" Towarzystwa „Proświta“	2.000 "	
" Barwińskiego na histor. bibl.	500 "	
" ks] Dzułyńskiego na wydawn. ruskie	400 "	
" czasopismo „Dzwinok“	100 "	
do przeniesienia	22.840 zł.	30.040 zł. 19.210 zł.

	z przeniesienia	22.840 zł.	30.040 zł.	19.210 zł
dla wydawnictwa dziełek ludowych	:	1.000 "		
" Towarz. oświaty ludowej w Tarnowie		100 "		
" dla Towarz. historycznego we Lwowie		700 "		
" burs ruskich i polskich		4.000 "		
" Stowarz. akademickich		700 "		
" Towarz. Ad. Mickiewicza		400 "		
" Stowarz. Przytulisko wiedeńskie		100 "		
" Szkoły ŚŚ. Felicjanek w Uhnowie		300 "		
na wydawnictwo dzieł politechnicznych		500 "		
dla Towarz. Szewczenki		500 "		
" Towarz. „Gromada“		100 "		
" ks. Cyryła Sieleckiego		300 "		
	razem dodano	31 540 zł.		
natomiast wykreślono stypendyum				
im. Matejki		1.000 zł.		
na utrzymanie szkoły izraelickiej				
w Tarnopolu		1.000 zł.	2.000 zł.	
	zniżono zatem j. w.		29 540 zł.	
W rubr. X. dodano dary z łaski:				
Zielińskiemu Aleksandrowi		100 "		
Ronówald Eleonorze		50 "		
Dziakiewiczowej		50 "		
Laszczyńskiemu Łukaszowi		25 "	225 "	
W rubr. XI. dotacje dla zakładów krajowych zniżono w ogóle o				8.853 "
W rubr. XII. wydatki na szupaśnictwo zniżono o				1.000 "
W rubr. XIII. budowy wodne i melioracye zniżono w ogóle o				12.560 "
mianowicie wykreślono:				
na regul. rzeki Dunajec		14.000 zł.		
zniżono placę referenta prawnego o		560 "		
	razem	14.560 zł.		
natomiast zaś podwyższono na popieranie do-				
świadożeń z kulturą torfowisk o		2.000 "		
	różnica j. w.		12.560 zł.	
W rubr. XIV. zniżono				157.708 "
mianowicie:				
na umorzenie pożyczki krajowej z r. 1885 o		15.830 zł.		
na spłatę dawnych długów krajowych		141.878 "		
	razem j. w.	157.708 zł.		
W rubr. XV. zniżono ogółem				37.640 "
mianowicie zniżono na:				
szkołę lasową o		400 zł.		
zakłady dublańskie		8.648 "		
" czernichowskie		11.212 "		
szkołę w Horodence		500 "		
" w Kobiernicach		1.200 "		
wydanie atlasu geologicznego		2.500 "		
(przeniesiono do rubr. VII).				
Do przeniesienia		24.460 zł.	30.265 zł.	23.6971 zł.

			Więcej	Mniej
	Z przeniesienia	24.460 zł.	30.265 zł.	236.971 zł.
	na zalesienie wydm w pow. niskim	80 "		
	stypendya górnicze	500 "		
	podręcznik „Fizjologii zwierząt“	600 "		
	koszta licencyonowania buhajów	6.000 "		
	szkołę gospodyń w Iwoniezu	3.000 "		
	głębokie wiercenie	5 000 "		
	razem zniżono	39.640 zł.		
	natomiast podwyższono			
	na uprawę tytoniu o	1.000 zł.		
	na stypendya dla instruktorów			
	uprawy lnu	1.000 "	2.000 "	
	pozostaje zniżenie j. w.	37.640 zł.		
W rubr. XVI.	zniżono ogółem o			1.230 "
	a to zniżono:			
	na szkoły przemysłowe uzupełniające	1.400 zł.		
	szkołę garncarską w Kołomyi	500 "		
	razem	1.900 "		
	natomiast podwyższono:			
	na szkołę robót kobiecych pp. Be-			
	nedyktynek w Przemyśle o	170 zł.		
	dla stow. Pracy kobiet w Krakowie	500 "	670 zł.	
	zniżono zatem j. w. o	1.230 zł.		
"	XVII. podwyższono ogółem o		18.530 "	
	mianowicie dodano:			
	przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gminy			
	koszta utrzymania Małgorzaty Czaban	370 zł.		
	Towarzystwom ratunkowym	600 "		
	Związkowi straży pożarnych	3.000 "		
	Zakupno pamiątek po śp. Matejce	10.000 "		
	Pensya dla p. Sawczyńskiej	500 "		
	" " " Szaszkiewiczowej	300 "		
	Pogorzeley	360 "		
	Rozmaite zasiłki	300 "		
	Misyse katolickie	3.000 "		
	Tarsińskiemu za pomoc kanc. w kuratoryi szkoły			
	ogrodniczej w Tarnowie	100 "		
	razem j. w.	18.530 zł.		
	Razem		48.795 "	238.201 "
	Ogółem zmniejszono o			189.406 zł.
	W dochodach:			
W rubr. I.	Zniżono pozostałość z rach, lat ubiegłych o			996 zł.
"	IV. podwyższono nadwyżkę dochodów od zakładu			
	kulparkowskiego o		6.087 "	
"	VIII. zniżono dochody szkoły dublańskiej o			1.500 "
"	XVII. podwyższono subwencyę na utrzymanie biura melioracyjnego o		2.000 "	
	razem		8.087 zł.	2.496 zł.
	Ogółem podwyższono doohody o		5.591 zł.	

Nadto przedstawia Komisya budżetowa podobnie jak w ostatnich dwóch latach Wysokiemu Sejmowi obraz gospodarki krajowej przez zestawienie głównych działów teje gospodarki bez względu na rubryki i pozycye. W tem zestawieniu przedkłada Komisya wydatki *netto* a więc już po uwzględnieniu prelininowanych w odnośnych działach dochodów tego samego działu dotyczących.

Poszczególnienie				Wedle prelininarza i dodatkowych sprawozdań Wydziału krajowego, wydatki netto zł.	W stosunku do ogółu czystych wydatków %	Wedle uchwał komisji budżetowej zł.	W stosunku do ogółu czystych wydatków %	
I. Na reprezentację i zarząd.								
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	I.	108.446					
"	"	II.	296.799					
"	"	XVII. poz. 320	30.000	435.245				
<i>Dochody:</i>	Rubr.	V. " 11	20.000	415.245	5.40	402.552	5.37	
II. Na kosztu leczenia w najobszerniejszym znaczeniu.								
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	III.	860.000					
"	"	IV.	70.000					
"	"	V.	19.000					
"	"	XI.	117.651	1,066.651				
<i>Dochody:</i>	"	IV. poz. 10	2.305					
"	"	V. " 12	15.000					
"	"	V. " 13	450					
"	"	XI. " 42	600	18.355	1,048.296	13.65	1,023.356	13.68
III. Na kosztu oświaty.								
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	VII (wyłącz. poz. 62)	1,708 589					
"	"	VIII.	13.520	1,722.109				
<i>Dochody:</i>	"	XVII. poz. 52	300					
"	"	XVII. " 52 a)	2.200	2.500	1,719.609	22.39	1,745.379	23.32
IV. Na drogi i komunikacje.								
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	X.	1,340 046					
<i>Dochody:</i>	"	III.	232.373					
"	"	V. poz. 14	1.300					
"	"	XVII. " 56	3.823	237 496	1,102.550	14.35	1,102.775	14.73
V. Na budowy wodne i melioracje.								
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	XIII.	463,295					
<i>Dochody:</i>	"	VI. poz. 16	693					
"	"	XVII. " 53	1.000					
"	"	XVII. " 54	1.500	3.193	460.102	5.99	445.542	5.95
Do przeniesienia				4.745.802	61.78	4,719.604	63.05	

Poszczególnienie	Wedle preli- minarza i dodatkowych sprawozdań Wydziału krajowego, wydatki netto zł.	W stosunku do o- gółu czystych wy- datków %	Wedle uchwał komisyi budżetowej zł.	W stosunku do o- gółu czystych wy- datków %
Z przeniesienia	4,745 802	61·78	4,719.604	63·05
VI. Na cele gospodarstwa krajowego.				
(Rolnictwo, górnictwo i przemysł z wyłączeniem kwoty 29.164 zł. na raty umorzenia pożyczek: na szkołę wete-rynaryi, składy publiczne, szkołę lasową i Dubliny)				
<i>Wydatki:</i> Rubr. XV.	500 297			
" XVI.	142.737		643.034	
<i>Dochody:</i> " VI. poz. 20	40			
" VI. " 22	50			
" VI. " 23	100			
" VI. " 24	40			
" VI. " 27	200			
" VII.	6.340			
" VIII.	59 004			
" IX.	53 595			
" X.	16.284			
" XV.	37.070			
" XVII. poz. 57	100			
" XVII. " 59	4 000			
" XVII. " 60	6.000			
" XVII. " 61	1.000	183 823	459 211	5·98
			421.841	5·64
VII. Na bezpieczeństwo publiczne.				
<i>Wydatki:</i> Rubr. IX.	194.542			
" XII.	25 000		219.542	
<i>Dochody:</i> Rubr. IV. poz. 7	2.670			
" XIII.	61.438			
" XIV.	8.000	147.434	1·92	146.434
				1·96
VIII. Na umorzenie pożyczek i opłatę procentów.				
<i>Wydatki:</i> Rubr. VII. poz. 62.	7.000			
" XIV.	3,737.130			
" XV. (jak poszcz. w dz. VI.)	29.164		3,773.294	
<i>Dochody:</i> Rubr. II.	25.000			
" XVII. poz. 58.	38.657			
" " " 62.	1,488.935	2,220.702	28·91	2,070.471
				27·66
Do przeniesienia	7,573.149	98·59	7,358.350	98 31

Poszczególnienie				Wedle preli- minarza i dodatkowych sprawozdań Wydziału krajowego, wydatki netto zł.	W stosunku do o- gółu czystych wy- datków %	Wedle uchwał komisyi budżetowej zł.	W stosunku do o- gółu czystych wy- datków %
Z przeniesienia				7,573.149	98-59	7,358.350	98-31
IX. Na cele dobroczynne i rozmaite.							
<i>Wydatki:</i>	Rubr.	VI	18.474			
"	XVII. p.	321.	. . .	12.000			
"	"	322.	. . .	4.000			
"	"	323.	. . .	5.000			
"	"	324.	. . .	1.500			
"	"	325.	. . .	80			
"	"	326.	. . .	25.000			
"	"	327.	. . .	5.000			
"	"	328.	. . .	400			
"	Dla powodziain		. . .	100.000			
"	Rozmaite koszta utrzym.		. . .	2.249	173 703		
<i>Dochody:</i>	Rubr.	V. poz.	15. . . .	2.000			
"	VI.	"	17—19. . .	900			
"	"	"	21. . . .	33.333			
"	"	"	25. . . .	120			
"	"	"	26. . . .	25 334			
"	XII.	"	43. . . .	3.402			
"	XVII.	"	55. b) c)	190	65.279	108 424	1-41
				7,681.573	100%	7,485.580	100%

Porównując powyższe zestawienie z budżetem na rok 1893 uchwalonym okazuje się, że budżet na rok 1894 zawiera wydatki netto:

w dziale I. (na reprezentację i zarząd) wydatki wyższe o 18.602 zł. a w stosunku do całości niższe o 1·12%;

w dziale II. (na cele zdrowotne) niższe o 88.041 zł a procentowo mniej o 5·11%;

w dziale III. (na koszta oświaty) więcej o 121.418 zł a mniej procentowo o 4·13%;

w dziale IV. (na drogi i komunikacje) mniej o 113 764 zł. a procentowo mniej o 5·84%;

w dziale V. (budowy wodne i melioracje) więcej o 167.958 zł a procentowo więcej o 1 26%;

w dziale VI. (na cele gospodarstwa krajowego) więcej o 38.420 zł. a procentowo mniej o 0·84%;

w dziale VII. (bezpieczeństwo publiczne) mniej o 76.354 zł. a procentowo mniej o 1·81%;

w dziale VIII. (umorzenie pożyczek, opłata procentów i spłata długów) więcej o 1,374.687 zł. a w stosunku do całości więcej o 15·90%;

w dziale IX. (dobroczynne i rozmaite) więcej o 153.446 zł a procentowo więcej o 1·69%.

Znaczne podwyższenie wydatków w dziale VIII. pochodzi ztąd, iż w dziale tym mieści się rata roczna na procenta i amortyzację pożyczki konwersyjnej i kwota przeznaczona na spłacenie dawnych długów.

Wysoki Sejm przyznał uchwałą z dnia 20. maja 1893 dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego ulgi w opłacie dodatków, które na rok 1894 wynosić mają 14 centów od jednego reńskiego podatku.

Jeżeli przeto Wysoki Sejm uchwali na rok 1894 dodatki do podatków w wysokości 65 centów, to opodatkowani w Wielkim Księstwie Krakowskim płacić będą w tymże roku po 51 ct., a dochód z dodatków do podatku przyniesie:

W Wielkim Księstwie Krakowskim z wydatnością 8.313 zł. po 51 centów od jednego reńskiego podatku 424.116 zł.

W Galicyi wschodniej i zachodniej z wydatnością 99.684 zł. po 65 ct. od jednego reńskiego podatku 6,479.460 „

Dochód z dodatków do podatków razem 6,903.576 zł.

Według wniosków Komisji budżetowej wynoszą:

Dochody własne funduszu krajowego 2,743.937 zł.

Dodatki do podatków 6,903.576 „

Suma dochodów 9,647.513 zł.

Gdy zaś wydatki według wniosków Komisji budżetowej wynoszą 8,092.404 „

przeto pozostaje 1,555.109 zł.

która to kwota użyta by została na spłatę długów krajowych.

W preliminarzu Wydziału krajowego jakkolwiek mniej korzystnym od preliminarza Komisji o 53.119 zł. przeznaczoną była na spłatę dawniejszych długów krajowych kwota 1,696.987 zł., a przeto o 141.878 zł. więcej niż w preliminarzu Komisji budżetowej a to z tego powodu, iż Wydział krajowy we wnioskach swoich do preliminarza nie wziął w rachubę kredytów, których zażądał w osobnych sprawozdaniach już po przedłożeniu budżetu w ogólnej cyfrze 194.997 zł.

Jakkolwiek program finansowy przy uchwaleniu konwersyi przez Wydział krajowy przedłożony a przez komisję budżetową za podstawę wniosków przyjęty, nie jest dla Wysokiego Sejmu obowiązującym, sądzi Komisya budżetowa, iż Wysoki Sejm w uchwale swej przeszłorocznej obniżenie dodatków do podatków chciał uczynić zawisłem od spełnienia głównego punktu rzezonego programu finansowego t. j., iż przez czas w którym wpływać będzie do funduszu krajowego z tytułu ugody indemnizacyjnej subwencya rządowa a więc obecnie do końca roku 1897, spłacone zostaną wszystkie długi krajowe prócz pożyczki 29,425.000 zł. na spłatę długu indemnizacyjnego w roku 1893 zaciągniętej i reszty pożyczki z roku 1873, której spłacić ze względów formalnych nie można. Rzeczą jest przeto Komisji ocenić, czy pomimo obniżenia dodatków o 3 centy proponowanego przez Wydział krajowy intencji Wysokiego Sejmu stanie się zadość.

Według przybliżonych obliczeń z roku 1892 miano użyć na spłatę dawnych długów:

w roku 1893	1,782.859 zł.
w „ 1894	2,274.300 „
i miała zostać zwyczajka na rok 1895	484.489 „
razem	4,541.648 zł.

Spłacono faktycznie w r. 1893: do funduszu propinacyjnego 650.000 zł.

„ policyi krajowej 132.859 „

pożyczkę emisyjną z roku 1885 319.000 „

razem 1,101.859 zł.

Według wniosków Komisji budżetowej przy dodatkach do podatków w kwocie 65 centów pozostanie na spłatę dawnych długów 1,555.109 zł. a doliczając do tego dwuletnią różnicę w subwencyi c. k. Skarbu państwa, z której już na podstawie ugody potrąca się dług do Skarbu państwa, który dopiero

Do przeniesienia 2,656.968 zł.

	Z przeniesienia	2.656 963 zł.
w latach 1899 do 1904 spłaconym być miał	1,872.130 „	
otrzymujemy kwotę na spłatę długów w latach 1893 i 1894 przeznaczoną	4,529.098 zł.	

czyli tylko mniej o 12 550 zł. niż przeznaczano w programie finansowym z roku 1892.

Jeżeli jednak zważymy, że Wydział krajowy oprócz długów w roku 1893 zapłaconych w miesiącu styczniu b. r. wypowiedział na dzień 1. maja b. r. pożyczki emisyjne z lat 1884, 1888 i 1889 w ogólnej sumie 1,975 000 zł. przeznaczając na spłatę tych pożyczek w bardzo znacznej i przeważnej części nadwyżki kasowe z roku 1893, można już dziś stanowczo twierdzić, iż pomimo obniżenia dodatków do podatków o 3 ct., program finansowy z r. 1892. nie tylko uszczerbku nie dozna, lecz dawne długi krajowe spłacone zostaną w terminie krótszym niż to przewidzianem było podczas uchwalania spłaty a względnie konwersyi długów indemnizacyjnych.

Komisya budżetowa przedkłada przeto poniżej zgodnie z Wydziałem krajowym wniossek, by Wysoki Sejm na rok 1894 uchwalić zechciał dodatki do podatków dla Galicyi wschodniej i zachodniej po 65 centów od jednego złotego, a dla Wielkiego Księstwa krakowskiego po 51 ct. od jednego zł.

Zarazem wnosi komisya, by kwota, o którą dochody własne funduszu krajowego wraz z dodatkami do podatków przewyższają preliminowane przez komisję rozchody to jest 1,555 109 zł., wstawioną została do budżetu wydatków w rubryce XIV. poz. 174. „na spłatę dawniejszych długów“.

Na podstawie powyższych uwag stwierdza komisya Komisya budżetowa, iż cel dla którego konwersya długów indemnizacyjnych uchwaloną została o ile o tem z budżetu na rok 1894 wnosić można w zupełności osiągniętym został.

Nie wynika ztąd wcale, by można mówić o świetnym lub choćby tylko bardzo pomyślnym stanie budżetu krajowego, bo Wysoki Sejm uchwalając dodatki do podatków w kwocie 65 ct. nakłada na opodatkowanych bardzo znaczny ciężar, który przez nich z łatwością ponieśiony nie będzie. Natomiast może Wysoki Sejm z zadowoleniem przyjąć do wiadomości, że przez tak znaczne ofiary osiągnął uregulowane stosunki finansowe i uzyskał to, co winno być dążeniem każdego kraju i państwa — równowagę w budżecie.

Czy ten stan rzeczy będzie długotrwałym to już dziś zależy wyłącznie od woli Wysockiego Sejmu.

Komisya budżetowa przedkładając w r. 1892 wnioski w sprawie konwersyi fundusów indemnizacyjnych dała wyraz nadziei, że równowaga w budżecie krajowym gdy raz osiągnięta zostanie znajdzie skuteczną i gorliwą obronę u wszystkich powołanych do tego czynników a przedewszystkiem u Wydziału krajowego.

Dziś komisya z zadowoleniem stwierdza, iż członkowie Wydziału, którzy brali udział w obradach komisji budżetowej, podzielali w zupełności zapatrywania komisji budżetowej i bronili z naciskiem i skutecznie projektu budżetu przez Wydział krajowy przedłożonego, uważając go słusznie w cyfrach ostatecznych do maksimum tego, czem Wysoki Sejm rozporządzać może bez obawy utracenia równowagi w budżecie.

To stanowisko Wydziału krajowego i zrozumienie obowiązków jakie na nim w pierwszej linii ciąży dodaje otuchy, że stan finansów krajowych nie ulegnie w latach przyszłych niepomyślniej zmianie.

Jeżeli równowaga w budżecie na przyszłość utrzymaną być ma, to każdy wydatek, każda inwestycya musi być nietylko z tego stanowiska badaną, czy jest użyteczną i potrzebną ale przedewszystkiem należy rozważyć czy się da w ramach budżetu pomieścić bez niebezpieczeństwa dla równowagi budżetowej tak w tym roku, na który budżet ma być przedkładany, jak i w latach następnych.

Zarazem wypowiada Komisya budżetowa życzenia, by Wydział krajowy wszelkie wydatki proponował przedkładając całość budżetu i unikał dodatkowych sprawozdań, które na

budżet wpływ mieć mogą. Gdy bowiem Wydział krajowy wnioski finansowe przedkłada na podstawie całości budżetu mogą, a często muszą dodatkowe sprawozdania zmienić podstawę tych wniosków.

Komisya budżetowa przedstawia poniżej wnioski co do przenoszeń zaoszczędzeń przy pojedynczych pozycjach wydatków na inne pozycje zgodnie z życzeniem Wydziału krajowego z małymi tylko wyjątkami i tak :

Komisya nie zgadza się na przenoszenie oszczędności w rubryce II. poz. 24. lit. e. na inne litery tej samej pozycyi, gdyż w pozycyi e. preliniuje Wydział krajowy wydatek na dyurnistów dla zarządu długu krajowego z roku 1893 a zatem na cel specjalny. Gdyby w tej pozycyi uzyskać się dała pewna oszczędność będzie rzeczą Wydziału krajowego niżyc żądanie na lata następne.

W rubryce XV. pozycya 194. żąda Wydział krajowy virement z pozycyą 196 i 197 zapewne tylko przez pomyłkę, gdyż pozycya 194 „Towarzystwo rolnicze w Krakowie“ nie stoi w żadnym stosunku z pozycyami 196 i 197 na „badania geologiczne“.

Również nie zgadza się komisya budżetowa na virement między pozycyą 203 i 204 gdyż Wysoki Sejm uchwalając w pozycyi 203 stypendya dla uczniów szkoły lasowej we Lwowie a w poz. 204 stypendya dla arbituryentów tejże szkoły wysyłanych na praktykę, oznaczył ściśle granice w jakich obydwu te różne cele wspierać chce.

Nakoniec nie zgadza się komisya na virement między pozycyami 210 i 211 „Składy zbożowe we Lwowie i Krakowie“, gdyż każdy z tych zakładów krajowych stanowi dla siebie zupełnie odrębną całość.

Wydział krajowy w swem sprawozdaniu o budżecie przedstawia do uchwały wniosek, iż od 1. stycznia 1894. ustaje pobór dodatków do podatków na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej i zachodniej i Wielkiego Księstwa krakowskiego, i że nadal ściągane będą tylko zaległości tych dodatków za lata poprzednie.

Komisya budżetowa jednak tego wniosku do uchwały nie przedkłada, gdyż wniosek równobrzmiący uchwalony już został przez Wysoki Sejm przy prowizoryum budżetowem na I. kwartał 1894.

Na podstawie powyższych wywodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Do budżetu wydatków rubryki XIV. pozycya 174. „na spłatę dawniejszych długów krajowych“ wstawia się kwotę 1,555.109 zł.
2. Na rok 1894. ustanawia się dochody własne funduszu krajowego na 2,743.937 „
a wydatki na 9,647.513 „

3. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1894. pobierany będzie dodatek do podatków bezpośrednich państwowych w wysokości 65 centów od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

4. Opodatkowaniu w mieście Krakowie i w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim, opłacać będą dodatek w kwocie o 14 centów niższy od postanowionego w ustępie 3-cim a zatem w kwocie 51 centów od każdego złotego w. a. całej należności państwowych podatków bezpośrednich.

5. Kwoty przyzwolone na rok 1894. w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszym, jakoteż wszystkich innych zakładów krajowych, winny być wydawane tylko na cele oznaczone w pojedynczych rubrykach i pozycjach a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych

i nadzwyczajnych. Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach wydatków zwyczajnych funduszu krajowego w znaczeniu ściślejszem:

- a) w Rubr. I. między poz. 5, 6 i 7 i między pozycjami 8, 9 i 10.;
- b) w Rubr. II. między lit. a, b, c, d, poz. 24.;
- c) w Rubr. X. między poz. 124 i 125, tudzież między pozycjami 129, 130 i 131.;
- d) w Rubr. XV. między pozycjami 196 i 197, 219 i 220 i w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i szkoły uprawy lnu w Gródku, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół.;
- e) w Rubryce XVI. między pozycjami 265 i 312, między pozycjami 311 i 316, wreszcie między pozycjami działów A, B, D, E, wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna.

Lwów dnia 11. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego i sprawozdawca:

Stanisław Badeni.

Budżet krajowy na rok 1894.

Dochody.

(Sprawozdawca poseł Zagórski.)

Wysoki Sejmie!

W sprawie preliminowanych przez Wydział krajowy dochodów własnych funduszu krajowego na rok 1894, komisya budżetowa ma zaszczyt przedstawić następujące sprawozdanie:

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.

Poz. 1. Zamknięcie rachunków funduszy krajowych za rok 1892 wykazuje nadwyżkę dochodów nad wydatkami; zamknięcie rachunków tychże funduszy za rok 1893 nastąpić jeszcze nie mogło. Komisya budżetowa wstawia zatem w tę rubrykę pozostałość z tych rachunków za rok 1892 zgodnie z ich zamknięciem w kwocie 247.004 zł.

Rubryka II.

Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych.

Poz. 2. Jedyne źródłem tej rubryki był fundusz uposażenia Kasy krajowej, źródłem przypadkowym bywała chwilowa dotacya sporadycznej nadwyżki dodatków krajowych, przelanych do skarbu krajowego nad wydatkami bieżącymi, przy częstej potrzebie zaradzania niedostatkowi kasowemu; z powodu nierównomiernego wpływu dodatków krajowych, dochody tej rubryki nie mogły być znacznymi. Po dokonanej konwersyi długu indemnizacyjnego spodziewane są większe kapitały dyspozycyjne do chwilowej lokacyi; komisya budżetowa zatem zgodnie z Wydziałem krajowym wstawia w tę rubrykę kwotę 25.000 „

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

Wedle osobnego sprawozdania.

Poz. 3.	Myta na drogach krajowych	225.000 zł.
" 4.	Odsetki zwłoki i kary konwencyjonalne	600 "
" 5.	Grzywny za przestępstwa drogowe	80 "
" 6.	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	6.693 "
	Suma rubryki III.	232.373 zł.

Rubryka IV.

Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych.

Wedle specjalnych preliminarzy.

Poz. 7.	Od funduszu polycyi krajowej	2.670 zł.
" 8.	" " szpitala św. Łazarza w Krakowie	—
" 9.	" " szpitala lwowskiego	—
" 10.	" " zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	8.392 "
	Suma rubryki IV.	11.062 zł.

Rubryka V.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Zgodnie z Wydziałem krajowym.

Poz. 11.	Od urzędników krajowych z płac	20.000 zł.
" 12.	" " szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	15.000 "
" 13.	" " gmin za dawniejsze kosztu leczenia	450 "
" 14.	" " Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	1.300 "
" 15.	Rozmaite	2.000 "
	Suma rubryki V.	38.750 zł.

Rubryka VI.

Z w r o t y p o ż y c z e k .

Poz. 16.	Chorzelowska spółka wodna dla odpływu wód w powiecie mieleckim między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską od pożyczki 6.300 zł., VIII. rata :	
	a) w kapitale	630 zł.
	b) w 4 ^o / _o odsetkach	63 "
		693 zł.
" 17.	Chrzanów, Wydział powiatowy V. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł. dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 "
	Do przeniesienia	993 zł.

	Z przeniesienia . . .	993 zł.
Poz. 18.	Myślenice, Wydział powiatowy, VI. rata bezprocentowej pożyczki 3,000 zł., dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 „
„ 19.	Wieliczka, Wydział powiatowy. IX. i X. rata bezprocentowej pożyczki 3.000 zł., dla ludności dotkniętej gradobiciem	300 „
„ 20.	Kańczuga, szkoła koronkarska, V. i VI. rata bezprocentowej pożyczki 200 zł., udzielonej na fundusz obrotowy	40 „
„ 21.	Od Wydziałów powiatowych, zwrot bezprocentowych pożyczek udzielonych dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w r. 1889, mianowicie:	
	1. Borszczów, Wydział powiatowy III. rata od pożyczki 25 000 zł.	4.167 „
	2. Brzesko, „ „ „ „ „ „ 3.500 „	583 „
	3. Brzozów, „ „ „ „ „ „ 8.000 „	1.333 „
	4. Buczacz, „ „ „ „ „ „ 10.000 „	1.667 „
	5. Chrzanów, „ „ „ „ „ „ 5.000 „	833 „
	6. Czortków, „ „ „ „ „ „ 41.000 „	6.833 „
	7 Horodenka, „ „ „ „ „ „ 15.000 „	2.500 „
	8. Kolbuszowa, „ „ „ „ „ „ 12.000 „	2.000 „
	9. Mielec, „ „ „ „ „ „ 18.000 „	3.000 „
	10. Rohatyn, „ „ „ „ „ „ 4.000 „	667 „
	11. Ropeczyce, „ „ „ „ „ „ 2.000 „	333 „
	12. Sokal, „ „ „ „ „ „ 9.000 „	1.500 „
	13. Stryj, „ „ „ „ „ „ 8.000 „	1.333 „
	14. Trembowla, „ „ „ „ „ „ 10.000 „	1.667 „
	15. Wadowice, „ „ „ „ „ „ 10.000 „	1.667 „
	16. Zbaraż, „ „ „ „ „ „ 18.000 „	3.000 „
	17. Złoczów, „ „ „ „ „ „ 1.500 „	250 „
„ 22.	Zarząd centralny galic. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, zwrot bezprocentowej pożyczki 500 zł. III. rata	50 „
Poz. 23.	Zarząd wzorowego warsztatu szewskiego w Uhnowie, zwrot zaliczek 200 zł. i 300 zł., ogółem 500 zł., udzielonych na zakupno materiałów V. i VI. rata	100 „
„ 24.	Muszyna, szkoła koronkarska, zwrot zaliczki 200 zł., udzielonej na zakupno materiałów, IV. i V. rata	40 „
„ 25.	Sanok, Komitet parafialny gr. kat, zwrot bezprocentowej pożyczki 1.200 zł., udzielonej na restaurację cerkwi, III. rata	120 „
„ 26.	Od Wydziałów powiatowych, zwrot bezprocentowych pożyczek udzielonych dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w roku 1890, mianowicie:	
	1. Biała, Wydział powiatowy II. rata od pożyczki . 3.000 zł.	1.000 „
	2. Bochnia, „ „ „ „ „ „ 5.000 „	1.667 „
	3. Brzesko, „ „ „ „ „ „ 3.500 „	1.167 „
	4. Chrzanów, „ „ „ „ „ „ 4.000 „	1.333 „
	5. Czortków, „ „ „ „ „ „ 1.000 „	333 „
	6. Dąbrowa, „ „ „ „ „ „ 2.500 „	833 „
	7. Gorlice, „ „ „ „ „ „ 3.000 „	1.000 „
	8. Grybow, „ „ „ „ „ „ 3.000 „	1.000 „
	9. Kolbuszowa, „ „ „ „ „ „ 4.000 „	1.333 „
	Do przeniesienia . . .	44.942 zł.

	Z przeniesienia	44.942. zł.
10. Kraków Wydział powiatowy, II. rata od pożyczki	3.000 zł.	1.000 zł.
11. Mielec, " " " " " "	3.000 "	1.000 "
12. Myślenice, " " " " " "	4.000 "	1.333 "
13. Nisko, " " " " " "	3.000 "	1.000 "
14. Nowy Sącz, " " " " " "	3.500 "	1.167 "
15. Nowy Targ, " " " " " "	3.500 "	1.167 "
16. Pilzno, " " " " " "	3.500 "	1.000 "
17. Ropczyce " " " " " "	3.500 "	1.167 "
18. Rzeszów, " " " " " "	2.500 "	833 "
19. Tarnów, " " " " " "	4.500 "	1.500 "
20. Tarnobrzeg, " " " " " "	2.000 "	667 "
21. Wadowice " " " " " "	3.500 "	1.167 "
22. Wieliczka " " " " " "	5.000 "	1.667 "
23. Żywiec, " " " " " "	3.000 "	1.000 "
Poz. 27. Zarząd kraj. naukowego warsztatu szewskiego w Witkowie Nowym, zwrot zaliczki 500 zł., udzielonej na fundusz obrotowy, I., II., III. i IV. rata		200 "
	<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>60.810 zł.</u>

Rubryka VII.

Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Wedle specjalnego preliminarza.

Poz. 28. Subwencja z c. k. Skarbu państwa	6.000 zł.	—	6.340 zł.
" 29. Opłaty od uczniów	340 "	—	— "
	<u>Suma rubryki VII.</u>	<u>6.340 zł.</u>	<u>6.340 zł.</u>

Rubryka VIII.

Dochody krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublanach.

Wedle specjalnych preliminarzy.

Poz. 30. Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach	14.663 zł.	10.000 zł.	24.663 zł.
" 31. Szkoła parobków	2.988 "	—	2.988 "
" 32. Folwark	17.995 "	—	17.995 "
" — Torfiarnia	—	—	—
" 33. Szkoła gorzelnicza	2.300 "	—	2.300 "
" 34. Gorzelnia krajowa	9.558 "	—	9.558 "
	<u>Suma rubryki VIII.</u>	<u>47.504 zł.</u>	<u>57.504 zł.</u>

Rubryka IX.

Dochody krajowej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Wedle specjalnych preliminarzy.

Poz. 35. Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	30.025 zł.	15.000 zł.	45.025 zł.
„ 36. Folwark w Czernichowie	8.570 „	—	8.570 „
Suma rubryki IX.	<u>38.595 zł.</u>	<u>15.000 zł.</u>	<u>53.595 zł.</u>

Rubryka X.

Dochody innych szkół rolniczych krajowych.

Wedle specjalnych preliminarzy.

„ 37. Niższa szkoła rolnicza w Horodence	2.610 zł.	—	2.610 zł.
„ 38. „ „ „ „ Jagielnicy	2.684 „	300 zł.	2.984 „
„ 39. „ „ „ „ Kobiernicach	4.950 „	—	4.950 „
„ 40. Szkoła ogrodnicza „ Tarnowie	3.350 „	—	3.350 „
„ 41. Szkoła uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku	2.390 „	—	2.390 „
Suma rubryki X.	<u>15.984 zł.</u>	<u>300 zł.</u>	<u>16 284 zł.</u>

Rubryka XI.

Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

„ 42. Od szpitali powszechnych	600 zł.
--	---------

Rubryka XII.

Dochód z przelana do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z roku 1866.

„ 43. Wpływy ze zwrotu pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym	3.402 zł.
--	-----------

Rubryka XIII.

Dochody z kwaterunku żandarmeryi.

„ 44. Kwaterunkowe	13.755 zł.
„ 45. Noclegowe	21.471 „
„ 46. Udział Administracyi politycznej	13.276 „
„ 47. Dochód z gmachu lwowskiego	12.936 „
Suma rubryki XIII.	<u>61.438 zł.</u>

Rubryka XIV.

„ 48. Dochód ze zwrotu wydatków szupasowych	8.000 „
---	---------

Rubryka XV.

Dochody krajowych składów zbożowych i spirytusowych.

Poz. 49.	We Lwowie	14.410 zł.
„ 50.	W Krakowie	22.660 „
Suma rubryki XV.		37.070 zł.

Rubryka XVI.

„ 51.	Dochód z krajowych opłat konsumcyjnych	335.000 zł.
-------	--	-------------

Rubryka XVII.

R o z m a i t e d o c h o d y .

Poz. 52.	Taksy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	300 zł.
„ 53.	Od c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	3.000 „
„ 54.	Od c. k. Skarbu państwa zasiłek na utrzymanie kursu praktycznego dla dozorców melioracyjnych	1.500 „
„ 55.	Przypadkowe:	
	a) Sprzedaż książek i druków	2.200 „
	b) „ papierów wyszkartowanych i wzorów drukowych	100 „
	c) Różne drobne	90 „
„ 56.	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną c. k. państwową:	
	a) Buczacz, rata roczna	1.000 zł. -- ct.
	b) Czortków „ „	528 „ 99 „
	c) Krosno „ „	631 „ 62 „
	d) Limanowa „ „	— „ — „
	e) Nowy Targ „ „	— „ — „
	f) Sanok „ „	— „ — „
	g) Stanisławów „ „	944 „ 22 „
	h) Tlumacz „ „	717 „ 69 „
		3.823 „
„ 57.	Za analizy wykonane dla stron przez stację doświadczalną produktów naftowych	100 „
„ 58.	Fundusz 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki krajowej z r. 1889 dla Spółek wodnych, na umorzenie rat kapitału i odsetek od pożyczki 700.000 zł.	38.657 „
„ 59.	Od c. k. Skarbu państwa zasiłek na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	4.000 „
Z przeniesienia		53.770 zł.

	Do przeniesienia .	53.770 zł.
„ 60.	Od c. k. Skarbu państwa na założenie niższej szkoły rolniczej w Uhersku	6.000 „
„ 61.	Od c. k. Skarbu państwa zasiłek na utrzymanie instruktora mleczarstwa	1.000 „
„ 63.	Od c. k. Skarbu państwa, subwencya z tytułu zrelizowania długu indemnizacyjnego	<u>1,488.935 „</u>
	<u>Suma rubryki XVII.</u>	<u>1,549.705 zł.</u>

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości, i odnośne pozycje budżetu na rok 1894 w niem zawarte uchwalić.

We Lwowie dnia 8. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

Stanisław Badeni.

Sprawozdawca:

Zagórski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka III. Dochodów.

Dochody z dróg krajowych.

(Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.)

Dochody z dróg krajowych, preliminuje Wydział krajowy na r. 1894 w kwocie 232.373 zł.
Dochody te uchwalone zostały na r. 1893 w sumie 231.669 „
okazuje się przeto zwyżka w dochodach o kwotę 704 zł.
Zwyżka ta pochodzi ze spodziewanego dochodu z odsetek zwłoki i
kar konwencyonalnych w kwocie 170 „
tak samo z datków dobrowolnych na budowę dróg krajowych większych o kwotę 554 „
w przeciwstawieniu do ubytków w dochodach o 20 zł. przy poz. 5.: Grzywny za przestęp-
stwa drogowe.

Gdy wszystkie 4 pozycye dochodów z dróg krajowych polegają bądź na przeciętnych trzechletnich faktycznych wynikach, a pozycya najgłówniejsza „myta z dróg krajowych“ opiera się po nadto na zawartych kontraktach dzierżawnych, przeto Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:
Dochody z dróg krajowych:
Poz. 3. Myta na drogach krajowych 225.000 zł.
„ 4. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne 600 „
„ 5. Grzywny za przestępstwa drogowe 80 „
„ 6. Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych 6.693 „
Razem dochody z dróg krajowych w kwocie 232.373 zł.

Lwów, d. 28. stycznia 1893.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka I. poz. 1 — 16.

Koszta reprezentacji kraju.

(Sprawozdawca poseł Skałkowski.)

Wydatki tej rubryki preliniuje Wydział krajowy w sumie 108.446 zł. a to zupełnie zgodnie z budżetem na rok 1893. uchwalonym.

Wynikłość z r. 1891. wykazuje cyfrę znacznie niższą, mianowicie tylko 98.349 zł.

Zaoszczędzenia w tej rubryce w zamknięciu rachunkowem za rok 1891. odnoszą się do poz. 2. dyety poselskie, w której zamiast objętej budżetem sumy 36.000 zł. wydano tylko 24.775 zł. z powodu krótkiego trwania sesji sejmowej, tudzież do niektórych innych pozycji, obejmujących wydatki, również zależne od czasu trwania obrad sejmowych.

Także w dziale B. tej rubryki, w pozycji 15. na koszta zastępstwa członków Wydziału krajowego wydano w r. 1891. zamiast preliniowanej kwoty 2.000 zł. tylko 524 zł.

Komisya budżetowa jednak przyjmuje preliminarz Wydziału krajowego co do wydatków w tej rubryce bez zmiany; nie można bowiem przewidzieć, czy w r. 1894., oprócz sesji obecnie się kończącej, nie zajdzie potrzeba zwołanie sesji dodatkowej, ani też niepodobna oznaczyć dokładnie, na jaki czas zastępstwo członków Wydziału krajowego może być potrzebne.

Z tych powodów komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi wszystkie wydatki objęte I. rubryką bez zmiany, mianowicie:

A. Sejm krajowy:

Poz.	1. Koszta podróży pp. Posłów	4.486 zł.
"	2. Dyety pp. Posłów	36.000 "
"	3. Koszta druków	20.000 "
"	4. Spisywanie sprawozdań	5.000 "
"	5. Pisarze dzienni	650 "
"	6. Remuneracye urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu.	1.200 "
"	7. Służba	1.200 "
"	8. Opał	1.300 "
"	9. Oświetlenie	950 "
"	10. Zapuszczanie i mycie podłóg	100 "
"	11. a) Potrzeby kancelaryjne	200 "
"	11. b) Na uzupełnienia biblioteki sejmowej	100 "
"	12. Rozmaite drobne wydatki	260 "
	Razem	<u>71.446 zł.</u>

Z przeniesienia . . . 71.446 zł.

B. Wydział krajowy.

Poz. 13.	Marszałek krajowy	6.000 zł.
	dodatek na reprezentację	<u>4.000 „</u>
		10.000 „
„ 14.	Sześciu członków Wydziału krajowego po 4.000 zł.	: . 24.000 „
„ 15.	Zastępcy	2.000 „
„ 16.	Dodatek dla członka Wydziału krajowego, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	<u>1.000 „</u>
	Suma wydatków rubryki I. 108.446 zł.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Skalkowski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Koszta zarządu.

Rubryka II. poz. 17 — 33.

(Sprawozdawca poseł Skalkowski.)

Na wydatki objęte rubryką II. preliminarzu Wydział krajowy 272.579 zł. — a gdy budżet na rok 1893 obejmował w tej rubryce tylko 264.504 zł. przeto powiększenie wydatków według preliminarza miałyby wynosić 8.075 zł.

Leż Wydział krajowy przedłożył w czterech osobnych sprawozdaniach wnioski dotyczące zmiany etatu, mianowicie:

1) o podwyższeniu płac urzędników koncepcyjnych dla zrównania ich poborów z płacami urzędników rządowych;

2) o powiększeniu liczby urzędników i innych funkcyjonaryuszów kasowych i rachunkowych, z powodu utworzenia odrębnej kasy filialnej dla załatwienia spraw, dotyczących pożyczek krajowych;

3) o powiększeniu etatu urzędników w oddziale manipulacyjnym, przy równoczesnem obniżeniu kwoty wydawanej na dyurnistów;

4) o powiększeniu etatu urzędników koncepcyjnych i rachunkowych, celem ściślejszego wykonywania naczelnego nadzoru nad gminami i reprezentacjami powiatowemi.

Trzy przedłożenia pod 1) 2) i 3) wymienione odesłał Wysoki Sejm do komisji budżetowej, która te przedłożenia osobnemi sprawozdaniem załatwiła.

Czwarte przedłożenie, dotyczące nadzoru nad gminami, odesłane zostało do komisji administracyjnej, która do l. 1.181 złożyła w tym przedmiocie sprawozdanie, z wnioskami częściowo zgodnemi z propozycją Wydziału.

Wysoki Sejm przyjął już wnioski komisji budżetowej, dotyczące podwyższenia płac urzędników koncepcyjnych. Wynikające z tej uchwały podwyższenie wydatków jest objęte niniejszym projektem budżetu a to jako osobna pozycja 17. lit. b).

Sprawozdania komisji budżetowej o przedłożeniach Wydziału krajowego, dotyczących oddziału kasowego i manipulacyjnego, tudzież wydatków spowodowanych zarządzaniem funduszami pożyczkowymi, nie przyszły dotychczas pod uchwałę Wysokiej Izby. Także sprawozdanie komisji administracyjnej o powiększeniu liczby urzędników koncepcyjnych i rachunkowych celem nadzoru nad gminami nie zostało jeszcze przez Wysoki Sejm załatwione.

Komisja budżetowa wstawiła zatem w projekcie budżetu w odnośnych pozycjach te kwoty, jakie wynikają z wniosków komisyjnych, z tem oczywiście zastrzeżeniem, że gdyby Wy-

soki Sejm tych wniosków nie uchwalił, odnośne pozycje zostałyby wykreślone, względnie obniżone.

Wreszcie załatwiła komisya przekazane jej petycje, co również wpływa na preliminarz tej rubryki.

Komisya budżetowa przedstawia zatem Wysokiemu Sejmowi następujące pozycje rubryki II wydatków do uchwalenia:

Poz. 17. a)	plące urzędników konceptowych, zgodnie z preliminarzem Wydziału, w tej samej wysokości, jak w budżecie na rok 1893 .	48.120 zł.
Poz. 17. b)	podwyższenie plac urzędników konceptowych, odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6 b. m. powziętej w załatwieniu sprawozdania komisji z dnia 2. lutego 1894 l. 1.241	5.340 „
Poz. 17. c)	plące jednego sekretarza i wicesekretarza; odnośnie do sprawozdania komisji administracyjnej l. 1.181 w sprawie nadzoru nad gminami z kwoty rocznej 4.180 zł. preliminuje komisya kwotę wypadającą za 10 miesięcy t. j.	3.483 „
	razem w tej pozycji	<u>56.943 zł.</u>
Poz. 18. a)	plące urzędników oddziału rachunkowego — zgodnie z preliminarzem	58.770 zł.
	która to cyfra jest zupełnie zgodną z budżetem na rok 1893 uchwalonym, a jest wyższą od wynikłości z roku 1891 z powodu zmiany etatu;	
Poz. 18. b)	plące jednego adjunkta i jednego asystenta; odnośnie do sprawozdania komisji administracyjnej l. 1.181 w sprawie nadzoru nad gminami z rocznej kwoty 2.240 zł. wstawia komisya kwotę wypadającą za 10 miesięcy t. j.	1.867 „
Poz. 19.	plące urzędników oddziału kasowego proponuje komisya zgodnie z Wydziałem w sumie	16.030 „
	która to kwota jest wyższą od cyfry w budżecie na rok 1893 przyjętej o 4.320 zł. a to z powodu powiększenia agend kasowych, o czem osobne sprawozdanie komisji z dnia 6 b. m. zostało złożone.	
Poz. 20/21.	pląca inspektora szpitali	2.300 „
Poz. 22. a)	plące urzędników oddziału statystycznego, zgodnie z Wydziałem według preliminarza	3.540 zł.
Poz. 22. b)	Oprócz tego dodatek na wyrównanie płacy w myśl uwagi przy pozycji 17 b)	220 „
	razem w tej pozycji	<u>3.760 zł.</u>
Poz. 23.	plące urzędników oddziału manipulacyjnego preliminuje Wydział krajowy w sumie 19.460 zł. zgodnie z dotychczasowym etatem i z zeszłorocznym budżetem.	
	Komisya budżetowa, odwołując się na swoje sprawozdanie o pomnożeniu etatu urzędników tego oddziału przedstawia do uchwalenia	
Poz. 23 a.	plące urzędników oddziału manipulacyjnego, zgodnie z preliminarzem Wydziału	19.460 zł.
Poz. 23 b.	Plące w tymże oddziale z powodu zwiększonego etatu	2.880 „
	Razem w tej pozycji	<u>22.340 zł.</u>

Poz. 24. Dyurna; w tej pozycji preliminuje Wydział kwotę 25.576 zł.
 a gdy w budżecie na rok 1893 uchwalono 20.771 „
 przeto obecnie więcej o 4.805 zł.
 z powodu powiększenia czynności kasowych i utworzenia osobnej
 kasy pożyczek krajowych.

Całe powiększenie wydatków z powodu czynności kasowych
 i rachunkowych, dotyczących pożyczek, rozdziela się na dwie po-
 zycye, mianowicie zwiększenie pozycyi 19 o kwotę 4.320 zł.
 i podwyższenie pozycyi 24 pod alinea *e* 4.805 „
 razem 9.125 zł.

Komisya budżetowa zauważa, że według ostatniego zamknięcia,
 rachunków fundusów indemnizacyjnych koszta utrzymania zatrud-
 nionego przy zarządzie tych fundusów pesonału kasowego i ra-
 chunkowego wynosiły blisko 16 000 zł, zatem przy obecnej admi-
 nistracyi pożyczki z r. 1893, którą skonwertowano długi inde-
 mnizacyjne, a z której zarządem jest połączony zarząd wszy-
 stkich dawnych pożyczek krajowych, wynoszą koszta znacznie
 mniej, aniżeli przy administracyi długu indemnizacyjnego.

Komisya odnośnie do swego sprawozdania z 6. b. m. przyjmuje
 wydatki w pozycyi 24 l. *e* w kwocie 4805 zł. preliminowane, lecz
 zarazem potrąca w pozycyi 24 *d.* od preliminowanej na dyurni-
 stów oddziału manipulacyjnego kwoty . . . 11.419 zł.
 cały wydatek na płace sześciu nowych posad eta-
 towych w oddziale manipulacyjnym . . . 2.880 zł.
 w skutek czego pozycya 24 lit. *d.* obniża się na 8.539 zł.
 Ogólny zaś wydatek w tej pozycyi 24 zamiast preliminowanej przez
 Wydział krajowy sumy 25.576 zł. będzie wynosił tylko 22.696 „
 i tę zmniejszoną kwotę komisya do uchwały przedkłada.

Poz. 25. Zaslugi — wnosi komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału . . . 4.265 „

Poz. 26. Emolumenta, t. j. kwinkwenia, dodatki osobiste i t. p. Wydział
 krajowy preliminuje w tej pozycyi 13.632 zł. a gdy w budżecie
 na rok 1893 uchwalono 15.151 zł.
 a wydatek w r. 1891 wynosił 17.653 zł.
 przeto kwota obecnie preliminowana jest mniejsza o 1.519 zł. od
 kwoty przyjętej w zeszłorocznym budżecie, a mniejszą o 4.021 zł.
 od faktycznej wynikłości z r. 1891.

Odnosnie do tej pozycyi 26 *a* mianowicie do alinei *f.* obejmują-
 cej dodatki pięcioletnie dla urzędników i służby, zauważa komi-
 sya, że dla ułatwienia przeglądu wydatków administracyjnych by-
 łoby pożądanem — sumaryczne kwoty, obejmujące łączny wydatek
 na kwinkwenia urzędników oddziału conceptowego, rachunkowego,
 i t. d. — zamieszczać w preliminarzach bezpośrednio po pozy-
 cyach, które obejmują płace z dodatkami aktywalnemi urzędników,
 należących do dotyczących oddziałów. Przy takim rozdzieleniu
 kwoty objętej dziś jedną pozycyą 26 lit. *f.* na poszczególne od-
 działy, należałoby jednak pozostawić imienne wykazy urzędników

uprawnionych do pobierania kwinkweniów, w sposób dotychczas przy układaniu preliminarzy praktykowany.

Komisya budżetowa wnosi zatem zgodnie z Wydziałem.

Poz. 26.	Emolumenta	13.632 zł.
„ 27.	Remuneracye — wnosi komisya zgodnie z Wydziałem więcej o 500 zł. od zeszłorocznego budżetu, z powodu mianowania stałego zastępcy prawnego dla spraw w Trybunale administracyjnym.	5.950 „
Poz. 28.	Koszta podróży i dycty — wnosi komisya zgodnie z Wydziałem tę samą kwotę, którą przyjęto w zeszłorocznym budżecie, t. j.	6.400 „
Poz. 29.	Pensye i zaopatrzenia. Wydatki w tej pozycyi ciągłej doznają zmiany, bądź to przez śmierć pensyonistów, lub dojście do normalnego wieku osób pobierających czasowe zaopatrzenie, — bądź też przez przyznanie pensyi emerytalnych lub wdowich, względnie zaopatrzeń, na podstawie statutu emerytalnego. W zeszłorocznym budżecie uchwalono w tej pozycyi 22.509 zł. obecnie preliniuje Wydział kwotę a komisya tę kwotę do uchwalenia przedstawia.	29.801 „
Poz. 30.	Dary z łaski; — Wydział krajowy preliniuje w tej pozycyi a komisya wnosi na przyjęcie tej kwoty. Oprócz tego wnosi komisya na przyznanie następujących jednorazowych darów z łaski, w załatwieniu wniesionych petycyi:	434 „
	l. 75. Maryi Baryckiej, wdowie po dyetaryuszu	150 „
	l. 991. Karolinie Ploder, „ „	150 „
	l. 168. Rozalii Piotrowskiej „ „	250 „
	l. 935. i 1.048. Waleryi Łopuszańskiej, wdowie po urzędniku, jako zasiłek na wychowanie syna	100 „
	l. 76. Wandzie Dziubińskiej, wdowie po urzędniku kasowym	200 „
	l. 1.010. Marcyannie Zakrzewskiej	100 „
	l. 623. Emilii Sternalowej, wdowie po urzędniku, dodatek na wychowanie dzieci	100 „
	l. 220. Józefie Orzechowskiej, wdowie po urzędniku, dodatek na wychowanie dzieci	100 „
Poz. 30 a. a.	Na pokrycie połowy należności stemplowych od dekretów nominacyjnych urzędników i sług krajowych zgodnie z Wydziałem	1.000 „
Poz. 31.	Potrzeby kancelaryjne wnosi komisya zgodnie z Wydziałem	18.800 „
„ 32.	Utrzymanie gmachu zgodnie z Wydziałem Obie te pozycye preliniowane są w tej samej wysokości, w której na rok ubiegły uchwalone zostały.	6.501 „
Poz. 33.	Zaliczki na płace	12.000 „

Wniesione zostały do Wys. Sejmu trzy petycye urzędników o zaliczki na płace, mianowicie dwie bezpośrednio, t. j. petycya do L. 209. Henryka Leopolda Hupezyca o zaliczkę 2.400 zł. i petycya do L. 1.198. Filipa Olpińskiego o zaliczkę 1.900 zł. — trzecia zaś petycya wniesiona została na ręce Wydziału krajowego do LW. 5.743 przez Michała Zawadzkiego o zaliczkę 1.800 zł.

Komisya zażądała od Wydziału krajowego opinii co do dwóch petycyi, wprost do Wysokiego Sejmu wniesionych, którą to opinię udzielił Wydział razem z opinią co do petycyi p. Zawadzkiego, wniesionej na ręce Wydziału.

Zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego przedstawia komisya Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia:

1. udziela się zaliczkę p. Filipowi Olpińskiemu w kwocie 1.900 zł. spłacalną w 120 ratach miesięcznych;
2. udziela się zaliczkę p. Michałowi Zawadzkiemu w kwocie 1.000 zł. spłacalną w 120 ratach miesięcznych.

Policz zabezpieczające zwrot tych zaliczek opiewać mają nie na okaziciela, lecz na Wydział krajowy.

Przy wypłacie obu zaliczek potrącone być mają resztujące kwoty z dawnych zaliczek, petentom bądź to przez Sejm, bądź też przez Wydział krajowy udzielonych.

Co do petycyi p. Henryka Leopolda Hupezyca L. 209., nie popartej przez Wydział krajowy, wnosi komisya przejście do porządku dziennego.

Petycye: l. 169. Wandy Szymańskiej, wdowy po dyetaryuszu, l. 236. Julianny Kukawskiej, wdowy po portyerze, l. 329. Honoraty Sałamaszyńskiej, wdowy po strózu gmachu sejmowego, l. 797. Maryi Wąsowicz, żony b. dyetaryusza, l. 1.158. Maryi Antoniewicz, wdowy po słudze biórowym, l. 1.326. Berty Szukatka, wdowy po dyetaryuszu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Nad petycyą dyurnistów oddziału manipulacyjnego w sprawie dodatku drożyznianego wnosi komisya przejście do porządku dziennego.

We Lwowie, dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:
St. Badeni.

Sprawozdawca:
Skałkowski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka III. poz. 34.

Koszta leczenia ubogich w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych.

(Sprawozdawca poseł Marchwicki.)

Jakkolwiek zamknięcie rachunków za rok 1893 jest jeszcze niedokładnem, a nawet niezupełnem, to jednak już teraz stwierdzić można, że ogólna ilość dni leczenia znacznie się zmniejszyła i kwota uchwalona na rok 1893 wyczerpaną nie zostanie. Zwrot ten pomyślny przypisać należy przedewszystkiem znacznemu polepszeniu się stosunków sanitarnych całego kraju, a następnie pewnemu wpływowi kas dla chorych.

Na polepszenie stosunków sanitarnych kraju wpłynęły bezsprzecznie na wielką skalę w r. 1892 przeprowadzone środki ochronne przeciwko cholercze, w czem znakomita działalność władz rządowych i autonomicznych spotkała się z rozumną ofiarnością całego społeczeństwa. Fakt ten bardzo pochlebnie podniesiony ze strony centralnego rządu, powinien przekonać kraj cały, że niejedna w pierwszej chwili nawet przykra ofiara, zrównoważoną zostaje późniejszymi korzyściami, które jak tym razem mają wartość nietylko moralną ale wydają także i materyalne rezultaty.

Co się dotyczy kas chorych, zaprzeczyć się nie da, że takowe nieodpowiedziały jeszcze w całej pełni nadziejom, jakie do tej młodej instytucji przywiązywano, chociaż zaczynają już poniekąd oddziaływać na zmniejszenie się liczby chorych szukających opieki w szpitalach. Kasy chorych tak jak dziś istnieją, muszą uleść pewnej reorganizacji i to w kierunku więcej świadomej celu i mniej biurokratycznej administracji, a natomiast wątpić nie można, że rzeczywiście przyczynią się do zmniejszenia ciężarów kosztów leczenia na kraju spoczywających. Wydział krajowy preliminarz swój opiera na przecięciu wydatków z lat 1890, 1891 i 1892 i zgodnie z tem przecięciem preliminarzuje w rub. III. wydatek w kwocie 860.000 zł. Biorąc jednak przecięcie z lat

1891 . . .	851.239 zł.	
1892 . . .	859.226 „	
1893 . . .	840.000 „	(przybliżone na podstawie niewykończonych rachunków)
Razem .	2,550.465 zł.	

otrzyma się kwotę 850.155 zł., która zaokrąglona na 850.000 zł, odpowiada rzeczywistej potrzebie na rok 1894, szczególnie jeżeli się zauważy, że gdy ilość dni leczenia wynosząca w roku 1892 1,405.673, — ilość dni w r. 1893 według przybliżonego zestawienia nie przejdzie 1,360.000.

W skutek powyższych uwag komisya budżetowa sądzi, że należy w tej rubryce wstawić kwotę co najwięcej w tej samej wysokości jak wstawiono na rok 1893 t. j. 850.000 zł. i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce III. poz. 34 wydatków na koszta leczenia chorych wstawia się . . . 850.000 zł.

Lwów dnia 29. stycznia 1893.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Marchwicki.

History of the State of New York

1784

Resolved, That the following be the

Articles of the Constitution

Article I. The Legislative Power shall be vested in a Senate and a Assembly.

Article II. The Executive Power shall be vested in a Governor, who shall hold Office for four Years.

Article III. The Judicial Power shall be vested in a Chief Justice and such other Justices as may be appointed by the Legislature.

Approved

1784

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka IV. poz. 35 a) i b)

K o s z t a s z c z e p i e n i a .

(Sprawozdawca poseł Goldman).

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce ogólną kwotę wydatków 70.000 zł. o 4.000 zł. więcej niż uchwalono na r. 1893, a o drobną kwotę 17 zł. mniej od wynikłości r. 1892.

W poz. 35. preliniuje Wydział krajowy na utrzymanie i odświeżanie krowianki 12.000 zł. to jest o 2.000 zł. więcej niż uchwalono na rok 1893 a o 2190 zł. więcej od wynikłości r. 1892. Przy porozumieniu się z Namiestnictwem w r. 1889 co do ilości potrzebnej dla kraju krowianki przeznaczono 230 tysięcy (77%) do szczepienia a 70 tysięcy (23%) do rewakcynacji. Obecnie jednak stosunek ten nie jest ściśle przestrzegany, ilość potrzebnej krowianki znacznie jest większa a na r. 1893 zażądało Namiestnictwo ogółem 392.756 porcyj do szczepienia, to jest o 92.756 porcyj więcej aniżeli było dotychczas.

Celem dostarczenia rodzimej krowianki Wydział krajowy przyjął ofertę czterech dostawców, z których każdy obowiązany jest dostarczyć krowiankę w ilości wystarczającej dla 75.000 szczepień za wynagrodzeniem 2.500 zł., a oprócz tego obowiązany jest utrzymywać krowiankę przez cały rok. Za dostarczone większe ilości krowianki, o ile w tem niema winy dostawcy — należy się osobne wynagrodzenie i z tego powodu Wydział krajowy żąda na ten cel większego kredytu w poz. 35 a.

W poz. 35 b) preliniuje Wydział krajowy na koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy 58.000 zł., o 2000 zł. więcej niż uchwalono na r. 1893, a o 2208 zł. mniej od wynikłości r. 1892. Wydział krajowy oparł cyfrę żadanego kredytu na trzechletniej wynikłości lat 1889—1891. Zważywszy, że znana obecnie trzechletnia wynikłość lat 1890—1892 wykazuje kwotę przeszło 59 tysięcy komisya budżetowa przyjmuje cyfrę żadanego przez Wydział krajowy kredytu za uzasadnioną.

W toku dyskusyi w komisyi budżetowej poruszoną została sprawa wezwania c. k. Rządu aby potrzebną dla wojska stojącego załogą w Galicyi krowiankę brano z zakładów krajowych, a nie sprowadzano z innych prowincyj.

Komisya budżetowa nie proponuje w tym kierunku rezolucyi, ponieważ obecny przy obradach komisyi szef dep. V. oświadczył, że Wydział krajowy poczyni potrzebne kroki.

Zgodnie z powyższym wywodem, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. IV. poz. 35 a) Utrzymanie i odświeżanie krowianki	12.000 zł.
„ 35 b) Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy	58.000 „
Ruma rubryki IV.	<u>70.000 zł.</u>

Do tej rubryki odnosi się petycja l. 92. Dr. Antoniego Barańskiego w sprawie zwrotu kosztów za nadwyżkę dostarczonej krowianki, tudzież w sprawie podwyższenia dotacji na krowiankę na r. 1894.

O ile petycja odnosi się do podniesienia dotacji na krowiankę załatwioną została uchwaleniem kredytu w poz. 35. rubr. IV.

Co się tyczy zwrotu kosztów za nadwyżkę dostarczonej krowianki to petent wykazuje, że w latach 1891, 1892 i 1893 wydał ogółem nadobowiązkowo 120.420 porcyj więcej aniżeli był obowiązany, i żąda za to wynagrodzenia w kwocie 3719 zł. 19 ct.

Komisya budżetowa nie jest w możności zbadania i osądzenia ile z tych nadobowiązkowo dostarczonych porcyj musi iść na karb ujemnego wyniku pierwszego szczepienia, a ile dostarczyć musiał z powodu zwiększenia ilości szczepień, (petent podaje tę cyfrę na 18.788 w roku 1891 i na 43.215 w r. 1892 — z r. 1893 nie podaje żadnych cyfr) i dla tego nie może komisya budżetowa czynić wniosku co do merytorycznego załatwienia tej petycji. Komisya jest zdania że sprawę tę należy przekazać Wydziałowi krajowemu, a to także z tego powodu, że na poprzedniej sesyi podobne petycje ze strony dostawców krowianki zostały przez Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu przekazane.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję l. 92 Dra Antoniego Barańskiego w sprawie zwrotu kosztów za nadwyżkę dostarczonej krowianki, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku tego badania.

Zastępca przewodniczący:
Stanisław Badeni.

Sprawozdawca
Goldman.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka V. poz. 36 i 37.

W y d a t k i s a n i t a r n e.

(Sprawozdawca p. Goldman).

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce 19.000 zł. to jest o 14.600 zł. więcej od wynikłości z r. 1892 a o 44.000 zł. mniej niż uchwalono na r. 1893.

Do r. 1892 rubryka ta jedną tylko miała pozycję, a mianowicie $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych. W r. 1892 dodano do tej rubryki jeszcze jedną pozycję a to na kosztą podróży lekarzy okręgowych i na pokrycie nadwyżki wydatków na płace ponad 1% dodatku powiatowego.

Przy końcu r. 1892 było obsadzonych 5 posad lekarzy okręgowych a wydatki funduszu krajowego były w tym roku z tego tytułu nieznaczne, bo wynosiły kwotę 241 złr. Na r. 1893 uchwalono na ten cel 9 500 złr., a na r. 1894 preliniuje Wydział krajowy kwotę 15.000 złr. Na r. 1893 uchwalono w tej rubryce ponadto 50.000 złr. na zakładanie i urządzenie szpitali epidemicznych dla chorych dotkniętych cholera. Wydatek ten jako jednorazowy nie powtarza się już w preliminarzu na r. 1894.

Te okoliczności tłumaczą znaczne różnice zachodzące między preliminarzem na r. 1894 z jednej, a wynikłością z r. 1892 i budżetem na r. 1893 z drugiej strony.

Preliminarz Wydziału krajowego opiera się bądź na 3-letniem przecięciu bądź też jest wynikiem uchwał sejmowych i dla tego komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. V. poz. 36 $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych	4.000 zł.
37. Na kosztą podróży lekarzy okręgowych oraz na pokrycie przewyżki wydatków na płace ponad 1% dodatku powiatowego	15.000 zł.
Suma rubr. V.	19.000 zł.

Zastępca przewodniczącego:
Stanisław Badeni.

Sprawozdawca:
Goldman.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka VI. Poz. 38 - 51.

Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

(Sprawozdawca poseł p. Romanczuk.)

Na rok 1893. uchwalił Wysoki Sejm w tej rubryce 17.776 zł. a z dodatkowymi kredytami 650 zł. łącznie 18.426 zł. Z tej sumy nie preliniuje Wydział krajowy na rok 1894. jako datków uchwalonych jednorazowo: 1) 602 zł. dla zakładu św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie na opłacenie taks przenośnych; 2) uchwalonych dodatkowo 16. maja 1893. kwot 500 zł. dla Sióstr Miłosiedzia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach i 150 zł. dla Ochronek dziewcząt sierót w Stanisławowie. W skutek tego zmniejszył się preliminarz o 1.252 zł. Natomiast jednak preliniuje Wydział krajowy w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 9. maja 1893., na kolonię leczniczą w Rabce 1.300 zł., a to na dobudowanie lecznicy jednorazowo jako datek nadzwyczajny 1.000 zł. i na utrzymanie dzieci w lecznicy stały zasiłek 300 zł., przez co preliminarz ostatecznie zwiększa się o 48 zł. i wynosi 18.474 zł. Komisya budżetowa wnosi na przyjęcie całego tego preliminarza, z dodatkiem 100 zł. w pozycyi 43 a) dla Towarzystwa opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“, 300 zł. w pozycyi 43 b) dla siostry Miłosierdzia w Wielkich Oczach na urządzenie wewnętrzne ochronki we Wielkich Oczach i 100 zł. w pozycyi 44 a) dla Galicyjskiego Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie, w uwzględnieniu odnośnych petycyj.

Komisya przedkłada zatem Wys. Sejmowi następujące wnioski:

Poz. 38.	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	900 zł.
„ 39.	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiólkach	300 „
„ 40.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 „
„ 41.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	1.000 „
„ 42.	Komitet ochronek w Krakowie	550 „
„ 43.	Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie	500 „
„ 43. a)	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ (jednorazowo)	100 „
„ 43. b)	Na urządzenie wewnętrzne ochronki we Wielkich Oczach (jednorazowo)	300 „
„ 44.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem Opatrzności we Lwowie	1.200 „
„ 44. a)	Galicyjskie Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami (jednorazowo)	100 „
„ 45.	Zakład osieroconych dziewcząt im. Józefa Ziemiańskiego w Przemyśle.	500 „
„ 46.	Zarząd Towarzystwa weteranów z r. 1831. w Krakowie	2.700 „
„ 47.	Komitet wykonawczy opieki weteranów z r. 1831. we Lwowie	1.800 „

Do przeniesienia . . 15.374 zł.

		Z przeniesienia . .	15.374 zł.
Poz. 48.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie		1.000 „
„ 49.	Na utrzymanie rymanowskiej kolonii leczniczej		300 „
„ 50.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego po zaciągnięciu opinii Towarzystwa lekarskiego		1 000 „
„ 51.	Kolonia lecznicza w Rabce :		
	a) na dobudowanie lecznicy (jednorazowo), wydatek nadzwyczajny		1.000 „
	b) na utrzymanie dzieci w lecznicy, stały zasiłek roczny		300 „
		Suma rubryki VI.	18.974 zł.

Tem załatwione zostały petycje l. 1.067/912 Wizytatorki Sióstr Miłosierdzia o subwencję dla szpitali w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie, l. 660/560 Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia przy szpitalu w Nowosiólkach, o subwencję 600 zł. dla szpitala w Nowosiólkach l. 1.060/905, Towarzystwa Miłosierdzia pod godłem Opatrzności we Lwowie o zasiłek, l. 303/227 Dyrekcyi Galicyjskiego Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami o zasiłek, l. 817/708 Zarządu Zakładu św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie, o subwencję 2.000 zł. l. 299/223 Lecznicy powszechnej we Lwowie o subwencję l. 618/528 Towarzystwa opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ o zasiłek w kwocie 500 zł., l. 659/559 Siostry miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach o zapomogę na urządzenie wewnętrzne ochronki w Wielkich Oczach.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca :

J. Romańczuk.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka VII. poz. 52. 56—62. 73—92g).

Wydatki na cele wykształcenia i oświaty.

(Sprawozdawca poseł Franciszek Paszkowski.)

Przy załatwieniu preliminarza wydatków na cele wykształcenia i oświaty musiała się komisya budżetowa liczyć jak w latach poprzednich tak i w tym roku z względami na równowagę budżetową, a wskutek tego nie mogła uczynić zadość licznym żądaniom stawianym do skarbu krajowego ze strony Towarzystw, instytucyj i osób prywatnych o zasiłki z funduszu krajowego. Nie może też komisya budżetowa powstrzymać się od uwagi, iż aczkolwiek żądania te dotyczą przeważnie celów na uznanie i poparcie zasługujących, nie liczą się jednak dosyć z tem, że kraj wspierać może w granicach swych finansowych zasobów jedynie cele niewątpliwej użyteczności publicznej, a instytucye lokalne, choćby się przyczyniały do rozwoju wykształcenia i oświaty, przede wszystkim na ofiarności prywatnej opierać się muszą.

Rubryka VII. budżetu zawiera częścią pozycyę stałą, na poprzednich uchwałach Wysokiego Sejmu oparte, co do których komisya budżetowa trzymała się przeważnie preliminarza Wydziału krajowego, częścią pozycyę jednorazowych wydatków corocznie wskutek nadesłanych petycyj uchwalanych. Dla ułatwienia porównania z preliminarzem trzymała się komisya budżetowa w przedstawieniu pozycyj, rubrykę VII. składających, porządku przez Wydział krajowy przyjętego. Komisya sądzi jednak, iż dla łatwiejszego przeglądu wydatków stałych i jednorazowych, należy na przyszłość prelinimować obie te kategorye wydatków w osobnych grupach.

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały następujące wydatki na cele wykształcenia i oświaty:

Poz. 52. Akademia Umiejętności w Krakowie wniosła do LS. 1183. petycyę o podwyższenie jej dotychczasowej subwencyi z powodu, iż dochody jej nie wystarczają na opędzenie kosztów wzrastających ciągle wydatków na wydawnictwa.

Komisya budżetowa, uznając potrzeby Akademii musiała się jednak liczyć z tem, iż na cele Akademii umiejętności prócz stałej subwencyi 25.000 zł. kraj przeznacza zamieszczoną w pozycyi 82. rubryki VII. budżetu subwencyę 1.500 zł. na wyprawę profesora dr. Smolki do Rzymu dla badań historycznych w archiwum Watykańskiem, nadto w poz. 192. rubryki XV. budżetu na wydanie atlasu geologicznego kwotę 2.500 zł., razem więc 29.000 zł.

Cheą jednak przyjść w pomoc zwiększonym potrzebom akademii, a tem samem dać wyraz uznaniu dla jej działalności, sądzi komisya, iż należy podnieść pomoc kraju na cele w zakresie działania Akademii umiejętności wchodzące, a zestawiając do łatwiejszego przeglądu budżetu pozycyę dotyczącą Akademii razem i przenosząc pozycyę 192. rubryki XV. do rubryki VII., wstawia do preliminarza budżetu na rok 1894. pod pozycyą 52:

Akademia umiejętności w Krakowie:		
a) zasiłek stały	26.000 zł.	
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej, pracującej pod kierunkiem profesora Smolki w Archiwum Watykańskim (II. rata z trzylecia 1892/3 — 1893/4.	1.500 „	
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	<u>2.500 „</u>	
		30.000 zł.

Tem samym załatwioną zostaje petycja Ls. 1183.

(Poz. 53. 54. 55. Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.)

Poz. 56. Zakład głuchoniemych we Lwowie:		
a) na stypendya dla 70. wychowanków	8.400 zł.	
b) na utrzymanie zakładu	<u>500 „</u>	
(jak corocznie od r. 1890).		8.900 zł.
Poz. 57. Szkoła głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie		400 „
(jak corocznie od r. 1892.)		
Poz. 58. Zakład ciemnych we Lwowie		2.000 „
(jak corocznie od r. 1874.)		

Dyrekcya gal. Zakładu dla ciemnych we Lwowie wniosła do Ls. 460. petycję o udzielenie subwencji na koszt udziału w wystawie powszechnej krajowej. Komisya budżetowa wobec znacznego i tak, stałego zasiłku z funduszków krajowych wnosi przejście nad tą petycją do porządku dziennego.

Poz. 59. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie		1.000 „
„ 60. „ „ „ „ „ Krakowie		500 „
„ 61. Dla Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ na prowincyi do dyspozycji Wydziału krajowego		800 „
pozycję tę podwyższa komisya budżetowa zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego na rok 1894. o 300 zł. z powodu, że ilość tych Towarzystw wzrasta.		

Tem samym załatwia się petycje Towarzystw „Sokoła“ w Brodach Ls. 174), w Jarosławiu (Ls. 204 i 308), w Jaworowie (Ls. 207), w Gorlicach (Ls. 512 i 662), w Krakowie (Ls. 513), w Podgórzu (Ls. 617), w Wadowicach (Ls. 664), w Rzeszowie (Ls. 808), w Przemyślu (Ls. 981), w Złoczowie (Ls. 1135), i w Gródku (L. 1212), przyczem zauważa komisya, że petycje o ile dotyczą zasiłków na budowę własnych budynków uwzględnione być nie mogły.

Poz. 62. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie. XVI rata umorzenia pożyczki 100.000 zł. na budowę gmachu		7.000 „
(jak corocznie na podstawie uchwały Wys. Sejmu z 28/4. 1876 r.)		

(Poz. 63 --72. Sprawozdawca poseł hr. Stanisław Badeni).

Poz. 73. a) Odnośnie do tej pozycji udzieliła komisya szkolna komisji budżetowej następującą opinię: komisya szkolna uznaje słusność zapatrywaniom Wydziału krajowego, wyrażonego w sprawie internatów dla kandydatów nauczycielskich przy seminaryach dla nauczycieli szkół ludowych, w sprawozdaniu z czynności Departamentu III. za rok 1893., oraz uwag ek. Rady szkolnej krajowej. Wskutek tego sądzi komisya szkolna iż tak dla utrzymania i rozwoju już dawniej istniejących, jako też utrzymania tych, które powstały wskutek inicjatywy Wydziału krajowego, podjętej w myśl rezolucyi w Sejmie z dnia 25. listopada 1889. roku należy tym internatom przyjść z pomocą udzielając Internatom: żeńskiemu we Lwowie, oraz męzkim i żeńskiemu (pp. Nazaretanek) w Krakowie, nadto internatom w Stanisławowie, Tarnopolu, Samborze i Tarnowie zapomogę w łącznej kwocie 3.200 zł. przez lat trzy, a nadto przyznając internatowi w Tarnowie jednorazową subwencję w kwocie 1.200

Komisya budżetowa nie może nie uznać słusności zapatrywania komisji szkolnej. Wskutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 8. kwietnia 1892 r. począwszy od roku 1893. wstawiana jest w budżet na stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich do rozporządzenia Rady szkolnej krajowej corocznie kwota 60.000 zł., natomiast zniesione zostały wszystkie subwencye ryczałtowe dla internatów. W myśl intencji Wys. Sejmu unormowała ek. Rada szkolna krajowa rozporządzeniem z dnia 13/6 1893. r. do L. 302|pr. rozdawnictwo stypendyów pedagogicznych dla wychowanków internatów w ten sposób iż dyrekcje Seminariów nauczycielskich wypłacają z przyzwolonej dla każdego zakładu ogólnej sumy zarządom internatów tyle stypendyów, po 10 zł. miesięcznie, ile przyjmą uczniów seminariów. Okazało się jednak, że pomoc stypendyów pedagogicznych nie wystarcza dla zapewnienia bytu internatów, gdyż koszta utrzymania jednego ucznia przewyższają znacznie kwoty stypendyów, z których zarządy internatów muszą jeszcze uczniom na ubranie i inne potrzeby znaczną część oddawać, gdy dawniej prócz osobnych subwencyj otrzymywały od uczniów część ich stypendyów jako wynagrodzenie za utrzymanie. Wskutek tego byt niektórych internatów został zachwiany, a zarządy ich domagają się bądź przywrócenia dawnych subwencyj, bądź przynajmniej podniesienia kwot stypendyjnych na 15. zł. miesięcznie od jednego ucznia. Przeciw temu oświadczyła się c. k. Rada szkolna krajowa ze względu na brak nauczycieli szkół ludowych, który niepozwała zmniejszać ilości stypendyów pedagogicznych w granicach uchwalonej corocznie na ten cel z fundusów krajowych sumy 60.000 zł.

Ze względu na podnoszony tylekrotnie w sprawozdaniach ek. Rady szkolnej krajowej brak nauczycieli szkół ludowych, uchwalił Wys. Sejm w dniu 25. listopada 1889. rezolucję w przedmiocie zakładania nowych internatów i wstawiał na zasiłki dla nich począwszy od roku 1893. w budżet kwotę 1.000 zł.

Na tej podstawie wstawił Wydział krajowy do preliminarza na rok 1893. na cel powyższy 1 000 zł.

Komisya budżetowa jednak na podstawie doświadczenia lat ostatnich i dat udzielonych Wydziałowi krajowemu przez c. k. Radę szkolną krajową, nabrała przekonania, że dalsze popieranie powstawania nowych internatów, wobec niemożności przyjscia im z wydatniejszą pomocą, jest nieodpowiednie, gdyż daje powód do zakładania internatów bez dostatecznych środków i wywołuje żądania nie dające się wobec finansowych zasobów kraju zaspokoić. Sądzi więc komisya, iż daleko w tej chwili ważniejszą jest rzeczą utrzymać i dopomódz do rozwoju już istniejących, niż zachęcać do zakładania nowych internatów nie mających zapewnionego bytu.

Z przedstawionego wyżej stanu rzeczy wynikałaby potrzeba przyjscia internatom nauczycielskim z wydatniejszą pomocą, względ jednak na równowagę budżetową nie pozwala komisji budżetowej proponować już obecnie Wysokiemu Sejmowi podwyższenia sumy wstawionej do preliminarza przez Wydział krajowy.

Komisya budżetowa więc wnosi wstawienie do budżetu na r. 1894 kwoty 1.000 zł.
na subwencye dla istniejących już internatów do rozporządzenia Wydziału krajowego.

Poz. 73. b. Zarząd internatu pp. Nazaretanek w Krakowie wniósł w dniu 24. kwietnia 1893 r. do LS. 502. petycję o zapomogę 5.000 zł. na budowę drugiego piętra na domu internackim, która odstąpioną została Wydziałowi krajowemu. Wydział krajowy przedstawił w sprawozdaniu do LS. 813. wniosek o udzielenie temu internatowi zasiłku w kwocie 1.000 zł. Komisya budżetowa w uwzględnieniu znakomitej działalności internatu pp. Nazaretanek i chcąc dopomódz w interesie szkolnictwa do rozszerzenia internatu, proponuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego udzielenie internatowi PP. Nazaretanek w Krakowie jednorazowego zasiłku w sumie 1.000 „

Tem samem załatwione zostają petycje: Wydziału opieki obywatelskiej nad internatem żeńskim we Lwowie (LS. 211.) i Kuratorji internatu w Tarnowie (Ls. 470.) oraz sprawozdanie Wydziału kraj. (Ls. 813.)

Nad petycją internatu dla młodzieży c. k. seminaryum w Rzeszowie o subwencyę 5.000 zł. i pożyczkę 12.000 zł. na budowę gmachu, oraz petycję Tow. męskiego św. Wincentego a Paulo w Tarnopolu o bezprocentową pożyczkę 10.000 zł. na budowę gmachu (Ls. 1.168.) wnosi komisya przejście do porządku dziennego.

Poz. 74. Internatowi ks. Zmartwychwstańców we Lwowie (do rozporządzenia Wydziału kraj.) 4.500 „
(jak corocznie od r. 1886.)

Poz. 75. Ks. Siemaszki Kazimierza dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie 500 „
(jak corocznie od r. 1889.)

Do tej pozycyi wniósł ks. Siemaszko petycję (Ls. 466.) o podwyższenie subwencyi do 10.000 zł. Mimo całego uznania dla pełnej poświęcenia i doniosłych rezultatów działalności ks. Siemaszki, nie może komisya budżetowa ze względu na wielkie obciążenie tej rubryki budżetu proponować Wysokiemu Sejmowi podwyższenia subwencyi.

Uchwałą z d. 31. października 1882 r. przeznaczył Wysoki Sejm kwotę 1.000 zł. rocznie na stypendyum dla uczniów szkoły sztuk pięknych

w Krakowie celem kształcenia się za granicą na tak długo dopóki Matejko będzie dyrektorem szkoły, przyznając mu prawo nadawania tego stypendyum.

Wskutek śmierci mistrza Matejki odpadły warunki pod jakimi stypendyum to zostało ustanowionem, odnośną więc pozycyę preliminarza (76) musiała komisya budżetowa skreślić.

Poz. 76. a) Na wydawnictwo polskich podręczników dla szkół średnich 2.000 zł.

b) Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych 4.200 „ 6.200 zł.

do rozporządzalności c. k. Rady szkolnej krajowej, a względnie komisyi książek szkolnych przez tę Radę ustanowionej, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Poz. 77. Zasiłek dla czasopisma „Szkoła“, jednorazowo 500 „
Tem samem załatwioną zostaje petycyja zarządu głównego Tow. pedagogicznego (Ls. 517.)

Poz. 78. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ jednorazowo 1.000 „
Tem samem załatwioną zostaje petycyja Tow. nauczycieli szkół wyższych we Lwowie (Ls. 983.)

Poz. 79. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ jednorazowo 400 „
Tem samem załatwioną zostaje petycyja Wydziału Tow. polskiego przyrodników im. Kopernika (Ls. 319.)

Poz. 80. Zasiłek dla ruskiej gazety „Uczytel“ (do rozporządzalności Wydziału kraj.) jednorazowo 500 „

Poz. 81. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach do rozporządzalności Wydziału kraj. 3.000 „

Odstępuje się Wydziałowi kraj. do załatwienia petycyje: Karola Tichego (Ls. 87.) Aleksandra Skrutka (Ls. 88.) Edwarda Doryzowskiego (Ls. 181.) Maryanny Podlewskiej (Ls. 182.) Stefanii Dwidowskiej (Ls. 184.) Konstantego Laszczka (Ls. 324.) Stefana Podgórskiego (Ls. 543.) Marcina Gużkowskiego (Ls. 692.) Stan. Wyspiańskiego (Ls. 760.) Ant. Aleksandrowicza (Ls. 795.) Wład. Skibińskiego (Ls. 809.) Józefa Bałły (Ls. 819.) dr. Wład. Maślakiewicza (Ls. 888.) Jana Kazim. Olpińskiego (Ls. 1151) Hirscha Sterna (Ls. 1152) Romana Bratkowskiego (Ls. 1174.) i Ryszarda Gawlikowskiego (Ls. 1207.)

Nad petycyjami Maryi Łuckiej (Ls. 89.) Zenona Maryana Leńko (Ls. 200.) i Jana Naszkiewicza (Ls. 986.) przechodzi się doporządku dziennego.

Poz. 82. Dla fund^{cy} „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych 5.000 „
(jak corocznie od r. 1892)

Poz. 83. Dla towarzystwa „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych jednorazowo 2.000 „
Pozycyę tę podniosła komisya budżetowa wskutek petycyi tow. „Proświty“ z powodu rozszerzenia zakresu działania tegoż Towarzystwa.

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do. Ls. 1210.

Poz. 84. Ks. Dzułyński gr. kat. paroch w Łapszynie na wydawnictwo ruskie „Posłannik“ i książeczki misyjne (jednorazowo) 400 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja Ls. 510.

Poz. 85. Stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studyum w szkole operacyjnej. 500 „
(jak corocznie od r. 1883.)

Przy tej pozycji wnosi komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Poleca się Wydziałowi kraj., aby ściśle dopilnował wykonania uchwały sejmowej z 22. stycznia 1886 r. względem wystawiania przez stypendystów rewersów co do zużytkowania nabytych wiadomości w kraju i rewersa te w aktach swoich przechowywał.

Poz. 86. Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego 1.000 zł.
(jak corocznie od r. 1891.)

Tem samem załatwioną zostaje petycja Ls. 521.

Poz. 87. a) Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie 1.000 „

W petycji Ls. 522. uprasza Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie o podwyższenie subwencji do 3.000 zł. Aczkolwiek komisya budżetowa nie zapoznaje nader skutecznej działalności Towarzystwa, którego wzmagające się ciągle potrzeby nie znajdują pokrycia we własnych dochodach, jednak ze względu na równowagę budżetową nie może obecnie proponować Wysokiemu Sejmowi podwyższenia tej pozycji.

Poz. 87. b) Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie jak w roku zeszłym jednorazowo 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja Ls. 316.

Poz. 87. c) Towarzystwo historyczne we Lwowie na wydawnictwo kwartalnika jak w roku zeszłym, jednorazowo 700 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do Ls. 523.

Poz. 87. d) Ryczałt na zasiłki dla burs, mieszczących ubogą młodzież szkolną polską i ruską (jednorazowo) 4.000 „

W budżecie na rok 1893 zamieszczoną była na ten cel kwota 4.000 zł, jednorazowo, wskutek czego Wydział krajowy na r. 1894 żadnego na ten cel wydatku nie preliminował. Komisya budżetowa uznając pożyteczną działalność burs umożliwiających ubogiej młodzieży pobieranie nauki w szkołach średnich i chroniących ją od szkodliwych wpływów poza szkołą proponuje dla tychże burs ryczałt w kwocie 4.000 zł. celem rozdzielienia przez c. k. Radę szkolną krajową zasiłków na utrzymanie. Żądań zarządów burs o znaczniejsze subwencje na budowy własnych domów nie mogła komisya budżetowa wobec stanu finansów krajowych uwzględnić.

Tem samem załatwione zostają petycje Bursy ks. Dymnickiego w Rzeszowie (L. S. 175), bursy polskiej w Przemyślu (LS. 176), ruskiej bursy w Brzeżanach, (LS. 198 i 296), bursy polskiej imienia Józefa Jakubowicza w Brzeżanach, bursy Św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu (LS. 297), bursy imienia Stefana Batorego w Wadowicach (LS. 467), bursy polskiej w Kołomyi (LS. 619), bursy Św. Mikołaja w Stanisławowie (LS. 655), bursy gimnazjalnej w Samborze (LS. 655), bursy Św. Mikołaja w Przemyślu (LS. 864), bursy im. Kopernika w Jarosławiu (LS. 1213) i ruskiej bursy w Stryju (LS. 1214).

Ze względu na przyjętą zasadę wspierania tylko burs, już wskutek ofiarności prywatnej powstałych i mających internaty, oraz na niemożność subwencyonowania budowy własnych domów wnosi komisya przejście do porządku dziennego nad petycjami: bursy nauczycielskiej w Tarnopolu o subwencję na budowę domu (LS. 227). Towarzystw szkolna pomoc we Lwowie i Stanisławowie (LS. 179 i 666), Towarzystwa pomocy naukowej we Lwowie (LS. 977) oraz Towarzystwa bursy gimnazjalnej w Bochni (LS. 998).

Zarazem ze względu na to, iż niektóre zarządy burs nie przedkładają żadnych rachunków ani wykazów dotyczących składu zarządów, wnosi komisya budżetowa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby żądał od zarządów burs z funduszu krajowego subwencyonowanych, przedłożenia statutów, corocznego składania rachunków oraz przedkładania spisu członków zarządu.

Poz. 87. e. Dla Stowarzyszeń akademickich ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego, jednorazowo 700 zł.
(jak w roku zeszłym).

Tem samem załatwione zostają petycyje Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie (Ls. 85), Towarzystwo „Ognisko“ we Wiedniu (Ls. 309), przytuliska uniwersytetu wiedeńskiego (Ls. 315), Towarzystwa Czytelni akademickiej we Lwowie (Ls. 317), Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy uniwersytetu lwowskiego (Ls. 318) i Towarzystwa akademickiego ruskiego „Watra“ we Lwowie (Ls. 775).

Nad petycyami: Wydziału Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie o subwencyę na wycieczki naukowe (Ls. 83), Towarzystwo Filomatów we Lwowie (Ls. 293), Towarzystwa opieki nad chorymi studentami we Wiedniu (Ls. 313), i Towarzystwa ku wspieraniu słuchaczy wszechnicy, rygorozantów i auskultantów wyznania mojżeszowego we Lwowie (Ls. 982) przechodzi się do porządku dziennego.

Poz. 87. f. Towarzystwu imienia Adama Mickiewicza za wydawnictwo dzieł Mickiewicza jednorazowo 400 zł.

Tem samem załatwioną zostaje petycja do Ls. 657.

Poz. 88. Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego 1.300 „
(zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego więcej o 200 zł. jak w r. zeszł.).

Tem samem załatwione zostają petycyje: Towarzystw „Gwiazda“ w Zaleszczykach, Tarnowie, Drohobyczu, Stanisławowie i Tarnopolu, Towarzystw „Skala“ we Lwowie i „Jad Charuzim“ we Lwowie (Ls. 206, 300, 307, 661, 774, 978, i 1211).

Nad petycyą Stowarzyszenia rękodzielników „Gwiazda“ w Przemysłu o subwencyę na budowę własnego gmachu (Ls. 980) wnosi komisya przejście do porządku dziennego.

Poz. 89. a. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na lwowską koloniję wakacyjną, zasiłek stały 200 „

Poz. 89. b. Dla szkoły sióstr Felicjanek w Uhnowie jednorazowo (jak w latach 1892 i 1893). 300 „

Poz. 89. c. Przytulisko wiedeńskie jednorazowo 100 „

Poz. 90. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na pokrycie kosztów walnego zgromadzenia 200 „
(jak corocznie).

Poz. 91. Dla Józefa Polńskiego jednorazowy zasiłek na wydawnictwo dzieł stenograficznych (zgodnie z wnioskiem Wydz. krajowego). 200 „

Poz. 92. a. Kolegium profesorów szkoły politechnicznej we Lwowie na wydawnictwo biblioteki politechnicznej, pierwsza rata z subwencyi 5.000 złr. rozłożonej na lat 10 500 „

Kolegium szkoły politechnicznej we Lwowie wniosło do Ls. 82. Petycyę o zasiłek 5.000 złr. płatny przez lat 5 po 1000 zł. rocznie na za-

mierzone wydawnictwo dzieł technicznych. Wskutek takiej samej petycyi w roku zeszłym uchwaliła komisya budżetowa z dnia 8. maja 1893 r., uznając ogólną użyteczność podjętego przez poważne grono uczonych dzieła, zaproponować Wysokiemu Sejmowi udzielenie żądanej subwencji, przy rozłożeniu jej na lat 10, wniosek ten jednak nie przyszedł pod obrady Wysokiej Izby, z powodu zamknięcia sesyi sejmowej. Obecnie więc ponawia komisya swój już w roku zeszłym uchwalony wniosek.

Poz. 92 b. Wydawnictwo dziełek ludowych we Lwowie (do rozporządzenia Wydziału krajowego) 1.000 zł.
(jak w roku 1893).

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do Ls. 469.

Wydział krajowy wstawił w preliminarzu budżetu na utrzymanie szkoły izraelskiej w Tarnopolu, kwotę 1000 zł., opierając się na opinii c. k. Rady szkolnej kraj., która uznała potrzebę podniesienia płac nauczycieli w rzeczonyj szkole dla utrzymania jej na poziomie dzisiejszym wymaganiom odpowiadającym. Gdy dla braku funduszków płace z miejscowych środków podwyższone być nie mogą, a w razie podwyższenia płac mógłby być zachwianym byt szkoły do której uczęszcza blisko 1000 dzieci izraelskich, wskutek czego spadłby w części na fundusz krajowy ciężar utrzymania publicznej szkoły ludowej, przeto sądzi Rada szkolna krajowa, iż należałoby przyznać na szkołę izraelską w Tarnopolu subwencyę w kwocie 1000 zł. na lat trzy.

Komisya budżetowa nie może już obecnie stanowczo się oświadczyć co do powyższej subwencji, tembardziej, iż ma poważne obawy czy subwencyja na lat trzy, wobec przeznaczenia na jaki ma służyć, byłaby wystarczającą i czy nie pociągnęłaby za sobą obciążenia funduszu krajowego rocznym stałym wydatkiem 1000 zł. Gdy nadto nie jest zbadanem jakie obciążenie funduszu krajowego pociągnęłoby za sobą ewentualne tworzenie publicznej szkoły ludowej w Tarnopolu, a Wydział krajowy nie złożył o stanie szkoły i potrzebie subwencji sprawozdania w myśl uchwały sejmowej z d. 8. kwietnia 1892 r., przeto komisya budżetowa nie może proponować Wysokiemu Sejmowi wstawiania do budżetu na rok 1894 kwoty 1000 zł. na szkołę izraelską w Tarnopolu i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. kwietnia 1892 r. zbadał wszechstronnie stosunki szkoły izraelskiej w Tarnopolu i zdał o tem sprawozdanie, uwzględniając w takowem także sprawę ewentualnego obciążenia funduszu krajowego w razie zastąpienia szkoły izraelskiej w Tarnopolu publiczną szkołą ludową.

Poz. 92. c. Barwiński Aleksander na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej we Lwowie, jednorazowo 500 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do Ls. 1061.

Poz. 92. d. Towarzystwo imienia Szewczenki we Lwowie na wydawnictwo dzieł naukowych ruskich, jednorazowo 500 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do Ls. 1091.

Poz. 92. e. Czasopismo dla dzieci „Dźwinok“, jednorazowo 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do Ls. 1.321.

Poz. 92. f. Tow. ruskie „Gromada“, w Wiedniu jednorazowy zasiłek 100 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do Ls. 944.

Poz. 92. g. Ks. Cyryl Sielecki gr. kat. paroch w Żużelu na nowicyat Sióstr słuźebniczek ruskich w Żużelu, jednorazowy zasiłek do rozporządzenia Wydziału krajowego po zbadaniu czy nowicyat Sióstr słuźebniczek ma warunki trwałego bytu i dalszego rozwoju, jednorazowo . . .

300 zł.

W końcu wnosi komisya budżetowa :

Nad petycjami Towarzystwa ochrony zwierząt we Lwowie o subwencyę na wydawanie miesięcznika (Ls. 203), Zygmunta Sarneckiego o subwencyę na wydawnictwo pisma ilustrowanego „Świat“ (Ls. 205), Mikołaja Czajkowskiego o subwencyę na wydawanie broszury o sądownictwie wiejskiem (Ls. 226), Czytelni polskiej w Białej o subwencyę 3000 zł. na budowę domu (Ls. 305), Katolickiego stowarzyszenia szkolnego (Schulverein) we Wiedniu o subwencyę (Ls. 314), Józefa Bromowicza o subwencyę pa wydawanie „Ekonomisty narodowego“ (Ls. 509), Redakcyi czasopisma dla kobiet we Lwowie o subwencyę na wydawanie tegoż czasopisma (Ls. 777) i Józefy Jaroszyńskiej o subwencyę na ogródek Freblowski (Ls. 786),

Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Lwów, dnia 31. stycznia 1894.

Zastępca przewodniczącego :

Stanisław Badeni.

Sprawozdawca

F. Paszkowski

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka VII. poz. 53, 54 i 55.

Sprawozdawca poseł Włodz. Kozłowski.

Poz. 53. Niedobór funduszu szkolnego krajowego (<i>wedle osobnego sprawozdania</i>)	1,474.481 zł
„ 54. Niedobór funduszu szkolnego emerytalnego (<i>wedle osobnego sprawozdania</i>)	121.398 „
„ 55. Sześciu Członków Rady szkolnej krajowej	7.200 „

Sprawozdanie

Komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej o funduszu szkolnym krajowym.

Podczas gdy zeszłoroczny preliminarz Rady szkolnej krajowej opierał się jedynie tylko na przypuszczeniach, wpływu bowiem ustawy z 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 40) na podwyższenie wydatków trudno było wówczas dokładnie oznaczyć, z uznaniem podnieść należy, że Rada szkolna krajowa po szybkim a dokładnem przeprowadzeniu powyższej ustawy, nie tylko oparła preliminarz na r. 1894 na ścisłych danych, ale oprócz tego przedłożyła komisji zamknięcie rachunków za r. 1893.

Fakt ten obok innych przez komisję szkolną już podniesionych stanowi dowód sumiennej pracy Rady szkolnej krajowej, oraz ładu, karności i porządku, jaki w niej panuje.

Komisya budżetowa zaleca Wys. Sejmowi przyjęcie sumy wydatków funduszu szkolnego krajowego 1,674.131 zł.
Sumy dochodów 199.670 „
Wedle wniosków komisji okaże się niedobór w kwocie 1,474.461 zł.
Wydatki prelininowane przez komisję będą o 2.548 „
niższe od wniosków Rady szkolnej krajowej.

Ponieważ z powodu myłki druku w preliminarzu Rady szkolnej krajowej pod rubryką XX. niesprostowanej w sumie ogólnej wydatków przez Wydział krajowy obliczonych, wedle wniosków Rady szkolnej wydatki wynosić miały 1,662.679 zł.
a nie 1,662.699 „
wydatki prelininowane przez komisję będą o 2.548 „
niższe od obliczenia Rady szkolnej, a o 11.952 „
wyższe od wniosków Wydziału krajowego.

Wydatki prelininowane przez komisję będą o 125.301 zł.
wyższe od uchwalonych na r. 1893, a o 360.688 „
od wynikłości z r. 1892, a o 39.051 „
niższe od zamknięcia rachunków z r. 1893.

Wydatki zwyczajne wynosić będą wedle wniosków komisji	1,605.747 zł.	
a wedle wniosków Rady szkolnej	1,609.095 „	
wnioski komisji są przeto w dziale wydatków zwyczajnych o	3.348 „	niższe
od wniosków Rady szkolnej krajowej a o	11.652 „	wyższe
od wniosków Wydziału kraj.		

Wydatki nadzwyczajne wynoszą wedle wniosków komisji	68.384 zł.	
wedle wniosków Rady szkolnej krajowej	67.584 „	
czyli o	800 zł.	więcej
od wniosków Rady szkolnej krajowej, a o 300 zł. więcej od wniosków Wydziału krajowego.		

Dochody wynosić będą	199.670 zł.	
niedobór wynosić przeto będzie	1,474 461 „	
czyli o	11.952 „	więcej
od wniosku Wydziału krajowego, a o	2.548 „	mniej
od wniosków Rady szkolnej krajowej, a o	250.256 „	
więcej od wynikłości z r. 1892.		

W y d a t k i .

Dział I.

Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych.

Rubr. I.

- Poz. 1. Na pokrycie niedoboru z powodu płac i dodatków na pomieszkani dla nauczycieli i nauczycielek etatowych według preliminarzy Rad szkolnych okręgowych wnosi komisya zgodnie z Radą szkolną 705.490 zł.
- czyli o 204.427 zł. więcej od wynikłości z r. 1892, o 98.230 zł. więcej od kwoty na r. 1892 preliminowanej. Powodem tak znacznego zwiększenia jest wynikające z uchwały sejmowej z d. 2. kwietnia 1892 i z ustawy z 15. czerwca 1892 (Dz. u. kr. Nr. 46) podwyższenie płac i dodatków nauczycieli, przemianę istniejących szkół filialnych na etatowe, zamienienie wielu posad nauczycieli młodszych na posady nauczycieli starszych, wreszcie przekształcenie wielu szkół na więcejklasowe a tem samem zamienienie wielu posad nauczycieli nadetatowych na etatowe, jednak z potrąceniem 16% od potrzebnej na pokrycie tego wydatku kwoty tytułem interkalaryów od opróżnionych posad.
- Poz. 2. Na pokrycie niedoboru na płace stałych nauczycieli religii w kwocie 72.725 zł. w myśl § 1. ust. kraj. z d. 1. grudnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 71. w publicznych szkołach ludowych o 4 lub więcej klasach, tudzież wydziałowych, w których liczba godzin religii we wszystkich klasach, w których mają je udzielać wynosi 18 godzin tygodniowo, a liczba dzieci ich wyznania i obrządku przenosi 80, oraz na remuneracye za udzielanie nauki religii, wnosi komisya zgodnie z Radą

szkolną krajową 90.725 zł.
czyli o 21.051 zł. więcej od wynikłości z r. 1892, a o 1479 zł.
mniej od kwoty na r. 1893 uchwalonej.

Druga część kwoty poz. 2. 18.000 zł. w moc §. 5. powyższej ustawy przeznaczona dla duchownych właściwej władzy kościelnej, względnie przełożenstwa izraelskich gmin wyznaniowych w wyższych klasach publicznych szkół ludowych począwszy od 4-tej, oraz w szkołach wydziałowych, w których nauka religii w myśl §. 1. nie jest zapewnioną, nauczający mają prawo funkcyę tę łączyć z posadami duszpasterskiemi i liczą za godzinę 20 zł. rocznie.

Korzystniejszy, aniżeli zeszłego roku stosunek tych dwóch kwot dowodzi spodziewanego, a wielce pożądanego systemizowania większej niż dawniej liczby nauczycieli religii, w latach ubiegłych bowiem brak kandydatów na nauczycieli całkowite wykonanie powyższej ustawy utrudniał.

Poz. 3. Na częściowe pokrycie płac nauczycieli szkół w Tyczynie, Jaśli-
skach, Brzozowie i Radymnie odsetki od kapitału legowanego
przez śp. biskupa Betańskiego, a wcielonego do majątku zarodo-
wego krajowego funduszu szkolnego po 15 zł. 60 ct. 62 „
Razem przeto wydatki rubryki I. wynosić będą 796.27 „
czyli o 225.778 więcej od wynikłości z r. 1892, o 96.751 więcej
od kwoty na r. 1892 uchwalonej a o 119.566 zł. więcej od wy-
nikłości z r. 1893.

Rubryka II.

Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe.

Wnosi komisya zgodnie z Radą szkolną krajową 47.127 „
czyli o 4365 zł. więcej od wynikłości roku 1892, o 1417 zł. więcej od kwo-
ty na rok 1893. uchwalonej, a o 1817 zł. więcej od wynikłości z r. 1893.
Część tego wydatku obracana na koszt korespondencyi urzędowej nauczy-
cieli ciąży w moc prawa na funduszu szkolnym krajowym, jako na źródle
uzupełniającem, drugą część na mniejsze potrzeby szkolne jak n. p. kreda
papier, pióra i t. d. przeznaczoną w myśl art. 24. ustawy z 2. maja 1873.
i noweli z 2. lutego 1885. dz. ust. kr. 29. i wywodów w dawnych, sprawo-
zdaniach Wydziału krajowego i komisji budżetowej zawartych do wydatków
rad szkolnych miejscowych, przyjęcie tego wydatku na fundusz krajowy o-
piera się przeto nie na tytule prawnym ale na dobrowolnej każdorazowej
uchwale Sejmu.

Powiększenie kosztów rubryki II. uzasadnia Rada szkolna krajowa
zwiększoną ilością szkół i nauczycieli.

Rubryka III.

Przybory naukowe.

Komisya wnosi zgodnie z preliminarzem Rady szkolnej krajowej
i Wydziału krajowego kwotę 15.416 „
o 8909 zł. mniej od wynikłości z roku 1892, o 367 zł. mniej od kwoty na

r. 1893. uchwalonej, i od wynikłości z r. 1893. Jak dawniej tak i teraz zakupuje Rada szkolna krajowa przybory szkolne na podstawie szczegółowego wykazu i stale wyznaczonej kolei; znaczniejsze zakupno w latach dawniejszych i znaczne zniżenie ceny map (z 9 i 6 zł. 70 kr. na 4 zł.) Europy stały się przyczyną obniżenia tego wydatku w porównaniu do lat dawniejszych. Z uznaniem należy podnieść, że Rada szkolna krajowa w myśl życzenia komisji budżetowej przez Sejm przyjętego do wiadomości wszystkie przybory z wyjątkiem map zakupuje w kraju, a nawet i co do jednej z map postarała się o wydawnictwo krajowe.

Rubryka IV.

Konferencye okręgowe.

Komisya wnosi zgodnie z Radą szkolną krajową 28.593 zł.
czyli o 8819 zł. więcej od wynikłości z r. 1892, a 1386 zł. więcej od kwoty uchwalonej na r. 1893 i od wynikłości z r. 1893. Zwiększenie się tego wydatku pochodzi z powodu zwiększonej o 308 liczby nauczycieli, wskutek przyrostu nowych szkół, licząc po 4 zł. 50 ct. na każdego nauczyciela.

Rubryka V.

Biblioteki okręgowe.

Komisya przyjmuje na ten cel zgodn.e z Radą szkolną krajową 4.125 „
czyli tyle, ile wydano w r. 1892. i i 1893.

Rubryka VI.

Na rozmaite wydatki.

Proponuje komisya zgodnie z Radą szkolną krajową 15.447 „
czyli tyle, ile wydano w roku 1892. a 54 zł. więcej, aniżeli wydano w roku 1893.

Z kwoty powyższej przypada 4.000 na rozmaite drobne wydatki, jak np. ogłoszenia konkursów, komisye i dochodzenia dyscyplinarne.

Druga część składowa powyższej kwoty służy na ryczałtowe pokrycie wzorowo prowadzonej przez Radę szkolną krajową rachunkowości Rad szkolnych okręgowych, która 16 urzędników zatrudnia a po 155 zł. na okrąg kosztuje.

Rubryka VII.

Na utrzymanie szkół nowych.

Preliminuje komisya zgodnie z Radą szkolną krajową 11.500 „
Kwota rzeczona jest równa uchwalonej na r. 1893., której jednak w r. ze-

szyłem nie wydano; brak nauczycieli bowiem i budynków szkolnych sprawia, iż liczba szkół nieczynnych jest znaczną, a przeto i zakładanie nowych szkół tylko w miarę powyższych warunków jest możliwem.

Rubryka VIII.

Na płace i dodatki na pomieszkąnie dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych.

na rok szkolny 1893/4	300.510 zł.
---------------------------------	-------------

czyli o 26.328 zł. więcej od wynikłości z r. 1892.; a 1.731 zł. mniej od kwoty na r. 1893. uchwalonej, a o 20.053 zł. więcej od wynikłości z r. 1893.

Rubryka IX.

Zaliczki zwrotne dla fundusów szkolnych okręgowych.

Nadzwyczajny wydatek	40.000
--------------------------------	--------

czyli o 26.475 zł. mniej od wynikłości z r. 1892., o 20.000 zł. więcej od kwoty na r. 1893. preliminarowanej, a o 92.657 zł. mniej od kwoty w r. 1893. rzeczywiście zaliczonej.

Komisya z naciskiem podnosi potrzebę prędkiego rozstrzygnięcia kwestyi udzielania zasiłków z funduszu szkolnego miastom, a w szczególności miastu Krakowowi, i zwraca uwagę Wydziału krajowego na trudności, które w obrocie funduszu szkolnego zwłoka w załatwieniu tych spraw wywołuje.

Zaliczki powyższe znajdują w Rubr. VIII poz. 24. dochodów częściowe wyrównanie; oprócz miast bowiem wyręczał niejednokrotnie na pewien czas fundusz krajowy zalegających kontrybuentów, co jednak tylko w czasie zwolnień ściągania prestacyi z powodu klęsk elementarnych da się uzasadnić.

Dział II.

Własne wydatki krajowego funduszu szkolnego.

Rubryka X.

S u b s t y t u c y e.

Poz. 13.	Na wynagrodzenie dla nauczycieli i nauczycielek za godziny nadobowiązkowe	40.000 „
	czyli o 42.450 zł. mniej od wynikłości z r. 1892, 13.000 zł. mniej od kwoty uchwalonej na r. 1893; na mocy nowych planów naukowych bowiem liczbę godzin nadobowiązkowych ograniczono.	
Poz. 14.	Na zastępstwo nauczycieli i nauczycielek nie mogących udzielać nauki z powodu choroby lub innych przyczyn	15.000 „
	czyli o 5.189 zł. więcej od wynikłości z r. 1892 a o 8.000 więcej od kwoty na r. 1893 uchwalonej, z powodu zaprowadzenia półrocznych kursów naukowych we Lwowie i w Krakowie celem	

umożliwienia nauczycielom przygotowania się do egzaminu dla szkół wydziałowych, większa ilość zastępców na pewien czas będzie potrzebna.

Suma kosztów rubryki X. wynosić będzie 55.000 zł.
czyli o 37.261 zł. mniej od wynikłości z r. 1892, o 5.000 zł.
mniej od kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 5.381 zł. mniej od wynikłości z r. 1893.

Rubryka XI.

Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje.

Proponuje komisya 16.884 „
a więc o 300 zł. więcej od wniosku Wydziału krajowego o 800 zł. więcej od pierwotnego wniosku Rady szkolnej krajowej a o 800 zł. więcej od kwoty wydanej w r. 1892. a o 964 zł. więcej od kwoty wydanej w r. 1893.

Komisya uchwaliła wstawić pod Rubr. 23a dla Ochronki Bazylianek we Lwowie 300 zł. Wniosek Wydziału krajowego jest o 500 zł. wyższym od pierwotnego wniosku Rady szkolnej krajowej, która podwyższenie subwencji dla szkoły pp. Klarysek zaleciła.

Wnioskiem tym załatwioną została petycja Nr. 1137|964 Petroneli Klary Oskard przełożonej klasztoru pańien Klarysek w Starym Sączu.

Petycje L. 194|182 przełożonej domu filialnego sióstr Felicyanek w Besku, o zapomogę dla szkoły prywatnej żeńskiej sióstr Felicyanek w Besku, L. 1068|913 Wizytatorki zgromadzenia sióstr miłosierdzia w Rozdole o subwencję dla szkoły żeńskiej w Rozdole, utrzymywanej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia, L. 107|1915. Józefy Cichoń, przełożonej pańien Augustyanek na Kaźmierzu w Krakowie o podwyższenie subwencji na szkołę, wnosi komisya odesłać do Rady szkolnej krajowej w celu zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1895.

Rubryka XII.

S t y p e n d y a.

Poz. 24. Dla kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego proponuje Rada szkolna krajowa 70.000 „
czyli o 10.000 zł. więcej od kwoty na rok 1893 uchwalonej i w tymże roku wydanej, a o 33.118 zł. więcej od wynikłości z roku 1892.

Potrzebę powiększenia rzeczzonego wydatku uzasadnia Rada szkolna otwarciem nowego seminarjum nauczycielskiego w Samborze w preliminarzu na rok 1893 nieuwzględnionego, tudzież zamierzonym otwarciem dwóch jeszcze nowych seminarjów nauczycielskich, a wreszcie zaprowadzeniem w wielu seminarjach klas równorzędnych, również jak i powiększeniem liczby szkół nieczynnych, których 1. stycznia 1894 było 397, oraz faktem, że 853 nauczycieli przepisanej kwalifikacyi nie posiada. Wydział krajowy zaś na Radzie z dnia 3. listopada 1893 zredukował w preliminarzu stypendya do kwoty 60.000 zł.

Powodem obniżenia kwoty powyższej przez Wydział krajowy było pożałowania godne niedopełnienie przez c. k. Rząd dwukrotnie wskazanego przez Sejm przy uchwalaniu subwencji, a mianowicie podwyższenia subwencji państwowej na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych. Powód ten do odmówienia subwencji byłby zupełnie słusznym, gdyby c. k. Rząd stał na zajętych dotychczas w tej sprawie odpornym wobec rezolucyi Sejmu stanowisku. Komisya ma jednak pewne powody do mniemania, że Rząd w przyszłym budżecie subwencję państwową dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych podwyższy.

Komisya zaleca przeto Wys. Sejmowi przyjęcie kwoty 70.000 zł. czyli o 5.000 mniej od wniosku Rady szkolnej krajowej, a ponieważ podwyższenie rzezonego wydatku w porównaniu do r. ubiegłego jedynie tylko od 1. września 1894 wypłacić się mające stypendya pokrywa, upoważnia Komisya Wydział krajowy i Radę szkolną krajową do wstawienia do preliminarza na rok 1895, kwoty 90.000 zł. czyli o 20.000 zł. więcej, niż w preliminarzu na rok 1893. Komisya proponuje również ponowienie po raz 3-ci rezolucyi:

„Sejm wzywa c. k. Rząd o podwyższenie subwencji państwowej na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych“.

Zaznaczyć także należy, że Rada szkolna krajowa, wykonywując rezolucję przez Sejm w r. 1893. uchwalonej przestrzega, ażeby stypendyści nie tylko przyjmowali zobowiązania, iż natychmiast po ukończeniu seminaryów posadę w publicznej szkole ludowej przyjmą, ale aby również wywiązali się należycie z tego zobowiązania.

Nad petycyami 874/781 Łucyi Spitzerowej, prywatnej nauczycielki w klasztorze PP. Benadyktynek orm. we Lwowie, o udzielenie stypendyum lub zapomogi dla swej córki Maryi celem kształcenia jej na nauczycielkę i L. 701/601 Antoniny Grodziekiej, wdowy po śp. Michale Grodziekim o stypendyum dla córek, wnosi Komisya przejście do porządku dziennego, rozdawnictwo stypendyum bowiem należy do władzy wykonawczej.

Rubryka XIII.

Remuneracye i zapomogi.

Poz. 25.	Remuneracye i zapomogi dla nauczycieli	14.000 zł.
Poz. 26.	Remuneracye za naukę robót ręcznych	31.575 „
	czyli o 2.305 zł. więcej od kwoty na rok 1893 uchwalonej, a o 9.328 zł. więcej od kwoty w r. 1892 wydanej.	

W roku 1894 kraj płacić będzie za naukę robót ręcznych w 1288 szkołach, czyli o 114 szkół więcej od r. ubiegłego. — Ponieważ w moc ustawy pań. z dnia 14. maja 1868 L. 62 Dz. u. p. nauka robót ręcznych jest przedmiotem obowiązkowym, nauczycielki klasowe wtedy tylko za nią pobierają remuneracye, gdy ilość godzin przez nie udzielanych jest większą aniżeli 30 na tydzień.

Suma wydatków rubryki XIII. 45.575, będzie o 9.491 zł. większą od wynikłości z r. 1892 a o 6.007 zł. większą od wynikłości z r. 1893

Rubryka XIV.

Remuneracye dia inspektorów okręgowych.

- Poz. 27. Przyjmuje komisya zgodnie z Radą szkolną 1.000 zł.
czyli o 1.000 zł. mniej od wynikłości z r. 1892 i 1893. Wskutek przeprowadzenia w moc ustawy z d. 9. czerwca 1892 stabilizacyi większej liczby inspektorów i podwyższenia ich płac proponuje Rada szkolna niższy wydatek.
Komisya wyraża nadzieję, że w myśl rezolucyi z r. 1884, w której Sejm nietylko należytego uposażenia ale i wspierania inspektorów przez remuneracye i zapomogi od rządu się domagał, wydatek ten, który wyłącznie skarb państwa cbeżać powinien całkowicie odpadnie.

Rubryka XV.

Utrzymanie budynków

- Poz. 28. Przedtem podatki i daniny 280 „
Na utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, będącego w części własnością krajowego funduszu szkolnego.
Na podatki z gruntów szkolnych nie było w ostatnich latach żadnych wydatków a ekwiwalenta w r. z. opłacono, wskutek tego suma rubr. XV. będzie o 64 zł. niższą od wynikłości z r. 1892, a o 370 złr. niższą od kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 339 zł. niższą od kwoty w r. 1893 wydanej.

Rubryka XVI

Koszta podróży i dyety.

- Poz. 26. Na koszta podróży i dyety dla nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych 2.000 „
Dzyli o 1.000 złr. więcej od wynikłości r. 1892, a o 159 zł. więcej od wynikłości z r. 1893.
Powodem wzrostu tej kwoty jest częstsze korzystanie z prawa przenoszenia nauczycieli w moc art. 9. ust. z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. cz. III. nr. 16. przez Radę szkolną krajową.

Rubryka XVII.

- Poz. 30. Dodatki pięcioletnie 176.000 „
czyli o 5.232 zł. więcej od wynikłości z r. 1892 a o 6.000 zł. więcej od kwoty na r. 1893 uchwalonej.

Rubryka XVIII.

Poz. 31. **Dodatek do funduszu emerytalnego.** 12.800 „

Rubryka XIX,

Poz. 32. Na emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posadę wskutek reorganizacji szkół 4.500 „
 Czyli o 500 zł. mniej, aniżeli uchwalono na r. 1893, o 257 zł. mniej od wynikłości z r. 1892, a o 1.449 zł. więcej od wynikłości z roku 1892.

Rubr. XX.

Dary z łaski.

Poz. 33-64. 1) Stałe zgodnie z wnioskiem Rady szkolnej 1.997 zł.
 Oprócz tego wstawia komisya na wniosek Wydziału krajowego Sprawozdaniem LW. kr. 60.635|93 objęty następujące pozycye:

Poz. 65.	Michał Kobryn	120 zł. rocznie
„ 66.	Marya Dąbrowska	70 „ „
„ 67.	Rozalia Panek	50 „ „
„ 68.	Agnieszka Jatbrzykowska	120 „ „
	Razem	<u>2.357,</u>

czyli o 360 zł. więcej od pierwotnego wniosku Wydziału krajowego.

Przychylając się do wniosku Wydziału krajowego w Sprawozdaniu LWkr. 60.635 zawartego zaleca komisya Sejmowi przyznanie tytułem jednorazowych zapomóg:

„ 69.	Ludwice Zawadzkiej	40 zł.
„ 70.	Klementynie Vicyk	30 „
„ 71.	Julii Torostynowej	50 „
„ 72.	Józefie Baley	50 „
„ 73.	Elżbiecie Zdunowiczowej	40 „
„ 74.	Józefie Jaroszowej	40 „
„ 75.	Felicji Machalskiej	30 „
„ 76.	Emilii Balickiej	40 „
„ 77.	Albinie Sieczyńskiej	40 „
„ 78.	Olimpii Rubachowej	50 „
„ 79.	Bronisławie Jakimowskiej	32 „
„ 80.	Sierocie po nauczycielu Cyrylu Płoszczuk Byłym nauczycielom :	50 „
„ 81.	Mikołajowi Stetkiewiczowi	40 „
„ 82.	Klemensowi Gabryelowi	30 „
„ 83.	Piotrowi Koczyndykowi	30 „
„ 84.	Janowi Cichońskiemu	50 „
„ 85.	Antoniemu Frydrychowi	60 „
	Razem	<u>702 zł.</u>

Poz. 86.	Oprócz tych zapomóg wnosi komisya zgodnie z odezwą Wydziału krajowego L. 2821/94 udzielenie Janowi Łopatyńskiemu jednorazowej zapomogi	40 zł.
	a zgodnie ze Sprawozdaniem Wydziału krajowego L. 1195	
Poz. 87.	Szymonowi Teśluchowi daru z łaski	50 „
	Razem	<u>90 zł.</u>

Komisya zaleca Sejmowi przyjęcie wniosków Wydziału krajowego zawartych w Sprawozdaniu LW. 60/635.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) Sejm upoważnia Radę szkolną krajową do policzenia nauczycielowi Danielowi Szewczukowi, w razie przeniesienia go w stan spoczynku, lat służby nauczycielskiej, począwszy od 14. lipca 1866 r., t. j. od chwili uzyskania kwalifikacyi na młodszego nauczyciela.

2) Nad petycjami emerytowanych nauczycieli Jana Stupnickiego i wdów po nauczycielach Teofilu Proskurnickiej i Karoliny Pietraszkiewiczowej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Komisya podwyższa ryczałt na jednorazowe zapomogi wdów po nauczycielach i emerytowanych nauczycieli, który 3.000 złr. wynosić będzie, pozostawiając jego rozdzielenie Radzie szkolnej krajowej. — Nie czując się kompetentną do spraw czysto administracyjnych, a oprócz tego ze względu na wielką liczbę wniesionych do Sejmu petycyi o dary z łaski, natury wyjątku pozbawionych, zaleca komisya Wys. Sejmowi przejście do porz. dziennego nad petycjami L. 534/446 Grona nauczycielskiego 4-kl. szkoły męsk. i 3-kl. szkoły żeńsk. w Rymanowie o zapomogi ze względu na długotrwałą w tem miasteczku cholere, L. 621/531 Nauczycieli z Medyki, Stubienka, Barycza-Stubna, Nakła, Poździecza i Torek o zapomogi z powodu klęsk elementarnych, L. 791/683 Justyna Tyłło, o zapomogę jako dodatek do przyznanej emerytury, L. 539/451 Andrzeja Jurczyńskiego, emerytowanego nauczyciela w Podgórzu, L. 790/682 Anny Zielińskiej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, L. 1097/942 Eugenii Stefaniów, wdowy po nauczycielu w Ostopkowiech, pow. kołomyjskim, L. 1096/941 Malwiny Malawskiej, wdowy po nauczycielu ludowym, L. 1114/948 Joanny Kobryn wdowy po nauczycielu ludowym w Obertynie, L. 887/764 Teofilu Hrycyna, wdowy po nauczycielu ludowym w Kołomyi, L. 885/732 Ludmili Nowogrodzkiej wdowy po nauczycielu wiejskim w Jarosławiu, L. 884/701 Emilii Górskiej, wdowy po emerytowanym nauczycielu ludowym w Bilezu, L. 885/760 Barbary Zharskiej wdowy po nauczycielu ludowym w Dunajowie, L. 882/759 Józefy Ostrowskiej, wdowy po Dyrektorze Szkoły Wydziałowej, L. 73/31 Maryi Wojmowskiej wdowy po nauczycielu ludowym w Posadzie Sanockiej, L. 163/101 Henryki Janowicz, wdowy po nauczycielu ludowym w Brzeżanach, L. 234/172 Barbary Zahaczewskiej, wdowy po nauczycielu ludowym w Obertynie, L. 218/156 Franciszki Wisłockiej, wdowy po nauczycielu, L. 208/146 Stanisławy Krawczykowej, wdowy po nauczycielu w Podhajcach, L. 195/135 Leopoldyny Koleckiej wdowy po nauczycielu ludowym, L. 165/103 Katarzyny Jacuk, wdowy po nauczycielu szkół ludowych w Jaworkach, L. 1145/972 Ludwika Zimmer, nauczyciela w Zubsuehem, L. 1149/976 Antoniny Chodackiej emerytowanej nauczycielki w Dębnej, L. 166/104 Balbiny Dąbrowskiej, wdowy po nauczycielu ludowym, L. 541/453 Ludmili Tomek, byłej stałej nauczycielki w Winnikach, L. 540/452 Piotra Bierońskiego, emerytowanego nauczyciela w Makowie, L. 542/454 Pauliny Kosonockiej wdowy po nauczycielu ludowym w Luczycach, L. 532/444 Feliksa Krzyżanowskiego, nauczyciela młodszego w Żórawnie, L. 548/400 Czesławy Radoniownej, L. 538/450 Kazimiry Zdrojkowskiej, emerytowanej nauczycielki szkół ludowych, L. 681/581 Stefanii Dąbrowskiej, nauczycielki przy szkole żeńskiej w Brzeżanach, L. 688/588 Franciszki Krokowskiej wdowy po nauczycielu, L. 689/589 Pauliny Trusiewiczowej, wdowy po nauczycielu ludowym w Ro-

hatynie, L. 787|679 Jana Zasadniego, emerytowanego nauczyciela szkoły pospolitej w Krakowie, L. 823|714 Iwana Petryszyna, kierownika szkoły w Podborcach, L. 784|673 Emila Wiszomirskiego, nauczyciela ludowego w Witwicy, L. 788|680 Józefy Szczytło, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, L. 789|681 Emilii Babian wdowy po nauczycielu, L. 1095|940 Stefana Taklińskiego nauczyciela szkoły ludowej w Skołoszowie, L. 1052|897 Michała Mathiasza nauczyciela ludowego w Sądowej Wiszni, L. 1094|939 Wojciecha Matysiaka, kierującego nauczyciela szkoły w Skawinie, L. 1027|877 Edwarda Orleckiego, emerytowanego nauczyciela szkół ludowych w Nowosielcach, L. 999|861 Józefa Czopanowskiego nauczyciela kierującego w Dobromilu, L. 881|758 Stefana Czesnyka nauczyciela w Torkach, L. 880|757 Piotra Koczyndyka, emerytowanego nauczyciela ludowego we Lwowie, L. 873|700 nauczycieli IV. i VI. klasowej szkoły ludowej męskiej w Samborze, L. 875|702 Jana Dudiaka, nauczyciela przy szkole ludowej w Lesiówce, L. 278|202 Karola Gemsera, nauczyciela w powiecie Gorlickim, L. 282|206 Jana Kaźmierza Kratzera, nauczyciela przy szkole ludowej w Kętach, L. 285|209 Jana Zaremby, b. nauczyciela w Siedliskach obecnie w Wiśniczu, L. 71|29 Maryana Malawskiego w Pradze, L. 783|675 nauczycieli szkół ludowych w pow. Dolińskim, L. 1143|970 Zarządu szkoły w Libochorec, L. 281|205 Piotra Świdnickiego, emerytowanego nauczyciela z Dunajowa, zapomogi, a wględnie dary z łaski lub dodatki drożyzniane, oraz nad petycją L. 505|417 Rady szkolnej miejscowej w Majdanie obok Kolbuszowej o wynagrodzenie kierownikowi szkoły Wojciechowi Bobakowi za 2-letnią samoistną pracę przy 2-klasowej szkole w Majdanie.

Komisya nie zaprzecza bynajmniej, że w rządzie powyżej wymienionych petycyi mogą się znajdować szczególnego uwzględnienia godne wypadki, rozgatunkowanie ich jednak i ocenienie nie należy do atrybucyi Sejmu i do Rady szkolnej krajowej, a odesłanie tego rodzaju petycyi do Rady szkolnej naraża tak Radę szkolną jak i Wydział krajowy na uciążliwość, a ze względu na skutki zupełnie zbyteczną pisaninę. — Leży przeto tak w interesie administracyjnego porządku jak i w interesie petentów, ażeby na przyszłość udawali się bezpośrednio do Rady szkolnej krajowej, która jedynie tylko wyjątkowego zalecenia godne wypadki w granicach ryczałtu uwzględnić ma prawo.

Jednorazowe dary z łaski wynosić będą	3.792 zł.
u zatem o 1.292 zł. więcej od wniosku Rady szkolnej krajowej o	1.292 „
więcej o kwoty na r. 1893 uchwalonej a o 937 zł. więcej od kwoty w roku 1892 wydanej.	
Razem przeto na dary z łaski wnosi komisya	6.149 „
czyli o	1.652 „
więcej od kwoty przez Radę szkolną krajową preliminowanej	

Rubr. XXI.

Potrzeby szkół ogólnej natury.

Poz. 89. Na potrzeby szkół wedle obecnego stanu	1.000 zł.
Poz. 89. b. Na krajową konferencyę nauczycieli w myśl §. 66. noweli z dn. 2 maja 1883 odbywać się mającą nie preliminuje Rada szkolna żadnego wydatku, konferencya odbędzie się bowiem dopiero w r. 1899.	

Poz. 90. Na kurs wakacyjny nauki zręczności dla nauczycieli szkół ludowych prelinuje komisya 1.600 zł.
tyle, ile ma r. 1893 przyzwolono i w r. 1892 i 1893 wydano.

Komisya wnosi petycę Nr. 867/744 krakowskiego oddziału tow. pedagogicznego o udzielenie subwencji na utrzymanie szkoły zręczności odesłać do Rady szkolnej krajowej do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w preliminarzu na r. 1895 z tem jednak zastrzeżeniem, że do nauki zręczności przyczyniać się powinny czynniki miejscowe w wyższej mierze, aniżeli to wykazuje powyższa petycja.

Poz. 91. Na zakupno warsztatów i narzędzi do nauki zręczności dla szkół ludowych 3.044 „
czyli o 722 „
mniej od kwoty przyjętej na r. 1893 a o 1.612 „
mniej od wynikłości z r. 1892.

Z powodu zaopatrzenia szkół bowiem w znaczną ilość warsztatów i narzędzi w r. 1892 i 1893 niższy wydatek na ten cel okazuje się potrzebnym.

Do wydatków w celu urządzenia nauki zręczności na narzędzia przyczyniają się w 23 szkołach, na narzędzia fundusze lokalne w kwocie 194 zł. na warsztaty w kwocie 163 zł.

Zasiłki na zakupno narzędzi do nauki zręczności dla szkół, które w r. 1893 narzędzia już otrzymały prelinuje Rada szkolna krajowa dla 28 szkół.

Suma rubryki XXI. wynosić będzie 5.644 „
czyli o 5.702 „
mniej od kwoty prelinowanej na r. 1893 o 1.612 „
mniej od wynikłości z r. 1892, a o 9.476 „
mniej od wynikłości z r. 1893.

Rubryka XXII.

Przebieżne wydatki.

Poz. 92. Z powodu mylnych zarachowań c. k. urzędów podatkowych . . . 12.324 „
czyli tyle ile prelinowano w r. 1893 a o 15.729 „ mniej
od wynikłości z r. 1892 a o , 21.010 „ mniej
od wynikłości z r. 1893.

Rubryka XXIII.

Poz 93*a i b* Zasiłków bezzwrotnych i zwrotnych na budowę szkół Rada szkolna krajowa pod tą rubryką nie żąda z powodu ustanowienia osobnego funduszu pożyczkowego na ten cel.

W r. 1892 wydano na ten cel 23.600 „
a w r. 1893 przyzwolono na zasiłki bezzwrotne 7.000 „

Przychylając się do wniosku Rady szkolnej krajowej objętego sprawozdaniem Wydziału kraj. L. 60.633 wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Z majątku zarodowego kraj. funduszu szkolnego wydziela się z d. 1 stycznia 1894 resztę należących do jego składu efektów i gotówki, a mianowicie: $4\frac{1}{2}\%$ obligacyę gal. pożyczki kraj. imiennej wartości 100 zł., $4\frac{1}{2}\%$ listy zastawne gal. Banku kraj. w imiennej wartości 300 zł. książeczkę Banku kraj. nr. 288 na 71 zł, 80 ct.; 4% listy zastawne gal. Tow. kredyt. ziemskiego w imiennej wartości 9.500 zł. złożone z końcem r. 1893 jako rata pożyczki zaciągniętej przez fundusz krajowy, dopłatę konwersyjną w kwocie 1.064 zł., — wreszcie resztę nie spłaconego długu od funduszu kraj. w 4% listach zastawnych gal. Tow. kredyt. ziem. w nominalnej wartości 57.000 zł., — razem przeto efekta i gotówkę w sumie ogólnej 68.035 zł. 80 ct. względnie efekta, któreby za wykazaną gotówkę zakupione zostały i wcieli się je do funduszu pożyczkowego dla gmin wiejskich na budowę szkół, utworzonego uchwałą Sejmu z d. 22. września 1892.

2) Kraj zobowiązuje się opłacać funduszowi szkolnemu kraj. od 1. stycznia 1894 do 31. grudnia 1912 tj. przez czas trwania funduszu pożyczkowego corocznie taką kwotę, jaką wydzielone obecnie z majątku zarodowego tegoż funduszu na rzecz funduszu pożyczkowego na budowę szkół efekta w chwili ich wydzielenia corocznie tytułem odsetek przynosiły, od wydzielonej zaś gotówki odsetki po 4% rocznie.

Kraj poręcza, iż z rozwiązaniem funduszu pożyczkowego na budowę szkół w dniu 1. stycznia 1913 zostaną z funduszu pożyczkowego, a o ileby tenże nie wystarczał, z funduszu kraj. zwrócone funduszowi szkolnemu kraj. na rzecz jego majątku zarodowego takie same efekta, jakie z niego na rzecz funduszu pożyczkowego wydzielone zostały, albo ich wartość w gotówce wedle kursu z dnia wydzielenia, tudzież cała kwota wydzielona w gotówce.

Przy tej sposobności musi jednak komisya budżetowa ponowić uczynione zeszłego roku a przyjęte przez Sejm do wiadomości zastrzeżenie, ażeby gminy do stawiania kosztownych budynków a względnie szkół murowanych tam gdzie, drewniane ich możliwości bardziej odpowiadają nie zmuszano, i ażeby przebudowania szkół ograniczyć do niezbędnej potrzeby. Komisya zaznaczyć musi potrzebę ponownego przypomnienia dotyczących tejsze sprawy rozporządzeń i ścisłego ich wykonania.

Komisya wnosi odesłać do Rady szkolnej krajowej do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy zasiłkach i pożyczkach w granicach funduszu pożyczkowego petycje L. 1.200/1.012 gminy Jaśmierz i Posada Jaśmierska, L. 504/416 Rady szkolnej w Kulparkowie, L. 497/409 gminy Paszczyna, L. 643/543 gminy Łobozew, L. 644/544 miasteczka Wojniłowa, L. 645/545 gminy Magierowa, L. 821/712 Sióstr Felicyanek z Uhnowa, L. 858/135 Zwierzchności gminnej w Kotowej Woli, L. 1046/891 gminy Łowcza, L. 1015/874 gminy Wiśnicz nowy, L. 937/805 gminy Krotoszyn, L. 852/729 gminy Handzłowka, L. 1170/993 gminy Czeleśnicy i Niżankowice, L. 498/410 zwierzchności gminnej w Tryńczy, L. 265/189 gminy Steinau, L. 260/184 gminy Rogoźnik, L. 50,8 reprezentacji gminnej w Rzędzinach i Gumniskach, L. 1170/993 gminy Czeleśnia L. 824/715, gminy Pojto, L. 1040/885 gminy Tartowce, o pożyczki a względnie zapomogi na budowę nowych budynków szkolnych albo odnowienie lub rozszerzenie już istniejących.

Dochody.

Rubryka I.

Odsetki od kapitałów przyjmuje komisya zgodnie z Radą szkolną krajową w kwocie 13.773 zł.

o	284 zł.
niższej od preliminowanej na r. 1893 o	507 „
wyższej od otrzymanej w r. 1892. Główną przyczyną obniżenia dochodu była konwersya 4 ¹ / ₂ %-owych listów zastawnych kredytowych ziemskich pod pozycją 6.	

Rubryka II.

Dochody z dóbr, realności i innych praw.

Przyjmuje Komisya w kwocie	171 „
Czyli tyle ile preliminowano na rok 1893 i wydano w roku 1892	

Rubryka III.

Dodatki

Preliminuje komisya zgodnie z Radą szkolną krajową	40 „
Czyli o	490 „
mniej, aniżeli preliminowano na rok 1893, a o 12 zł. mniej, aniżeli wydano w r. 1892.	
Różnica z preliminarzem z r. 1892 pochodzi z tego powodu, że Rada szkolna krajowa nie preliminuje r. b. zwrotu pół części pensyi emerytalnych nauczycieli i nauczycielek przy salinach. — Sprawozdanie Syndyka Wydziału krajowego przy LW. 9244/93, wykazuje bowiem, że nie ma prawnego tytułu do żądania rzeczzonego dodatku.	

Rubryka IV.

Zysk ze sprzedaży książek.

Przyjmuje Komisya zgodnie z Radą szkolną krajową w kwocie	2.835 „
Czyli tyle ile wydano w r. 1892 i przyjęto na rok 1893.	

Rubryka VI.

Taksy od spadków.

Preliminuje Komisya zgodnie z Radą szkolną krajową w kwocie	8.900 „
czyli o	587 „
mniej od wynikłości z r. 1892, a o 300 zł. więcej od kwoty w r. 1893 uchwalonej.	

Rubryka VII.

Rozmaite wpływy.

Zwroty zaliczek preliniuje Komisya w kwocie	40.000 zł.
czyli o	3.804 „
mniej od trzechletniego przecięcia o 10.000 zł. więcej od kwoty preliniowanej na r. 1893 a o 3.998 zł. wyższej od wynikłości z roku 1893.	
Do poz. 22. Zaliczki nie spłacone przez fundusze szkolne okręgowe z końcem roku 1891 wynosiły kwotę . 83.201 zł. 02 ¹ / ₂ ct.	
w r. 1892 udzielono nowych zaliczek	
w sumie	48.562 „ 26 ¹ / ₂ „
razem	131.763 zł. 29— ct.
na to uiszczono w roku 1892	36.001 „ 52— „
pozostała z końcem r. 1892 zaległość	
wynosi	95.761 zł. 77— ct.
Poz. 23. Zwroty mylnych zarachowań c. k. Urzędów podatkowych, tudzież zwroty korelatywne innych rubryk budżetowych, przyjmuje Komisya zgodnie z Radą szkolną krajową w kwocie	24.000 „
czyli o	1.400 „
mniej od uchwalonej na r. 1893 a o 231 zł. mniej od wynikłości z roku 1892.	
Poz. 26. Zwroty zaoszczędzeń w zasiłkach danych funduszom szkolnym okręgowym za czas od r. 1874 do końca r. 1892.	40.000 „
czyli o	10.000 „
mniej aniżeli preliniowano na r. 1893 a o 976 zł. mniej od wynikłości z roku 1892.	
Do poz. 26. Fundusze szkolne okręgowe zalegały z końcem r. 1891 z tytułu nadebranych zasiłków w sumie 212.954 zł. 69— ct.	
w roku 1892 przybyła bieżąca należy-	
tość w kwocie	56.307 „ 03— „
razem	269.261 zł. 72— ct.
z tej należitości odpisano w r. 1892	8.069 „ 02 ¹ / ₂ „
pozostało	261.192 zł. 69 ¹ / ₂ ct.
na to uiszczono w r. 1892	39.024 „ 35 ¹ / ₂ „
pozostało w zaległości z końcem r. 1892	222.168 zł. 34— ct.
Razem przeto dochody rubryki VII. wynosić mają	104.008 „
czyli o	1.396 „
więcej aniżeli uchwalono na r. 1893, a o 5.200 zł. więcej, aniżeli otrzymano w r. 1892.	

Rubryka VIII.

Dodatek c. k. Skarbu państwa	54.943 „
--	----------

Rubryka IX.

Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne, przyjmuje Komisya zgodnie z Radą szkolną krajową w kwocie	15.000 „
--	----------

czyli w tej samej wysokości co uchwalono na rok 1893 a o . 5,328 zł.
 wyższej od wynikłości z r. 1893.

Do poz 28. Według wykazu E) rozdane gminom od r. 1876 do

końca r. 1892 zaliczki wynoszą	313.598 zł. 26 — ct.
na to uiszczono w powyższym okresie czasu	246.645 „ 45 — „
pozostała zaległość z końcem r 1892. wynosi	66.952 zł. 81 — ct
z której przypada do spłaty ratami :	
a) w roku 1894	9.688 zł. 96 — ct.
b) z lat dawniejszych po koniec roku 1892	5.531 „ 61 ¹ / ₂ „
razem	15 220 zł. 57 ¹ / ₂ ct.

Ogólna suma dochodów, uchwalonych na

rok 1893 wynosiła	198.748 zł.
Na rok 1894 preliminuje się	199.670 „
a zatem <i>więcej</i> o	922 zł.
mianowicie:	
w rubryce I. <i>mniej</i> o	284 zł.
„ III. „ „	490 „
„ VI. <i>więcej</i> o	300 zł.
„ VII. „ „	1.396 „
razem <i>mniej</i> o	774 zł.
<i>więcej</i> „	1.696 zł.
	922 zł.

Komisya wnosi odesłanie petycyi L. 866|148 Oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie o udzielenie subwencji dla wyższego Instytutu naukowo wychowawczego żeńskiego im. T. Lenartowicza w Stanisławowie do Rady szkolnej krajowej w celu zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza. —

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy przyjąć wniosek Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

1. Począwszy od dn. 1. stycznia 1894 r. zniża się dotychczas uiszczane prestacye na płace nauczycieli gminom: Hranki-Kuty w powiecie bobreckim z kwoty 150 zł. na 120 zł. rocznie; Sienków w pow. kamioneckim z kwotą 200 na 130 zł. rocznie; Tetewczyce w powiecie kamioneckim z kwoty 214 zł. rocznie na 180 zł. rocznie.

2. Nad petycyami gmin: Grochowice w pow. przemyskim i Chodackowa wielkiego w pow. tarnopolskim przechodzi się do porządku dziennego.

Również zaleca komisya Wys. Sejmowi zawarte w piśmie L. 176 i L. 246 wnioski Wydziału krajowego z d. 9. stycznia 1894.

„Począwszy od 1. stycznia zniża się gminom Chrzastowa i Tuszowa prestacye na płace nauczycieli szkół miejscowych z 200 na 150 zł. rocznie, — a gminie Heczmarowice z 200 zł. na 150 zł.

Komisya wnosi odesłanie do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej petycyi L. 1115|949 gminy Opaki

pow. Drohobycz, L. 266|828 gminy Daszawa, L. 825|716 gminy w Strzelbicach, L. 1263|105 gminy
Poznaczka Gniła, L. 1202|1014 Rady gminnej w Stebniku L. 1245|1048 gminy Lipy, L. 1199|1011
gminy Kossowy, L. 503|415 gminy Rehfeld, L. 648|548 gminy Sękowa, L. 649|549 Zwierzchno-
ści gminnej Sękowa, L. 769|661 gminy Alwernia, L. 1036|881 gminy Dembowa, L. 965|827 gminy
Ulanica, L. 856|733 gminy Chorostków, L. 290|214 gminy Babuchów, L. 288|212 gminy Zboiska,
L. 291|215 Zwierzchności gminnej w Czarnokońcach, L. 289|213 gminy Czarny Dunajec, L. 51|9
gminy Jędruszkowce, L. 125|63 gminy Jasienny, L. 126|64 gminy Maszkiewice, L. 233|171 gminy
Sękowej, L. 215|153, gminy Trzemeśni, Tok, Poręby i Zasań, Zwierzchności gminnej w Tenetni-
kach L. 1164|989 gminy m. Limanowy, L. 770|662 gminy Rokietnicy, L. 771|663 Rady gminnej
Żegoty Poremby, o znizenie prestacyi szkolnych a względnie przejęcie ich na fundusz okręgowy
szkolny

Komisya budżetowa wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Liczba		S u m a r y u s z	Zwy- czajne	Nad- zwy- czajne	Razem	Od wniosku Wy- działu kraj.		Od wniosku Rady szkolnej krajowej	
ru- bryki	po- zycyi					więcej	mniej	więcej	mniej
Wydatki.									
DZIAŁ I.									
Zasilki dla funduszków szkolnych okręgowych.									
I.	1—3	Na pokrycie niedoboruz powodu płac i dodatków na pomieszkanie dla nauczycieli i nauczycielek etatowych według uchwały finansowej na r. 1893.	796.277	—	796.277				
II.	4	Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	47.127	—	47.127				
III.	5	Na przybory naukowe	15.416	—	15.416				
IV.	6	Na konferencye okręgowe	28.593	—	28.593				
V.	7	Na biblioteki okręgowe	4.125	—	4.125				
VI.	8	Na rozmaite wydatki	15.447	—	15.447				
VII.	9—10	Na utrzymanie szkół nowych	11.500	—	11.500				
VIII.	11	Na płace i dodatki na pomieszkanie dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok szkolny 1893/4.	300.510	—	300.510				
IX.	12	Zaliczki zwrotne dla funduszków szkolnych okręgowych		40.000	40.000				
		Suma działu I.	1,218.995	40.000	1,258.995				
Dział II.									
Wydatki własne krajowego fun- duszu szkolnego.									
X.	13—14	Substytucye	55.000	—	55.000				
XI.	15—23	Zasilki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	16.884	16.884	300	—	800	—
XII.	24	Stypendya	70.000	—	70.000	10.000			5.000
XIII.	25—26	Remuneracye i zapomogi	45.575	—	45.575				
XIV.	27	„ dla inspektorów okręgowych	1.000	—	1.000				
XV.	28	Utrzymanie budynków	280	—	280				
XVI.	29	Koszta podróży i diety	2.000	—	2.000				
XVII.	30	Dodatki pięcioletnie	176.000	—	176.000				
XVIII.	31	Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	—	12.800				
XIX.	32	Emerytura	—	4.500	4.500				
XX.	33—88	Dary z łaski	6.149	—	6.149	1.652		1.652	
XXI.	89—91	Potrzeby szkół ogólnej natury	5.644	—	5.644				
XXII.	92	Przebieżne wydatki	12.324	—	12.324				
XXIII.	93	Zasilki na budowę szkół	—	7.000	7.000				
		Suma działu II.	386.772	28.384	415.156	11.952		2.452	5.000
		„ „ I.	1,218.995	40.000	1,258.995				2.452
		Suma wydatków	1.605.767	68.384	1,674.151				2.548

Liczba		S u m a r y u s z	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
Dochody.					
I.	1—10	Odsetki od kapitałów	13.773	—	13.773
II.	11—15	Dochody z dóbr, realności i innych praw	171	—	171
III.	16—18	Dodatki	40	—	40
IV.	19	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2.835	—	2.835
V.	20	Zapisy i darowizny	—	—	—
VI.	21	Taksy od spadków	8.900	—	8.900
VII.	22—26	Rozmaite wpływy	104.008	—	104.008
VIII.	27	Dodatek z c. k. Skarbu państwa	54.943	—	54.943
XI.	28	Zwroty zaliczek, udzielonych gminom na budynki szkolne	15.000	—	15.000
Suma dochodów			199.670	—	199.670
Z porównania ze sumą wydatków			1.605.767	68.384	1.674.151
Okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego			1.406.097	68.384	1.474.481

Komisya wnosi pod Rubr. VII. poz. 53. budżetu krajowego wstawić niedobór w kwocie 1,474.481. zł.

Zastępca przewodniczącego:
St. Badeni.

Sprawozdawca:
Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Do rubryki VII. poz. 53.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o krajowym funduszu emerytalnym na rok 1894.

Art. 54. ustawy z dnia 1. stycznia 1889. Dz. u. kr. Cz. III Nr. 16., nakłada na Wysoki Sejm obowiązek badania zamknięć rachunków zarządzanego w moc art. 52. ust. kr. z dnia 2. maja 1873. L. 251 Dz. u. kr. funduszu emerytalnego i udzielania odnośnych absolutoryów, a z tytułu przepisanej ustawą powyższą art. 54. lit. g) pokrycia niedoborów rzeczzonego funduszu w miarę o ile inne źródła w ustawie wskazane, a poniżej wyszczególnione na to nie wystarczają, który to fakt od r. 1891. corocznie się powtarzał, posiada Sejm prawo wglądania w preliminarze funduszu emerytalnego.

Naturę prawną i genezę funduszu emerytalnego przedstawiają szczegółowo sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 17. października 1887. L. W. 27.574/87 i z 22. października 1888. l. 41.513/88 i sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1891. i 1892.

Wedle wniosków Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej wynosić będą wydatki funduszu emerytalnego	213.675 zł.
a zatem więcej od kwoty uchwalonej na r. 1893. o	4.735 „
a zatem od wynikłości r. 1892. o	45 „
Dochody będą wynosić	91.667 „
a przeto więcej od kwoty uchwalonej na r. 1892. o	9.682 „
a mniej od wynikłości z r. 1891. o	8.233 „

Obliczenia wydatków w moc artykułu 39., 40., 41., 43., 45., 46., 47. i 53. ustawy z dnia 1. stycznia 1889. Dz. u. kr. Nr. 16. Rubr. I., Rubr. II. i Rubr. III. opierają się na wykazach odnośnych wydatków, aż po dzień sporządzenia preliminarza na r. 1893. asygnowanych i na trzechletnim przecięciu przybytku tychże wydatków, który po sporządzeniu preliminarza następował.

Wydatki Rubr. V. i VI. bardziej od przypadku zawisłe obliczyła Rada szkolna krajowa wedle trzechletniego przecięcia.

Wydatki.

<i>Rubr. I. poz. 1.</i> Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	8.900 zł.
--	-----------

przyjmuje komisya wedle wniosków Rady szkolnej krajowej w kwocie o 1.200 zł. wyższej od kwoty, na r. 1893. uchwalonej, a o 1.687 zł. wyższej od kwoty w r. 1892 wydanej.

Rubryka II. poz. 2. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek 129.200 zł.
czyli o 20 zł. więcej od wydatku na ten cel w r. 1892., a o 2.500 zł. więcej od kwoty na r. 1893. uchwalonej.

Rubryka III. poz. 3. Pensye dla wdów po nauczycielach 50.540 „
czyli o 6 zł. więcej od wynikłości z r. 1892., a o 1.640 zł. więcej od kwoty na r. 1893. uchwalonej.

Rubryka IV. poz. 4. Dodatki na wychowanie dzieci po nauczycielach 15.000 „
czyli o 1.776 zł. mniej od kwoty na r. 1892. wydanej, a o 900 zł. mniej od kwoty na r. 1893. uchwalonej.

Rubryka V. poz. 5. Odprawy i kwartały pozgonne 8.530 „
czyli o 275 zł. mniej od wynikłości z r. 1892., a o 680 zł. a mniej od kwoty na r. 1893. uchwalonej.

Rubryka VI. poz. 6. Zwroty z interkalaryów —

Rubryka VII. poz. 7. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek 855 „
czyli o 497 zł. więcej od wynikłości z r. 1892., a o 345 zł., mniej od kwoty na r. 1893. uchwalonej.

Rubryka VIII. poz. 8. Koszta zarządu 50 „
t. j. tyle ile na r. 1893. uchwalono.

Dochody.

Rubryka I. poz. 1. Odsetki od kapitałów 1.300 „
o 161 zł. niższe od wynikłości z r. 1892 i od kwoty na r. 1893. uchwalonej z powodu konwersyi listów Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Rubryka II. poz. 2. Dodatki stałe z krajowego funduszu szkolnego 12.800 „
na podstawie art. 52 ustawy z dnia 1. stycznia 1889.

Rubryka III. poz. 3. Zapisy i darowizny —

Rubryka IV. poz. 4. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich 14.147 „
czyli o 1.102 zł. mniej od kwoty otrzymanej w r. 1892., a o 2.164 zł. więcej od kwoty na r. 1893 uchwalonej. Podstawą obliczenia jest trzechletnie przecięcie.

Rubryka V. poz. 5. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek 52.083 „
czyli o 5.213 zł. mniej od kwoty otrzymanej w r. 1892., a o 5.804 zł. więcej od kwoty uchwalonej na r. 1893. Podstawą obliczenia jest art. 52. ust. z dnia 1. stycznia 1889. i trzechletnie przecięcie.

Rubryka VI. poz. 6. Wkładki 2% za czas służby przedetatowej 11.347 „
czyli o 742 zł. od wynikłości z r. 1892., a o 875 zł. więcej od kwoty na rok 1893. uchwalonej. Podstawą obliczenia jest art. 50 wyż powołanej ustawy i trzechlecia.

Rubryka VII. poz. 7. Rozmaite przychody —
Efektów wartościowych posiada fundusz szkolny emerytalny 32.548 zł. 28 ct.
oraz odsetki 1.461 „ 50 „
Efekta majątku obrotowego wynoszą 258 „ 37 „

L i c z b a		SUMARYUSZ	Wniosek	
			Rady szk. krajowej	Wydziału krajowego
rubryki	pozycyi		zwyczajne	
			złote austriackie	
Wydatki.				
I.	1	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek .	8.900	8.900
II.	2	„ „ dożywotnie „ „ „	129.200	129.200
III.	3	Pensye dla wdów po nauczycielach	50.540	50.540
IV.	4	Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach .	15.000	15.000
V.	5	Odprawy i kwartały pozgonne	8.530	8.530
VI.	6	Zwroty z interkalaryów	—	—
VII.	7	Zwroty wkładek emerytalnych	855	855
VIII.	8	Koszta zarządu	50	50
IX.	9	Rozmaite wydatki	—	—
Suma wydatków .			213.075	213.075
Docho dy.				
I.	1	Odsetki od efektów	1.300	1.300
II.	2	Datek stały z krajowego funduszu szkolnego .	12.800	12.800
III.	3	Zapisy i darowizny	—	—
IV.	4	Interkalarya od opróżnionych posad	14.147	14.147
V.	5	Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	52.083	52.083
VI.	6	Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetat.	11.347	11.347
VII.	7	Rozmaite przychody	—	—
Suma dochodów .			91.677	91.677
Z porównania ze sumą wydatków .			213.075	213.075
okazuje się niedobór do pokrycia z fund. kraj.			121.398	121.398

Komisya wnosi wstawić niedobór do pokrycia pod rubr. VII. poz. 53.
funduszu krajowego w kwocie 121.398 zł.

We Lwowie dnia 5. lutego 1894.

Zastępca Przewodniczącego:
St. Badeni.

Sprawozdawca:
Wł. Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka VII.

poz. 63 do 72

Sprawozdanie komisji budżetowej

o preliminarzu funduszu krajowego rubr. VII. poz. 63—72 i o petycyach do tego działu budżetu odnoszących się.

(Sprawozdawca poseł St. hr. Badeni.)

Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 63. Teatr polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału krajowego . 8.000 zł.

Według nadzwyczaj wyczerpującego sprawozdania komisji teatralnej teatru krakowskiego za ostatnie 3 miesiące, teatr krakowski tak dzięki inteligentnej i zadanie swoje należycie pojmującej Dyrekcji, jak i z powodu pięknej i wygodnej sali teatralnej pozwala mieć nadzieję, iż teatr ten jest na drodze najpomyślniejszego rozwoju i wróci do dawnego a świetnego stanu.

Poz. 64. Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:

a) Dramat i komedia 14.200 zł. b) Opera polska 10.000 zł. Razem . 24.200 zł.

Komisya budżetowa w tym roku pomija w zupełności uwagi o stanie teatru lwowskiego z powodu, iż komisya szkolna w sprawozdaniu swem o departamencie III. Wydziału krajowego o poczyniła już uwagi, które Wysoki Sejm uchwałą z dnia 1. lutego do wiadomości przyjął. Ze stanowiska ściśle budżetowego nadmienić tylko wypada, że obecna Dyrekcya zwinęła jeden dział t. j. operetkę. Gdy jednak operetka może być tylko uważana jako środek do przysporzenia Dyrekcji dochodów, któreby umożliwiły rozwój dramatu i opery, przeto zwiniecie tego działu musi być uważane jako zwykły środek administracyjny Dyrekcji, a tem samem nie zostaje w żadnym stosunku do wysokości udzielić się mającej subwencji.

Zarazem zwraca komisya budżetowa ponownie uwagę Wydziału krajowego, iż gdy w roku przyszłym kończy się kontrakt dzierżawny obecnej Dyrekcji, jest rzeczą Wydziału krajowego już teraz zapewnić sobie odpowiedni wpływ przy zawieraniu przyszłej umowy dzierżawnej.

Pozycya 65. Na nagrody za najlepsze utwory sceniczne 750 zł.
w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 26. listopada 1890., którą postanowiono, iż konkurs na najlepsze utwory sceniczne ma być rozpisywany co lat 3 z dwoma nagrodami po 500 zł. i 250 zł.

Gdy ostatni konkurs rozpisany został w roku 1891, przeto w roku 1894 musi być ponowny konkurs rozpisany.

Pozycya 66. a) Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besidy“ 7.250 zł

Towarzystwo „Besida“ wniosło do l. 765 petycję o podwyższenie subwencji do 10.000 zł. Komisya budżetowa jednak z uwagi na ogólny stan funduszy krajowych, tudzież, że subwencya ta w ostatnich latach kilkakrotnie podwyższoną została, a w obec personelu teatru ruskiego złożonego z 20 osób za dość znaczną uważaną być musi, wnosi:

Wysoki Sejm zechce uchwalić: Nad petycją o podwyższenie subwencji na teatr ruski przechodzi się do porządku dziennego.

W petycyi do l. 518 prosi Koło towarzyskie mieszczan w Stanisławowie o stałą subwencję dla teatru polskiego w Stanisławowie. Na tenże cel uchwalił Wysoki Sejm w roku zeszłym jednorazowo 500 zł. Stały teatr w większem mieście prowincjonalnem może mieć nie tylko znaczenie lokalne, lecz może zarazem stanowić przy odpowiedniem artystycznem kierownictwie praktyczną szkołę dramatyczną, w którejby się wyrabiali talenta dla teatrów stołecznych. Do powodzenia takiego teatru potrzebne jednak jest jeszcze bardziej niż subwencya krajowa poparcie czynników miejscowych. Dyrekcyi Kwiecińskiego, która dawała niewątpliwą gwarancję należytego artystycznego kierownictwa, brakło tego poparcia już w drugim roku.

Obecnie zostaje teatr stanisławowski pod dyrekcją byłego artysty krakowskiego Antoniewskiego. Komisya budżetowa chcąc raz jeszcze umożliwić próbę, czy teatr stanisławowski zdoła z jednej strony zyskać dostateczne poparcie w miejscu samem i potrafi kształcić materiał artystyczny dla teatrów stołecznych, wnosi:

Poz. 66 b). Dla teatru stanisławowskiego imienia Aleksandra Fredry jednorazowo . 500 zł.
płatne w ratach kwartalnych z dołu.

Poz. 67. Towarzystwo muzyczne w Krakowie 800 zł.

Poz. 68. Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie 2.000 „

Poz. 69. Towarzystwo muzyczne we Lwowie 3.000 „

W petycyi do l. 667 prosi Wydział galic. Towarzystwa muzycznego o subwencję na lat 10 po 5.000 zł. na budowę własnego gmachu. Do petycyi dołączony jest tylko sumaryczny kosztorys na kwotę 157.000 zł. Towarzystwo zakupiło już własną realność i użyło na ten cel swego funduszu zapasowego. Dyrekcyja nie przedkłada żadnych planów budowy i nie wykazuje jakimi funduszami rozporządza na koszt budowy.

Sprawa ewentualnej subwencji lub pożyczki z funduszu krajowego mogłaby być dopiero wtenczas wzięta pod rozwagę, gdyby Wydział krajowy po zbadaniu planów i kosztorysów i środków finansowych, którymi Towarzystwo muzyczne rozporządzać by mogło, przedstawiłby Wysokiemu Sejmowi wniosek co do sposobu w jakiby fundusz krajowy Towarzystwu muzycznemu na cel budowy własnego gmachu mógł przyjść w pomoc.

Na razie wnosi komisya budżetowa:

Nad petycją l. 667. Wydziału galic. Towarzystwa muzycznego we Lwowie o subwencję na budowę własnego gmachu, przechodzi się do porządku dziennego.

Pozycya 70. Towarzystwo „Harmonia“ we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego 300 zł.

Tem samem załatwioną jest petycyja do l. 1016.

Pozycya 71. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie 500 zł.

Tem samem załatwioną jest petycyja do l. 663.

Pozycya 72a). Towarzystwo śpiewackie „Bojan“ we Lwowie 200 „

Tem samem załatwioną jest petycyja do l. 779.

Pozycya 72 b). Towarzystwo „Lutnia“ w Krakowie jednorazowo 200 „

Tem samem załatwioną jest petycyja do l. 180.

Pozycja 72 c). Towarzystwo śpiewackie „Echo“ 200 zł.

Tem samem załatwioną jest petycja do l. 773.

Poz. 72 d) Koło śpiewacko-gimnastyczne nauczycieli we Lwowie jednorazowo . 100 zł.
przez co załatwioną jest petycja do l. 312.

Nadto wniosła petycję Dyrekcyja gal. Towarzystwa wzajemnej pomocy organistów o subwencję.

Komisya budżetowa wnosi:

Nad petycją l. 1112 przechodzi się do porządku dziennego.

Petycye o subwencye i zasiłki na kształcenie się w muzyce i śpiewie wnieśli:

Marya Wąsowicz l. 798
 Marya Kozłowska l. 90
 Michalina Korczyńska l. 210
 Oktawia Rojek l. 1092
 Antonina Kuczyńska l. 1037
 Antonina Korolewicz l. 1058
 Marya Kleczyńska l. 984
 Zofia Hogenbergerówna l. 1023
 Aniela Matkowska l. 546
 Józefa Garczyńska l. 544
 Jadwiga Wiśniewska l. 545
 Amalia Zakrzewska l. 690
 Wacława Ziemiańska l. 691
 Władysława Dąbrowska l. 237
 Helena Strzelecka l. 794
 Ewa Niedzielska l. 183
 Matylda i Adela Roll l. 185
 Irena Bohus l. 186
 Salomea Kruszelnicka l. 547
 Modest Lewicki l. 187.
 Mikołaj Lewicki l. 810
 Stanisław Tarnawski l. 228
 Stanisław Kielarski l. 221
 Władysław Studnicki l. 453
 Maurycy Reich l. 325
 Edward Małochleb l. 985
 Józef Szymański l. 1150

Komisya budżetowa wnosi:

Wszystkie powyższe petycye przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z poz. 83. Rubr. VII. gdyby nabył przekonania, że między petentami są talenta istotne i wybitne, tudzież, że udzielona subwencya cel, na który jest przeznaczoną osiągnie.

Lwów dnia 2. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego i sprawozdawca:

Stanisław Badeni.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. VII. poz. 63/1.

Poz. 63/1. Budowa teatru w Krakowie, — półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 150.000 zł. zaciągnąć się mającej przez gminę m. Krakowa
(w myśl uchwały sejmowej z 8. lutego 1894.) 3.750 zł.

CHAPTER I

The first part of the history of the United States is the history of the colonies.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka VIII.

(Poz. 93 — 96 k)

Utrzymanie pomników historycznych.

(Sprawozdawca poseł Romanczuk.)

Rubryka ta obejmuje przeważnie pozycje stałe, opierające się na poprzednich uchwałach Wysokiego Sejmu. Na r. 1893. uchwalono w tej rubryce 15.404 zł. Z tej sumy odpada teraz 2.000 zł., które uchwalone zostały na r. 1893., jako ostatnia rata na restaurację kościoła i grobu zasłużonych na Skałce w Krakowie, zaś przybywa 116 zł. na pięcioletni dodatek dla adjunktów krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie. Ostatecznie więc zmniejsza się preliminarz o 1.884 zł. i wynosi 13.520 zł.

Komisyja budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Poz. 93.	Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzenie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	3.000 zł.
„ 94.	Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	500 „
„ 95.	Stała subwencya roczna dla muzeum narodowego w Krakowie	500 „
„ 96.	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:	
	<i>a)</i> Dyrektor we Lwowie	1.200 „
	<i>b)</i> Dyrektor w Krakowie	1.000 „
	<i>c)</i> Adjunkt we Lwowie: płaca 1.200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i trzy dodatki pięcioletnie po 80 zł. rocznie	1.640 „
	<i>d)</i> Adjunkt w Krakowie: płaca 1 200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i trzy dodatki pięcioletnie po 80 zł. rocznie.	1.640 „
	<i>e)</i> 4 aplikantów we Lwowie, adjuta po 300 zł.	1.200 „
	<i>f)</i> 2 aplikantów w Krakowie, adjuta po 300 zł.	600 „
	<i>g)</i> Czynsz za najem lokalu we Lwowie	600 „
	<i>h)</i> Stróże	840 „
	<i>i)</i> Opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite inne wydatki	500 „
	<i>k)</i> Dożywotnie zaopatrzenie Józefy Liske	300 „

Suma rubryki VIII. 13.520 zł.

Do tej rubryki odnosi się sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rdzielenia subwencji na restaurację zamku w Żółkwi (L. W. 65.458/93). Wysoki Sejm uchwałą z dnia 16. maja przekazał petycję p. Juliana Zacharjewicza, profesora lwowskiej szkoły politechnicznej i c. k. konserwatora zabytków historycznych dla Galicyi wschodniej o subwencyę w kwocie 6.000 zł. na restaurację zamku w Żółkwi Wydziałowi krajowemu

do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej. W wykonaniu powyższego polecenia, odniósł się Wydział krajowy, przede wszystkim do grona konserwatorów dla zabytków historycznych we wschodniej Galicyi z prośbą o wydanie swojej opinii i otrzymał odpowiedź, że kwota 6 000 zł. pokryłaby zaledwie najważniejsze niezbędne roboty ochronne tej drogiej pamiątki historycznej. Wydział krajowy sądzi, iż potrzebną na ten cel subwencją możnaby przyznać, zwłaszcza, że stan majątkowy gminy m. Żółkwi, która ten zamek w r. 1891. nabyła, nie pozwala jej podnieść znaczniejszych wydatków. Wydział krajowy nie wszedł jednak w żadne rokowania z gminą, czy i jaką kwotą ona zechciałaby przyczynić się do restauracyi zamku i na jaki cel gotową przeznaczyć ten zamek po jego odrestaurowaniu, a stawia tylko wniosek, ażeby Sejm polecił mu rokowania przeprowadzić i upoważnił go ewentualnie sumę 6 000 zł. do preliminarza budżetu krajowego wstawić. Komisya budżetowa zgadza się w ogóle z tem przedłożeniem Wydziału krajowego i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził z gminą miasta Żółkwi rokowania, czy i jaką kwotą zechciałaby przyczynić się do restauracyi zamku żółkiewskiego i na jaki cel gotową oddać tenże zamek po jego odrestaurowaniu; z wyniku przedsięwziętych rokowań, Wydział zda sprawę na następnej sesji sejmowej;

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w razie pomyślnego wyniku rokowań wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1895 a ewentualnie i na rok 1896 odpowiednie kwoty, nie przenoszące łącznej sumy 6.000 zł.

Do tej rubryki odnoszą się jeszcze następujące petycje:

1) O. Maurycy Miętus, gwardyan OO. Bernardynów w Dukli, prosi o zasiłek na pokrycie kościoła w Dukli. Pokrycie to niezbędne jest dla ocalenia tego kościoła od ruiny, jednak ubogi konwent nie jest w stanie dokonać tego z własnych zasobów. Z tej petycji nie mogła komisya budżetowa nabrać dostatecznego przekonania, że kościół ów należy do takich zabytków starożytności, które ze względów architektonicznych i historycznych zasługują na zachowanie, a od c. k. konserwatora, na którego petycyę się powołuje, nie nadeszła żadna opinia. Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę O. Myurycego Miętusa, gwardyana OO. Bernardynów w Dukli, o zasiłek na pokrycie kościoła w Dukli (l. 768/660) przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej.

2) Wydział Rady powiatowej w Brodach petycyonuje o subwencję bożnicy w Leszniowie gdyż zubożała gmina izraelska nie jest w stanie ponosić kosztów tej restauracyi. Tenże Wydział udał się był poprzednio w tej samej sprawie do Wydziału krajowego, otrzymał jednak od tegoż odpowiedź, że „według informacji strony kompetentnej bożnica w Leszniowie jako interesujący zabytek architektoniczny z XVII. wieku, zasługuje rzeczywiście na umiejętną restauracyę, lecz koszta wynosiły by około 3.000 zł., a Wydział krajowy nie rozporządza żadnym na ten cel kredytem, więc pozostawia Wydziałowi Rady powiatowej staranie około uzyskania potrzebnych funduszków bądźto z c. k. skarbu państwa, bądź też z funduszu krajowego w drodze petycji bezpośrednio do Wys. Sejmu wniesionej“. Komisya budżetowa uważa za potrzebne jeszcze bliższe zbadanie tej sprawy, tak co do potrzeby i wartości tej restauracyi jako też i co do pokrycia kosztów, mianowicie też, czy i o ile zabezpieczoną była restauracya tej bożnicy, gdyby część kosztów z funduszu krajowego pokryta została. Z tych tedy względów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję Wydziału Rady powiatowej w Brodach o subwencyę na restauracyę bożnicy w Leszniowie (l. 113/51) przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

3) Komitet cerkwi św. Ducha w Rohatynie prosi o uskutecznienie restauracyi tej cerkwi za pomocą sumy 2.500 zł., uchwalonej już dawno przez Wys. Sejm na ten cel (l. 865/742). Jeszcze dnia 24. października 1884. uchwalił Wys. Sejm „jednorazowy datek na restauracyę gotyckiej drewnianej cerkwi św. Ducha w Rohatynie, do dyspozycyi c. k. konserwatora II. sekcyi 2 500 zł.“ W następstwie tej uchwały zaczęła się wprawdzie restauracya w tej cerkwi przez ówczesnego c. k. konserwatora, jednak według twierdzenia petentów w skutek zmiany osoby konserwatora wnet ustała i dotąd nie została przeprowadzoną, tak że parafianie własnymi szczupłymi zasobami ratowali tę cerkiew od upadku. Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzić, ażeby kwota 2.500 zł., uchwalona przez Wys. Sejm dnia 24. października 1884. na restauracyę św. Ducha w Rohatynie, bezwłocznie na ten cel użytą została.

Zastępca Przewodniczącego :

St. Badeni.

Sprawozdawca :

J. Romanczuk.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka IX. poz. 97 — 115.

Kwaterunkowe Żandarmeryi.

(Sprawozdawca poseł Goldman:)

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce wydatki brutto w kwocie 194.042 zł. o 15.161 zł. więcej niż uchwalono na r. 1893. a o 30.943 zł. więcej od wynikłości r. 1892., większe te wydatki spowodowane zostały pomnożeniem w r. 1893. stanu c. k. żandarmeryi w Galicyi o 358 ludzi, 11 oficerów i 7. komend oddziałowych. Z tego powodu też i dochody tytułem zwrotów preliniowane są w kwocie 61.438 zł. o 7.374 zł. więcej niż uchwalono na r. 1893. a o 6.228 zł. więcej od wynikłości z r. 1892. Czysty wydatek wynosił w r. 1892. kwotę 108.370 zł. na r. 1893. uchwalono czysty wydatek 125.317 zł. a na r. 1894. preliniuje Wydział krajowy kwotę 132.887 zł.

W sprawozdaniu komisji budżetowej z preliminarza na r. 1893. zwróciła komisya uwagę Wys. Sejmu na tę okoliczność że w ciągu ostatnich lat 12 stan żandarmeryi w kraju powiększony został o przeszło 1.000 ludzi i o 150 ekspozytur i posterunków, z 319 na 469, że jednak wzięwszy na uwagę rozległości kraju długość linii granicznej i stosunki wewnętrzne, należy przewidywać dalsze jeszcze pomnożenie liczby posterunków i liczby ludzi. Co do zwrotów tytułem noclegowego, komisya budżetowa w zeszłorocznem sprawozdaniu przedstawiła konieczność domagania się by zwroty za noclegowe żandarmów zrównane zostały z noclegowem które w myśl ustawy z d. 11. czerwca 1879. r. państwo płaci dziennie za jednego żołnierza c. i k. armii. Na wniosek komisji budżetowej Wys. Sejm uchwalil odnośną rezolucyę. Gdy jednak jak ze sprawozdania Wydziału krajowego wynika uchwała sejmowa skutku nie odniosła, komisya budżetowa proponuje Wys. Sejmowi ponowienie wezwania do c. k. Rządu.

Dalszą przyczyną stałego wzrostu kosztów kwaterunkowego żandarmeryi jest stałe powiększanie się kosztu najmu domów dla pomieszczenia żandarmeryi służących. Ażeby zapobiedz tej niedogodności Wydział krajowy w wykonaniu uchwały Wys. Sejmu z d. 24. stycznia 1889. r. podejmował usiłowania celem zapewnienia tańszych mieszkań dla żandarmeryi. Te jednak do konkretnych wniosków i uchwał sejmowych nie doprowadziły. I obecnie komisya budżetowa nie uważa sprawy za dostatecznie dojrzałą do postawienia konkretnych wniosków.

Co do uwzględnienia przemysłu krajowego przy zakupnie potrzeb żandarmeryi, pokrywanych tak z funduszu krajowego jak i z funduszy państwowych, Wydział krajowy nie otrzymał jeszcze od Ministerjum obrony krajowej odpowiedzi na zakomunikowaną temuż rezolucyę sejmową z d. 24. września 1892. Komenda c. k. żandarmeryi zawiadomiła Wydział krajowy, że już obecnie wszelkie gatunki sukna potrzebnego dla żandarmeryi sprzedawane są z Białej, że obecnie w przeważnej części i materiały służące do urządzenia koszar, oraz łózka, pościel i meble dla oficerów również w kraju zakupywane bywają.

Wobec tego stanu rzeczy, komisya budżetowa nie proponuje Wys. Sejmowi wznowienia zeszłorocznej rezolucyi.

Co do poszczególnych cyfr, to uzasadnienie pozycyi tak wydatków jak i dochodów znajduje się w kontraktach i akordach zawartych lub też w pauszalach ustawą przepisanych i dla tego komisya budżetowa przedkłada Wys. Sejmowi następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy zgodnie z preliminarzem wstawić do poszczególnych pozycyj rubr. IX. następujące kwoty.

Rubr. IX. poz. 97. czyszczenie koszar i innych pomieszczeń i t. d.	9.155 zł.
98. oświetlenie koszar	3.264 „
99. utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i t. d.	1.200 „
100. utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	25 „
101. „ „ „ i pościeli dla żołnierzy	3.098 „
102. „ „ sprzętów kuchennych	1.060 „
103. pranie bielizny	3.625 „
104. naprawa bielizny	316 „
105. pranie koców zimowych i letnich	844 „
106. świeże napełnianie i dopełnianie sienników i t. d.	1.977 „
107. uzupełnienie bielizny pościelnej i t. d.	7.764 „
108. opał i oświetlenie kancelaryi oddziałowych	1.463 „
109. opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów i t. d.	1.962 „
110. rozmaite inne wydatki	600 „
111. najem pomieszczeń i koszar	141.860 „
112. wartość czynszowa gmachu lwowskiego	12.936 „
113. na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków	1.500 „
114. na koszt administracyi gmachu c. k. żandarmeryi	1.676 „
115. na pokrycie reszty kosztów spowodowanych pomnożeniem korpusu c. k. żandarmeryi w r. 1892. o 180 ludzi (nadzwyczaj.)	217 „
Razem	194.542 zł.

Rezolucya.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd do poczynienia na właściwej drodze odpowiednich kroków w celu podwyższenia noclegowego opłacanego teraz przez skarb państwa za pomieszczenie c. k. żandarmeryi w kwocie 2 $\frac{1}{2}$ centa za jednego żandarma i za dobę do kwoty 6 cent. jaką skarb państwa opłaca z tego samego tytułu dziennie za jednego żołnierza armii, w myśl § 31. ustęp I. ustawy z d. 11. czerwca 1879. Nr. 93. D. p. p.

We Lwowie dnia 7. lutego 1894.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Goldman.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka X. poz. 116 — 132 wydatków.

Wydatki na komunikację.

I. Drogi.

(Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.)

Wydatki na drogi preliminuje Wydział krajowy na r. 1894 w ogólnej kwocie	1,028.046 zł.
w szczególności wydatki zwyczajne w kwocie	900.046 zł.
„ nadzwyczajne w kwocie	128.000 „
zatem jak wyżej w łącznej kwocie	1,028.046 zł.
Te same wydatki uchwalone zostały na rok 1893 w ogólnej kwocie	952.201 „
w szczególności wydatki zwyczajne w kwocie	879.201 zł.
„ nadzwyczajne w kwocie	73.000 „
porównując zatem wydatki krajowe na drogi prelimin. na r. 1894 w wysokości	1,028.046 zł.
z tymiż uchwalonymi na rok 1893 w kwocie	952.201 zł.
Okaże się wzrost wydatków o	75.845 „

a mianowicie w zwyczajnych o 20.845 zł.
w nadzwyczajnych o 55.000 „

Znaczniejszy wzrost wydatków zwyczaj. pochodzi głównie z następujących powodów:

1. Zaliczki na płace preliminuje Wydział krajowy jako nową pozycję w kwocie 3.200 zł.
jako odpowiadającej 5% stałych poborów inżynierów i konduktorów drogowych; pod tą samą pozycją preliminuje Wydział krajowy dla konduktora Karola Riegera w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 13. maja 1893, 725 „
Razem przeto jako zaliczki na płacę 3.925 zł.
2. Dodatki osobiste, preliminuje Wydział krajowy dla 11 stałych urzędników technicznych, kwotę 1.957 zł, celem wyrównania poborów jakie mieli na posadach zajmowanych przed reorganizacją biura technicznego drogowego 1.957 „
3. Utrzymanie dróg krajowych więcej o kwotę 6.056 „
4. Wydatki na myta w szczególności koszta komisyjne ogłoszenia licytacji etc. więcej o 500 „
5. Emerytury i zaopatrzenia więcej o 7.857 „

Natomiast w rubryce wydatków nadzwyczajnych na drogi, podwyższenie tychże w porównaniu do roku zeszłego o kwotę 55.000 „
pochodzi to z dwu pozycji:

- a) podwojonego co do kwoty preliminarza wydatków na rekonstrukcję dróg krajowych, w szczególności na rekonstrukcję drogi Zakliczyn-Sącz-Niedzica, między Zbyszowem a Dąbrową i Chabówką-Nowy targ.

Na rok 1893 preliminowano na ten cel 20.000 zł.

„ „ 1894 preliminuje Wydział krajowy 40.000 „

więcej zatem o 20.000 zł.

b) drugą pozycję stanowi uzupełniający wydatek na naprawę dróg zniszczonych lub uszkodzonych w roku 1893 przez powodzie i deszcze długotrwałe w kwocie. . 35.000 zł.

Tak, jak niemal we wszystkich działach gospodarstwa krajowego, również i w dziale kosztów na administrację dróg krajowych, wydatki w latach ostatnich ciągle wzrastają i prawdopodobnie wzrastać będą.

Są to naturalne następstwa uchwał Wysokiego Sejmu, co do reorganizacji, stabilizacji i postanowień statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego.

Pomimo pełnej świadomości z jaką uchwały te powzięte zostały, ich wynik finansowy nastęrcza jednak wątpliwości, czy przyjmując imieniem kraju znaczne zobowiązania, spełniono jednocześnie to, co z myślą na nagłe wzrastające obciążenie budżetu krajowego, niejako już uczynić należało.

Mamy tu na myśli utworzenie osobnego funduszu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego, tudzież urzędników, funkcyonaryuszy i sług zakładów krajowych, wedle norm dość powszechnie przyjętych, funduszu, któryby przy stałej dotacji ze strony kraju i wpłatach interesowanych, mógł z biegiem czasu pokrywać wszelkie wydatki wynikające z emerytur i zaopatrzeń już unormowanych, a więc zastąpić dzisiejszą zwyczajną rubrykę wydatków krajowych pod pozycją „zaopatrzenia“.

Faktem jest, że wydatki w tej pozycji w dziale jedynie administracji drogowej wzrosły w ciągu jednego roku z kwoty 4.158 zł. na 12.015 zł., zatem o 7.857 zł.

Zważywszy na powyż skreślony stan rzeczy, pozwala sobie komisya budżetowa przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do uchwały rezolucję, wzywającą Wydział krajowy do wzięcia pod ścisłą rozważę, sprawy utworzenia osobnego funduszu emerytalnego dla urzędników i stałych funkcyonaryuszy tudzież sług krajowych.

Przechodząc do poszczególnych pozycji preliniowanych zwyczajnych wydatków na drogi w roku 1894, to uznaje je komisya budżetowa za usprawiedliwione.

Z wyjątkiem bowiem pozycji nowej, zaliczki na płace, którą Wydział krajowy wstawił w myśl uwag komisji budżetowej, zawartych w sprawozdaniu o zamknięciach rachunków budżetu krajowego za rok 1891, a która to pozycja znajduje poparcie w dotychczasowem gospodarstwie finansowem kraju, wszystkie inne są bądź wstawione w wysokości na rok 1893 uchwalonej, lub też znajdują usprawiedliwienie w poszczególnych powziętych już postanowieniach Wysokiego Sejmu lub i istotnej potrzebie.

Wydatki zaś nadzwyczajne, jako to:

Na naprawę dróg, zniszczonych zeszlórocznemi powodziami, usprawiedliwił już Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu z 5. grudnia 1893 przedłożonem Wysokiemu Sejmowi, co do którego komisya budżetowa nie czyni ze swej strony żadnych uwag.

Co się tyczy zaś kwoty 40.000 zł. którą preliniuje Wydział krajowy na rekonstrukcję dróg krajowych, to komisya budżetowa licząc się z wolą Wysokiego Sejmu, objawioną co do tej sprawy, wbrew wnioskowi komisji budżetowej przy uchwaleniu budżetu na rok 1892 — przedstawia pozycję tę Wysokiemu Sejmowi do uchwały, bez uwag ze swej strony.

W myśl więc powyższego wywodu wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy:

Rubr. X. wydatki na drogi poz. od 116 do 132 przyjąć wedle szczegółowego preliminarza Wydziału krajowego w ryczałtowej kwocie: wydatki zwyczajne . 900.046 zł.

„ nadzwyczajne 128.000 „

Suma wydatków na drogi 1,128.046 zł.

w szczegółowem zestawieniu:

Fundusz krajowy.

Wydatki.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycji		Złote austriackie		
X.			A) Koszta zarządu.		
116		<i>Place inżynierów, rysowników i służby na prowincyi:</i>			
		a) Dyrektor Oddziału technicznego, płaca	2.800 zł.		
		dodatek aktywalny	480 „	3.280	
		b) Zastępca dyrektora Oddz. techn., płaca	2.000 zł.		
		dodatek aktywalny	360 „	2 360	
		c) 4 inżynierów starszych, z płacą po 2.000 zł.	8.000 zł.		
		dodatek aktywalny po 360 zł.	1.440 „	9.440	
		d) 9 inżynierów I. klasy z płacą po 1.500 zł.	13.500 zł.		
		dodatek aktywalny dla 4 po 300 zł.	1 200 „		
		„ „ „ 1 „ 250 „	250 „		
		„ „ „ 4 „ 200 „	800 „	15.750	
		e) 7 inżynierów II. klasy z płacą po 1.200 zł.	8.400 zł.		
		dodatek aktywalny dla 2 po 240 zł.	480 „		
		„ „ „ 1 „ 200 „	200 „		
		„ „ „ 4 „ 160 „	640 „	9.720	
		f) 2 inżynierów-adjunktów techn. z płacą po 1000 zł.	2.000 zł.		
		dodatek aktywalny po 180 zł.	360 „	2.360	
		g) 3 asystentów technicznych z płacą po 800 zł.	2.400 zł.		
		dodatek aktywalny po 180 zł.	540 „	2.940	
		h) 3 elewów technicznych z adjutum po 700 zł.	2.100 zł.		
		3 „ „ „ 600 „	1 800 „		
		3 „ „ „ 500 „	1.500 „	5.400	
		i) 2 rysowników dziennie po 2 zł.	1.460 zł.		
		2 „ „ „ 1 „ 50 ct.	1.095 „		
		1 dyurnista jako manip. dziennie po 1 zł. 50 ct.	548 „	3.103	
		k) 6 konduktorów I. klasy z płacą po 800 zł.	4.800 zł.		
		dodatek aktywalny po 100 zł.	600 „		
		16 konduktorów II. klasy z płacą po 650 zł.	10.400 „		
		dodatek aktywalny po 75 zł.	1.200 „		
		16 konduktorów III. klasy z płacą po 500 zł.	8.000 „		
		dodatek aktywalny po 75 zł.	1.200 „	26.200	
		l) 340 droźników po 150 zł.		51.000	131.553
117		<i>Zaliczki na place:</i>			
		a) dla inżynierów i konduktorów	3.200		
		b) dla konduktora Karola Riegera (uchw. Sejmu z 13. maja 1893)	725	3.925	
		Do przeniesienia	135.478	—	135.478

Wydatki.

Fundusz krajowy.

Liczba		P o s z e c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	p.		czajne	czajne	
bryki	rzycey		Złote austriackie		
		Z przeniesienia .	135.478	-	135.478
X.	118	<i>Pięciolecia:</i>	400		400
	119	<i>Dodatki osobiste:</i>			
		a) Dla zastępcy dyrektora oddziału technicznego Władysława Szyszkowskiego .	400		
		b) dla inżyniera I. klasy Stan. Grzegorzewskiego 450 zł.			
		" " " " Antoniego Barancewicza 300 "			
		" " " " Aleksandra Brochockiego 300 "			
		" " " " II. klasy Władysława Turskiego 360 "			
		c) dla dyrektora Oddz. techn. Gustawa Reutta . 80 "			
		" inżyniera I. klasy Teofila Baranowskiego 60 "			
		" " adjunkta Szczęsn. Barzykowskiego 60 "			
		" elewa technicznego Mikołaja Czajkowskiego 30 "			
		" " " Kazimierza Engla . 30 "			
		" " " Juljana Orzelskiego . 130 "			
		" " " Wład. Ziemińskiego . 157 "	1.957		2.357
	120	<i>Ryczałty:</i>			
		a) <i>Na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:</i>			
		1. dla 12 inżynierów na prowincyi	6.000		
		2. " 38 konduktorów	7.776		13.776
		b) <i>Na pomieszczenie biura okręgowego:</i>			
		1. dla 2 inżynierów we Lwowie i Krakowie po 120 zł.	240		
		2. " 10 " na prowincyi . . . po 60 "	600		840
		c) <i>Na kancelaryę:</i>			
		1. dla 12 inżynierów na prowincyi . . . po 48 zł.	576		
		2. " 38 konduktorów na prowincyi . . . po 16 "	608		1.184
	121	Remuneracye i zapomogi dla urzędników i służb	3.000		3.000
	122	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa wzorów i naczyń dla oddziału technicznego, inżynierów okręgowych i konduktorów	3.000		3.000
	123	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych.	7.000		7.000
		B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.			
	124	a) Na budowę drogi Dynów-Kańczuga	—	30.000	30.000
		Do przeniesienia .	167.035	30.000	197.035

Fundusz krajowy.

Wydatki.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyczy		Złote austriackie		
X.			Z przeniesienia .	167.035	30.000
124		b) Na rekonstrukcję dróg krajowych, w szczególności zaś na rekonstrukcję drogi Zakliczyn - Sącz - Niedzica między Zbyszycami a Dąbrową i Chabówka-Nowy targ	—	40.000	40.000
		C) Utrzymanie dróg krajowych.			
125		Na utrzymanie dróg krajowych dawniej wybudowa- nych, długości kilometrów 1800 jak również nowo zbudowanej drogi krajowej Dynów-Kańczuga, długości kilometrów 18 czyli razem na utrzymanie kilometrów 1818 po 222 zł. od jednego kilometra	403.596	—	403.596
125a		Na naprawę szkód elementarnych zrzędzonych w roku 1893 na drogach krajowych wskutek powodzi i deszczów długotrwałych. Wydatek obliczony na rok 1894	—	35.000	35.000
		D) Zasiłki.			
126		Na bezwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	300.000	—	300.000
127		Na budowę i utrzymanie dojazdów kolejowych	15.000	—	15 000
128		Na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego w su- mie 500.000 zł. dwunasta rata	—	20.000	20.000
		E) Wydatki na myta.			
129		Budowa i utrzymanie domków mytniczych	—	3.000	3.000
130		Koszta komisyjne, ogłoszenia, licytacje i inne	2.000	—	2.000
131		Przerwy z powodu wypadków elementarnych	400	—	400
132		F) Zaopatrzenia.			
		a) Borzęcki Leonard, emerytowany konduktor dróg krajow.	312		
		b) Hlawaty Alojzy " " " "	300		
		c) Ulanowski Rafał " " " "	180		
		d) Darowski Stanisław " " " "	230		
		e) Skwarczyński Jan " " " "	481		
		f) Reicher Stanisław " " " "	546		
		g) Niewiadomska z Hoszowskich Sabina wdowa po inżynierze okręgowym rocznie 350 zł. i dla dwojga jej dzieci, mianowicie: Maryana Ignacego Henryka do 10. marca 1897 i Juwenala Ignac. Maryana do 20. sty- cznia 1900 po 58 zł. 116 zł.	466		
		Do przeniesienia	888.031	128.000	1,016.031
			2.515		

Wydatki.

Fundusz krajowy.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
X.	132	Z przeniesienia .	888.031 2.515	128.000	1,016.031
		h) Pochowska Ewelina, wdowa po pełn. inżyn. rocznie 200 zł.			
		i dla czworga jej dzieci, mianowicie: Bohdana Leona do 9. lutego 1900, Michała Mieczysława Maryana do 12. września 1902. Zofii Róży do 25. kwietnia 1901 i Stanisława Maryni do 7. sierpnia 1907 po 50 zł. 200 „	400		
		i) Szeliska Laura, wdowa po konduktorze	167		
		j) Chodorowska Leokadya, wdowa po konduktorze	100		
		k) Zarembiny Franciszki dzieciom pozostałym po konduktorze, mianowicie: Władysławie do 24. czerwca 1895, i Julianowi do 4. stycznia 1910 rocznie po 13 zł. 26			
		l) Grzymalina z Gerzabków Melania Bronisława, wdowa po konduktorze, rocznie 250 zł.			
		i dla czworga jej dzieci, mianowicie: Maryi Henryki do 19. stycznia 1898, Kazimierza Maryana do 6. Października 1898, Jędrzeja Włodzimierza do 21. Października 1901 i Natalii Anny do 7. lutego 1902 po 25 zł. 100 „	350		
		m) Hryniewiczowa Emilia Amalia, wdowa po konduktorze	325		
		n) Baczyński Ferdynand, emer. konduktor dróg krajowych	494		
		o) Rymaszewski Adam, emer. inżynier okręg. I. klasy	1.435		
		p) Hrankowska Julia, wdowa po konduk. rocznie 220 zł. i dla trojga jej dzieci, mianowicie: Hilarego do 14. stycznia 1896, Kazimiery do 29. września 1897 i Stanisławy do 1. marca 1905 rocznie po 22 zł. 66 „	286		
		r) Dziakiewiczowa Rozalia, wdowa po konduktorze rocznie 325 zł.			
		i dla siedmiorga jej dzieci, mianowicie: Salomei do 17. listopada 1894, Antoniego do 17. stycznia 1895, Kazimierza do 28. sierpnia 1898, Emilii do 13. czerwca 1898, Juliana do 16. kwietnia 1902, Bertolda do 27. czerwca 1906, Władysława do 29. października 1910, po 23 zł. 22 ct. rocznie 162 zł.	487		
		s) Helferowa Anna, wdowa po konduktorze, rocznie	260		
		t) Rzaśnicka Helena „ „ „ „ „ „	325		
		u) Raciborski Ludwik, emer. „nadinżynier Oddz. „techn.	3.245		
		v) Jeziorańska Natalia, dożywotnie roczne zaopatrzenie	300		
		Do przeniesienia .	10.715 888.031	128.000	1,016.031

Fundusz krajowy.

Wydatki.

Liczba		P o s z c z e g o l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
X.	132		Z przeniesienia	888.031	128.000
		w) Łuniewska Natalia, wdowa po inżynierze asystencie	10.715		
		x) Birgfellnerowa Julia, wdowa po inż. asyst.	350		
		rocznie 500 zł.			
		i dla trojga jej dzieci, mianowicie :			
		Julii do 1. stycznia 1897, Karola Jana do 5.			
		maja 1900, Jana Pawła do 19. października			
		1901 po 50 zł. rocznie 150 „	650		
		y) Chrzanowska Ignacowa, dożywotnie roczne zaopatrzenie	300		12.015
		Suma wydatków na drogi	900.046	128.000	1,028.046

Rezolucya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę, ażali utworzenie osobnego funduszu emerytalnego dla urzędników i sług Wydziału krajowego, tudzież stałych urzędników, funkcyonaryuszy i sług w zakładach krajowych, przy dotacyi z funduszu krajowego i wpłatach interesowanych, wszakże bez naruszenia nabytych już praw z mocy obowiązującego statutu emerytalnego, nie byłoby nader potrzebnem, z uwagi na przyjęte, a coraz wzrastające w tym dziale zobowiązania funduszu krajowego.

O wyniku tych badań zda sprawę Wysokiemu Sejmowi Wydział krajowy, ewentualnie przedłoży swe wnioski.

II. Przez powyższe sprawozdanie załatwionem zostaje przedłożenie Wydziału krajowego do LW. 55.342/893 w przedmiocie szkód zrzadzonych na drogach krajowych wskutek klęsk powodzi i długotrwałych deszczów w r. 1893.

We Lwowie dnia 28. Stycznia 1894.

Zastępca Przewodniczącego:
St. Bađeni.

Sprawozdawca:
Abrahamowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Do rubryki X.

Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyach.

1. pet. do l. 74. Aleksander Zieliński emerytowany inżynier adjunkt Wydziału krajowego, uprasza z powodu utraty zdrowia w służbie krajowej, a z tą niemożności dalszego zarobku o podwyższenie emerytury do wysokości pobieranej płacy w czasie służby, względnie o zasiłek.

Komisya budżetowa wnosi:

Udziela się w drodze łaski jako datek jednorazowy 100 zł.

2. „ do l. 199/137. Eugeniusz Kessler inżynier okręgu tarnopolskiego prosi o przyznanie mu 5-lecia.

Komisya budżetowa wnosi:

Przechodzi się do porządku dziennego.

3. „ do l. 328/252. Natalia Łuniewska, wdowa po Janie Łuniewskim inżynierze asystencie Wydziału krajowego, prosi o jednorazową zapomogę.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycja powyższa załatwioną została pod rubr. X. poz. 132.

4. „ do l. 450/374. Ferdynand Baczyński emerytowany konduktor dróg krajowych zamieszkały w Starym Sączu, uprasza o wyrównanie krzywdy wyrażonej mu przy wymiarze emerytury.

Komisya budżetowa wnosi:

Przechodzi się do porządku dziennego.

- „ do l. 702/602. Wasyl Bobyr były strażnik drogowy z Dziszyna.

Komisya budżetowa wnosi:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad powyższą petycją.

6. „ do l. 1000/862. Eleonory Rondewaldowej o zasiłek. Sejm udziela petentce w drodze łaski jako datek jednorazowy 50 „

7. „ do l. 1116/950. Rozalji Dziakiewiczowej, wdowy po konduktorze dróg krajowych o zapomogę jednorazową.

Komisya budżetowa wnosi:

Sejm w drodze łaski udziela petentce jako zasiłek jednorazowy 50 „

8. „ do l. 1050/895. Łukasz Łaszczyński były droźnik drogi krajowej, prosi o dożywotnie zaopatrzenie.

Komisya budżetowa wnosi:

Sejm w drodze łaski udziela petentowi jednorazowy zasiłek w kwocie 25 zł.

9. „ do l. 1325/1100. Stanisław Weryha Darowski pensyonowany konduktor dróg i mostów, prosi o zapomogę.

Komisya budżetowa wnosi:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad powyższą petycją.

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka X. wydatków poz. 133 - 135.

Dział II.

Na koleje żelazne.

(Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.)

Pod pozycją 133., 134 i 135. rubr. X. preliniuje Wydział krajowy na koleje żelazne w wydatkach zwyczajnych a mianowicie: na koszt utrzymania prow. biura kolejowego 10.000 zł.

Zaś jako wydatek nadzwyczajny:

Poz. 134. Dotacja na cele popierania kolei niższego rzędu I. rata	300.000 zł.	
„ 135. Subwencja na budowę kolei od stacyi Pałahicze (kolei państwowej) do miasta Tłumacza III. rata	2.000 „	302.000 „
		<u>312.000 „</u>
Razem przeto na koleje żelazne		<u>312.000 „</u>

Gdy preliniowane jako nadzwyczajne wydatki kwoty 300.000 i 2.000 zł., opierają się na uchwałach Wys. Sejmu; zaś preliniowane koszty utrzymania biura kolejowego w kwocie 10.000 zł. jako wydatek zwyczajny, są preliniarzem szczegółowym należycie usprawiedliwione, przeto komisya budżetowa zgodnie z preliniarzem Wydziału krajowego, wstawia do budżetu krajowego na rok 1894.

Rubryka X. wydatki.

II. Na koleje żelazne.

Poz. 133. Koszta utrzymania prow. biura kolejowego jako wydat. zwycz.	10.000 zł.
„ 134. Dotacja na cele popierania kolei niższego rzędu I. rata wydat. zwycz.	300.000 „
„ 135. Subwencja budowę kolei od stacyi Pałahicze do miasta Tłumacza III. rata	2.000 „
	<u>312.000 zł.</u>
Razem	<u>312.000 zł.</u>

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępcą Przewodniczącego:
St. Badeni.

Sprawozdawca:
Abrahamowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka XI.

Dotacje dla zakładów krajowych.

Poz. 136. i 138. sprawozdawca poseł **Marchwicki.**
„ 137. „ „ **Kozłowski.**
„ 139. i 140. „ „ **Czyżewicz.**

Poz. 136. Krajowy szpital powszechny we Lwowie	98.599 zł.		
Dla sierót po ś. p. Drze Króweczyńskim (w myśl uchwały sejmowej z dnia 10. lutego 1894.)	767 „	99.366 zł.	
„ 137. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	—	„
„ 138. Fundusz podrzutków we Lwowie	5.890	„
„ 139. Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie	442	„
„ 140. Fundusz podrzutków w Krakowie.	3.100	„

wedle specjalnych
sprawozdań.

Budżet krajowy na rok 1894.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych i położnic.

(Sprawozdawca poseł Marchwicki.)

A) Wydatki.

Preliminowana na rok 1894 przez Wydział krajowy kwota wydatków wynosi 281.648 zł. a w porównaniu do kwoty uchwalonej na rok 1893 (333.603 zł.) mniej o 51.955 zł. Różnica ta wydatków pochodzi stąd, że na rok 1894 wstawioną została w rubryce wydatków nadzwyczajnych jako ostatnia rata na budowę domu położnic, tylko kwota 55.000 zł., gdy tymczasem w budżecie na rok 1893 kwota wstawiona na tenże sam cel wynosiła 120.000 zł.

Dla możności dokładnego porównania wydatków krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, należy takowe rozdzielić na wydatki zwyczajne i nadzwyczajne.

W roku 1892 wydatki zwyczajne wynosiły	228.218 zł.	nadzwyczajne	70.802 zł.
na rok 1893	„	„	uchwalono 213 603 „
„	„	„	120.000 „
„	„	1894	„
„	„	„	prelim. Wydz. kraj. 223.648 „
„	„	„	58.000 „

Porównanie wynikłości z roku 1892 z preliminarzami na rok 1893 i 1894 stwierdza ten fakt, że w roku 1892 wydatki na utrzymanie szpitalu powszechnego we Lwowie, spowodowane anormalnem podrożeniem artykułów żywności — a w następstwie znacznym wzrostem liczby chorych doszły. zdaje się, do punktu kulminacyjnego i że ówczesne zapatrywanie komisji budżetowej, odnośnie do preliminarza przedłożonego przez Wydział krajowy, w zupełności usprawiedliwione było — gdyż mimo podwyższenia przez komisją budżetową preliminarzowanych wydatków na utrzymanie szpitalu powszechnego we Lwowie 15.392 zł. uchwalona przez Wysoki Sejm ta większa kwota — jeszcze o kwotę 14.251 zł. przekroczoną została. Komisja budżetowa jednak już wówczas zaznaczyła wyjątkowy charakter zwiększonego kredytu z tem, że takowy nie może stanowić podstawy do preliminarzy układanych w normalnych latach.

Uwaga ta odnosi się do obecnie przedłożonego preliminarza, który wbrew powyżej wypowiedzianej zasadzie, opiera się jedynie na wynikach z roku 1892 a nawet dalszy wzrost ilości dni leczenia przypuszcza — pomijając zupełnie, że już w pierwszych 10 miesiącach roku 1893 otrzymane wyniki wydatków są o wiele korzystniejsze — że liczba chorych, która w roku 1892 wynosiła 13.027 w roku 1893 była 12.409 zmniejszyła się zatem o 618 chorych, że ilość dni leczenia w roku 1892 269.863, w roku 1893 wynosiła 254.471 więc mniej o 15.392 dni leczenia, że ceny artykułów żywności — przeważnie mąki, są o wiele niższe, tak, że uchwalony na rok 1893 preliminarz nie tylko przekroczonym nie zostanie, ale prawdopodobnie pewne oszczędności wykaże.

Komisyja budżetowa opierając się na powyższych danych, nie może podzielać motywów naprowadzonych przez Wydział krajowy w celu usprawiedliwienia żądania większych kredytów i w uwzględnieniu faktycznego stanu rzeczy wnosi, aby w preliminowanych wydatkach wstawiono:

W rub. II.	mniej o	670 zł.
" " VII.	" "	7.395 "
" " VIII.	" "	600 "
Razem mniej		8 665 zł.

z powodu zaś przeniesienia w stan spoczynku p. Eustachego Jezierskiego, wstawia się: w rubr. III. poz. 34a , 800 zł.
dla wdowy po prosektozce pod 34b ś. p. dr. Feiglu dla Katarzyny Feiglowej . . . 600 "
a wtenczas kwota preliminowanych wydatków zwyczajnych będzie 216.383 "
zawsze o 2.780 zł. więcej aniżeli kwota uchwalona na rok 1893.

Wydatki nadzwyczajne preliminuje Wydział krajowy na kwotę 58.000 zł. Wskutek sprawozdania Wydziału krajowego LW. 62.931/93 i LW. 59.984/93, komisya budżetowa wnosi udzielenie kredytów w rubr. XI. poz. 61 lit. b) w ustępie 3, kwotę 2.000 zł., a w ustępie 4 kwotę 41.000 zł. tak że suma wydatków nadzwyczajnych wyniesie 101.000 zł.

W ogólnem zestawieniu komisya budżetowa preliminuje wydatki na kwotę 317.383 zł., Wydział krajowy preliminował zaś kwotę 281.648 zł.

Poszczególnienie wydatków.

Rub. I. poz. 1—15.

Płace i emolumenta etatowe.

Wydział krajowy preliminuje 35.345 zł o 10 zł. więcej aniżeli na rok 1893 a to 4 zł. wskutek podwyższonego kosztu opału przy poz. 1 d) i 11 c), oraz 6 zł. z powodu wstawienia dodatku pięcioletniego przy poz. 6 b).

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wstawia łączną kwotę 35.345 zł., z której to kwoty przypada

na fundusz chorych	32.520 zł.
" " położnic	2.825 "

Rub. II. poz. 16—21.

Koszta utrzymania osób nisetatowych.

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce kwotę 29.291 zł. t. j. o 914 zł. więcej aniżeli na rok 1893, — gdy jednak komisya budżetowa opierając się na wynikach z r. 1893 i na rzeczywiście niższych cenach żywności w porównaniu z cenami w r. 1892, nie sądzi, aby żądanie Wydziału krajowego było należycie usprawiedliwione, dlatego wnosi, aby koszta wikt z pieczywem dla Sióstr miłosierdzia przyjąć w kwocie po 190 zł., koszta wikt z pieczywem dla dwóch dyetaryuszów (poz. 18), nadzorcy i nadzdręczyni (poz. 20 b) w kwocie po 270 zł., zaś koszta wikt z pieczywem dla służby w kwocie po 130 zł.

W takim razie preliminowane przez Wydział krajowy kwoty obniżone zostaną

przy poz. 16 b o	190 zł.
” ” 18 ”	60 ”
” ” 20 b ”	60 ”
” ” 20 b ustęp 2. o	260 ”
” ” 21 b ” 2. o	100 ”
Razem o	<u>670 zł.</u>

Przyjmując wszystkie inne pozycje podług preliminarza Wydziału krajowego, komisya budżetowa wstawia w tę rubrykę ogólną kwotę 28.621 zł. t. j.

na fundusz chorych	26.332 zł.
” ” położnic	2.289 ”

Rub. III. poz. 22—34b.

Pensye i emerytury.

Wydział krajowy preliminarzuje w tej rub. 7.554 zł. mniej o 24 zł. aniżeli na rok 1893 z powodu, że córka ś. p. Mateusza Gralewskiego, Zofia Gralewska w dniu 29. lipca 1894 osiąga wiek normalny, a zatem przyznany jej datek na mocy §. 24. statutu emerytalnego ustaje.

Gdy jednakże już po ułożeniu preliminarza p. Eustachy Jeziernski, urzędnik szpitala z d. 1. grudnia 1893 przeniesionym został w stan spoczynku, a co do wymierzonej mu pensyi emerytalnej w kwocie 630 zł. Komisya budżetowa wnosi podwyższenie w drodze łaski do kwoty 800 zł., przeto z zastrzeżeniem uchwały Wysokiego Sejmu co do tego podwyższenia komisya budżetowa wstawia w tę rubrykę pod poz. 34a kwotę 800 zł. Nadto na dniu 24. listopada roku 1893 zmarł ś. p. Doktor Longin Feigel, prosektor szpitala powszechnego — na mocy §. 18. ust. 3 statutu emerytalnego przypada dla wdowy pensya w kwocie 600 zł., którą wstawia się w rubr. III. poz. 34b. i wnosi dla rubr. III. ogólną kwotę 8.954 zł. a mianowicie:

na fundusz chorych	8.256 zł.
” ” położnic	698 ”

Rub. IV. poz. 35—38.

Zaopatrzenia i dary z łaski.

Komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem wstawia 239 zł.

na fundusz chorych	178 zł.
” ” położnic	61 ”

Rub. V. poz. 39.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

Komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem wstawia 100 zł.

na fundusz chorych	94 zł.
” ” położnic	6 ”

Rub. VI. poz. 40 i 41

Remuneracye i zapomogi.

Komisya budżetowa wnosi w tej rubryce zgodnie z preliminarzem tak jak na rok 1893 kwotę 1.355 zł. a mianowicie:

na fundusz chorych	.	.	1.273 zł.
"	"	położnic	. . . 82 "

Rub. VII. poz. 42—51.

Koszta gospodarcze.

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce ogólny wydatek w kwocie 104 459 zł o 6.995 zł. więcej, aniżeli na rok 1893.

Żądanie swoje opiera Wydział krajowy na przypuszczeniu, że liczba dni leczenia ciągle wzrastać będzie i koszt dnia leczenia nie da się obniżyć, a za podstawę swego obrotu przyjmuje Wydział krajowy, nie mając jeszcze wyników z r. 1893, anormalny rok 1892 — gdy jednak, jak to na wstępie zaznaczonem zostało, liczba dni leczenia w r. 1893 zmniejszyła się o dni 15.392 i wynosiła tylko dni 254.471 — przeto przyjęta na rok 1894 w preliminarzu ilość dni leczenia 277.000 jest co najmniej o dni 18 000 za wysoką, co zresztą i z przecięcia trzech lat ostatnich wynika. Dlatego prostując rachunek Wydziału krajowego, preliniuje się na rok 1894 dni leczenia 259.000, przyjmując zaś koszt dnia leczenia w kwocie 22.5 centów, co znowu obniżeniem cen usprawiedliwionem zostaje, otrzymamy potrzebę na zwykłą strawę i dodatki w zaokrąglonej kwocie 58.500 zł.

Drugą pozycyą, w której znacznie mniejszą preliniować należy kwotę, jest pieczywo dla chorych.

Wydział krajowy preliniuje tak jak na rok 1893 7.800 zł., gdy jednak koszt pieczywa podług wynikłości z pierwszych 10 miesięcy z r. 1893 wynosi tylko 5 266 zł. 95 ct gdy ceny mąki w porównaniu z r. 1892 spadły od 25—50%, przeto oszczędności w tej rubryce wyniosą co najmniej 1.300 zł. i w pozycji tej wstawić należy jedynie kwotę 6.500 zł.

Podwyższenie preliniowane przez Wydział krajowy przy poz. 42g) o 520 zł., wino dla chorych, jest usprawiedliwionem coraz to częstszym używaniem wina jako środka leczniczego, oraz podróżowaniem tego artykułu.

Przy poz. 49 — pralnia — Wydział krajowy podnosi preliniowaną na r. 1893 kwotę o 300 zł.

Komisya budżetowa uważa podwyższenie to jako nieuzasadnione, zarówno ze względu na znacznie mniejszą ilość dni leczenia, jak i z tego powodu, że dostateczny zapas bielizny, jak to Wydział krajowy stwierdził, powinien wpłynąć na zmniejszenie liczby praczek, przez co koszta znacznie obniżone zostaną.

Przy poz. 50 Wydział krajowy preliniuje o 2.000 zł. mniej, niż w roku 1893. na zakupno bielizny, pościeli i odzieży, z którą to oszczędnością komisya budżetowa w zupełności się zgadza.

Z powyżej naprowadzonych powodów, komisya budżetowa w rubryce tej wnosi — odnośnie do preliminarza Wydziału krajowego — następujące zmiany:

przy poz. 42a	zwykła strawa i dodatki	mniej o	5.650 zł.
" "	" b wikt dla Sióstr miłosierdzia	" "	40 "
" "	" c β wikt służby kuchennej	" "	60 "
" "	" f pieczywo dla chorych	" "	1.300 "
" "	43 wikt lekarza dyżurnego	" "	35 "
" "	49 pralnia	" "	300 "
" "	50b β wikt siostry miłosierdzia	" "	10 "
Razem mniej o kwotę			7.395 zł.

po przyjęciu których to zmian, komisya budżetowa wstawia w rub. VII. następujące kwoty :

w poz. 42a)	zwykła strawa i dodatki w kwocie	58.500 zł.
" "	" b) Siostry miłosierdzia	1.167 "
" "	" c) koszta służby kuchennej	2.320 "
" "	" d) drzewo do kuchni	1.800 "
" "	" e) naczynia i sprzęty kuchenne	350 "
" "	" f) pieczywo dla chorych	6.500 "
" "	" g) wino dla chorych	1.520 "
" "	43 wikt lekarza dyżurnego	365 "
" "	44 opał sal i łazienek	4.200 "
" "	45 oświetlenie naftą	1.800 "
" "	46 sprzęty (zakupno i naprawa)	2.000 "
" "	47 fiakrowe dla rządu	200 "
" "	48 utrzymanie ogrodu spacerowego	100 "
" "	49 pralnia	7.200 "
" "	50a) bielizna zakupno i naprawa	8.000 "
" "	50b) Siostry miłosierdzia	292 "
" "	51 słoma do sienników	750 "
Razem łączną kwotę		97.064 zł.

a mianowicie:

na fundusz chorych	91.243 zł.
" " położnic	5.821 "

Rubr. VIII. poz. 52—58.

Koszta sanitarne.

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce ogólny wydatek w kwocie 21.700 zł. tj. o 2.050 zł. więcej, aniżeli na rok 1893, motywując jak przy innych pozycjach potrzebę podwyższenia kredytu — zwiększeniem się dni leczenia. Gdy jednak na rok 1894 przyjęto przypuszczalnie o 18.000 dni leczenia mniej, aniżeli ilość przez Wydział krajowy proponowana, przeto i preliniowane przez Wydział krajowy wydatki muszą uleść pewnemu zmniejszeniu.

Przy poz. 52 lekarstwa, Wydział krajowy preliniuje 9.400 zł. o 1.400 zł. więcej aniżeli na rok 1893, gdy jednak

w roku 1891	wydatki na leki wynosiły	8.515 zł.
" " 1892	" " " " "	9.146 "
w r. 1893	wydatki na leki wyniosą prawdopodobnie	8.600 "
Razem		26.261 zł.
przeciętnie		8.754 "

przeto przyjmuje się w zaokrągleniu kwotę 8.800 zł. o zł. 600 mniej, aniżeli preliminarz Wydziału krajowego i zupełnie odpowiednio do przypuszczonej ilości dni leczenia.

Przy tej pozycyi komisya budżetowa podnieść musi, że koszta lekarstw w powszechnym szpitalu lwowskim są nioproporcjonalnie wysokie.

W roku 1890 wynosiły za dzień leczenia 29·90 ct.

" "	1891	"	"	"	"	33·57	"
" "	1892	"	"	"	"	33·98	"
" "	1893	preliminowano na				33·97	"

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 25. listopada 1889 polecił Wydziałowi krajowemu zbadać, o ile korzystnem byłoby prowadzenie we własnym zarządzie apteki we lwowskim szpitalu powszechnym.

Wydział krajowy w załatwieniu polecenia Wysokiego Sejmu uznał, że zaprowadzenie apteki nie byłoby wskazaniem, albowiem od 1. stycznia 1890 weszła w życie nowa taksa rządowa lekarstw o wiele niższa od dawniejszej. Komisya budżetowa opierając się na wynikach z pierwszego półroczu 1890 roku, wykazujących rzeczywiście znaczne zmniejszenie tych kosztów, przychyliła się do zapatrywania Wydziału krajowego i od żądania założenia własnej szpitalnej apteki, odstąpiła. Gdy jednakże wynikiłości w latach następnych wykazały — że obniżenie kosztów lekarstw było chwilowem i koszta lekarstw znacznie się zwiększyły, przeto komisya budżetowa wnosi rezolucyą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ponownie wziął pod rozwagę projekt prowadzenia we własnym zarządzie apteki we lwowskim szpitalu powszechnym, bądź też zbadał o ile byłoby korzystnem zawarcie umowy względem dokonania takowego z gremium aptekarskim, i ewentualne wnioski w tym kierunku na najbliższej sesyi sejmowej postawił.

Poz. 53—58 przyjmuje komisya budżetowa zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wskutek czego komisya budżetowa wnosi:

w poz. 52	lekarstwa	8.800	zł.
" "	53	potrzeby sanitarne	.	.	.	9.350	"
" "	54	szczudła, buty, opaski	.	.	.	850	"
" "	55	laboratoryum chemiczno-patologiczne	.	.	.	100	"
" "	56	prosektoryum	.	.	.	250	"
" "	57	instrumenta chirurgiczne	.	.	.	750	"
" "	58	koszta pogrzebowe	.	.	.	1.000	"
Suma rubr. VIII.						21.100	zł.

o 600 zł. mniej aniżeli preliminarz Wydziału krajowego, z tego

na fundusz chorych	20.219	zł.
" "	położnie	.	.	.	881	"

Rubryka IX. poz. 59.

Koszta kancelaryjne.

Komisya budżetowa preliminarzuje zgodnie z Wydziałem krajowym na rok 1894 1.000 zł., z tego:

na fundusz chorych	940	zł.
" "	położnie	.	.	.	60	"

Rubryka X. poz. 60.

Koszta kapliczne.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym na rok 1894 240 zł., z tego:
na fundusz chorych 226 zł.
" " położnic 14 "

Rubryka XI. poz. 61—63.

Utrzymanie budynków.

Wydział krajowy prelininuje w tej rubryce:

wydatki zwyczajne w kwocie . . . 3.830 "
" nadzwyczajne w kwocie . . . 58.000 "

Komisya budżetowa przyjmuje preliminarz Wydziału krajowego odnośnie do wydatków zwyczajnych, i wstawia do budżetu tak, jak na rok 1893

poz. 61. konserwacye i reparacye:

a) zwyczajne 3.200 zł.
poz. 62. asekuracya budynków . . . 180 "
" 63. kominiarze i straż ogniowa . . 450 "

co się zaś tyczy wydatków nadzwyczajnych, komisya budżetowa na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 4. kwietnia 1892

wstawia w poz. 61 b:

1) na budowę zakładu położnic 55.000 zł.

w przypuszczeniu, że żądane kredyty usprawiedliwione sprawozdaniami Wydziału krajowego LW. 42.741/93 LW. 59.984/93 i 62.931/93 przez Wysoki Sejm uchwalone zostaną — wstawia w tejsze samej pozycyi

pod 2. na roboty przygotowawcze budowy kliniki 3.000 "

" 3. na pogłębienie studni przy pralni krajowego szpitala we Lwowie . . . 2.000 "

" 4. a) na zakupno realności Szimserowej 25.000 zł.

" b) na koszta adaptacyi dla celów szpitalnych . . . 16.000 " 41.000 "

Razem wydatki nadzwyczajne w kwocie 101.000 zł. o 43.000 zł. więcej aniżeli pierwotny preliminarz Wydziału krajowego.

Suma rubr. XI. wynosi 104.830 zł., z czego:

na fundusz chorych 49.600 zł.
" " położnic 55.230 "

Rubr. XII. poz. 64—65.

Odsetki od kapitałów dłużnych.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym, tak jak na rok 1893 1.760 zł.
z czego na fundusz chorych 1.408 zł.
" " położnic 352 "

Rub. XIII. poz. 66.

Podatki i daniny.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym 20 zł	
na fundusz chorych	19 zł.
" " położnic	1 "

Rub. XIV. poz. 67 i 68.

R o z m a i t e.

W tej rubryce preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym	
poz. 67. na utrzymanie biblioteki	125 zł
" 68. przypadkowe:	
a) koszta sądowe, portorya i inne	
nieprzewidziane	300 "
b) zastępstwa chorych i urlopo-	
wanych funkcyjnaryuszów	300 "
Razem	725 zł.
z czego idzie na fundusz chorych	682 zł.
" " " " położnic	43 "

Rub. XV. poz. 69.

Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym na wynagrodzenie maetek za karmieni dzieci, których matki na oddział chorych przeniesiono 30 zł.

Rub. XVI. poz. 70.

Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitalu św. Zofii.

Preliminuje się na mocy uchwały Wysokiego Sejmu ryczałt w kwocie 16.000 zł.

B) Dochody.

Wydział krajowy preliminuje na rok 1891 ogólny dochód w kwocie 226.884 zł., o 24.450 zł. więcej, aniżeli na rok 1893, w której to kwocie 22.000 zł. pochodzą ze zwrotu kosztów leczenia od funduszu krajowego galicyjskiego tak, że właściwie zwiększony dochód wynosi tylko 2.450 zł.

Komisya budżetowa wprowadza do preliminarza następujące zmiany:

W rub. I. poz. 2. „od kasy miejskiej“ $\frac{1}{5}$ część dochodu z myta 26.500 zł. o 1.000 zł. więcej aniżeli preliminuje Wydział krajowy, a o 600 zł. aniżeli uchwalono na rok 1893. Podwyższenie tej kwoty uzasadnionem zostaje ruchem spowodowanym przez Wystawę krajową, które to podwyższenie znajduje swój wyraz w wyniku za rok 1893, który wyniesie przeszło 26.200 zł.

W rub. III. poz. 5. „zwroty kosztów leczenia“, Wydział krajowy preliminuje 173.000 zł. tj. o 22.000 zł. więcej niż na rok 1893. Z uwagi jednak na zmniejszanie się dni leczenia wykazanych przy rubr. VII. poz. 42, tudzież na wynikłości z roku 1893, wstawia się prawdopodobny dochód dla funduszu chorych 150.000 zł. a dla położnic 13.000 zł., ra-

zem 163.000 zł., czyli więcej o 12.000 zł. jak na rok 1893 uchwalono, a mniej o 10.000 zł. aniżeli preliminarz Wydziału krajowego.

W rub. III. poz. 6. „od samopłacących“, Wydział krajowy prelininuje dochód w tej rubryce 10.600 zł. o 400 zł. więcej aniżeli uchwalono na rok 1893, gdy jednak

w r. 1891 dochód wynosił	10.500 zł.
„ „ 1892 „ „	11.334 „
„ „ 1893 „ „	13.367 „ (nie spraw.)
razem	35.201 zł.
przeciętnie	11.734 „

Komisya budżetowa prelininuje kwotę przeciętną w zaokrągleniu t. j. 11.500 zł. o 900 zł. więcej aniżeli preliminarz Wydziału krajowego.

W uwzględnieniu tych zmian komisya budżetowa prelininuje:

w rub. I. poz. 1. od c. k. Skarbu za drzewo opałowe	1.500 zł.
„ „ I. „ 2. od kasy miejskiej $\frac{1}{5}$ część dochodu z myta	26.500 „
„ „ I. „ 3. od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni	84 „
„ „ II. „ 4. opłaty pośmiertne	9.500 „
„ „ III. „ 5. zwroty kosztów leczenia od funduszu krajow. galic. 163.000 „	163.000 „
„ „ III. „ 6. od samopłacących	11 500 „
„ „ III. „ 7. cd funduszy obceokrajowych i innych publicznych 6.600 „	6.600 „
„ „ IV. „ 8. rozmaite	100 „
Razem	218.784 zł.

czyli o 8.100 zł. mniej aniżeli preliminarz Wydziału krajowego, przyczem przy jednoczesnem obniżeniu rubr. dochodów ze zwrotów kosztów leczenia z funduszu krajowego, właściwe dochody przyjęte zostały w kwocie o 4.350 zł. wyższej niż w r. 1893, a o 1.900 zł. wyższej aniżeli preliminarz Wydziału krajowego.

Sumaryczne zestawienie wydatków.

Rubryka	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
I.	32.520	2.825	35.345
II.	26.332	2.289	28.621
III.	8.256	698	8.954
IV.	178	61	239
V.	94	6	100
VI.	1.273	82	1.355
VII.	91.243	5.821	97.064
VIII.	20.219	881	21.100
IX.	940	60	1.000
X.	226	14	240
XI.	49.600	55.230	104.830
XII.	1.403	352	1.760
XIII.	19	1	20
XIV.	682	43	725
XV.	—	30	30
XVI.	16.000	—	16.000
Suma wydatków	248.990	68.393	317.383

Sumaryczne zestawienie dochodów.

Rubryka	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
I.	27.929	155	28.084
II.	9.500	—	9.500
III.	167.900	13.200	181.100
IV.	100	—	100
Suma dochodów	205.429	13.355	218.784

Bilans funduszu chorych przedstawia się zatem następująco:

Wydatki	248.990 zł.
Dochody	205.429 „
więc niedobór	43.561 zł.

zaś *bilans funduszu położnic*:

Wydatki	68.398 zł.
Dochody	13.355 „
więc niedobór	55.038 zł.

Bilans całego szpitalu powszechnego we Lwowie wykazuje:

Wydatki	317.383 zł.
Dochody	218.784 „
zatem niedobór	98.599 zł.

podczas gdy Wydział krajowy prelininował niedobór w kwocie 54.764 zł.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitalu powszechnego we Lwowie na rok 1894 — i pokryć wykazany niedobór z rubr. XI. wydatków budżetu krajowego.

Nad petycjami pani Albiny z Pileckich Śliwińskiej do L. 703 i pani Waleryi Schmied do L. 327, Wysoki Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Lwów dnia 28. stycznia 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Marchwicki.

Budżet krajowy na rok 1894.

Lit. D.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

(Sprawozdawca poseł Marchwicki.)

Wydatki tego funduszu preliminuje Wydział krajowy w kwocie 5.890 zł. o 476 zł. więcej jak na rok 1893.

w rubr. III. koszta utrzymania dzieci mniej o	24 zł.
zaś w rubr. V. zapomogi dla położnic więcej o	500 „

a to na podstawie trzechletniego przecięcia.

Komisya budżetowa zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego przyjmuje na r. 1894 wydatki:

w rubr. I. Potrzeby kancelaryjne w kwocie	10 zł.
„ II. Remuracye i zapomogi	70 „
„ III. Koszta utrzymania dzieci	240 „
„ IV. Koszta leczenia dzieci	10 „
„ V. Zapomogi dla położnic	5.500 „
„ VI. Rozmaite wydatki	60 „
Suma wszystkich wydatków	<u>5.890 zł.</u>

i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie w kwocie 5.890 zł. i pokryć takową z funduszu krajowego w rubr. XI.

Lwów dnia 31. Stycznia 1894.

Zastępca Przewodniczącego :

St. Badeni.

Sprawozdawca :

Marchwicki.

Budżet krajowy na rok 1894.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Sprawozdawca p. Włodzimierz Kozłowski).

Preliminarz Wydziału krajowego na r. 1894 wykazuje wydatki

w kwocie	195.085 zł.
zaś dochody w kwocie	197.390 „
Komisya budżetowa wnosi wstawić w wydatkach	189.098 „
czyli w porównaniu z preliniarzem Wydziału krajowego o	5.987 „ mniej
w porównaniu z kwotą na rok 1893 uchwaloną o	15.069 „ „
w porównaniu z wynikłością z roku 1891 o	14.380 „ więcej.
Dochody wstawia Komisya w kwocie	197.490 „
w porównaniu z kwotą uchwaloną na rok 1893 o	11.010 „ wyższej
a w porównaniu z wynikłością z r. 1891. o	10.292 „ „
Z porównania proponowanych przez Komisję wydatków	189.098 „
z dochodami	197.490 „
Okazuje się nadwyżka	8.392 zł.
w porównaniu z nadwyżką przez Wydział krajowy obliczoną o	6.037 „ wyższa
Wydatki zwyczajne wynosić będą według wniosków Komisji 185.698 „	
czyli w porównaniu z preliniarzem Wydziału krajowego o	8.337 „ mniej
w porównaniu z kwotą na rok 1893 uchwaloną o	12.363 „ więcej
w porównaniu z wynikłością z roku 1891. o	21.977 „ „

Suma wydatków nadzwyczajnych wynosi 3.400 zł., czyli o 27.432 mniej od kwoty uchwalonej na r. 1893, a o 7.597 zł. mniej od wynikłości z roku 1891.

Rubr. I. Płace i emolumenta etatowe.

Wydział krajowy oblicza koszta płac i emolumentów etatowych na 21.239 zł. czyli o 42 zł. mniej od wynikłości r. 1891, a o 434 zł. więcej od sumy na r. 1893 uchwalonej.

Wzrost tego wydatku uzasadnia Wydział krajowy przybytkiem pięcioleci.

Zalecając Wysokiemu Sejmowi przyjęcie wniosków Wydziału krajowego, przeszła Komisya budżetowa do porządku dziennego nad petycją Nr. 796/88 Emila Wierzbianskiego drugiego oficyała Zakładu w Kulparkowie; relutum za wikt miesiąc się bowiem w jego płacy.

Rubr. II. Koszta utrzymania osób nieetatowych.

Poz. 12. a) Komisya przyjmuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie	1 520 zł.
Poz. 12. b) obniża Komisya z powodów pod Rubr. VII. koszta gospodarcze wymienionych o 5% czyli o 209 zł., zalecając Wysokiemu Sejmowi przyjęcie wydatku na utrzymanie 19 Sióstr Miłosierdzia w kwocie	3.971 „
	5.491 zł.

czyli o 209 zł. mniej od wniosków Wydziału krajowego.

Poz. 15. a) Przyjmuje Komisya wedle wniosków Wydziału kraj. w kwocie	1.416 „
Wydatek rzeczony z powodu przeniesienia trzech dozorców ze służby wyższej do niższej zaś jednego do rubr. VII. pod poz. 36. będzie o 660 zł. niższym od kwoty na r. 1893 uchwalonej a o 673 niższym od kwoty w r. 1891 wydanej.	
Poz. 15. b) Wikt z pieczywem 7 osób służby wyższej przyjmuje Komisya w kwocie o 5% niższej	1.430 „

Poz. 16. a) Służba oddziałowa, zwiększenie wydatku uzasadnia Wydział krajowy przeniesieniem 3 dozorców z klasy 1. do 2 i powiększeniem liczby dozorców o czterech, a dozoreczn o sześć z powodu nowo wybudowanych pawilonów.	
Częściową kompensatę znajdzie to w pierwszej części pozorne zwiększenie wydatku w obniżeniu przez Komisją pozycyi 16. c) wikt z pieczywem 95 osób z	13.490 zł.
na	12.816 „
czyli o	674 „
i w obniżeniu kosztów poz. 18. b) z kwoty	1.560 „
na	1.485 „
czyli o 75 zł. mniej od kwoty przez Wydział krajowy preliminowanej.	
Wskutek powyższych zmian wynosić będą koszta rubryki II.	36.253 „
czyli o	1.033 „
mniej od kwoty przez Wydział krajowy preliminowanej, a o 1.486 wyższej od kwoty uchwalonej na r. 1893. a o 4.682 zł. więcej od wydatku w r. 1891.	

Rubr. III. Pensye i emerytury.

Przyjmuje Komisya zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego w kwocie	917 zł.
z powodu śmierci kilku emerytów o	434 „
kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 409 zł. niższej od wydatku na r. 1891.	niższej od

Rubr. IV. Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.

Zgadzaając się tak na pierwotny wniosek Wydziału krajowego w preliminarzu zawarty, jak na objęty dodatkowem sprawozdaniem Wydziału krajowego L. W. 44.538 93 wniosek udzielenia Edwardowi Tobiasiewiczowi dożywotniej zapomogi 60 zł., a Janowi Kamińskiemu dożywotniej zapomogi 36 zł., wstawia Komisya na ten cel w koszta Rubr. IV. poz. 28	96 „
Wskutek tego wynosić będą wydatki Rubryki IV.	110 „
czyli o 96 zł. więcej od pierwotnego wniosku Wydziału krajowego.	

Rubr. V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego	40 „
--	------

Rubr. VI. Remuneracye i zapomogi.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego	726 zł.
czyli o	264 „ mniej od
wynikłości z r. 1891 z powodu opuszczenia kilku jednorazowych zapomóg.	

Rubr. VII. Koszta gospodarcze.

Poz. 31. Żywienie chorych a) zwykła strawa i dodatki oblicza Wydział krajowy na	53.000 zł.
czyli o	5.000 „ więcej,
aniżeli uchwalono na r. 1893, w którego początku ceny artykułów żywności osiągnęły niezwykłą w ostatnich czasach wysokość, a o	7.736 „ więcej,
aniżeli w r. 1891, a jedynie tylko o	660 „ mniej,
aniżeli wydano w r. 1892.	

Za podstawę do rzeczonoego obliczenia służy nietylko liczba dni leczenia wyższa ponad trzechletnie przecięcie, a obok tego wyższy od trzechletniego przecięcia koszt dnia żywienia.

Komisya nie mogła przyjąć kosztów dnia żywienia w tej wysokości, co Wydział krajowy, załączone wykazy cen artykułów żywności dowodzą bowiem, że ceny najgłówniejszych z pomiędzy nich w r. 1894 znacznie są niższe od cen z r. 1892 i 1893, a oprócz tego zakład zakupując na własny rachunek bydło i barany w znaczniejszej mierze ze zniżki cen bydła korzystać może.

Z tego też powodu zaleca Komisya Wys. Sejmowi obniżenie preliminowanej przez Wydział kraj. na zwykłą strawę i dodatki chorych	53.000 „
kwotę na	50.000 „
czyli o	3.000 „ mniej od
wniosku Wydziału krajowego.	

Pod poz. 31 b) wikt 5 Sióstr Miłosierdzia z	1.100 „
na	1.045 „
czyli o	55 „ mniej od
wniosku Wydziału krajowego, wikt 12 sług zaś pod c) β) z	1.332 „
na	1.267 „
czyli o	65 „ mniej od
wniosku Wydziału krajowego.	

Poz. 31e). Naczynia i sprzęty kuchenne przyjmuje komisya w kwocie	630 zł.
o 3 zł. wyższej od trzechletniego przecięcia, o 30 zł. wyższej od kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 70 zł. niższej od wniosku Wydziału krajowego.	

Poz. 31f). Pieczywo z piekarzem i drzewem przyjmuje Komisya wedle trzechletniego przecięcia w kwocie	9.200 „
czyli o	600 „ więcej
od kwoty na r. 1893 przeznaczonej, a o 800 zł. mniej od kwoty przez Wydział krajowy preliminowanej.	

Poz. 32. Opał sał, łazienek i innych ubikacyi oblicza Wydział krajowy na	8.000 „
czyli o	1.572 „ więcej
od przecięcia 1890--2, uzasadniając to znaczne powiększenie potrzebą opalania nowo zbudowanych pawilonów i przybudówek na obu oddziałach.	

Komisya nie uważa tak znacznego wzrostu wydatków zwyczajnych na ten cel za usprawiedliwiony.

Pojemność starego gmachu wynosi bowiem	40.721 metr. □	
Pojemność domu administracyjnego	2.131 "	
Pojemność mieszkań, urzędników i portyera	1.483 "	
	<hr/>	
Razem	44.335 metr. □	
Pojemność pawilonów natomiast	4.856 "	
Pieców kamiennych i kaflowych		214
" żelaznych było w starym gmachu		26
Kuchen		35
W kuchni głównej kuchen angielskich		2
" polskich		1
Maszyna parowa, kotły parowe		2
W piekarni zakładowej		2
	<hr/>	
Razem		282
Przybyło w pawilonach po 2 piece kaloryferowe		4
po 2 kuchenki angielskie		4
po 1 palowisku pod kotły do ogrzewania wody kąpielowej		2

Komisya postanowiła też zalecić Wys. Sejmowi na podstawie obliczenia pojemności kwotę wydatków zwyczajnych na opał, wstawiając zamiast 8.000 zł.
 kwotę 7.300 "
 czyli o 872 " więcej
 od trzechletniego przecięcia 1890/2.

Ponieważ obecnie jednak z powodu niedostatecznego wysuszenia rur i nieprawidłowego funkcjonowania kaloryferów, a zarazem z powodu wilgoci w nowych pawilonach przez pewien czas większa ilość materiału opałowego będzie potrzebna, wstawia Komisya na ten cel wydatek nadzwyczajny 300 zł.

Suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych poz. 32 wynosić będzie 7.600 "
 czyli o 400 " mniej
 od kwoty przez Wyczał krajowy preliminowanej, o 1.172 zł. więcej od trzechletniego przecięcia, a o 600 zł. więcej od kwoty na r. 1893 uchwalonej.

Poz. 33. Oświetlenie naftą z powodów pod poz. 32 wyrażonych obniża komisya z 2.000 "
 na 1.800 "
 czyli o 200 " mniej
 od wniosku Wydziału krajowego
 a o 129 " więcej
 od przecięcia 1890/2, a o 100 zł. więcej od kwoty na r. 1893 uchwalonej.

Poz. 34a) przyjmuje Komisya w wysokości przez Wydział krajowy preliminowanej z powodów przez Wydział krajowy przytoczonych.

Poz. 34b) w kwocie 285 "
 o 15 " niższej
 od wniosku Wydziału krajowego.

Poz. 40. Utrzymanie pralni. a) Drzewo i inne potrzeby przyjmuje komisya na podstawie trzechletniego przecięcia w kwocie . . . 4.600 „
o 400 „
niższej od wniosku Wydziału krajowego.

Poz. 40b). Zamiast 600 zł., 570 zł. z powodu niższego o 30 zł. obliczenia wikt dla dwóch Sióstr Miłosierdzia.

Poz. 41. Bielizna, pościel i odzież, przedkłada Komisya również na podstawie trzechletniego przecięcia w kwocie . . . 6.000 „
o 1.000 zł. niższej
od wniosku Wydziału krajowego, a o 400 „ wyższej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej.

Poz. 41 b) zamiast 300 „
przyznaje Komisya 285 „
z powodu niższego o 15 „
obliczenia wiktu Siostry Miłosierdzia.

Suma wydatków zwyczajnych Rubr. VII. wynosić przeto
będzie 107.303 „
czyli o 6.350 „ mniej
od wniosków Wydziału krajowego, a o 9.551 „ więcej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 17.040 „ więcej
od wynikłości za r. 1891.

Suma wydatków nadzwyczajnych wedle wniosków Komisji . 1.300 „
czyli o 300 „ więcej
od wniosku Wydziału krajowego.

Razem wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych Rubryki VII. wynosić będzie 108.603 „
czyli o 6.050 „ mniej
od wniosków Wydziału krajowego, a o 9.851 „ więcej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej, a o 11.843 „ więcej
od wynikłości z r. 1891.

Rubryka VIII. Koszta sanitarne.

Poz. 44. Potrzeby sanitarne przyjmuje Komisya wedle trzechletniego przecięcia w kwocie 5.200 zł.
o 300 „ niższej
od wniosku Wydziału krajowego, a o 200 „ wyższej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej, sądzi bowiem, że utrzymywanie filtrów pokryje zakład innemi oszczędnościami w tejże pozycji.

W skutek tego wydatki Rubryki VIII, wynosić będą . . . 6.310 „
czyli o 300 „ mniej
od wniosków Wydziału krajowego.

Rubr. IX. Koszta kancelaryjne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 480 zł.

Rubr. X. Koszta kapłeczne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 200 zł.

Rubr. XI. Koszta utrzymania budynków.

Zwyczajne. Poz. 50. Wedle trzechletniego przecięcia	6.200 zł.	
czyli o	800 „	mniej
od wniosków Wydziału krajowego, a o	700 „	więcej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej		
Ponieważ lakierowanie ścian w nowo wybudowanych pawilonach jest wydatkiem jednorazowym wstawia Komisya na ten cel w poczet wydatków nadzwyczajnych		
	300 „	
a oprócz tego na urządzenie wentylatora w kuchni i budowę nowego dachu nad kotłownią w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego LW. 66.978/93		
	1.800 „	
Razem przeto suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych		
Poz. 50. wynosić będzie	8.300 „	
czyli o	1.300 „	więcej
od pierwotnych wniosków Wydziału krajowego, a o	2.800 „	więcej
od kwoty na r. 1893 uchwalonej.		
Ogólna suma wydatków zwyczajnych Rubr. XI. wynosić przeto będzie		
	9.050 „	
Nadzwyczajnych zaś	2.100 „	
	<hr/>	
	Razem	11.150 zł.
czyli o	1.300 „	więcej
od wniosków Wydziału krajowego.		

Rubr. XII. Podatki i daniny.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 175 zł.

Rubr. XIII. Rozmaite.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 2.600 zł.

Rubr. XIV. Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 55 zł.

Rubr. XV. Koszta podróży i diety członków komisji opieki nad obłąkanymi.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 150 zł.

L i c z b a		D o c h o d y	Zwyczajne
rubryki	pozycyi		zł.
I.		Odsetki od kapitałów.	
	1	4% od gal. oblig. propinacyjnych imien. wart. 5.750 zł.	230
II.		Dodatki.	
	2	Od c. k. Skarbu relutum za drzewo opałowe	560
	3	Od kasy miejskiej na utrzymanie drogi publicznej z Kulparkowa do Lwowa	100
		Suma rubryki II.	660
III.		Dochody z dóbr.	
	4	Dochód z pól i pastwisk	17.200
	5	Dochód z ogrodów	1.200
		Suma rubryki III. .	18.400
		Zwroty kosztów leczenia.	
	6	Od funduszu krajowego galicyjskiego	152.000
	7	Od samopłacących	22.000
	8	Od funduszków obcokrajowych i innych publicznych	3.000
		Suma rubryki IV. .	177.000
		Rozmaite.	
IV.	9	Zwroty z zarobków chorych w myśl §. 22 statutu podnosi Komisya z	400 zł.
		na	500 „
		mniema bowiem, że wystawienie przybudówek i wygodne pomieszczenie warsztatów wpłynie na godne zalecenia z leczniczych względów zatrudnienie chorych, a przeto i na zwiększenie dochodu w tej pozycji	500
	10	Zwroty zaległych kosztów przywozu i odstawienia	500
	11	Przypadkowe:	
		a) Czynsz z baraku propinacyjnego	
		b) Ze sprzedaży rzeczy z użytku wydzielonych	120
		c) Depozyta po zmarłych	50
		d) Inne drobne nieprzewidziane	30
		Suma rubryki V. .	1.200

Suma wydatków Rubr. I. w budżecie folwarku na gospodarstwo rolne wynosić będzie	14.163 zł.	
czyli o	5.944 „	więcej
aniżeli preliminowano na r. 1893, a o	1.211 „	więcej

od wynikłości z r. 1892.

Różnice te wynikają z powodu przeniesienia do tej rubryki kosztu jednego dozorczy z Rubryki II. 15. i zakupna trzody chlewnej za 2.600 zł., a baranów za 1.400 zł.

Wydatki Rubr. II. na ogród warzywny wynosić mają	850 „	
czyli o	226 „	więcej

od kwoty na r. 1893 preliminowanej, z powodu wstawienia do tej rubryki całych kosztów utrzymania ogrodnika.

Rubr. III. Podatek gruntowy	105 „	
Rubr. IV. Nieprzewidziane wydatki	32 „	

Dochoły z gospodarstwa.

Preliminuje Wydział krajowy	17.200 zł.	
czyli o	6.310 „	więcej
od kwoty preliminowanej na r. 1893, a o	1.418 „	więcej

od wynikłości z r. 1892.

Czysty dochód z gospodarstwa ma przeto wynosić po odtrąceniu kwoty przeznaczonej na podatki	3.037 „	
czyli o	366 „	więcej
aniżeli preliminowano na r. 1893, a o	207 „	więcej

od wynikłości z r. 1892.

Dochód Rubr. II. ze sprzedaży warzyw ogrodowych i owoców wynosić będzie	1.200 „	
czyli o	200 „	więcej
od kwoty na r. 1893 preliminowanej, a o	202 „	mniej

od wynikłości z r. 1892.

Czysty dochód z ogrodu ma przeto wynosić	350 „	
--	-------	--

Liczba		SUMARYUSZ	Wnioski komisji	Więcej	Mniej
ru- bryki	po- zycei			od wniosku Wydziału krajow.	
			Złote austriackie		
Wydatki.					
I.	1-11	Place i emolumenta etatowe	21.239	—	—
II.	12-18	Koszta utrzymania osób nieetatowych	36.253	—	1.033
III.	19-25	Pensye i emerytury	917	—	—
IV.	26-27	Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski	110	96	—
V.	28	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	—
VI.	29-30	Remuneracye i zapomogi	726	—	—
VII.	31-42	Koszta gospodarcze { a) zwyczajne	107.303	—	6.350
		{ b) nadzwyczajne	1.300	300	—
VIII.	43-47	" sanitarne	6.310	—	300
IX.	48	" kancelaryjne	480	—	—
X.	49	" kapliczne	200	—	—
XI.	50-54	" utrzymania budynków, dróg i urzędzeń { a) zwyczajne	9.050	—	800
		{ b) nadzwyczajne	2.100	2.100	—
XII.	55	Podatki i daniny	175	—	—
XIII.	56-59	Rozmaite	2.690	—	—
XIV.	60	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	55	—	—
XV.	61	Koszta podróży i diety członków opieki nad obłąkanymi	150	—	—
—	—	Na nowe budowy (nadzwyczajne)	—	—	—
Suma wydatków { 1. zwyczajnych			185.698	96	8.483
{ 2. nadzwyczajnych			3.400	2.400	—
Razem			189.098	2.496	8.483
Dochody.					
I.	1	Odsetki od kapitałów	230	—	—
II.	2-3	Dodatki	660	—	—
III.	4-5	Dochody z dóbr	18.400	—	—
IV.	6-8	Zwroty kosztów leczenia	177.000	—	—
V.	9-11	Rozmaite	1.200	—	—
Suma dochodów			197.490	—	—
W porównaniu z wydatkami			189.098	—	—
Okazuje się nadwyżka			8.392	—	—

Komisya budżetowa wnosi:

I. Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz kraj. Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na r. 1894 i wstawić wykazaną nadwyżkę w kwocie 8.392 zł. przy rubr. IV. dochodów funduszu krajowego.

II. Wysoki Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycją 337|261 Władysława Liebicha i Ignacego Żarkowskiego ślusarza i palacza Zakładu o zwiększenie wikt.

Lwów dnia 28. stycznia 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Wł. Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1894.

Litera F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Sprawozdawca poseł Dr. Adam Czyżewicz)

Preliminarz Wydziału krajowego oblicza wydatki na kwotę 210.490 zł. i to w dziale zwyczajnych kwotę 208.007, nadzwyczajnych 248³ zł. Do tej kwoty doliczyć należy żądane w przedłożeniach osobnych Wydz. kraj. już po wydrukowaniu preliminarza, do l. 698/94 zł. 1563 i do l. 65980/93 800 zł., nareszcie do l. 5578/93 zł. 360, czyli ogółem dodatkową kwotę 2723 zł. tak, że Wydział krajowy preliminarzując na rok 1894 na potrzeby szpitalu św. Łazarza w Krakowie sumę 213 213 zł., z której 208.835 zł. na wydatki zwyczajne a 4378 na nadzwyczajne przypada. W wydatkach zwyczajnych preliminarzuje Wydział krajowy o 20.609 zł. więcej, jak na rok 1893 uchwalono, w wydatkach nadzwyczajnych o 39.902 mniej, a to z powodu wykończenia budowli przez Wys. Sejm uchwalonych. W dochodach preliminarzuje Wydział krajowy 204.619 zł. to jest o 17.090 zł. więcej jak na rok 1893 uchwalono. W ten sposób zamyka Wydział krajowy preliminarz niedoborem 5871 zł a z dodaniem kwot w przedłożeniach dodatkowych żądanych, niedoborem rzeczywistym 8594 zł.

Komisya budżetowa wstawia w dziale wydatków kwotę 205.061 zł. i to 198.478 zł. zwyczajnych i 6583 zł. nadzwyczajnych. W ten sposób przyjmuje komisya budżetowa większy wydatek zwyczajny na rok 1894 tylko o 10.252 zł. tj. o 9529 zł. mniej, jak preliminarzuje Wydział krajowy. W wydatkach nadzwyczajnych wkłada komisya budżetowa o 4100 zł. więcej jak Wydział krajowy. Rzeczywista więc różnica między preliminarzem Wydziału krajowego a komisji budżetowej wynosi 5429 zł. które w wydatkach ogólnych zaoszczędzone być winny w r. 1894.

Dochody przyjmuje komisya budżetowa w kwocie przez Wydział krajowy preliminarzowanej tj. 204.619 zł. Ponieważ zaoszczędzenia komisji budżetowej wynoszą 5.429 zł., więc o tę kwotę zmniejsza się niedobór wykazany przez Wydział krajowy i w miejsce 5.871 zł. tylko 442 zł. wynosić ma.

Dla wyjaśnienia sposobu obliczenia pojedynczych pozycji przedłożonego preliminarza przez Wydział krajowy, przypomnieć musimy że w r. 1892 z powodu drożyzny, w myśl żądania Wydziału krajowego podniesione zostały ceny wiktów w pojedynczych pozycjach o 10%. Przecięcia zatem z r. 1891 i 1892 nie podobna uważać jako normalne, a wydatki w dziale pożywienia nagle w jednym roku podniesione, należy zredukować do zwykłej normy, tem bardziej, że wedle informacyi co do cen ważniejszych produktów surowych na rok 1894 w całym kraju zakontraktowanych, takowe znacznie spadły, a w Krakowie już w r. 1892 znacznie były niższe jak we Lwowie (alegat 4-ty do sprawozd. Dep. V. W. kr. za r. 1892,3).

W roku zaś 1891 wydatki na wikt przekroczyły w szpitalu św. Łazarza preliminarz Wydziału krajowego bardzo znacznie z nieusprawiedliwionej przyczyny i to było także jednym z powodów do zbadania gospodarstwa tegoż szpitalu. Na rok 1891 preliminarzował Wydział krajowy jako cenę kosztu wiktów:

1. Siostry miłosierdzia 168 zł. wydano zaś 196 zł.

1. Sługi oddziałowej 118 " " " 118 "

1. Lekarza dyżurnego 320 " " " 386 "

W roku 1892 poszły te ceny jeszcze wyżej i naturalnie że przecięcie z tych dwóch lat nie może stanowić należytej podstawy do prawdopodobnego obliczenia. Sam Wydział krajowy uznał to zapatrywanie za słuszne, skoro obliczając przeciętną sumę z dwóch lat jako podstawę na rok 1894, obniżył częściowo takową. Przeciętna dla wiktu lekarza dyżurnego wypadła na 387 zł., a wstawiono w preliminarzu 370, na służbę oddziałową przeciętna 117 zł., wstawiono 105 zł. Komisya budżetowa sądzi, że to obniżenie powinno być przeprowadzone w każdej pozycyi wikt, gdyż niema żadnego powodu dlaczegoby wikt, prowadzony we własnej administracyi, miał być w jednej pozycyi, na przecięciu obliczonej droższym, a w drugiej tańszym. Z tego powodu strąca komisya budżetowa 5% od przecięcia lat 2, w każdym razie wyjątkowych przynajmniej tam, gdzie Wydział krajowy cyfry przeciętnej albo wcale, albo za mało obniżał i przyjmuje za podstawę, że wikt 1. S. Mił. ma kosztować 190 zł. przeciętna 200 zł. prop. Wydz. 200 zł.

służby etatowej

a) dozorca domu obłąkanych wzmocniony	265	"	"	284	"	"	"	280	"
b) odźwiernego	225	"	"	239	"	"	"	240	"
c) służby wyższej nieetatowej	140	"	"	159	"	"	"	140	"
d) oddziałowej i wspólnej	105	"	"	117	"	"	"	105	"
e) lekarza dyżurnego	365	"	"	367	"	"	"	370	"

Podobnie ma się rzecz z kosztami opału. Preliminarz Wydziału krajowego opiera się na przecięciu lat 3 i to właśnie lat, które spowodowały odnośne rezolucye Wysokiego Sejmu zdążające do oszczędności w opale. W sprawozdaniu z czynności dep. V. za rok 1893 podnosi wyraźnie p. inspektor szpitali, że w skutek wprowadzenia zarządzeń co do kontroli, koszt opału okazuje oszczędność do 40%, a w skutek naprawy urządzeń mechanicznych do opału kotłów maszyny parowej wychodzi węgla po 200 klg. mniej dziennie jak poprzednio. Cyfrowo atoli nie ma tej oszczędności w preliminarzu na rok 1894. I owszem Wydział krajowy przyjął za podstawę wynikłość roku 1892 t. j. ogólny koszt opału w kwocie 10.811 zł. i we wszystkich pozycjach podniósł wydatek na opał, ze względu, że przybył nowy budynek tj. pawilon chirurgiczny do opalania. Ten budynek atoli nie stanowi 40% ubikacyi szpitalnych, a co ważniejsza wynikłość r. 1893 o której Wydział krajowy przy układaniu preliminarza wiedzieć jeszcze nie mógł, pomimo, że od października pawilon chirurgiczny był już opalany, wyniosła kwotę 9038 zł. tj. o 1773 zł. mniej, jak w roku 1892. Stało się to i w skutek spadku ceny węgla, gdyż przeciętnie cetnar cłowy kosztował w r. 1891 centów 29.7 w r. 1892 centów 32.5, a w r. 1893 centów 28.83 chociaż te przeciętne nie są odpowiednio obliczone i dotąd jeszcze nie kupuje szpital św. Łazarza węgla z pierwszej ręki, tylko pobiera go od dawnego przedsiębiorcy, pomimo że Wydział krajowy jeszcze 21. czerwca 1892 l. 22.534, to kupno z pierwszej ręki polecił. Komisya budżetowa przyjmie za podstawę wydatku na opał wynikłość z r. 1893 tj. ogólną kwotę 9038 zł. dla zaokrąglenia o 273 zł. podwyższoną i strąci z preliminowanej kwoty 1500 zł. w. a. i to w pozycyi 35 d. opału kuchni i 37 opału sal etc. Rubr VII., gdyż w innych pozycjach kosztu opału nie są wykazane szczegółowo i nie uchytne. Obniżenie to atoli dotyczyć ma całego opału w ogóle.

W y d a t k i.

Rubryka I.

P ł a c e i e m o l u m e n t a e t a t o w e.

Wydział krajowy proponuje kwotę 31.580 zł., t. j. 400 zł. mniej jak na rbk 1893 uchwalono, a to z powodu czysto rachunkowego obliczenia tychże przy poborach urzędników pensjonowanych i awansowanych.

Przy poz. 15 c. „dozorca domu obłąkanych, wikt II. klasy wzmocniony“ skreśla komisya budżetowa z kwoty 280 zł. 15 zł. i pozycya ta wynosić ma 265 zł. Przy poz. 17 c. „odźwierny wikt II. klasy“ w miejsce 240 zł. tylko 225 zł., czyli ogółem skreśla komisya budżetowa 30 zł. na wikcie, przez co ogólna kwota rubr.

I. wynosić będzie w miejsce 31.580 zł. **31.550 zł.**

Do l. 334 S. weszła petycja oficyałów kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o przyznanie im dodatku aktywalnego. Ponieważ corocznie Wys. Sejm przechodził nad tą petycją do porządku dziennego, przeto komisya budżetowa wnosi:

Wys. Sejm uchwalić raczy:

Nad petycją oficyałów kraj. szpitalu św. Łazarza w Krakowie przechodzi się do porządku dziennego.

Rubr. II.

Koszta utrzymania osób nieetatowych.

Wydział krajowy preliminuje 28.465 zł. tj. o 3138 zł. więcej jak na rok 1891 uchwalono, o 4.025 zł. wyżej jak okazała wynikłość roku 1891 i wyżej o 2130 zł. od wynikłości z roku 1892.

W wykonaniu uchwały Wys. Sejmu co do ustanowienia oddziału dla chorób krtani wstawia komisya budżetowa przy poz. 18. następujące kwoty:

18. 18. sióstr miłosierdzia:

a) płaca α 16. sióstr oddziałowych po	80 zł.	
rocznie w miejsce	1200 „	1.280 „
β. 2 sióstr wspólnych po	80 „	160 „
b) wikt 18. sióstr miłosierdzia po	190 „	} 4.750 „
3 emerytek „ „	190 „	
4 postulantek „ „	190 „	
c) pranie bielizny dla 25 sióstr rocznie po 11 zł. 32 ct.		283 „
d) na wyekwipowanie 1 Siostry miłosierdzia wydatek nadzwyczajny		200 „
Ogółem poz. 18. w miejsce 6.432 wynosić ma		<u>6.673 zł.</u>
tj. o 241 zł. więcej jak preliminowano.		

Podwyższenie wydatków tej rubryki usprawiedliwia Wydział krajowy:

- 1) koniecznością udzielenia wiktowi jednemu dyetaryuszowi;
- 2) potrzebą przyjęcia jednego palacza i jednego odźwiernego;
- 3) podwyższeniem stanu służby chorych o osób 8;
- 4) podwyższeniem stanu służby wspólnej o 1. parobka.

ad 1. poz. 20. b. Dyetaryusze. Okazało się, że z powodu znacznego przyływu chorych, którzy przyjmowani bywają w izbie przyjęcia i zaraz przy przyjęciu czynności manipulacyjne załatwione być muszą, funkcyonaryusz czynności te spełniający nie może oddalać się przez cały dzień ze szpitalu i należy mu dać wikt, aby mógł być zawsze do dyspozycyi. Komisya budżetowa uznaje tę potrzebę oblicza atoli wysokość kosztu wiktowi wedle wywodów na wstępie sprawozdania umieszczonych nie 280 zł. tylko na 265 przezco cała pozycya wynosić będzie . 4098 zł.

ad 2. poz. 21. Służba wyższa. Wykazuje Wydział krajowy potrzebę przyjęcia jeszcze jednego palacza, który jest użyty do obsługi kaloryferów nowo wybudowanego pawilonu chirurgicznego. Dalej potrzebę przyjęcia jeszcze jednego portjera dla tego samego pawilonu. Oba

te usprawiedliwienia są słuszne. Atoli komisya budżetowa nie może zgodzić się na to, aby tak nowo przyjęty odzwierny jakoteż i dawny nieetatowy nie mieszkali w szpitalu tylko pobierali relutum na mieszkanie po 60 zł. rocznie, (etatowy 3ci mieszka w szpitalu.) Albo ci odzwierni są potrzebni, a w takim razie z natury rzeczy mieszkać muszą w budynku, w którym są odzwiertnymi, albo nie pełnią istotnej czynności odzwiertnych i podczas dnia zastąpieni być mogą którymkolwiek parobkiem szpitalnym. Mieszkanie dla takiego odzwiertnego, którym może być nieżonaty, łatwo urządzić w jednym pokoju w suterrenach, ale mieszkać on powinien w szpitalu. Z tych powodów skreśla komisya budżetowa w poz. 21. c. α kwotę 120 zł. preliminowaną jako relutum na mieszkanie dwóch odzwiertnych, wskutek czego ogólna kwota tej pozycyi 21. wynosić będzie nie 2.398 zł. tylko 2.278 zł.

ad 3. poz. 22. służba oddziałowa, uznaje komisya budżetowa potrzebę podwyższenia tej służby o osób 8. W ten sposób w miejsce osób 54. roku 1893 będzie 62. Już w roku 1891 wykazała komisya budżetowa konieczność podwyższenia służby oddziałowej o osób 7., a to na podstawie ilości chorych i dni leczenia w ostatnich 5 latach. Wówczas już wykazano, że proponowane w r. 1891 i przez Wys. Sejm zezwolone podwyższenie służby oddziałowej o 7 osób nie jest wystarczające i rzeczywista potrzeba oparta na przepisach higieny szpitalnej wymagała podwyższenia służby nie o 7. ale o 14. osób i to bez uwzględnienia koniecznej potrzeby większej ilości służby dla obłąkanych. W 1893 podwyższoną została ilość tej służby na osób 54, a obecnie żąda Wydział krajowy jeszcze 8. osób.

Już w roku 1892 było w szpitalu św. Łazarza 600 chorych przeciętnie. W roku 1894 wyjdzie ta przeciętna na 615 do 620 i w ten sposób wypadnie jedna osoba do posługi na 10 chorych. Ponieważ między tymi chorymi jest 100 obłąkanych, którzy potrzebują prawie podwójnej ilości służby, to cyfra służby 62. osób przez Wydział krajowy proponowana, wystarczy tylko dla tego, że są oddziały jak oczny i kiłowy, które mniej służby potrzebują. Podnieść tu należy, że nowo wybudowany pawilon chirurgiczny wymaga obecnie więcej służby. Chociażby bowiem chorzy jego co do ilości równi byli dawnej ilości, to przecież są oni umieszczeni w osobnym budynku i w dwujnasób powiększonej przestrzeni, a tem samem i zajęcie służby oddziałowej znacznie się wzmogło, bo takowa jest zajęta w większych i więcej salach dla chorych przeznaczonych. Służba ta atoli w ten sposób powiększona wystarczyć już powinna i dla 10 łóżek oddziału chorób krtani, którego utworzenie Wys. Sejm zezwolił, bo chorzy tego oddziału nie są nowymi chorymi, tylko wybranymi z innych oddziałów i umieszczonymi we wspólnej ubikacyi. Podwyższenie wydatku w tej pozycyi o 980 zł. w. a. uważa komisya budżetowa za usprawiedliwione.

ad 4. poz. 24 służba wspólna preliminuje Wydział krajowy podwyższenie wydatku o 658 zł. w. a. Podwyższenie to jest w $\frac{3}{4}$ cyfrowe tylko i powstało przez przeniesienie 3 parobków z całym kosztem utrzymania z Rubryki VII. Byli oni tam dawniej umieszczeni i będą niezawodnie i w przyszłości tamże służbę pełnić, a mianowicie jeden jako służba kuchenna poz. 35, drugi jako lampiarz poz. 38, trzeci jako służba pralni poz. 42. Pod względem administracyjnym złączenie takiej całej służby wspólnej w jednym dziale jest słuszne, bo daje jaśniejszy pogląd na całą służbę, na wydatek ogólny nie wpływa i pozornie tylko zmniejsza wydatek na pralnię, kuchnię i oświetlenie, gdyż takowy płaci inna rubryka budżetu.

Faktyczne podwyższenie wydatków tej pozycyi polega na dodaniu do wspólnej służby jeszcze jednego parobka i ubraniu wszystkich w bluzy szpitalne. Jedno i drugie jest usprawiedliwionem, pierwsze, stanowczo i to znacznie powiększoną ilością ubikacyi dla chorych, przez dobudowę pawilonu chirurgicznego dobudowę w gmachu starym i przerobienie mieszkania Dyrektora dla chorych, drugie t. j. bluzy porządkiem szpitalnym. Komisya budżetowa przyjmuje więc i to podwyższenie wydatku na służbę, nie może atoli pominąć uwagi, że przez złączenie pewnych obowiązków służby, które się dadzą połączyć i uzyćie tejsze w miesiącach letnich do robót obecnie

osobno opłacanych, jak np. zwózka węgla, roboty w ogrodzie i inne, dałyby się wprowadzić pewne oszczędności.

W ten sposób cała Rubryka II. wynosić będzie o 106 zł. więcej czyli **28.571 zł.**

Rubryka III.

Pensye i emerytury

zgodnie z wnioskiem **5.507 „**

Do l. S. 892 weszło podanie Wiktora Wojciechowskiego emerytowanego oficyna św. Łazarza o podwyższenie emerytury. Komisya budżetowa po wysłuchaniu opinii szefa departamentu V. wnosi Wysoki Sejm uchwalić raczy : Nad petycją Wiktora Wojciechowskiego przechodzi się do porządku dziennego.

Rubryka IV.

Zaopatrzenia odstawne z dary z łaski

Do l. S. 375, 376, 464 i 598 weszła równobrzmiąca petycja Andrzeja Moskalika b. maszynisty szpitala św. Łazarza w Krakowie. Na podstawie wniosku Wydziału krajowego, ze względu na 15-letnią pracę petenta w szpitalu, na wiek jego podeszły i ze względu na uszkodzenie cieleśnie jakiego doznał w służbie szpitalnej w roku 1885, podczas pęknięcia rezerwoaru gazowego, komisya budżetowa wnosi

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Andrzejowi Moskalikowi byłemu maszyniście szpitala św. Łazarza w Krakowie udziela się dożywatnie zaopatrzenie z łaski w kwocie 360 zł. w. a. rocznie i wstawia się tę kwotę do Rubryki IV. na rok 1894.

W ten sposób Rubryka ta w miejsce preliminowanych 356 zł. wynosić będzie **716 „**

Rubryka V.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych

zgodnie z wnioskiem **50 „**

Rubryka VI.

Remuneracye i zapomogi

zgodnie z wnioskiem **900 „**

Rubryka VII.

K o s z t a g o s p o d a r c z e .

Wydział krajowy preliminuje 101.883 zł. t. j. o 12.641 zł. więcej jak na rok 1893 uchwalono o 6.738 zł. więcej jak okazała wynikłość z roku 1891 i o 7.650 zł. więcej od wynikłości z roku 1892. Główne podwyższenie wydatków przypada na żywność i opał. Opiera się Wydział krajowy na podnoszeniu się ilości dni leczenia i na przeciętnych z lat 1890, 1891 i 1892 roku. Komisya budżetowa na podstawie uwag we wstępie sprawozdania przytoczonych wstawia w tę rubrykę następujące kwoty:

przy pozycyi 35 a) zwykła strawa i dodatki preliminuje Wydz kraj. okrągłą kwotę 56.000 zł opierając się na przeciętnej z lat 3 i podwyższeniu ilości dni leczenia. Ilość ta wzmaga się w Krakowie corocznie przeciętnie o 6.000 i pomimo iż takowa spada w roku 1893 w całym kraju, przecieź przypuścić należy że w Krakowie w roku 1894 się podniesie, a to właśnie z powodu że Kraków do ostatnich czasów miał taki brak miejsca, iż nawet potrzebujących faktycznie kura-cyi szpitalnej nie przyjmował. Obecnie podobna procedura, sprzeciwiająca się ustawom nie może istnieć i dlatego ilość dni leczenia powiększyć się może i dojdzie prawdopodobnie do cyfry 225.000 w roku 1894. Nie ulega wątpliwości że lepsze obecnie warunki sanitarne szpitalu powinny skrócić przeciętny pobyt jednego chorego w zakładzie, a jeśli pomimo to przypuszczamy podniesienie się dni leczenia to dzieje się to jedynie z tego powodu, że Kraków posiada fakultet lekarski, a tem samem wielką siłę przyciągania chorych do zakładów leczniczych, z którymi złączona jest ściśle frekwencya szpitalu św. Łazarza. I w takim nawet razie licząc żywność chorego po przeciętnej cyfrze 23'6 centa dziennie wypadnie okrągła liczba dla tej rubryki właściwa 53.000 zł. t. j. o 3.000 mniej jak cyfra przez Wydział krajowy wstawiona. Ponieważ atoli komisya budżetowa pragnie także wykorzystać zniżenie cen produktów odżywczych w r. 1894, wskutek czego spodziewa się obniżenia dziennego kosztu wikt przynajmniej o 1/2 centa, to to obniżenie wynosić będzie dalszych 1.000 zł. i dosięgnie 4% umotywowanej w uwagach wstępnych oszczędności na wikt, 1% zaś powstanie na możliwe podwyższenie się stanu chorych. Z tych powodów komisya budżetowa wstawia przy poz. 35 a) mniej o 4.000 zł. czyli 52.000 zł.

Dalsze obniżenie wydatku na żywność nastąpi przy poz. 35 b β) o 50 zł., przy poz. 36 o 5 zł., przy poz. 42 b β) o 20 zł., przy 43 b β) o 20 zł. czyli razem, obniżenie kwoty na żywność preliminowanej wyniesie w całej rubryce 4.095 zł.

Odwołując się na wywody we wstępie sprawozdania co do opału, umieszczone i w obec wynikłości całego kosztu opału w roku 1893 = 9.038 zł., zniża komisya budżetowa przy 2 pozycjach opału, cały wydatek o 1.500 zł. z tym dodatkiem, że takowy nie w tych dwóch pozycjach ale na całym opale oszczędzonym być winien. W ten sposób przy poz. 35 d) na opał kuchni i pod kotły parowe zostaje w wysokości roku 1893 t. j. o 150 zł. mniejszy jak preliminowany, zaś przy poz. 37, opał sal i łazienek i innych ubikacyj, zniża komisya budżetowa preliminowane 8.000 zł. o 1.350 zł. wskutek tego ta pozycya pozostanie w wysokości 6.650 zł. t. j. jeszcze o 50 zł. wyżej jak na rok 1893 uchwalono.

W kosztach opału zatem komisya budżetowa w Rubryce VII. wstawia oszczędność 1.500 zł.

Przy poz. 35 f pieczywo z opałem piekarzem i pomoenicami wstawia Wydział krajowy kwotę 7.900 zł. tj. o 781 zł. więcej jak na rok 1893 przyjęto i popiera potrzebę większego wydatku wynikłością z roku 1892 całe 7.934 zł. wynosić mającą i wzrastającą liczbą chorych. Tymczasem zamknięcie rachunków za rok 1892 wykazuje wynikłość tej pozycyi na 6.810 zł. a z roku 1891 na 5.781 zł. tj. przeciętnie 6.296 zł. Z tego powodu i z uwag wstępnych obniża komisya budżetowa kwotę tej pozycyi okrągło o 900 zł., tj. o 119 zł. mniej jak na rok 1893 uchwalono i takowa wyniesie **7.000 zł.**

We Lwowie prelimitował Wydział kraj. 7.800 zł. w tej pozycji pomimo większej ilości chorych. Kraków wykazuje już w roku 1892, pomimo wyższej ceny mąki, wypiekając pieczywo we własnym zarządzie, kgr. bułek o 0·6 centa a chleb o 2·1 centa tańszy. W wydatku zaś na pieczywo ogólnym zawsze przewyższa Lwów. (Aleg. 4. sprawozd. Dep. V.)

Przy poz. 38. oświetlenie prelimituje Wydział krajowy 3.913 zł. tj. o 587 zł. mniej jak na rok 1893 uchwalono. Przeciętna tej pozycji z lat 1891, 92 i 93 wynosi 3.732 zł., wynikłość za rok 1893. 3.505 zł., pomimo że pawilon chirurgiczny już całą jesień był oświetlany. Wobec tego sądzi komisya budżetowa, że oszczędność można dalej poprowadzić i skreśla ze sumy prelimitowanej 200 zł., a takowa wynosić będzie jeszcze **3.713 zł.**

Przy poz. 39. sprzęty gospodarcze pozostawia komisya budżetowa prelimitowaną kwotę w 1. zwyczajne 1.400 zł. o 100 zł. wyższą od roku 1893, oraz całą kwotę 2. nadzwyczajne 483 zł. do której dodaje się jeszcze 300 zł. na potrzebne sprzęty dla oddziału chorób krtani w myśl uchwały Wys. Sejmu. W ten sposób w pozycji tej zwiększy się wydatek o 883 zł. od kwoty uchwalonej na 1893, gdyż przy równej ilości łóżek na oddziałach chorzy dawniej leżeli na ziemi a obecnie z uzyskaniem miejsca dostaną łóżka, które kupić trzeba.

Zupełnie z tego samego powodu pozostawia komisya budżetowa przy poz. 43. bielizna, pościel i odzież prelimitowaną kwotę 1) zwyczajne 6662 zł., i 2) nadzwyczajne 2000 zł., do której to ostatniej dodaje się dla oddziału chorób krtani kwotę 300 zł., tak że nadzwyczajne 2300 zł. wynosić będą, z tą uwagą, że żądana jako potrzeba nadzwyczajna i przyznana kwota 2000 zł. na rok 1892, nie była widocznie potrzebą nadzwyczajną, skoro w tym roku mogła być nie wydana, a naturalnie na co innego obróconą została.

W ten sposób obniża komisya budżetowa

w Rubr. VII. koszta żywienia o	4.095 zł.
" " " pieczywa o	900 "
" " " opału o	1.500 "
" " " oświetlenie o	200 "
	<hr/>
Suma	6.695 zł.

Podwyższa wydatki na sprzęty i bieliznę o 600 "
zostaje mniej o 6.095 zł.

Preliminowana zatem w rubryce VII. kwota 101.883 zł., obniżoną zostaje o 6.095 i wynosić ma **95.788 zł.**

Rubryka VIII.

Koszta sanitarne:

Wydział krajowy proponuje 12.463 zł. t. j. o 299 zł. więcej jak na 1893 uchwalono. Podwyższenie to usprawiedliwione jest zupełnie. Z tej rubryki odpadnie z wiktury przy poz. 46 β. zł. 20 wskutek tego suma rubryki VIII. wynosić ma **12.443 zł.**

Rubryka IX.

Koszta kancelaryjne.

Wydział krajowy prelimituje 1.200 zł. tj. o 200 zł. więcej jak na rok 1893 uchwalono, ponieważ w r. 1892 wynosiły 1.296 zł. a przeciętnie z lat

trzech 1.187 zł. We Lwowie wynoszą one około 1.000 zł., w Kulpar-
kowie 450 zł. Są to koszta przy których bardzo łatwo można zaoszczędzić i zwykle na takie rzeczy daje się pauszal roczny. Dlatego komisya budżetowa nie widzi powodu podwyższenia tego pauszału i wstawia tak jak na rok 1893 1.000 zł.
a rzeczą Dyrekeyi będzie te 200 zł. zaoszczędzić

Rubryka X.

Koszta kapliczne

zgodnie z wnioskiem 250 „

Rubryka XI.

Utrzymanie budynków

Wydział krajowy preliminuje 6.000 zł. tj. o 2.600 zł. więcej jak na rok 1893 uchwalono i o 2.131 zł. więcej jak okazuje przecięcie trzechletnie. Usprawiedliwienie tego wydatku zupełnie jest słuszne. W gmachu w którym tyle było budowane, przebudowane i dobudowane, musiały powstać zniszczenia, które naprawić należy. Reparacya gzymsów i otynkowań, rekonstrukcyja wychodków, przestawienie pieców, ułożenie posadzek są atoli robotami nadzwyczajnymi chociaż koniecznymi. Ponieważ zaś uchwałą Wys. Sejmu z d. 26. stycznia 1894 spowodowaną osobnem sprawozdaniem W.kr. poleconem zostało wstawienie kwoty 700 zł. na wybudowanie muru granicznego, jako wydatek nadzwyczajny, więc komisya budżetowa, aby nie wywołać na przyszłość wysokiego przecięcia 3-letniego, uznaje w całości preliminowaną kwotę, ale wstawia ją w wydatki nadzwyczajne. W ten sposób **Rubr. XI.** opiewać będzie:

<i>Poz. 55.</i>	1. zwyczajne	3.400 zł.
	2. nadzwyczajne	3.300 zł.

tj. więcej o 700 jak Wydział krajowy preliminuje.

Przy poz. 56 utrzymanie wodociągów i maszyny parowej preliminuje Wydział krajowy jak na rok 1893 1.000 zł. pomimo iż wynikłość z r. 1891 wskazuje w kwocie 870 zł. a z 1892 zł. 979. Na naprawę urządzeń mechanicznych tj. wodociągów i maszyny parowej wydano w myśl uchwały Wys. Sejmu w r. 1893 okrągło 19.000 zł. Wskutek tego powinno utrzymanie przyrządów mechanicznych mniej kosztować nie więcej, bo są nowe i naprawione. Dla tego komisya budżetowa strąca z preliminowanej kwoty 250 zł. i zniża ją do cyfry odpowiadającej prawie wynikłości z r. 1891.

Poz. zatem 56 wynosić ma 750 zł.

Cała zaś Rubr. XI. otrzymała więcej w wydatkach nadzwyczajnych kwotę 700 zł. odpadło w poz. 56 zł. 250. wynosić więc będzie o 450 zł. więcej jak preliminarz Wydziału kraj. czyli 8.150 zł.

Rubryka XII.

Podatki i daniny

zgodnie z wnioskiem 1.027 zł.

Rubryka XIII.

R o z m a i t e

zgodnie z wnioskiem 750 „

Rubryka XIV.

Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic

zgodnie z wnioskiem 600 „

Rubryka XV.

Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika

zgodnie z wnioskiem 17.300 „

Rubryka XVI.

Z a p i s y

zgodnie z wnioskiem 109 „

Rubryka XVII.

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe

zgodnie z wnioskiem 50 „

Rubryka XVIII.

Dyety, koszta podróży i różne inne

zgodnie z wnioskiem 300 „

Dochody.

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyi zgodnie z wnioskiem	19.099 zł.
Rubr. II. Dochody z dóbr i realności zgodnie z wnioskiem	9.220 "
Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia zgodnie z wnioskiem	176.000 "
Rubr. IV. Dochody rozmaite zgodnie z wnioskiem	300 "

Zestawienie

WYDATKI.

Rubryka	I.	31.550 zł.	
"	II.	28.571 "	(200 nadw.)
"	III.	5.507 "	
"	IV.	716 "	
"	V.	50 "	
"	VI.	900 "	
"	VII.	95.788 "	(3.083 nadw.)
"	VIII.	12.443 "	
"	IX.	1.000 "	
"	X.	250 "	
"	XI.	8.150 "	(3.300 nadw.)
"	XII.	1.027 "	
"	XIII.	750 "	
"	XIV.	600 "	
"	XV.	17.300 "	
"	XVI.	109 "	
"	XVII.	50 "	
"	XVIII.	300 "	
Razem			205.061 zł.	

DOCHODY.

Rubryka	I.	19.099 zł.	
"	II.	9.220 "	
"	III.	176.000 "	
"	IV.	300 "	
Razem			204.619 zł.	

Wydatki	205.061 zł.
Dochody	204.619 "
Niedobór wynosi	442 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitalu św. Łazarza w Krakowie na rok 1893 i polecić pokryć niedobór w kwocie 442 zł. w. a. z funduszu krajowego.

Lwów dnia 31. stycznia 1894.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Czyżewicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

(Sprawozdawca poseł Dr. Adam Czyżewicz.)

W Y D A T K I.

Rubr. I.	Płace urzędników zgodnie z wnioskiem	50 zł.
" II.	Potrzeby kancelaryjne zgodnie z wnioskiem	20 "
" III.	Remuneracye " "	20 "
" IV.	Koszta utrzymania podrzutków zgodnie z wnioskiem	1.527 "
" V.	Koszta leczenia dzieci " "	10 "
" VI.	Zapomogi dla położnic " "	3.100 "
" VI.	Rozmaite " "	40 "
	Ogólna suma wydatków	<u>4.767 zł.</u>

D O C H O D Y.

Rubr. I.	Odsetki od kapitałów i fundacyi zgodnie z wnioskiem	1.667 zł.
	Suma dochodów	<u>1.667 "</u>
	Czyli niedobór	3.100 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wys. Sejm raczy powyższy preliminarz funduszu podrzutków w Krakowie przyjąć na rok 1894 i polecić pokryć niedobór w kwocie 3.100 zł. z funduszu krajowego na potrzeby rubr. VI. wydatków.

Lwów dnia 31. stycznia 1894.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Czyżewicz.

Budżet krajowy na r. 1894.

Rubryka XII.

Wydatki na szupaśnictwo.

(Sprawozdawca poseł Goldman.)

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce kwotę 25.000 zł. o 1.500 zł. mniej niż uchwalono na r. 1893 a o 458 zł. mniej od wynikłości r. 1892. Wydział krajowy układając preliminarz na r. 1894 miał przed sobą ostatnie wynikłości z r. 1891, to też oznaczył wysokość potrzebnego w tej rubryce kredytu na podstawie trzechletniego przecięcia z lat 1889—1891, które to przecięcie wynosiło tylko 24.617 zł. Komisya budżetowa mając przed sobą wynikłości z r. 1892 oznacza wysokość kredytu na podstawie przecięcia z lat 1890—1892. Przecięcie to wynosi 23.882 zł., a dla zaokrąglenia preliniuje komisya 24.000 zł. o 1.000 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego.

W myśl powyższego wywodu komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. XII. poz. 141.

Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych 24.000 zł.

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Goldman.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka XIII. Poz. 142—151.

Budowy wodne i melioracye.

(Sprawozdawca poseł Stadnicki Jan.)

Zwyczajem przyjętym od lat kilku, przekazuje Wysoki Sejm sprawozdania Wydziału krajowego „O popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych“ swej komisji gospodarstwa krajowego, tak, że główny dział rubryki XIII. Dział B. objęty jest sprawozdaniem tejże komisji, a komisji budżetowej pozostaje jedynie zadanie przedstawienia wniosków co do Działu A Rubryki XIII. pod tytułem „Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze“.

Dyskusye pod tym względem przeprowadzone w Sejmie i uchwały w skutek tych dyskusji powzięte, nie pozostawiły żadnej wątpliwości co do woli Wysokiego Sejmu. Komisya budżetowa do niej zastosować się winna. Nie mniej jednak komisya budżetowa uważa to za swój obowiązek podnieść w swem sprawozdaniu, że wydatki Rubryki XIII. w kwocie 463.295 zł. na r. 1894 preliminowane, usuwają się tem samem z pod oceny komisji budżetowej, która ma za zadanie rejestrować wydatki przez Wysoki Sejm na wniosek komisji gospodarstwa krajowego uchwalone.

Jedyna to rubryka budżetu krajowego, na której wysokość komisya budżetowa żadnego niemal wpływu nie ma, a sposób, w który Wysoki Sejm wydatki tej rubryki uchwała, pociąga za sobą jeszcze tę niedogodność, że przy dyskusji nad budżetem krajowym nie można objąć całości rubryki XIII, ile że **dział B.** o wiele ważniejszy, bywa uchwalany poprzednio, zanim **dział A.** pod dyskusyę przychodzi, a tem samem wydatki na „Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze“ muszą być przyjęte niemal bez rozpraw, bo etat biura melioracyjnego jest prostem następstwem wydatków w dziale B „Wykonanie budowli wodnych“ uchwalonych.

Po tych uwagach, komisya budżetowa przystępuje do wykazania Wysokiemu Sejmowi wzrostu wydatków ogólnych Rubryką XIII. objętych, począwszy od r. 1875, kiedy w Rubryce XIII. Wydatków, preliminowano pod tytułem „Rozmaite“ 12.500 zł. na „Regulacye lokalne“.

Od r. 1875 do r. 1878 żadnych nie było wydatków na budowle wodne i melioracye, aż dopiero od r. 1878 weszła w życie stała Rubryka XIII. pod tytułem „Budowy wodne i melioracye“, a w tej rubryce począwszy od r. 1878 preliminowano w sumie ogólnej:

w r. 1878	13.143 zł.	w. a.
1879	35 143	"
1880	22.500	"
1881	33.586	"
1882	26.243	"
1883	46.343	"
1884	38.900	"
1885	122.443	"
1886	84.588	"
1887	142.390	"
1888	183.418	"
1889	211.400	"
1890	204.770	"
1891	234.786	"
1892	240.961	"
1893	300.252	"
1894	463.295	"

Wzrosła więc rubryka XIII. wydatków w ciągu lat 17 o 450.000 zł.

Jeżeli się zaś rozdzieli Rubrykę XIII. na dwa działy A. i B, to się pokazuje, że wydatki w dziale A prelininowane są na rok 1879 w kwocie 13.000 zł., zaś na r. 1894 w sumie 67.234 zł. — wzrost przeto pięciokrotny. W dziale zaś B. prelininowano na rok 1878 13.143 zł., na r. 1894 w kwocie 396.061 zł. — wzrost 30-krotny, co niewątpliwie dowodzi, że ogół wydatków w „Dziale A. Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze“ prelininowany na r. 1894 w łącznej kwocie 67.234 zł. jest usprawiedliwiony. Dodać tu należy, że wniosek komisji gospodarstwa krajowego obniżający w poz. 142 l) wydatek na referenta dla spraw prawnych z 2.360 zł. na 1.800 zł. z powodu, że referent obejmie swoje urzędowanie z końcem I. kwartału r. 1894, uważa komisja budżetowa za słuszny.

Z tym jednym wyjątkiem komisja budżetowa przyjmuje prelininarz Wydziału krajowego w Rubryce XIII. w Dziale A. bez zmiany, a mianowicie:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycyi		Złote austriackie		
XIII.	142	Budowy wodne i melioracje.			
		A. Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze.			
		<i>Place urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya.</i>			
		a) Dyrektor biura:			
		płaca	2.800 zł.		
		dodatek aktywalny	480 "		3.280
		b) 3 starszych inżynierów:			
		płace po 2.000 zł.	6.000 zł.		
		dodatki aktywne po 360 zł.	1.080 "		7.080
		c) 3 inżynierów I. klasy:			
		płace po 1.500 zł.	4.500 zł.		
		dodatki aktywne:			
		dla 1 inżyniera we Lwowie	300 zł.		
		" 1 " w Tarnowie	250 "		
		" 1 " w Sanoku	200 "	750 "	5.250
		d) 6 inżynierów II. klasy:			
		płace po 1.200 zł.	7.200 zł.		
		dodatki aktywne po 300 zł.	1.800 "		
		dodatek osobisty dla 1 inżyniera	400 "		
		Razem	9.400 zł.		
		Z tego pokryją fundusze regulacyjne pobory			
		4 inżynierów za 8 miesięcy	4.000 "		
		pozostaje zatem do pokrycia			5.400
		e) 8 inżynierów adjunktów:			
		płace po 1.000 zł.	8.000 zł.		
		dodatki aktywne po 200 zł.	1.600 "		
		Razem	9.600 zł.		
		Z tego pokryją fundusze regulacyjne pobory			
		2 adjunktów za 8 miesięcy	1.600 "		
		pozostaje zatem do pokrycia			8.000
		f) 6 inżynierów asystentów:			
		płace po 800 zł.	4.800 zł.		
		dodatki aktywne po 200 zł.	1.200 "		
		Razem	6.000 zł.		
		Z tego pokryją fundusze regulacyjne pobory			
		4 asystentów za 8 miesięcy	2.666 "		
		pozostaje zatem do pokrycia			3.334
		g) 4 elewów technicznych:			
		adjuta po 600 zł.	2.400 zł.		
		adjutum dla 1 elewa (stypendysty) za 5 mies.	250 "		
		Razem	2.650 zł.		
		Z tego pokryją fundusze regulacyjne pobory			
		2 elewów za 8 miesięcy	800 "		
		pozostaje zatem do pokrycia			1.850
		Do przeniesienia			34.194

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi				
XIII.		Z przeniesienia	34.194		
		h) 2 dyetaryuszy po 2 zł. dziennie w biurze central. ryczałt na rysownika dla ekspozytury w Kra- kowie	1.460 zł. 480 „	1.940	—
		i) Utrzymanie ekspozytur: w Krakowie w Tarnowie, Sanoku i Kołomyi po 200 zł.	450 zł. 600 „	1.050	—
		k) Stypendya: 2 stypendya dla techników melioracyjnych po 1.000 zł. 2 stypendya dla techników komasacyjnych po 500 zł.	2.000 zł. 1.000 „	3.000	—
		l) Referent dla spraw prawnych (za 3 kwartały), płaca z rocznych 2.000 zł. i dodatek aktywalny z rocznych 420 zł.	1.800	—	1.800
		Suma	41.984	—	41.984
143		Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno potrzeb rysunkowych	3.000	—	3.000
144		Na utrzymanie dozorców drenarskich: po 2 dla ekspozytur w Krakowie, Tarnowie, Sanoku i Kołomyi, a 4 dla biura centralnego we Lwowie po 120 zł.	1.440	—	1.440
145		Na utrzymanie kursu praktycznego dla dozorców meliora- cyjnych	4.500	—	4.500
146		Na obserwacje ombrometryczne i wodoskazowe, tudzież od- nośne publikacje	2.750	—	2.750
147		Na zdjęcia i projekty: a) dla robót publicznych w myśl uchwały Wy- sokiego Sejmu z dnia 27. września 1882 b) dla melioracyj prywatnych w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. kwietnia 1892 c) dla zdjęć niwelacyjnych bagien naddniestrz.	5.000 zł. 6.000 „ 2.000 „	13.000	—
		Suma działu A)	66.674	—	66.674

W Dziale B. Rubryki XIII. „Wykonanie budowli wodnych“ komisya gospodarstwa krajowego wniosl jednà zmianę, to jest podnosi wydatek w poz. 151 g) pod tytułem „na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk“ o 2.000 zł., z 4.000 zł. na 6.000 zł., a zresztà przyjmuje komisya gospodarstwa krajowego cały preliminarz Wydziału krajowego bez zmiany.

Komisya budżetowa powodowana względami oszczędności proponuje natomiast skreślić z preliminarza na r. 1894 kwotę 14.000 zł. w pozycji 150 k) „na obwałowanie lewego brzegu Dunajca I. rata“, wnosząc polecenie do Wydziału krajowego, aby tę kwotę preliniowano w budżecie na r. 1895, t. j. wówczas, gdy znaczny wydatek w poz. 150 b) 45.375 zł. „na uzupełnienie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ubędzie z budżetu przez to samo, że obecnie na ten cel wstawia się VI. ratę ostatnią.

Komisya budżetowa wniosl przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby kwotę 14.000 zł. jako I. ratę na obwałowanie lewego brzegu Dunajca wstawil w preliminarzu budżetu krajowego na r. 1895.

W razie przyjęcia wniosku komisji budżetowej przez Wysoki Sejm, suma wydatków w Dziale B. Rubryki XIII. wynosiłaby 384.061 zł., a mianowicie:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
XIII.		Z przeniesienia suma działu A) . . . 66.674 zł.			
		B. Wykonanie budowli wodnych.			
148		Na regulację systematyczną rzek karpaccich:			
		a) na regulację rzeki Biały z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca, III rata 30.000 zł.			
		b) na regulację rzeki Dniestru między Rozwadowem a Zurawnem, II. rata 42.667 „	72.667	—	72.667
		<i>Poz. 149a) do br) uchwalona przez Wysoki Sejm dnia 7. lutego 1894.)</i>			
149		Zasiłki 33 $\frac{1}{3}$ % na lokalną regulację rzek niespławnych w myśl uchwały sejmowej z d. 6. października 1882.:			
		a) na regulację Soły pod Milówką i Cisicami 1.619			
		b) „ „ „ „ Wieprzem i Zabłociem 2.000			
		c) „ „ „ „ Żywcem i Zarzeczem 2.557			
		d) „ „ Raby „ Dąbrowicą 930			
		e) „ „ „ „ Marszowicami 1.360			
		f) „ „ „ „ Dobczycami, Niezdowem i Winiarami 1.500			
		Do przeniesienia	9.966	—	72.667
			72.667		

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycyi		Złote austriackie		
XIII.	149	Z przeniesienia	72.667	—	72.667
			9.966		
		g) na regulację Raby pod Winiarami	1.007		
		h) " " " " Stadnikami i Gdowem	1.000		
		i) " " " " Krzyżanowicami	830		
		k) " " Dunajca pod Zabełzcem i Chełmcem	1.826		
		l) " " " " Białą wodą	333		
		m) " " " " Witowicami dolnymi	1.652		
		n) " " " " Podegrodziem i Stadłem	1.600		
		o) " " " " Trąbkami i Drużkowem	800		
		p) " " " " Filipowicami	2.000		
		r) " " " " Biskupicami i Charzewicami	2.000		
		s) " " " " Zakliczynem i Wesołowem	800		
		t) " " " " Rostoką i Lusławicami	1.900		
		u) " " " " Janowicami 600 + 864 zł.	1.464		
		w) " " " " Wielką wsią 650 + 843 zł.	1.493		
		x) " " " " Wielką wsią a Szczepano- wicami	3.345		
		y) " " " " Szczepanowicami	2.236		
		z) " " " " Dąbrówką i Łukanowicami	1.800		
		aa) " " " " Wesołem	1.408		
		ab) " " " " Zakliczynem	1.116		
		ac) " " " " Charzewicami	2.463		
		ad) " " " " od mostu pod Melsztynem do Wróblowic	4.221		
		ae) " " " " Popradu pod Starym Sączem	977		
		af) " " " " Wisłoki " Brzyskiem i Bukową	1.000		
		ag) " " " " " " Błażkową	867		
		ah) " " " " " " Dęborzynem	1.426		
		ai) " " " " " " Pilznionkiem i Lipinami	2.000		
		ak) " " " " " " Rzemieniem i Rzochohem	1.600		
		al) " " " " " " Wisłoka " Wiśniową i Cieszyną	879		
		am) " " " " " " " " Dobrzechowem	875		
		an) " " " " " " Sanu " Hroszówką	200		
		ao) " " " " " " " " Jabłonicą ruską	3.210		
		ap) " " " " " " " " Nozdrzcem	800		
		ar) " " " " " " " " Chodorówką	900		
		as) " " " " " " " " Bachorzcem i Sielnicą	800		
		at) " " " " " " " " Ruską wsią i Nienadową	1.000		
		au) " " " " " " " " Bachowem	1.903		
		aw) " " " " " " " " Przemyślem	6.867		
		ax) " " " " " " " " Przemyślem i Ostrowem 1.693 + 5.111 zł.	6.804		
			77.368		
		Do przeniesienia	72.667	—	72.667

Liczba		P o s z c z e g o l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
XIII			Z przeniesienia	72.667	—
			77.368		
		ay) na regulację Sanu pod Wileżą i Buszkowicami	8.000		
		az) " " " " Sośnicą i Składem Solnym	3.432		
		bb) " " Stryja " Chodowicami	500		
		bc) " " " " Pokrowcami i Kawczykatem	1.000		
		bd) " " Świcy " Hoszowem i Kniazioluką	1.300		
		be) " " " " Włodzimircami	300		
		bf) " " " " Baliczami zarzecznemi i pod- górnemi	500		
		bg) " " " " Michniczem i Dubranką	1.300		
		bh) " " " " i Sukielu pod Sokołowem	2.500		
		bi) " " Łomnicy " Tużyłowem i Dołhem	1.500		
		bk) " " " " Błudnikami i Temczowcami	500		
		bl) " " Bystrzycy " Nazawizowem	800		
		bm) " " " " Uhrynówem, Jamnicą i Je- zupolem	2.000		
		bn) " " " " Bohorodeczanami	500		
		bo) " " " " nadwórniańskiej pod Mykietyn- cami i Uhornikami	2.297		
		bp) " premiiowanie zawikłania odsypisk na rzekach pod- karpackich	1.000		
		br) " do rozporządzalności Wydziału krajowego	20.000		
			124.797	—	124.797
150		Na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych na zasadzie ustawy państwowej z dnia 30. czerwca 1834. Dz. u. p. Nr. 116:			
		a) na regulację Nowego Brnia, V. rata z przyznanych 92.825 zł.	15.471		
		b) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim, VI. rata (ostatnia)	45.375		
		c) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Skawy, III. rata	10.394		
		d) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, III. rata	14.533		
		e) na regulację rzeki Bugu od ujścia Pełtwi do granicy państwa, II. rata	19.800		
		f) na zabudowanie potoku górskiego Michałów, II. rata (ostatnia)	2.000		
			107.573		
		Do przeniesienia	197.464	—	197.464

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zywy		Złote austriackie		
XIII.			Z przeniesienia	197.464	—
			107.573		
		g) na zabudowanie potoku górskiego Niszkówki, II. rata	4.288		
		h) na regulację Złotej Lipy, I. rata	13.200		
		i) na osuszenie bagien Łańcucko-Jarosławskich, I. rata	11.500		
		k) na regulację potoku Dumnego w powiatach Lwowskim i Kamioneckim, I. rata (w myśl uchwały sejmowej z d. 7. lutego 1894.)	11.520		
			148.081	—	148.081
		(Poz. 151. uchwalona przez Wys. Sejm d. 7. lutego 1894.)			
151		Dotacje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 26. listopada 1889:			
		a) na regulację Czezwy pod Strutyniem niżym	1.383		
		b) na naprawę wałów nadwiślańskich uszkodzonych zatarami w lutym 1893. w powiatach: Krakowskim Wielickim i Bocheńskim	1.290		
		c) na roboty uzupełniające przy osuszeniu bagien Niskich	2.687		
		d) na przełożenie prawego wału Sanu w Czekażu pniowskim, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 9. maja 1893. r.	2.333		
		e) na odbudowanie szluz w wałach Uszwicy, Uszewki i Grobki	800		
		f) na roboty uzupełniające przy osuszeniu bagien Rudnickich	9.023		
		g) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:			
		w Rudniku (myśl uchw. Sejm. z 6/4 1892)	1.000 zł.		
		w Korsowie " " " " 23/9 "	1.000 "		
		w Ludzimierzu " " " " "	1.000 "		
		w Czarnym Dunajcu " " " " "	1.000 "		
		w okolicy Oleska i na Podolu " " " " "	2.000 "		6.000
		h) na zakładanie fabryk drenarskich (w myśl. uchw. Wys. Sejmu z dnia 6. Kwietnia 1892)	5.000		
		i) do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000		
			38.516	—	38.516
		Suma działu B.	384.061	—	384.061
		" " A.	66.674	—	66.674
		Suma rubryki XIII.	450.735	—	450.735

Cały wydatek w Rubryce XIII. wynosiłby 450.735 zł., to jest o **13.560 zł. mniej**, aniżeli w preliminarzu Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa ma sobie za obowiązek wytknąć zarazem, że w Rubryce XVII. pozycyi 53 Dochodów preliminarzu Wydział krajowy jako zasiłek od c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego kwotę 1.000 zł., podczas gdy tenże zasiłek wynosi 3.000 zł. i pobiera się takowy począwszy od r. 1893. t. j. od dwóch lat — a w takim razie preliminarz Rubryki XIII. łącznie z oszczędnością wykazaną poprzednio, wniesioną przez komisję budżetową, korzystniejszym będzie od preliminarza Wydziału krajowego o **15.560 zł.**

Komisya budżetowa nie może przy tej sposobności pominąć uwagi, że zwroty zaliczek udzielanych przez Wydział krajowy spółkom wodnym, powiatom i gminom na studia niwelacyjne, plany i prace przygotowawcze, nie są nigdzie w zamknięciach rachunków wykazane, prócz skromnej kwoty 495 zł. 51 ct., umieszczonej w zamknięciu rachunków za r. 1892 (Rubryka V. poz. 15 1) dochodów, podczas gdy przekroczenia kwot na ten cel rokrocznie uchwalanych, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 27. września 1882 są znaczne, jak to wykazuje zamknięcie rachunków za r. 1892 w Rubryce XIII. poz. 161 wydatków, według którego wziętą została kwota 10.466 zł. 53 ct. w miejsce uchwalonej 5.000 zł. w. a.

Ta uwaga powoduje komisję budżetową do wniesienia następującej rezolucyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby tak przy zamknięciach rachunków, jako też i przy układaniu preliminarzy umieszczał każdego roku kwoty uiszczane od powiatów, spółek wodnych i gmin za przeprowadzenia zdjęć niwelacyjnych i studyów przygotowawczych, jako zwroty zaliczek udzielanych przez fundusz krajowy na powyższe cele, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 27. września 1882.

Na koniec z uwagi, że niektóre przedsiębiorstwa melioracyjne krajowe są na ukończeniu, jak regulacya Trześniówki, Łęgu i Gnilej Lipy, przeto wydaje się wskazanem uchwalenie ustaw konserwacyjnych dla tychże przedsiębiorstw, aby roboty bardzo znacznym datkiem funduszu krajowego wykonane, z braku należytej konserwacyi nie zmarniały. To samo da się powiedzieć o przedsiębiorstwach spółkowych, których konserwacya na mocy ustaw należeć ma do stron konkurencyjnych; nadzór nad konserwacją wykonywać mają c. k. Starostwa i delegaci Wydziału krajowego. Nadzór ten w braku fachowych inżynierów może się okazać iluzorycznym, i komisya budżetowa pragnie w swoim niniejszem sprawozdaniu zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu na powyższą okoliczność. Komisya budżetowa nie stawia rezolucyi w tym przedmiocie, ale oczekuje od Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Rządem inicjatywy, któraby miała na celu utrzymanie i utrwalenie wykonanych robót melioracyjnych.

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Jan Stadnicki.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka XIV.

Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.

(Sprawozdawca poseł Goldman.)

Dokonana w r. 1893. konwersya długów indemnizacyjnych, przyjęcie na fundusz krajowy wszystkich aktywów i passywów funduszy indemnizacyjnych i uregulowanie skarbu krajowego, wszystkie te zmiany w finansowej gospodarce kraju uwydatniają się w tej rubryce wydatków funduszu krajowego. To też porównanie kwot preliminowanych przez Wydział krajowy na r. 1894 z wynikłością r. 1892., i z budżetem na r. 1893 wykazuje znaczne różnice między kwotami dotychczas z tej rubryki wydawanemi, a cyframi preliminowanemi na r. 1894. Wydział krajowy w przedłożonym preliminarzu oznacza wysokość kredytów tej rubryki na 3,737.130 zł. Na rok 1893. uchwalono w tej rubryce kredyt w ogólnej cyfrze 702.155 zł., a wynikłość z r. 1892. wynosi 1,406.627 zł.

Porównanie to jednak nie daje dostatecznej podstawy do badania i sądzenia poszczególnych kredytów w preliminarzu na rok 1894. w tej rubryce zawartych.

W skutek bowiem dokonanej w r. zeszłym operacji finansowej wstawił Wydział krajowy do tej rubryki:

1. wydatek na oprocentowanie i częściowe umorzenie nowej pożyczki krajowej;
2. bonifikację skarbowi państwa za ubytek w podatku dochodowym od kuponów b. funduszy indemnizacyjnych, co było warunkiem uwolnienia nowej pożyczki od podatku dochodowego;
3. całą kwotę jaka ze zwyczajki budżetowej ma być użytą na spłatę dawnych długów krajowych.

Natomiast opuszczono: raty pożyczek już wypowiedzianych lub spłaconych, mianowicie: pożyczki krajowej z r. 1885 (21.234 zł.); funduszu policyi krajowej (5.979 zł.); ogólnego funduszu propinacyjnego (26.000 zł.); tudzież pożyczek spłać się mających w r. 1894., a mianowicie: funduszu domestykalnego (926 zł.); pożyczki krajowej z r. 1884. (37.030 zł.); pożyczki krajowej z r. 1889. (23.484 zł.); pożyczki funduszu szkolnego krajowego (9.148 zł.); a wreszcie opuszczono odsetki bierne 15.000 zł.

Co do pożyczek emisyjnych w r. 1894. wypowiedzieć się mających, to w chwili układania preliminarza Wydział krajowy sądził, że fundusze pozwolą mu na wypowiedzenie pożyczek z r. 1884. i 1889. Jednak w styczniu r. b. okazał się tak obfity stan kasy, że można było po zasięgnięciu opinii przychylniej komitetu doradczego, przystąpić do wypowiedzenia dalszej pożyczki emisyjnej a mianowicie pożyczki krajowej z r. 1888. Wszystkie te pożyczki emisyjne wypowiedziane też zostały na dzień 1. maja 1894. W obec tego poz. 162 rubr. XIV. zawierająca potrzebny kredyt na spłatę procentów i częściowe umorzenie pożyczki z r. 1888 uledez musi zmianie, gdyż odpada potrzeba częściowego umorzenia pożyczki krajowej z r. 1888 a preliminowany kredyt na oprocentowanie zredukowany zostanie do połowy.

Co do pozycyi 174 to Wydział krajowy wstawił do tej pozycyi całą nadwyżkę dochodów, jaka się przy zamknięciu preliminarza okazała i to na spłatę dawnych pożyczek i długów funduszu krajowego. Wydział krajowy przyjmując ten sposób budżetowania wszedł w intencję Wys. Sejmu jaka się w toku obrad i w uchwałach reprezentacji kraju nad sprawą konwersyi uwydatniła. Z uwagi, że operacya konwersyjna łącznie ze subwencją ze skarbu państwa dla byłych funduszków indemnizacyjnych przedstawia aż po rok 1897 znaczne zwwyżki, Wys. Sejm postanowił zwyczaj tych tak użyć, ażeby w tym czasie spłacone zostały wszystkie dawne długi kraju i żeby po r. 1897, kraj pozostał z pożyczką konwersyjną z r. 1893 i z resztą pożyczki krajowej z r. 1873. Dlatego Wydział krajowy dobrze postąpił, że już w samym budżecie tę wolę reprezentacji kraju silnie zaznaczył, przez to, że nie zamknął preliminarza rozporządzalną zwyczają, ale że odpowiednią kwotę wstawił do wydatków na spłatę dawnych pożyczek.

Komisya budżetowa przyjmując ten system budżetowania nie wstawia jednak w tej chwili kwoty do poz. 174. W chwili rozpraw komisji budżetowej nad tą pozycją nie można było kwoty tej oznaczyć. Kwota ta okaże się dopiero przy zamknięciu budżetu na r. 1894.

Wydział krajowy wprowadzie już wypowiedział na dzień 1. maja b. r. pożyczki emisyjne w ogólnej kwocie 1,975.000 zł. To jednak wysokości poz. 174 nie przesądza, ponieważ Wydział krajowy oprócz nadwyżek budżetowych za rok 1894, rozporządza jeszcze nadwyżką dochodów z roku 1893 i tej nadwyżki użyje także na cele spłaty dawnych pożyczek wypowiedzianych na dzień 1. maja 1894.

Komisya budżetowa zaznacza jednak już na tem miejscu, że zgadza się z propozycją Wydziału krajowego, ażeby cała nadwyżka budżetowa wstawioną została do poz. 174 tej rubryki.

Na podstawie powyższych uwag komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka XIV.

Odsetki od pożyczek i umarzenie tychże.

Poz. 152.	Umorzenie reszty pożyczki 27.000 zł. z pierwotnej sumy 66.000 zł. zaciągniętej z funduszu domestykalnego na budowę kulparkowską: 4 $\frac{1}{2}$ % odsetki za pół roku od reszty niespłaconego kapitału 24.834 zł. 83 ct.	559 zł.
„ 153.	Umorzenie pożyczki 40.400 zł. zaciągniętej w gal. kasie oszczędności na budowę kulparkowską:	
	a) XX. i XXI. rata kapitału 1.019 zł. -- ct.	
	b) 5% odsetki <u>1.506 „ 17 „</u>	2.525 „
„ 154.	Umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr miłosierdzia we Lwowie:	
	a) XXVI. i XXVII. rata kapitału 179 zł. 35 ct.	
	b) 5% odsetki 417 „ 22 „	
	c) podatek dochodowy od odsetek <u>80 „ -- „</u>	677 „

Poz. 155.	Umorzenie pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej przez Zbór izraelski w Krakowie w kasie oszczędności tamże:		
	a) XII. rata kapitału	210·11 zł.	
	b) 5 ¹ / ₄ % odsetki z góry	166·15 „	
	c) koszta stemplowe	1·25 „	378 zł
„ 156.	Umorzenie 4 ¹ / ₂ % obligacji pożyczki krajowej z roku 1883 wydanych w imiennej wartości 3,800.000 zł.:		
	a) XXI. i XXII. rata kapitału	60.000 zł.	
	b) 4 ¹ / ₂ % kupony za dwa półrocza	149.033 „	
	c) 10% podatek dochodowy od kuponów	14.904 „	
	d) należytość stemplowa	800 „	
	e) druki, inseraty, porta	173 „	224.910 „
„ 157.	Funduszowi szpitala św. Łazarza:		
	a) IV. rata kapitału	6.233·76 zł.	
	b) 4 ¹ / ₂ % odsetki	13.344·47 „	19.578 „
„ 158.	Oprocentowanie pożyczki z roku 1884:		
	4 ¹ / ₂ % odsetki kuponowe za I. półrocze	20.039 zł.	
	10% podatek dochodowy od kuponów	2.004 „	
	należytość stemplowa od kuponów	180 „	
	druki, inseraty, porta i inne wydatki	150 „	22.373 „
„ 159.	Umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętej na budowę i urządzenie pralni w szpitalu lwowskim:		
	XIX. i XX. rata kapitału.	1.474·64 zł.	
	5% odsetki	550·36 „	2.025 „
„ 160.	Umorzenie pożyczki 70.000 zł. zaciągniętej w Banku krajowym na wybudowanie prawego skrzydła w szpitalu lwowskim:		
	XIX. i XX. rata kapitału	6.000·84 „	
	4 ¹ / ₂ % odsetki	999·16 „	
	1 ¹ / ₈ % dodatek na administrację	55·51 „	
	należytość stemplowa	25 „	7.081 „
„ 161.	Na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873		50.697 „
„ 162.	Oprocentowanie pożyczki krajowej r. 1888:		
	4 ¹ / ₂ % odsetki za I. półrocze	9.484 zł.	
	10% podatek dochodowy od kuponów	944 „	
	druki inseraty porta i inne wydatki.	122 „	10.500 „
„ 163.	Oprocentowanie pożyczki krajowej z r. 1889:		
	4 ¹ / ₂ % odsetki za I. półrocze	14.974 zł.	
	druki, inseraty porta i inne wydatki	106 „	15.080 „
„ 164.	Umorzenie pożyczki krajowej z roku 1891:		
	a) VI. i VII. rata kapitału	16.400 zł.	
	b) 4 ¹ / ₂ % odsetki kuponowe	58.302 „	
	c) 10% podatek dochodowy	5.831 „	
	d) należytości stemplowe	357 „	
	e) druki, inseraty, porta	110 „	81.000 „

Poz. 165.	Umorzenie połowy kapitału 27.500 zł. pożyczonego na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim:		
	XII. i XIII. rata kapitału (połowa)	1.005·15 ¹ / ₂ zł.	
	4 ¹ / ₂ % odsetki (połowa)	369·84 ¹ / ₂ „	
	1 ¹ / ₈ % dodatku na administrację (połowa)	20·55 ¹ / ₂ „	
	należytość stempłowa (połowa)	5.— „	1.401 zł.
„ 166.	Umorzenie pożyczki pierwotnie 3.000 zł. cieżącej na rzecz gal. kasy oszczędności na hipotecę realności zakupionej przez fundusz krajowy na budowę domu dla c. k. żandarmeryi.		
	XXV. i XXVI. rata kapitału	251·78 zł.	
	5% odsetki	30·22 „	282 „
„ 167.	Oprocentowanie pożyczki zaciągniętej od zarodowego funduszu szkolnego krajowego: 4 ¹ / ₂ % odsetki	2.280 zł.	
	dopłata za kupon z powodu konwersyi 4 ¹ / ₂ % listów na 4% listy po 1 zł. 60 ct.	1.064 „	3.344 „
„ 168.	Umorzenie pożyczki 300.000 zł. dla dotkniętych w r. 1889 klęską nieurodzaju, zaciągniętej w banku krajowym:		
	IX. i X. rata kapitału	44.500 zł.	
	4 ³ / ₈ % odsetki	7.300·78 „	51.801 „
„ 169.	Splata pożyczki 19.000 zł. za wybudowanie dwupiętrowego domu dla c. k. Żandarmeryi		855 „
„ 170.	Na 4% odsetki od pożyczki 1,650.000 zł. zaciągniętej na pokrycie niedoboru budżetowego w r. 1892, od pozostałej reszty dłużnego kapitału 1 miliona		40.000 „
„ 171.	Odsetki od efektów im. wart. 224.281 zł. wydanych z majątku zarodowego fund. szkolnego krajowego na fundusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół		10.163 „
„ 172.	Umorzenie i oprocentowanie pożyczki kraj. z r. 1893 (29,425.000 zł.)		
	II. i III. rata kapitału.	194.200 zł.	
	4% odsetki	1,171.307 „	
	druki, inseraty, porta i prowizye dla miejsc wypłaty kuponów	1.400 „	1,366.907 „
„ 173.	Bonifikacya skarbu państwa z tytułu podatku dochodowego od kuponu obligacyj byłych funduszków indemnizacyjnych		112.177 „
„ 174.	Na splatę dawniejszych długów krajowych: Kwota będzie wstawiona po zamknięciu budżetu na r. 1894.		

Lwów, dnia 2. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:
Stanisław Badeni.

Sprawozdawca:
Goldman.

Budżet krajowy na rok 1894.

R u b r y k a X V.

pozycye 175 do 224.

„Na cele rolnictwa i górnictwa“.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.)

Wysoki Sejmie!

W projekcie budżetu krajowego na rok 1894 preliminarzu Wydział krajowy w pozycjach 175 do 224 rubryki XV. będącej przedmiotem niniejszego sprawozdania:

Wydatki w łącznej kwocie 510.821 zł. (mianowicie 394.532 zł. jako wydatki zwyczajne, a 116.289 zł. jako nadzwyczajne), a zatem w porównaniu do budżetu wydatków na rok 1893 przez Wysoki Sejm uchwalonych, a wynoszących razem 417.586 zł., o 93.235 zł. więcej.

Podwyższenie prelimitowanych przez Wydział krajowy wydatków, odnosi się do następujących pozycji:

Poz. 175.	„Inżynier górnik“ (odpowiadająca pozycji 177 z r. 1893) przedstawia zwiększenie z kwoty 2.360 zł. w. a., uchwalonej przez Sejm przy rozprawie budżetowej dnia 24. września 1892 jako zrównanie płacy z płacami inżynierów drogowych i melioracyjnych na kwotę 2760 zł., czyli o	400 zł.
Poz. 177.	„Szkoła gospod. lasowego we Lwowie“ powiększenie z 15.317 zł. na 17.835 zł. czyli o	2.518 „
Poz. 178.	„Szkoła wyższa rolnicza w Dublanach“ powiększenie z 53.010 zł. na 92.635 zł. czyli o	39.625 „
Poz. 179.	„Szkoła parobków w Dublanach“ powiększenie z 13.419 zł. na 13529 zł. czyli o	110 zł.
Poz. 180.	„Folwark w Dublanach“ z 14.200 zł. na 20.732 zł. o	6.532 „
Poz. 181.	„Szkoła gorzelnicza w Dublanach“ z 3.560 zł. na 4.330 zł. czyli o	770 „
Poz. 182.	„Gorzelnia krajowa„ z 7.561 zł. na 10.360 zł. t. j. o	2.799 „
Poz. 183.	„Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie“ z kwoty 50.745 zł. na 98.817 zł. tj. o	48.072 „
Poz. 185.	„Szkoła niższa rolnicza w Horodence“ z kwoty 12.278 zł. na 14.096 zł. tj. o	1.818 „
Poz. 186.	„Szkoła niższa rolnicza w Jagielnicy“ z kwoty 11.810 zł. na 12.430 zł. o	620 „
Poz. 187.	„Szkoła niższa rolnicza w Kobiernicach“ z 12.778 zł. na 14.198 zł. o	1.420 „
	Do przeniesienia	104.684 zł.

	Z przeniesienia	104.684 zł.
Poz. 188.	„Szkoła ogrodnicza w Tarnowie“ z 10.455 zł. na 10.875 zł. tj. o	420 „
Poz. 189.	Szkoła uprawy i wyprawy lnu w Gródku więcej o	400 „
	Podwyższenie to preliminowanych wydatków w pozycjach 177 do 189 uzasadnia Wydział krajowy w osobnych sprawozdaniach.	
<hr/>		
Poz. 191.	„Krajowy nauczyciel weterynaryi“ jest pozycją nową, wstawioną w myśl uchwały Sejmu z dnia 20. maja 1893 (płaca stała 1300 zł. dodatek aktywalny 240 zł. i ryczałt na kosztą podwody 500 zł.) razem	2.040 zł.
Poz. 200.	„Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o producyi i handlu nafty i wosku ziemnego. pozycya nowa (uzasadniona osobnem sprawozdaniem Wydziału krajowego).	800 „
Poz. 202.	Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół rolniczych średnich i niższych, odpowiadająca pozycyi 204 z r. 1893, podwyższoną została z 1.600 zł. na 2.000 zł. o (jak osobne sprawozdanie Wydz. kraj.)	400 „
Poz. 205.	Na dwa stypendya dla uczniów wyższej szkoły leśniczej kształcących się na nauczycieli krajowej szkoły leśniczej, pozycya nowa, w myśl uchwały Sejmu z dnia 13. maja 1893	1.200 „
Poz. 210.	Na utrzymanie krajowych składów publicznych we Lwowie, pozycya odpowiadająca pozycyi 212 z r. 1893 podwyższoną została z 16.712 zł. na 18.296 zł., czyli o Podwyższenie to uzasadnia Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu Lw. 2.701/94.	1.584 „
Poz. 222.	Na wydawnictwo podręcznika „Fizyologia zwierząt domowych Dr. Gustawa Piotrowskiego“ pozycya nowa, uzasadniona sprawozdaniem Wydziału kraj. o kraj. szkołach rolniczych w Dublinach	600 „
Poz. 223.	Na kosztą licencyjonowania buhajów, pozycya nowa, uzasadniona osobnem sprawozdaniem Wydziału kraj.	10.000 „
	Razem powiększenie wydatków przez Wydział krajowy preliminowane i w osobnych sprawozdaniach uzasadnione	122.128 zł.
<hr/>		

Natomiast preliminuje Wydział krajowy w projekcie budżetu na rok 1894 następujące **zmniejszenie wydatków** w porównaniu do budżetu z r. 1893:

Poz. 184.	„Folwark w Czernichowie mniej w porównaniu do r. 1893 (według osobnego sprawozdania)	2.202 „
Poz. 190.	„Szkoła weterynaryi“ mniej według obrachunku kwoty amortyzacyjnej	1 „
Poz. 211.	Na utrzymanie krajowych składów publicznych w Krakowie mniej o (według osobnego sprawozdania).	4.390 „

W końcu:

nie wstawia Wydział krajowy w projekt budżetu na rok 1894 wy-

Do przeniesienia

 6.593 zł.

Z przeniesienia	6.593 zł.
datków objętych następującymi pozycjami budżetu na rok 1893 uchwalonego:	
Poz. 190/93 „Na założenie niższej szkoły rolniczej w Uhersku“	15.000 „
Z uchwalonych bowiem na ten cel 20.000 zł., wstawiono do budżetu r. 1893 resztę w kwocie 15.000 zł.	
Poz. 202/93 Udział kraju w dotacyi na muzeum narzędzi wiertniczych w ek. politechnice we Lwowie	1.000 „
kwota bowiem ta uchwaloną była na r. 1893, jako dotacya jednorazowa.	
Poz. 209/93 „Na utworzenie funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych“	5000 „
w budżet bowiem r. 1893 wstawioną była ostatnia już rata z uchwalonych na ten cel 15.000 zł.	
Poz. 224/93 „Na wydawnictwo podręczników dla średniej szkoły rolniczej w Czernichowie	1.300 „
jako kredyt jednorazowo na rok 1893 udzielony.	
Razem preliminowane przez Wydział krajowy zmniejszenie wydatków o	28.893 zł.
Ostatecznie przeto wynosi podwyższenie wydatków preliminowanych przez Wydział krajowy w Rubr. XV. (122.128 — 28.893)	93.235 zł.

Komisya budżetowa zgadza się ze zmianami projektowanymi przez Wydział krajowy, odnoszącami się do pozycyi: 175, — 191, — 200, — 202, — 205, — i 190, — tudzież na wykreślenie wydatków objętych w budżecie na rok 1893 pod pozycjami 190/93, — 202/93, — 209/93 — i 224/93 z następujących powodów:

ad 175: powiększenie wydatku w tej pozycji jest uzasadnione z tytułu zasłużonych już przez Inżyniera górnika i przyznanych mu przez Wydział krajowy dwóch dodatków pięcioletnich po 200 zł.

ad 191: pozycya ta wydatku wstawioną jest na podstawie uchwały Wys. Sejmu z dn. 20. maja 1893.

ad 200: Wydatek roczny w kwocie 800 zł. na zbieranie dat statystycznych w produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego“ wstawiony został na wniosek krajowej komisji górniczej i uzasadniony w sprawozdaniu Wydziału krajowego (L. w. 66.922/93).

ad 202: Potrzebę podwyższenia funduszu przeznaczzonego na stypendya dla kandydatów kształdzących się na nauczycieli krajowych niższych szkół rolniczych uzasadnił Wydział krajowy dostatecznie w sprawozdaniu swem o niższych szkołach rolniczych (L. w. 795/94).

Brak nauczycieli fachowych rolnictwa, jaki obecnie uczuwać się daje, stałby się tem dotkliwszy od chwili powstania projektowanych nowych szkół rolniczych, gdyby już teraz nie postarano się o przysposobienie odpowiednich sił do tego zawodu, co uskuteczniomem być może tylko przez wysłanie abiturientów szkoły średniej rolniczej w Czernichowie lub wyższej w Dublinach, do odpowiednio wybranych zakładów naukowych za granicą. — Wydział krajowy wysłał w tym celu w roku 1893 trzech młodych ludzi za granicę, z tych wszakże jednego kandydata na nauczyciela do średniej szkoły rolniczej, a tylko dwóch kandydatów do szkół niższych rolniczych. Liczba to zbyt mała — i musi być jak najrychlej powiększoną, jeżeli nie chcemy się narażać na to, ażeby mieć szkoły bez nauczycieli!

ad 205: Na dwa stypendya dla kandydatów na nauczycieli krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie uchwalił Wysoki Sejm w dniu 16 maja 1893 kwotę 1.200 zł. w preliminarz wstawioną.

Co do poniżej wymienionych pozycyi wydatków zauważać musi komisya budżetowa co następuje:

ad 222: Potrzeba wydawnictwa podręcznika do nauk zawodowych rolniczych w krajowych szkołach rolniczych wyższych i niższych była już kilkakrotnie przedmiotem rozpraw tak w komisjach Sejmowych jak i Wysokiej izbie — i jest ogólnie uczuwaną i uznaną. Komisya budżetowa wita przeto z uznaniem fakt, że wydawnictwo tak pożytecznego podręcznika jakim jest dla wyższej szkoły rolniczej „Fizyologia zwierząt domowych“ przychodzi do skutku — i wypowiada tylko życzenie, ażeby ten podręcznik był zapowiedzią i wstępem do podręcznika „nauki hodowli zwierząt domowych“ i innych tak bardzo w szkołach naszych potrzebnych, na które Sejm już w roku 1893 kredyt w wysokości 1.300 zł. uchwalił.

Zważywszy jednakże, że dopiero co wspomniany kredyt nie został jeszcze zużytkowany, na potrzebna na wydawnictwo „Fizyologii“ kwota 600 zł. w kredycie tym pokrycie znajdzie, wnosi komisya budżetowa na wykreślenie pozycyi 222 z budżetu krajowego wydatków na r. 1894.

ad 223 c: na komisye licencjonujące buhajów preliminarzu Wydział krajowy w tej pozycyi na rok 1894 kwotę 10.000 zł. a wniosek ten motywuje poczynionemi zarządzeniami na podstawie §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892, gdzie w ustępie ostatnim powiedziano że „dyety i koszta podróży przewodniczącego komisji licencjonujących i weterynarza ponosi fundusz kraj.“

Komisya budżetowa po zasięgnięciu bliższej informacyi w Wydziale krajowym przyszła do przekonania, że wysokość preliminarzowej kwoty na rok 1894 nie jest dostatecznie usprawiedliwioną, że jednak gdyby opłaty na komisye licencjonujące były w tej wysokości i formie przyjęte jak je Wydział krajowy pojmuje to natenczas niewątpliwie koszt tych komisji tak znacznie wzrastał by w przyszłości że przy zorganizowaniu wszystkich potrzebnych komisji mógłby osiągać tak wysokiej kwoty, na którą ani Sejm uchwalając ustawę nie był przygotowany — ani nie odpowiadałby celowi dla którego ona powstała.

Komisya przeto mniema, że należy aby Wydział krajowy jeszcze raz rozpatrzył gruntownie całą sprawę i rozważył, czy w celu obniżenia wydatków na koszta licencyonowania nie dało by się w granicach obowiązującej ustawy uzyskać prawidłowego funkcyonowania komisji licencyonujących bez opłacania kosztów podróży i dyet wszystkich lub niektórych ich członków.

Komisya też sądzi, że jedyna przyczyna wysokości obliczanej kwoty tkwi w tem, iż Wydział krajowy przy zestawieniu swych obliczeń, nie wziął w kombinację ofiarności obywatelskiej, którą społeczeństwo nasze a zwłaszcza obywatelstwo wiejskie zawsze i stale się odznacza, a która to ofiarność z góry wyklucza przypuszczenie, iżby znaczna część przewodniczących komisji, za usługę oddaną w pierwszym rzędzie okolicy swej i sąsiadom, a w interesie wspólnym kraju i jego gospodarstwa wiejskiego domagała się wynagrodzenia, bądź to w formie dyet lub zwrotu kosztów podróży.

Wychodząc zatem z przeświadczenia na codziennem życiu opartego, komisya budżetowa mniema, iż koszta komisji licencyonujących, w regule ograniczą się do wydatków na dyety i koszta podróży weterynarzy, podczas gdy przewodniczący domagać się ich będą, jedynie w razach bardzo wyjątkowych; to jest wtedy tylko, gdy stosunki materialne niejako zmuszać ich będą do żądania zapłaty, za usługę obywatelską!

W myśl więc wywodu powyższego wstawia komisya budżetowa jako ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego na koszt komisji licencyonujących buhaje . . . 4.000 zł.

ad poz. 192. Kwotę 2.500, przeznaczoną na wydanie atlasu geologicznego uchwała komisya wstawić pod odpowiednią pozycyę Rubryki VII, a tem samem wykreślić ją z Rubryki XV.

ad poz. 206. Wynikłości rachunkowe z ostatnich lat wykazują, że kwota 3.000 zł. na stypendya dla górników w budżet krajowy wstawiana jest za wysoką, — z tego przeto powodu, jak niemniej ze względu, że kosztem dotychczas wyznaczanych przez Sejm funduszków powinna się już była znaczna liczba górników wykształcić, wstawia komisya budżetowa w miejscu kwoty 3.000 zł. przez Wydział krajowy prelininowanej kwotę 2.500 zł.

ad poz. 201. d. Według osobnego sprawozdania Wydziału krajowego (LW. 51.970|93) w sprawie dalszej subwencyi na zalesienie wydm piaskowych w powiecie Niskim, wynosić ma subwencya na dalsze zalesienia tychże wydm tylko po 620 zł. rocznie w latach 1894 do 1898 włącznie. — W miejscu przeto kwoty 700 zł. mylnie w projekt budżetu wstawionej, wstawić należy 620 zł.

ad poz. 217. Na posiedzeniu dnia 27. stycznia br. uchwalił Wysoki Sejm, podwyższyć subwencyę krajową na podniesienie uprawy tytoniu w Galicyi do kwoty 3.000 zł. i taką też kwotę wstawić należy w budżet krajowy w miejsce 2.000 zł. przez Wydział krajowy prelininowanych.

ad poz. 177. do 189. Uzasadnienie wniosków komisyi co do pozycyi 177 do 189 przedkłada komisya w osobnych sprawozdaniach.

ad poz. 210 do 211. Wydatki prelininowane pod tymi pozycyami, na utrzymanie krajowych składów publicznych we Lwowie i w Krakowie, uzasadnione są osobnymi sprawozdaniami i szczegółowymi prelininarzami przez Wydział krajowy przedłożonymi.

ad poz. 224. „Na szkołę gospodyń wiejskich w Iwoniezu“ prelininuje Wydział krajowy kwotę 3.000 zł. — Kwota ta przeznaczoną być miała częściowo na uzupełnienie budynków, częściowo na zakupno gruntu obok położonego. Na ten cel przeznaczył już Wysoki Sejm uchwałą z dnia 22. września 1892 kredyt w kwocie 3.000 zł. Gdy jednakże do chwili zamknięcia sprawozdania niniejszego Wydział krajowy nie otrzymał ze stron interesowanych zapewnienia, że rzeczywiście grunt wspomniany można będzie zakupić w najbliższym czasie, przeto wnosi komisya budżetowa na wykreślenie poz. 224. z projektu budżetu na rok 1894.

Komisya budżetowa wypowiada wszakże przekonanie, że Wydział krajowy nie ustanie w staraniach o założenie szkoły gospodyń w Iwoniezu, skoro rokowania o nabycie potrzebnego dla szkoły gruntu, dójdą do pomyślnego rezultatu.

Na podstawie powyższych wywodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący:

Budżet wydatków w Rubryce XV-tej „Na cele rolnictwa i górnictwa“.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem		
ru- bryki	po- zycyi						
			Złote austriackie				
Na cele rolnictwa i górnictwa.							
Według osobnych sprawozdań	XV.	175	Inżynier górnik przy Wydziale krajowym :				
			a) płaca	2.000 zł.			
			b) dodatek aktywalny	360 „			
			c) dwa dodatki pięcioletnie po 200 zł.	400 „	2.760	—	2.760
			176	Urządник fachowy dla spraw rolniczych	1.800	—	1.800
			177	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	16 380	1.055	17.435
			178	„ wyższa rolnicza w Dublanach	49.265	46.800	96.065
			179	„ parobków „ „	11.954	1.575	13.529
			180	Folwark „ „	14.332	4.900	19.232
			181	Szkoła gorzelnictwa „ „	4.120	—	4.120
			182	Gorzelnia krajowa „ „	10.060	200	10.260
			182a)	Na urządzenie i utrzymanie stacyi kontrolnej i do- świadczałnej w Dublanach. (W myśl uchwały Wys. Sejmu z 7. lutego 1894.)	2.060	—	2.060
			183	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	51.925	36 362	88.287
			184	Folwark w Czernichowie	6.068	2.350	8.418
			185	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	12.466	1.130	13.596
			186	„ „ „ w Jagielnicy	11.730	700	12.430
			187	„ „ „ Kobiernicach	12.798	1.400	14.198
			188	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.875	1.000	10.875
			189	„ „ uprawy lnu w Gródku	4.240	200	4.440
			190	Szkoła weterynaryi we Lwowie :			
			a) subwencya c. k. Rządowi	2.000 zł. — ct.			
			b) asekuracya budynku	41 „ — „			
			c) spłata Bankowi krajowemu 4 ¹ / ₂ % pożyczki 12.400 zł. z pierwotnej 5% na 16.000 zł. zaciągniętej swego czasu w galic. Kasie oszczęd- ności na real. l. 466 ¹ / ₄ we Lwowie :				
			α) XI. i XXII. rata kapitału	241 „ 65 „			
			β) 4 ¹ / ₂ % odsetki	502 „ 35 „			
			γ) 1/8% na administracyę	27 „ 91 „			
			d) stypendya dla uczniów szkoły ku- cia koni	300 „ „	3.113	—	3.113
			Do przeniesienia	224.946	97.672	322.618	

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyty		Złote austriackie		
XV.			Z przeniesienia .	224.946	97.672
191		Krajowy nauczyciel weterynaryi:			
		płaca	1.300 zł. — ct.		
		dodatek aktywacyjny	240 " — "		
		ryczałt na koszty podróży	500 " — "		
			2.040	—	2.040
192		Towarzystwo rolnicze we Lwowie	3.000	—	3.000
193		" " w Krakowie	3.000	—	3.000
194		" " tatrzańskie "	400	—	400
195		Na badania kraju, w celu zestawienia użytecznych ko- palin i popularnego opisu ich występowania	1.500	—	1.500
196		Na chmiezno-technologiczne studia przeróbki nafty i wosku ziemnego	500	—	500
197		Subwencje praktycznym szkołom wiercenia i górnictwa naftowego	3.200	—	3.200
198		Na stację doświadczalną produktów naftowych	1.000	—	1.000
199		Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o pro- dukcyi i handlu nafty i wosku ziemnego	800	—	800
200		Na zalesienie wydm piaszczystych:			
		a) w okręgu roboczym Tarnobrzeg	305	—	305
		b) " " " Jarosław-Cieszanów	400	—	400
		c) " " " Jaworów-Mościska	400	—	400
		d) " " " Nisko	620	—	620
		e) " " " Kraków	100	—	100
201		Stypendya dla abiturjentów, krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach lub krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, kształcących się na na- uczycieli szkół średnich i niższych rolniczych	2.000	—	2.000
202		Stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	2.500	—	2.500
203		Stypendya dla uczniów i abiturjentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę	1.200	—	1.200
		Do przeniesienia .	247.911	97.672	345.583

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
XV.			Z przeniesienia . . .	247.911	97.672
	204	Na dwa stypendya po 600 zł. w wyższej szkole leśni- czej (Hochschule für Forstcultur) celem wykształ- cenia nauczycieli fachowych dla szkoły gospodar- stwa lasowego (na przeciąg lat dwu od 1. lipca 1893)	1.200	—	1.200
	205	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademij górniczych	2.500	—	2.500
	206	Dla Kółek rolniczych na koszt zakładania i lustracyj tychże, na urządzenie zjazdów, i t. d.	5.000	—	5.000
	207	Na koszt strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą woj- ska i żandarmeryi	1.000	—	1.000
	208	Umorzenie pożyczki 400.000 zł. zaciągniętej w Towar- zystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i Kra- kowie: a) XI. i XII. rata kapitału 11.033 zł. 04 ct. b) 4 ¹ / ₂ % odsetki (z góry) 15.468 „ 96 „	26.492	—	26.492
	209	*) Na utrzymanie krajowych składów publicz. we Lwowie	15.729	2.567	18.296
	210	„ „ „ „ w Krakowie	23.480	400	23.880
	211	Krakowskie Towarzystwu gospodarskiemu na wydawni- ctwo „Tygodnika rolniczego“	500	—	500
	212	Galicyskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo organu Towarzystwa „Sylwan“	100	—	100
	213	Na utrzymanie 4 naucz. wędrow. rolnictwa dla włościan.	8.000	—	8.000
	214	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrow. rolnictwa	320	—	320
	215	Towarzystwu rybackiemu w Krakowie	250	—	250
	216	Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu w Ga- licyi	3.000	—	3.000
	217	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicji: a) na utrzymanie instruktora, płać z kosztami podróży	2.000	—	2.000
		b) na środki demonstracyjne do nauki mleczarstwa .	200	—	200
	218	Kraj. Komisyja dla spraw rolnicz., Kom. naukowa i kon- ferencye nauczycieli szkół niższych (do dyspozycyi Wydz. krajow.).	3.000	—	3.000
	219	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienie roln. i przem. rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej do dyspoz. Wydz. kraj.).	2.000	—	2.000
		Do przeniesienia .	342.682	100.639	443.321

*) Według osobnych Sprawozdań.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złoty austriackie		
XV.		Z przeniesienie	342.682	100.639	443.321
	220	Na wydawn. podręczn. dla uczniów niższych szkół roln.	1.000	—	1.000
	221	Na podniesienie hodowli bydła (w myśl uchwały Wys. Sejmu z dn. 1. kwietnia 1892):			
		a) II-ga rata na utworzenie stałego fuuduszu hodo- wlanego w sumie 50.000 zł.	12.500	—	12.500
		b) Na inne środki podniesienia hodowli bydła . . .	30.000	—	30.000
		c) Na koszta licencyonowania buhajów	4.000	—	4.000
	222 224	Na stypendya dla młodzieży w kształceniu się zagranicą na instruktorów uprawy i wyprawy lnu (w myśl uchwały Wys. Sejmu z dn. 9. stycznia 1894)	1.000	—	1.000
		<u>Suma rubryki XV.</u>	<u>391.182</u>	<u>100.639</u>	<u>491.821</u>
		Niniejszem sprawozdaniem załatwione zostały p. L. 514, p. L. 2133, pet. L. 945, p. L. 658, p. L. 298, p. L. 1090, p. L. 301, p. L. 620. Zaś komisya wnosi: Wys. Sejm uchwalić raczy nad pe- tycyami L. 269 Jana Wojny, L. 826 Julji Ka- sprzyckiej i L. 292 Towarzystwa Tatrzańskiego w Kołomyi przechodzi Sejm do porządku dziennego.			

Lwów dnia 7 lutego 1894.

Zastępa Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubryka XV. poz. 177. wydatków i rubr. VII. poz. 28. i 29. dochodów.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.)

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy oblicza wydatki tej szkoły na rok 1894 w kwocie 17.835 zł. czyli w porównaniu do uchwalonego budżetu na rok 1893 o 2.518 zł. wyższe, zaś dochody na 6.340 zł. w skutek czego okazuje się niedobór 11.495 zł., czyli o 2.508 zł. większy od tego, który w roku przeszłym miał fundusz krajowy do pokrycia.

W rubr. I. poz. 1—4. włącznie — płace nauczycieli, podnosi się wydatek zwyczajny o 2.013 zł. a ten usprawiedliwia się powziętą uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 16. maja 1893 tudzież niezbędną potrzebą wprowadzenia osobnej docentury matematyki. Ten wydatek uważa komisya za usprawiedliwiony; — natomiast w wydatkach nadzwyczajnych rubr. II. poz. 5. 100 zł., rubr. III. poz. 12. 100 zł. i poz. 15. 200 zł. nie zdają się komisji dostatecznie uzasadnione, zwłaszcza że za motyw do podwyższenia tej pozycyi ma służyć okoliczność powiększenia liczby uczniów pociągającą za sobą większe koszta przy wycieczkach naukowych.

Gdy jednak do tej pory Sejm przeznaczał na wycieczki z uczniami przy szkole lasowej rocznie 800 zł., co w porównaniu z innymi szkołami rolniczymi jest dotacją bardzo znaczną — komisya nie widzi potrzeby podwyższania tej kwoty i dla tego utrzymuje w budżecie na rok 1894 pozycję w tej wysokości, jaką Sejm na rok 1893 dla szkoły przeznaczył.

Wszystkie inne pozycye tak w dziale dochodów jak i wydatków, przyjmuje komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy wydatki i dochody szkoły lasowej we Lwowie jak następuje:

Wydatki. Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zytych		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 2.000 zł. dodatek aktywalny 480 „ „ osobisty 80 „	2.560		
2		Dwóch profesorów fachowych, płaca po 1.300 zł., dodatki aktywalne po 400 zł i dodatek pięcioletni dla jednego 200 zł.	3.600		
3		Dwóch nauczycieli-adjunktów, płace po 1.000 zł. i dodatki aktywalne po 300 zł.	2.600		
4		Docenci (nauczyciele-pomocnicy):			
		a) języka polskiego i niemieckiego 480 zł.			
		b) geografi fizycznej i politycznej 240 „			
		c) fizyki eksperymentalnej 300 „			
		d) matematyki 500 „			
		e) geometrii wykreślnej 300 „			
		f) mechaniki zastosowanej 300 „			
		g) budownictwa i rysunków 500 „			
		h) chemii ogólnej 300 „			
		i) chemii technologicznej 300 „			
		k) ekonomii społecznej 200 „			
		l) encyklopedyi rolnictwa 300 „			
		m) ustawodawstwa w ogóle i leśnego 200 „	3.920		
		Suma rubryki I.	12.680	—	12.680
II. Koszta administracji.					
5		Druki, inseraty, portorya i inne wydatki kancelaryjne	250		
6		Podatki	20		
7		Ubezpieczenie budynków i zbiorów	60		
8		Opał i oświetlenie	400		
9		Utrzymanie budynków	150		
10		Wewnętrzne urządzenie: a) utrzymanie 50 b) uzupełnienie —	50	300	
11		Dozorca domu i pomocnik dozorecy	540	—	
		Suma rubryki II.	1.470	300	1.770
		Do przeniesienia	14.150	300	14.450

Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie. Wydatki.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austryac. e		
		Z przeniesienia .	14.150	300	14.450
III.		Środki naukowe.			
	12	Biblioteka i czytelnia	300		
	13	Laboratorya :			
		a) chemii ogólnej i technologicznej	90 zł.		
		b) botaniczno-fizyologicznej	60 " "	150	—
	14	Muzea, zbiory i środki do demonstracji i ćwiczeń :			
		zwyczaj. nadzwyczaj.			
		a) do geografii fizycznej i politycznej	10 zł. — zł.		
		b) fizyki	20 " 50 "		
		c) meteorologii i klimatologii	20 " — "		
		d) geometrii wykresłnej i mechaniki	50 " — "		
		e) inżynierii leśnej	50 " 350 "		
		f) botaniki, fizyologii, geognozyi i mineralogii	60 " 60 "		
		g) zoologii	20 " 45 "		
		h) technologii chemicznej	50 " — "		
		i) leśnictwa w ogóle	150 " 250 "	430	755
	15	Wycieczki naukowe z uczniami	800	—	
	16	Utrzymanie ogrodu przy szkole	150	—	
		Suma rubryki III. .	1.830	755	2.585
IV.		Splata pożyczki.			
	17	Bankowi krajowemu we Lwowie splata kapitału i odsetek	400	—	400
		Suma wydatków .	16.380	1.055	17.435

Docho*dy*. Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
Docho<i>dy</i>.					
I.	1	Zasiłek z c. k. Skarbu państwa	6.000	—	6.000
II.	2	O<i>p</i>łaty od uczniów :			
		<i>a</i>) wpisowe od 20 nowych po 2 zł. 40 zł.			
		<i>b</i>) czesne od 30 ogółem po 10 zł. 300 „	340	—	340
		Suma dochodów .	6.340	—	6.340
		W porównaniu z wydatkami .	—	—	17.435
		okazuje się niedobór	—	—	11.095

We Lwowie dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego :
*St. Ba*d*eni.*

Sprawozdawca :
*St. Ję*d*rze*j*owicz.*

Budżet krajowy na rok 1894.

(Rubr. XV. poz. 178—182 wydat. i Rubr. VIII. poz. 30—34 dochod.)

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej, szkoły parobków, kursu gorzelniczego, folwarku i stacyi doświadczalnej w Dublanach na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.)

A) Wyższa szkoła rolnicza.

Sprawę reorganizacji szkoły przez wprowadzenie w bieżącym roku w życie internatu, jak również sprawę zmiany etatu osób i plac grona nauczycielskiego, krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, przedłożyła i uzasadniła komisya gospodarstwa krajowego, a gdy Wysoki Sejm powziął już w tej mierze uchwały, komisya budżetowa ogranicza się do cyfrowego zestawienia tych pozycyj, o ile one oddziałują na budżet.

W Rubr. I. poz. 1—17. włącznie, „płace profesorów i docentów“ preliniuje Wydział krajowy kwotę 22.680 zł. Gdy wskutek wprowadzenia przez Wysoki Sejm zmiany w etacie plac i osób grona nauczycielskiego, zwiększa się liczba profesorów i wysokość ich plac a zmniejsza liczba docentów, suma wydatków w tej rubryce wyniesie kwotę 26.260 zł.

W Rubr. VIII. poz. 61. preliniuje Wydział krajowy jako nadzwyczajny wydatek kwotę 10.000 zł. na wewnętrzne urządzenie internatu. Gdy w roku szkolnym 1894/5 internat będzie już otwartym, przeto wniosek Wydziału krajowego jest uzasadniony. Komisya budżetowa czyni tylko zastrzeżenia, które zresztą podniosła już komisya gospodarstwa krajowego, że w tym wydatku ma się mieścić koszt, jaki pociągnie za sobą zmiana pieców, tudzież koszt uporządkowania dziedzińca. Wskutek tego odpadnie preliniowany przez Wydział krajowy w Rubr. IV. poz. 39. wydatek nadzwyczajny 1.000 zł. na oplantowanie dziedzińca koło nowego gmachu.

Wszystkie inne pozycye, o ile umieszczone są w preliminarzu Wydziału krajowego w rubryce „zwyczajne“, komisya budżetowa przyjmuje, skreśla natomiast wydatki nadzwyczajne w poz. 37., 39., 43 b, 53., i 56 d. Dochody preliniuje komisya niżej w rubr. III. poz. 4. i 7., gdyż mniema, że prócz dwunastu uczniów, utrzymywanych w internacie kosztem funduszu krajowego i nie płaćących czesnego, wypadnie jeszcze uwolnić od niszczenia tej opłaty około dwunastu, którzy utrzymując się w internacie przy pomocy stypendyjów, prowadzeniem się i postępem w naukach, na to uwolnienie zasłużą.

Reasumując wszystkie zmiany, wprowadzone niniejszem sprawozdaniem jak również te, które uchwałą Wysokiego Sejmu należało do budżetu wprowadzić, okazuje się, że ogólny wydatek na wyższą szkołę rolniczą w Dublinach, na rok 1894 wyniesie . . . 96.065 zł.
dochód zaś 24.663 „

	niedobór do pokrycia	71.402 „
Z porównania z preliminarzem Wydziału krajowego, obliczającym wydatki na sumę		92.635 „
„ „ „ „ „ „	dochody „ „	26.163 „
	niedobór do pokrycia na	66 472 zł.
wynikają wydatki wyższe o		3.430 „
„ dochody niższe o		1.500 „
	niedobór wyższy o	4.930 zł.

Na podstawie tego wyводу, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublinach na rok 1894:

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Płace dyrektora, profesorów i docentów					
<i>w myśl uchwały sejmowej z 7. lutego 1894.</i>					
1		Dyrektor płaca 2.400 zł. dodatek aktywalny 360 zł.	2.760		
2		4 profesorów fachowych płaca po 2.000 zł., dodatek aktywalny po 360 zł.	9 440		
3		3 profesorów fachowych płaca po 1.300 zł. dodatek aktywalny po 240 zł., 3 dodatki pięcioletnie dla jednego po 200 zł.	5 220		
4		2 stałych adjunktów płaca po 1.000 zł. dodatek aktywalny po 200 zł.	2.400		
5		Asystent a zarazem docent zoologii, płaca 600 zł., remunera- cya 540 zł.	1 140		
6		Dwóch asystentów, płaca po 600 zł.	1.200		
7		Docent fizyki	800		
8		„ hodowli	800		
9		„ weterynaryi	480		
10		„ leśnictwa	240		
11		„ ogrodnictwa	200		
12		„ melioracyi	240		
13		„ fizjologii zwierząt domowych	540		
14		„ historyi i literatury polskiej	600		
15		„ hodowli ryb i gospodarstwa stawowego	200		
Suma rubryki I.			26.260		26.260

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
brojki	zycy		Złoto austriackie		
II.		Z przeniesienia	26.260	—	26.260
		Inne płace.			
16		Lekarz zakładowy	400		
17		Dr. Skalkowski Władysław, emerytowany lekarz zakładowy	200		
18		Auowa Berta, wdowa po profesorze, dożywocie	300		
19		Kahane Aleksandra, wdowa po profesorze, dożywocie	600		
20		Kapelan	300		
21		Kasyer, zarazem rachmistrz płaca 500 zł., dodatek aktywalny 100 zł. dodatek osobisty 50 zł.	650		
22		Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku, dożywotni zasiłek	150		
23		Pisarz dyrekcji	540		
24		Remuneracya dla pomocnika w bibliotece	200		
		Suma rubryki II.	3.340	—	3.340
III.		Zaslugi.			
25		Sługa szkolny oraz ubranie dla tegoż	330		
26		Dwóch stróżów, domowy i nocny	372		
27		Preparator i usługa dla uczniów w laboratoryach	1.440		
28		Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	180		
29		Remuneracya dla służby (do rozporządzalności dyrekcji)	50		
30		Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozercy	50		
31		Macherowa Marya, wdowa po instruktorce melioracyjnym	50		
		Suma rubryki III.	2.472	—	2.472
IV.		Koszta administracyjne.			
32		Zarząd:			
		a) potrzeby kancelaryjne	100 zł.		
		b) druki i inseraty	100 "		
		c) porterya i posyłki	100 "		
		d) koszta podróży dyrekcji	200 "	500	
33		Opał		1.050	
34		Oświetlenie		300	
35		Utrzymanie budynków i ogrodzeń		1.500	
36		Utrzymanie dziedzińców i ścieżek		200	
37		Ubezpieczenie budynków		400	
38		Najem pomieszczeń:			
		a) dla kasyera	180 zł.		
		b) " dwóch asystentów	192 "		
		c) " pisarza Dyrekcji	120 "	492	
39		Płaca kominiarza		100	
40		Sprzęty i ruchomości:			
		a) utrzymanie starych		120	
		b) uzupełnienie nowych		—	
		Do przeniesienia	32.072	—	32.072

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycyi		Złote austriackie		
IV.		Z przeniesienia .	32.072	—	32.072
	41	Koszta przewozu prelegentów	4.662		
	42	„ lustracyi zakładu	1.400		
	43	„ nabożeństwa	100		
	44	Apteka i rozmaite inne	50		
		Suma rubryki IV. .	100		
			6.312	—	6.312
V.		Potrzeby naukowe.			
	45	Eksperymenta przy wykładach:			
		a) dla profesora rolnictwa	50 zł.		
		b) „ „ hodowli zwierząt	50 „		
		c) „ „ anatomii i fizjologii	25 „		
		d) „ „ weterynaryi	25 „		
		e) „ „ botaniki	50 „		
		f) „ „ chemii rolniczej	50 „		
		g) „ „ „ zwierząt	20 „		
		h) „ „ fizyki	40 „		
		i) „ „ miernictwa	15 „		
		k) „ „ organizacyi gospodarstw	50 „		
			375		
	46	Zbiory i muzea, utrzymanie i uzupełnienie:			
		a) zbioru rolniczego	200 zł.		
		b) „ hodowlanego	60 „		
		c) „ fizykalnego	100 „		
		d) „ botanicznego	75 „		
		e) „ zoologicznego	100 „		
		f) „ mechanicznego	300 „		
		g) „ mineralogicznego	60 „		
		h) „ technologicznego	60 „		
		i) „ okazów leśnych	10 „		
		k) „ „ ogrodniczych	10 „		
		l) „ „ weterynaryjnych	25 „		
		m) „ instrumentów mierniczych	10 „		
		n) „ modeli do budownictwa	50 „		
		o) „ okazów do geogr. fizycznej	10 „		
		p) „ „ melioracyjnych	10 „		
		r) Utrzymanie stacyi meteorologicznej	90 „		
			1.170		
	47	Laboratorya:			
		a) laboratorium rolnicze	225 zł.		
		α) na bibliotekę podręczną	60 „		
		b) laboratorium chemiczne	600 „		
		β) na bibliotekę podręczną	60 „		
		c) laboratorium roślinno-fizjologiczne	250 „		
		γ) na bibliotekę podręczną	60 „		
		d) laboratorium zootomiczne	200 „		
		δ) na bibliotekę podręczną	60 „		
			1.515		
	48	Biblioteka i czytelnia:			
		a) na przykupno dzieł	500 zł.		
		b) „ oprawę książek	50 „		
		c) „ czasopisma	450 „		
			1.000		
		Do przeniesienia .	4.060		
			38.384	—	38.384

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
V.			Z przeniesienia	38.384	—
			4.060		
	49	Utrzymanie pola doświadczalnego	500		
	50	Wycieczki naukowe z uczniami	600		
	51	Utrzymanie pasieki	30		
	52	Ogród:			
		a) płaca ogrodnika	600 zł.		
		b) utrzymanie ogrodu	450 „		
		c) rekonstrukcja cieplarni i zakupno narzędzi	— „		
		d) druk katalogu	25 „	1.075	
	53	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, pono- szone wskutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły	1.000		
		Suma rubryki V.	7.265	—	7.265
VI.		Podatki i opłaty.			
	54	Podatek gruntowy i domowy	513		
	55	Odsetki od pożyczki hipotecznej w kapitale 24 500 zł. na bu- dowę gorzelni	1.103		
		Suma rubryki VI.	1.616	—	1.616
VII.	56	Na budowę internatu	—	36.800	36.800
VIII.	57	Na wewnętrzne urządzenie internatu i splantowa- nie dziedzińca	—	10.000	10.000
IX.	58	Utrzymanie dwunastu uczniów w internacie (w ciągu mies. października, listopada, grudnia) (W myśl uchwały sejmowej z 7. lutego 1894.)	2.000	—	2.000
		Suma wydatków	49.265	46.800	96.065

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
		Dochody.			
I.	1	Subwencye z c. k. Skarbu Państwa:			
		a) dla szkoły	7.500	—	
		b) na budowę internatu, I. i II. rata	—	10.000	
		<u>Suma rubryki I.</u>	7.500	10.000	17.500
II.	2	Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.433	—	3.433
III.		Oplaty od uczniów.			
	3	Wpisowe od 50 uczniów po 5 zł.	250		
	4	Czesne od 50 uczniów po 100 zł. 5.000 zł. Od tego należytość za 25 uczniów, od opłaty uwol- nionych 2.500 „	2.500		
	5	Oplaty za ćwiczenia w laboratorjach	200		
	6	Na bibliotekę od 50 uczniów po 4 zł.	200		
		<u>Suma rubryki III.</u>	3.150	—	3.150
IV.	7	Dochód z pasieki	230	—	230
V.	8	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	250	—	250
VI.	9	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego (od kapi- tału 2.000 zł.)	100	—	100
		<u>Suma dochodów</u>	14.663	10.000	24.663
		W porównaniu z wydatkami	—	—	96.065
		<u>okazuje się niedobór</u>	—	—	71.402

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
II.		Z przeniesienia	2.550	1.375	3.925
		Inne płace.			
	6	Bartowa Helena, wdowa po nauczyciela, zaopatrzenie doży- wotnie	250	—	250
III.		Koszta administracyjne.			
	7	Zarząd:			
		a) remuneracja dyrektora 400 zł.			
		b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i por- torya 100	500		
	8	Opał i oświetlenie	240		
	9	Utrzymanie budynków i ruchomości, ubezpieczenie i kominiarz	300	200	
	10	Koszta nabożeństwa obrządku gr. kat.	300		
		<u>Suma rubryki III.</u>	1.340	200	1.540
IV.		Utrzymanie uczniów.			
	11	Stołowanie 36 uczniów po 144 zł.	5.184		
	12	Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł.	2.160		
		<u>Suma rubryki IV.</u>	7.344	—	7.344
V.		Potrzeby naukowe.			
	13	Zaprzęgi do demonstracji	80		
	14	Przybory do pisania i nauki uczniów	120		
	15	Przykupno zwierząt do sekcji	30		
	16	„ „ modeli, machin i narzędzi	200		
		<u>Suma rubryki V.</u>	430	—	430
VI.	17	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	40	—	40
		<u>Suma wydatków</u>	11.954	1.575	13.529

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
		D o c h o d y.			
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500	—	1 500
		O p ł a t y i d a t k i.			
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów	480		
	3	Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych	360		
		<u>Suma rubryki II.</u>	840	—	840
III.	4	Zarobek 36 uczniów po 18 zł.	648		648
		<u>Suma dochodów</u>	2.988	—	2.988
		W porównaniu z wydatkami	—	—	13.529
		<u>okazuje się niedobór</u>	—	—	10.541

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

C) Folwark w Dublinach.

Komisya gospodarstwa krajowego przedstawiła już Wysokiemu Sejmowi wnioski, co do potrzeby jednorazowego wydatku 4.000 zł. na zakupno bydła zarodowego w miejsce mającej się wysprzedać obecnej obory, zupełnie niezdatnej nadal do chowu. Również uzasadniono tam wykreślenie z preliminarza rubr. I. poz. 10. kwoty 2.500 zł. na stajnię opasową.

Gdy wszystkie inne pozycje tak wydatków jak dochodów odpowiadają rzeczywistej potrzebie, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki folwarku w Dublinach w kwocie	19.232 zł.
Dochody " " " " " " " " " "	17.995 "
niedobór do pokrycia	<u>1.237 zł.</u>

według następującego poszczególnienia:

Liczba		P o s z c z e g ó ł n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyty		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Wydatki na gospodarstwo.					
1		Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera 200 zł.	2.300		
2		Najem robotnika	3.500		
3		Dokupno i zmiana nasienia	300		
4		" nawozów dopełniających	400		
5		" karmy (owsa, makuchów, kielków i t. d.)	2.200		
6		Zakupno owiec do celów demonstracyjnych	—	200	
Do przeniesienia			8.700	200	8.900

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
		Z przeniesienia .	8.700	200	8.900
I.	7	Zakupno bydła rasy alpejskiej w miejsce Algauerów (dopłata)	—	4.000	
	8	Zastąpienie zużytych koni i uprzęży	400		
	9	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	150		
	10	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	350		
	11	Utrzymanie rowów i dróg	50		
	12	Melioracye łąk	—	300	
	13	Drenowanie pól	—	400	
	14	Zabezpieczenie od pożaru i zarazy	300		
	15	Kuchnia folwarczna	200		
	16	Koszta kancelaryjne	25		
	17	Światło i smarowidło	50		
	18	Kultura lasu i plantacye nieużytków	50		
	19	Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	100		
		<u>Suma rubryki I.</u>	<u>10.375</u>	<u>4.900</u>	<u>15.275</u>
II.	20	Cegielnia	900	—	900
III.		Podatki i opłaty.			
	21	Podatek gruntowy i domowy	582		
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>582</u>	<u>—</u>	<u>582</u>
IV.		Spłata kapitałów i odsetek dłużnych.			
	22	Bankowi krajowemu we Lwowie: umorzenie pożyczki 16.500 zł., 1-sza i 2-ga rata kapitału wraz z odsetkami	825	—	
	23	Renta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu	1.600	—	
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>2.425</u>	<u>—</u>	<u>2.425</u>
V.	24	Rozmaite nieprzewidziane	50	—	50
		<u>Suma wydatków</u>	<u>14.332</u>	<u>4.900</u>	<u>19.232</u>

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
D o c h o d y.					
I. Dochody z gospodarstwa.					
1	{ a)	Ze sprzedaży ziemiopłodów	9.200 zł.		
	{ b)	Za owies i siano dostarczone szkołom	600 „	9.800	
2		Z wynajętych łąk		1.100	
3		Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:			
	a)	Krowiarnia: α) mleko	3.200 zł.		
		β) przychówek	300 „		
		γ) braki i opasy	600 „	4.100 zł.	
	b)	Nierogacizna	200 „		
	c)	Owce	60 „		
	d)	Ryczałt od szkół rolniczych za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 „	5.360	
4		Z lasu i stawów		280	
		Suma rubryki I.	16.540	—	16.540
II.	5	Z cegielni	1.000	—	1.000
III. Z dzierżaw.					
6		Z obligów propinacyjnych	230		
7		Czynsz z karczmy i dodanych gruntów	150		
8		Z polowania	25		
		Suma rubryki III.	405	—	405
IV.	9	Rozmaite nieprzewidziane	50	—	50
		Suma dochodów	17.995	—	17.995
		W porównaniu z wydatkami	—	—	19.232
		okazuje się niedobór	—	—	1.237

Zastępca przewodniczącego:
Stanisław Badeni.

Sprawozdawca:
Stanisław Jędrzejowicz.

D) Szkoła gorzelnicza w Dublanach.

Preliminarz tej szkoły, przedłożony przez Wydział krajowy, jest w porównaniu z budżetem na r. 1893 wyższy w wydatkach o 770 zł. W rubr. IV. poz. 12 b) kwota 500 zł. jest budżetowo usprawiedliwioną, a pokrywa ją dochód, wykazany w tej samej wysokości w rubr. I. poz. 1 b) dochodów.

W rubr. II. poz. 5. i 7., tudzież w rubr. III. poz. 11. obniża komisya budżetowa wydatki do wysokości budżetu r. 1893.

Tym sposobem zredukowaną zostaje suma wydatków do kwoty 4.120 zł.
a g ły dochody wynoszą kwotę 2.300 „

okazuje się niedobór do pokrycia 1.820 zł.,

który należy pokryć z funduszu krajowego i dla tego komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycei		Złote austriackie		
			Wydatki.		
		Płace nauczycieli.			
I.	1	Kierownik szkoły, zarazem kierownik gorzelni zakładowej	600		
	2	Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	1.000		
	3	Docenci:			
		a) matematyki i rysunków	150		
		b) fizyki	120		
		c) chemii	150		
		d) gorzelnictwa	450		
		e) nauki o kotłach i maszynach	150		
		f) nauki o opodatkowaniu gorzelni	150		
		g) administracyi i rachunkowości	60		
Suma rubryki I.			2.830	—	2.830
Do przeniesienia			2.830	—	2.830

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
			Z przeniesienia	2 830	—
II.		Koszta administracyjne.			
	4	Druki, inseraty, portorya i t. d.	30		
	5	Koszta przewozu prelegentów	100		
		Suma rubryki II.	130	—	130
III.		Potrzeby naukowe.			
	6	Szkole rolniczej za użycie laboratorium	80		
	7	Przyrządy do laboratorium w gorzelni	50		
	8	Książki i czasopisma	60		
	9	Wycieczki profesorów z uczniami	150		
		Suma rubryki III.	340	—	340
IV.	10	Zapomogi dla uczniów:			
		a) z funduszków krajowych 300 zł.			
		b) z subwencji państwowej 500 „	800	—	800
V.	11	Rozmaite drobne	20	—	20
		Suma wydatków	4.120	—	4.120
		Dochody.			
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa:			
		a) dla szkoły 1.500 zł.			
		b) na zapomogi dla uczniów 500 „	2.000	—	2.000
II.	2	Oplaty od uczniów	300	—	300
		Suma dochodów	2.300	—	2.300
		W porównaniu z wydatkami	—	—	4.120
		okazuje się niedobór	—	—	1.820

Zastępca Przewodniczącego:

Stan. Badeni,

Sprawozdawca:

Stan. Jędrzejowicz.

E) Gorzelnia w Dublanach.

Preliminarz kampanii gorzelnianej na r. 1894, przedłożony przez Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi, jest już ułożony podług wskazówek i norm, jakie komisya budżetowa wprowadziła w zeszłym roku. Komisya przyjmuje ten preliminarz zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, a skreśla tylko w rubr. II. poz. 11.

Preliminowane w rubr. III. poz. 12. 200 zł. przeznaczają komisya na przerobienie rusztu w palenisku tak, aby gorzelnia mogła korzystać z wyrabianego w Dublanach torfu na opał. Parkan zaś, na który Wydział krajowy tę kwotę przeznaczal, a który ma zamknąć dziedziniec koło gorzelnii, stoi w związku z budową stajni opasowej w r. 1895.

Tym sposobem wyniesie suma wydatków kwotę . . .	10.260 zł.
a „ „ dochodów „ . . .	<u>9.558 „</u>

pozostaje do pokrycia niedobór w kwocie . . . 702 zł.

według następującego poszczególnienia, które
Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycji		Złote austriackie		
			W y d a t k i.		
		Płace.			
I.	1	Maszynista	400	—	
	2	5 robotników po 15 zł. miesięcznie przez 6 miesięcy i jeden po 15 zł. miesięcznie przez cały rok	630	—	
		Suma rubryki I. . .	<u>1.030</u>	—	1.030
		Koszta wyrobu spirytusu.			
II.	3	Opał (przez 6 miesięcy po 3·5 mtr. drzewa dziennie 8 zł.) . . .	1.440	—	
	4	Kartofle (1.620 q. po 1 zł. 20 ct.)	1.944	—	
	5	4% jęczmienia (65 q. po 6 zł. 50 ct.)	423	—	
		Do przeniesienia . . .	3.807 <u>1.030</u>	—	1.030

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
II.			Z przeniesienia	1.030	—
			3.807		
	6	Żyto (590 q. po 6 zł. 50 ct.)	3.835	—	
	7	15% jęczmienia (89 q. po 6 zł. 50 ct.)	578	—	
	8	Światło, smarowidło, drożdże itp.	200	—	
	9	Monter, naprawa maszyn i kupno narzędzi	300	—	
	10	Ubezpieczenie budynków i urządzeń	210	—	
		Suma rubryki II.	8.930	—	8.930
III.		Rozmaite.			
	11	Utrzymanie budynków i przerobienie rusztu w palenisku	100	200	300
		Suma wydatków	10.060	200	10.260
		D o c h o d y.			
I.	1	Ze sprzedaży 180 hl. spirytusu kartoflanego po 15 zł., tudzież 180 hl. spirytusu żytniego po 25 zł. 32 ct.	7.258	—	7.258
II.	2	Ze sprzedaży wywarów	500	—	500
III.	3	Bonifikacya od 360 hl. spirytusu	1.800	—	1.800
		Suma dochodów	9.558	—	9.558
		W porównaniu z wydatkami	—	—	10.260
		okazuje się niedobór	—	—	702

Zastępca przewodniczącego:
St. Badeni.

Sprawozdawca:
St. Jędrzejowicz.

F) Stacya doświadczalna.

Na urządzenie i utrzymanie kontrolnej stacyi chemicznej i botanicznej w myśl uchwały Wysokiego Sejmku z dnia 7. lutego 1894, wstawia się:

1. Na urządzenie	1 220 zł.
2. Na utrzymanie (przez pół roku)	840 „
Razem	2.060 zł. do pokry-

cia z funduszu krajowego.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. XV. poz. 183—184 wyd. i Rubr. IX. poz. 35—36 doch.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu krajowej średniej szkoły rolniczej
i folwarku w Czernichowie na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz)

Wysoki Sejmie!

Przedłożony przez Wydział krajowy preliminarz krajowej średniej szkoły rolniczej
w Czernichowie na rok 1894 oblicza:

wydatki na kwotę 98.817 zł
dochody zaś na kwotę 45.025 "
zatem niedobór do pokrycia na kwotę 53.792 zł.

atoli w prelimitowanych wydatkach znajdują się kwoty, przeznaczone na wykończenie gmachu internatu i na postawienie domu mieszkalnego dla profesorów, w dochodach zaś subwencya państwowa, którą się skarb państwa do budowy internatu przyczynia. Po strąceniu w wydatkach kwoty 41.700 zł. prelimitowanej na budowę, a w dochodach raty subwencyjnej na te budowie w kwocie 15.000 zł. otrzymamy:

w wydatkach kwotę 57.117 zł.
w dochodach " 30.025 "
zatem niedobór 27.092 zł.

Ze zaś uchwalony przez Wysoki Sejm budżet tej szkoły na rok 1893 obliczył:

wydatki na kwotę 50.745 zł.
dochody na kwotę 28.500 "
niedobór zaś na kwotę 22.245 zł.

okazuje się, iż Wydział krajowy prelimituje na rok 1894

wydatki zwyczajne wyżej o 6.372 zł.
dochody " " " " " 1.525 "
niedobór zwyczajny wyżej o 4.847 zł. a po deduczeniu kwot

na budowę z potrąceniem subwencyi

ogółem niedobór do pokrycia wyższy o 31.547 zł. aniżeli na rok 1893.
--	-----------------------------------

Komisya budżetowa przyjmuje dochody w preliminowanej wysokości tj.	45.025 zł.
obniża natomiast wydatki do kwoty	. 88.287 „
tak, że pozostaje do pokrycia niedobór w kwocie	. 43.262 zł.

niższy od preliminowanego przez Wydział krajowy o 10.530 zł.

Przechodząc do szczegółów, przede wszystkim zaznacza komisya budżetowa, że skreśliła 10.000 zł., preliminowanych w pozycyi 30. na budowę domu mieszkalnego dla profesorów nie dla tego, jakoby komisya nie uznawała potrzeby tej budowy, lecz dla tego, że w roku bieżącym jest do wykończenia gmach szkolny, do przebudowania leśniczówka, że zatem ani materiału ani robotnika by nie było do rozpoczęcia jeszcze jednej budowy. Komisya sądzi, że w przyszłym roku będzie można dopiero przystąpić do tej budowy i dlatego proponuje odłożyć załatwienie tej sprawy do roku 1895.

W *rubr. I.* skreśla komisya budżetowa z ogólnego wydatku 120 zł. obniżając w poz. 3. do połowy remuneracyę dla profesora chemii za dodatkową pracę w laboratorium, gdyż stan dzisiejszy jest przejściowym, a ustanie z nowym rokiem szkolnym, w którym już nie zajdzie potrzeba dzielenia uczniów jednej i tej samej klasy na dwa oddziały, a tem samem odpadnie zwiększone zajęcie profesora chemii, który w nowym laboratorium wszystkich uczniów tego samego roku na raz będzie mógł zająć.

W *rubr. II.* wstawia komisya budżetowa na podstawie powziętej już przez Wysoki Sejm uchwały w poz. 11. kwotę 1.200 zł., a w poz. 12. kwotę 600 zł., razem wzięte są wyższe o 150 zł. od preliminowanych.

W *rubr. III.* obniża komisya budżetowa podobnie jak w roku 1893 poz. 15 a do połowy, gdyż sądzi, że kwota 200 zł. przeznaczona na wynagrodzenie mundanta kuratorji jest zupełnie wystarczającą. Również wstawia komisya w poz. 23. taką samą kwotę tj. 200 zł., jak w roku 1893.

W *rubr. V.* poz. 39. „Biblioteka i czytelnia“ obniża komisya budżetowa preliminowaną kwotę 610 zł. do wysokości 450 zł. tak, jak w roku 1893. Motywa, podane na uzasadnienie konieczności podwyższenia tej pozycyi, nie przekonały komisji budżetowej, gdyż wedle zamknięć rachunkowych wydano w tej pozycyi w roku 1891 z wyznaczonych budżetem 450 zł. tylko 419 zł., a w roku 1892 z wyznaczonych również 450 zł. załedwie 335 zł. To by wskazywało raczej na potrzebę obniżenia tej pozycyi. Poz. 43. obniża komisya do kwoty 500 zł. na podstawie przecięcia z ostatnich lat.

Na podstawie powyższego przedstawienia komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie na rok 1894 wedle następującego poszczególnienia:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Rszem	
ru-	po-		czajne	czajne		
bryki	zycy		Złote austriackie			
		Wydatki.				
		Place nauczycieli.				
I.	1	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 1.700 zł., dodatek aktywalny 360 zł., dodatek osobisty 500 zł. i dodatek pięcioletni od 19. lutego 1894. 174 zł.	2.734			
	2	4 profesorów fachowych do nauk zawodowych: płaca dla dwóch po 1.300 zł., dla dwóch po 1.100 zł., dodatki aktywne dla trzech po 140 zł., dla jednego 240 zł., i dodatek pięcioletni dla jednego 200 zł.	5.660			
	3	3 profesorów do nauk zasadniczych: płaca dla jednego 1.300 zł., dla dwóch po 1.100 zł., dodatki aktywne po 140 zł., dodatki pięcioletnie po 200 zł. i drugi dodatek pięcioletni dla jednego od 1. czerwca 1894. 116 zł., oraz dla jednego remuneracya za dodatkową pracę w laboratorium 120 zł.	4.756			
	4	Profesor do nauk ogólnie kształcących, płaca 1.100 zł., dodatek aktywalny 140 zł.	1.240			
	5	Kapelan i katecheta (płaca 800 zł., wikt, opał i światło 350 zł.)	1.150			
	6	Docent weterynaryi	800			
	7	„ leśnictwa	400			
	8	„ sadownictwa i warzywnictwa oraz chmielarstwa i uprawy wikli	200			
	9	Instruktor do robót praktycznych	100			
	10	Prefekt internatu (płaca 800 zł., wikt, opał i światło 350 zł.)	1.150			
		Suma rubryki I.	18.190	—	18.190	
		Inne place i zasługi.				
II.	11	Kasyer, zarazem rachmistrz	1.200			
	12	Magazynier, zarazem pisarz Dyrekcyi	600			
	13	Służba zakładowa:				
		a) sługa szkolny (płaca 150 zł., wikt 100 zł. ubranie 50 zł.)	300 zł.			
		b) Laborant chemii:				
		α) płaca (150 zł.) i wikt (100 zł.)	250 „			
		β) najem pomieszkania, opał i światło do czasu rozszerzenia zakładu	—	80	—	
		c) sługa przy muzeach (płaca 50 zł., wikt 100 zł.)	150 „			
		Do przeniesienia 700 zł.	1.800	80	—	
			18.190	—	18.190	

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycki		Złota austriackie		
II.		Z przeniesienia 700 zł.	18.190	—	18.190
			1.800	80	
		d) stróż domowy (płaca 80 zł., wikt 100 zł.) 180 zł.			
		e) " nocny i podwórzowy (płaca 100 zł., wikt 100 zł.) 200 .	1.080		
14		Plancina Maryanna, była piekarka zakładowa, zaopatrzenie .	40		
		<u>Suma rubryki II</u>	<u>2.920</u>	<u>80</u>	<u>3.000</u>
III.		Koszta administracyjne.			
15		Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna dla Kuratorji szkoły 200 zł.			
		b) potrzeby kancelaryjne szkoły 100 "			
		c) druki i inseraty 100 "			
		d) portorya i przesyłki 100 "			
		e) koszty podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych 450 "			
		f) koszt przyjazdu docenta weterynaryi 200 "	1.150		
16		Opał	750		
17		Oświetlenie	500		
18		Utrzymanie budynków i ogrodzeń	800		
19		Zabezpieczenie budynków i zbiorów	300		
20		Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	880		
21		Płaca kominiarza	100		
22		Sprzęty i ruchomości	100	300	
23		Koszta lustracyi zakładu	200		
24		" nabożeństwa	120	200	
25		Lekarz (500 zł.) i apteka (100 zł.)	600		
26		Utrzymanie dziedzińców	150	150	
27		Na budowę nowego gmachu, dalsza rata	—	31.700	
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>5.650</u>	<u>32.350</u>	<u>38.000</u>
		Do przeniesienia	26.760	32.430	59.190

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
rn-	po-		czajne	yczajne	
bryki	zyeyi		Złote anstrvackie		
		Z przeniesienia	26.760	32.430	59.190
IV.		Utrzymanie uczniów.			
28		Żywność (70 uczniów po 190 zł.)	13.300		
29		Opał do kuchni	400		
30		Służba internatu:			
		a) kredensowy uczniów (płaca 130 zł., wikt 100 zł.)	230 zł.		
		b) 3 chłopców do obsługi uczniów (płaca po 50 zł. wikt po 90 zł.)	420 "	650	
31		Służba kuchenna:			
		a) Gospodyni płaca 240 zł., wikt 170 zł.	410 zł.		
		b) Kucharz " 180 " " 120 "	300 "		
		c) Piekarz " 100 " " 120 "	220 "		
		d) 3 dziewczki " 90 " " 240 "	330 "	1.260	
32		Sprzęty:			
		1. Do sal sypialnych w nowym gmachu:			
		a) 70 przegród blaszanych między łózkami po 12 zł.	840 zł.		
		b) przerobienie i naprawa 70 szaf po 5 zł.	350 "		
		c) naprawa i odnowienie 70 łózek po 2 zł.	140 "		
		d) 70 miednic i stolców po 5 zł.	350 "		
		2. Do infirmary:			
		a) 10 łózek z drucianymi materacami	120 zł.		
		b) 10 szafek do łózek po 8 zł.	80 "		
		c) 2 szafy na bieliznę po 18 zł.	36 "		
		d) 10 krzeseł po 2 zł.	20 "		
		e) 2 klozety torfowe po 20 zł.	40 "		
		f) 2 wanny z ogrzewaczami po 40 zł.	80 "		
		g) stół i szafka na podręczną aptekę	74 "		
		3. Do sali jadalnej:			
		a) 4 stoły jadalne po 28 zł.	112 zł.		
		b) 70 krzeseł po 1 zł.	70 "		
		c) 4 szafy kredensowe na stołową bieliznę i naczynie po 30 zł.	120 "		
		4. Do kuchni i naczynia stołowe (zwycz.)		250	
		5. Urządzenie sali rekreacyjnej i sali gimnast.	1.000 zł.		3.432
33		Odzież (70 uczniów po 60 zł.)	4.200		
		Do przeniesienia	20.060 27.760	3.432 32.430	— 59.190

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
IV.		Z przeniesienia .	26.760	32.430	59.190
			20.060	3.432	—
34		Pościele	200		
35		Pranie bielizny i pościele	350		
		Suma rubryki IV. .	20 610	3.432	24.042
V.		Potrzeby naukowe.			
36		Eksperymenta przy wykładach: zwyecz.			
		a) dla nauczyciela rolnictwa	20 zł.		
		b) " " hodowli zwierząt	25 "		
		c) " " zoologii	20 "		
		d) " " weterynaryi	25 "		
		e) " " botaniki	30 "		
		f) " " fizyki	20 "		
		g) " " miernictwa	25 "		
		h) " " chemii ogólnej	50 "		
		i) " " mleczarstwa	50 "		
				265	
37		Zbiory i muzea: zwyecz. nadzw.			
		a) zbiór rolniczy	100 zł.	—	
		b) " hodowlany	100 "	—	
		c) " fizykalny	100 "	—	
		d) " geograficzny	50 "	—	
		e) " botaniczny	50 "	—	
		f) " zoologiczny	50 "	—	
		g) " zootomiczny	50 "	—	
		h) " mechaniczny	50 "	—	
		i) " mineralogiczny	20 "	—	
		k) " technologiczny	80 "	—	
		l) " okazów leśnych	30 "	—	
		m) " " weterynaryjnych	30 "	—	
		n) " narzędzi rolniczych	100 "	—	
		o) " przyrządów mierniczych	50 "	—	
		p) " modeli do budownictwa	50 "	—	
		r) " mleczarski	50 "	100 zł.	
		s) stacya meteorologiczna	20 "	—	
		t) zbiór ogrodn. zy	60 "	—	
				1.040	100
38		Laboratorya:			
		a) chemii ogólnej i gabinet	300 zł.	300 zł.	
		b) " rolniczej	200 "	—	
		c) technologiczne	100 "	—	
		d) zootomiczne	100 "	—	
		e) roślinno-fizyologiczne	100 "	—	
				800	300
		Do przeniesienia .	2.105	400	—
			47.370	35.862	83.232

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
V.			Z przeniesienia . {	47.370	35.862
			2.105	400	
39		Biblioteka i czytelnia:			
		a) przykupno dzieł	zwyczaj. 250 zł.	nadzw. —	
		b) oprawa książek	50 "	—	
		c) czasopisma naukowe i polityczne . 150 "	150 "	—	
			450		
40		Ogród pomologiczny i warzywny:			
		a) Ogrodnik, płaca (500 zł.) pięciolecie (50 zł.)	550 zł.		
		b) pomocnik ogrodnika (pł. 150 zł., wikt 100 zł.)	250 "		
		c) utrzymanie i uzupełnienie ogrodów	400 "		
		d) sprawienie okien do cieplarni II. rata .	— " 100 zł.		
			1.200	100	
41		Ogród botaniczny	100		
42		Utrzymanie pola doświadczalnego	150		
43		Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	500		
		Suma rubryki V.	4.505	500	5.005
VI.	44	Rozmaite nieprzewidziane	50	—	50
		Suma wydatków	51.925	36.362	88.287

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie			
		Dochody.				
		Subwencye.				
I.	1	Z c. k. Skarbu Państwa na potrzeby szkoły	6.000	—		
	2	" " " " " budowę internatu, I. i II. rata	—	15.000		
		<u>Suma rubryki I.</u>	6.000	15.000	21.000	
		Oplaty od uczniów.				
II.	3	Oplaty na utrzymanie od 70 uczniów po 300 zł. 21.000 zł. po potrąceniu 5 zł. od każdego ucznia, po- nieważ opłaty wpływają z początkiem roku szkolnego, który zaczyna się od 1. września 350 „	20.650			
	4	Czesne od 70 uczniów po 50 zł. 3.500 zł. po potrąceniu 1/4 cz. przez Wydział krajowy uwolnionych 875 „	2.625			
		<u>Suma rubryki II.</u>	23.275	—	23 275	
		Inne dochody.				
III.	5	Ze sprzedaży płodów z ogrodów	700			
	6	" " " z pola doświadczalnego	50			
		<u>Suma rubryki III.</u>	750	—	750	
		<u>Suma dochodów</u>	30.025	15.000	45.025	
		W porównaniu z wydatkami	—	—	88.287	
		<u>okazuje się niedobór</u>	—	—	43.262	

Budżet krajowy na rok 1894.

Preliminarz folwarku w Czernichowie na rok 1894.

Wysoki Sejmie!

Przedłożony przez Wydział krajowy preliminarz folwarku czernichowskiego na rok 1894, obliczający

wydatki na kwotę	8.988 zł.
a dochody na kwotę	8.570 „

zatem niedobór na kwotę 418 zł. zmienia komisya

budżetowa w ten sposób, że skreślając w wydatkach w poz. 12. całą preliminowaną kwotę 20 zł., w poz. 20a całą kwotę 500 zł., w poz. 27. całą kwotę 200 zł., a podnosząc poz. 28. do kwoty 200 zł., dochodzi

do wydatków w sumie	8.418 zł. a pozostawiając
niezmienionemi dochody w sumie	8.570 „

preliminuje przewyżkę dochodów 152 zł.

Inne pozycye wydatków przyjmuje wprawdzie komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, nie może jednak nie zaznaczyć z naciskiem, że preliminowane wydatki na gospodarstwo folwarczne nie stoja w żadnym stosunku do rozmiarów folwarku, mającego ornej ziemi pięćdziesiąt kilka morgów. I tak preliminuje się na najem robotnika pieszego 750 zł., co czyni około 14 zł. na morg. Jest to kwota, której z pewnością nie wydaje na najem robotnika pieszego żadne gospodarstwo nawet pod wielkimi miastami położone. Gdy się zaś zważy, że rzeczywisty wydatek w tej pozycji znacznie odbiega od preliminarza, przedstawi się ten koszt jeszcze jaskrawiej. W roku 1891 wydano wedle zamknięć rachunkowych na ten cel 1.338 zł., co daje przeszło 23 zł. na morg, w roku 1892 wydano 1.083 zł., co daje około 20 zł. na morg. Również nie odpowiada faktycznej potrzebie preliminowana kwota 600 zł. na dokupno słomy i karmy dla inwentarza, złożonego z 7 krów, 1 buhaja, 2 cieląt i 4 koni, któremu to inwentarzowi zwłaszcza rogatemu wystawiony znacznym kosztem dół Goffarda do zakwaszania paszy powinien dostarczyć jej tyle przynajmniej, by kwota na dokupno paszy przeznaczona nie wypadła tak wysoka, żeby nawet nie mogła być znaczniejszą, gdyby dołu tego wcale nie było i w ogóle żadnej karmy inwentarzowi folwark nie dostarczył. Wydatek ten, jakkolwiek rok rocznie nie stosunkowo wysoko preliminowany do ilości sztuk inwentarza, przedstawi się jeszcze jaskrawiej, gdy się przegłędnie zamknięcia rachunkowe. I tak wydano w roku 1891 na dokupno słomy i paszy dla 13 sztuk bydła rogatego i 4 koni 1.823 zł. zamiast preliminowanych 500 zł., w roku 1892 dla takiej samej ilości inwentarza 1.821 zł. zamiast preliminowanych 500 zł., ile wydano w roku 1893 dla 9 sztuk bydła i 4 koni w miejsce preliminowanych 600 zł., pokaże zamknięcie rachunkowe.

Komisya budżetowa kończy na tych uwagach i sądzi, że Wydział krajowy weźmie stąd asumpt do zaprowadzenia na folwarczku czernichowskim racjonalniejszej i nie tak intensywnej gospodarki na punkcie czynienia wydatków.

Badając zaś podstawy preliminarzy szkół wyższych i średnich rolniczych wraz z należącymi do nich folwarkami i specjalnymi zakładami i porównując takowe z zamknięciami rachunkowemi, przekonała się komisya, że głównym powodem ciągłych a rażących przekroczeń budżetów jest fakt, że dyrekcye tych szkół i zakładów nie tylko nie starają się wcale o to, by wydatki stosowane były ściśle do uchwalonego budżetu, lecz nadto wydatkują zupełnie samowolnie poza budżetem, nie żądając nawet upoważnienia od Wydziału krajowego gdy chodzi o przekroczenie prelimitowanych kwot a Wydział krajowy dowiaduje się o przekroczeniu budżetu dopiero z rocznych zamknięć rachunkowych i poprzestaje na ich wytłumaczeniu w obec Wysokiego Sejmu „konieczną potrzebą“. Komisya budżetowa sądzi, że taki stan rzeczy dalej cierpianym być nie może i że dyrekcye szkół rolniczych i zakładów z niem¹ w związku zostających, nie mają prawa żadnej choćby najmniejszej kwoty wydatkować po nad budżet bez specjalnego upoważnienia Wydziału krajowego.

Wydział krajowy może dać takie upoważnienie pod własną odpowiedzialnością w obec Wysokiego Sejmu, tylko w razach nieodzownej, niczem usunąć się nie dającej konieczności; wydatek zaś żaden choćby najpożyteczniejszy a nie materyalnie konieczny, nie może być uważany za usprawiedliwiony, jeżeli w budżecie uchwalony nie został.

Dyrekcye a względnie administracye muszą za każde przekroczenie budżetu bez upoważnienia Wydziału krajowego, uzyskanego przed asygnowaniem wydatku, odpowiadać nie tylko moralnie ale i materyalnie t. j. swoją płacą.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wydał dla dyrekcji szkół rolniczych i folwarków i zakładów z temi szkołami połączonych, taką instrukcyę, któraby uczyniła niemożliwym przekroczenie choćby najmniejszej, jakiegokolwiek pozycyi budżetu bez poprzedniego upoważnienia Wydziału krajowego. Upoważnienia takowego udzieli Wydział krajowy tylko w razach wyjątkowej, ściśle materyalnej konieczności, której ani odroczeniem wydatku ani żadnym innym środkiem administracyjnym, uniknąć nie można.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet folwarku czernichowskiego na r. 1894 według następującego poszczególnienia:

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem	
ru-	po-		czajne	czajne		
bryki	zycy		Złote austriackie			
Wydatki.						
I. Wydatki na gospodarstwo.						
1		Plące i zasługi:				
		a) ekonom (pląca, wikt, mieszkanie i opał)	500 zł.			
		b) służba folwarczna (pląca i ordynarya)	1.170 "	1.670		
2		Najem robotnika:				
		a) do gospodarstwa folwarcznego	600 zł.			
		b) do chmielarni:				
		a) dodatek zawiadującemu chmielarnią	50 "			
		β) utrzymanie i roboty przy chmielarni	150 "	800		
3		Dokupno i zmiana nasienia		300		
4		" nawozów dopełniających			200	
5		" słomy i karmy		600		
6		Inwentarz użytkowy:				
		a) dokupno lub zmiana koni	— zł.			
		b) naprawa uprzęży	70 "	70		
7		Budynki folwarczne:				
		a) Utrzymanie budynków		100		
		b) Budowa nowej stodoły				
8		Naprawa narzędzi i sprzętów		100	100	
9		Dokupno maszyn i narzędzi		150	820	
10		Utrzymanie rowów		100	80	
11		Zabezpieczenie od pożaru i gradobicia		90		
12		Światło i smarowidło		40		
		Suma rubryki I.		4.020	1.200	5.220
II. Las i plantacya wikla.						
13		Służba, roboty i zalesienie	680	300		
14		Wikle i ogrodnik, utrzymanie i uzupełnienie plantacyi	400	450		
		Suma rubryki II.	1.080	750	1.830	
		Do przeniesienia	5.100	1.950	7.050	

Liczba		P o s z e c z e g ó l n i e n i e	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	yczajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
		Z przeniesienia	5.100	1.950	7.050
III.	15	Wydatki na piec wapienny	50	200	250
IV.		Wydatki na przewóz.			
	16	Naprawa dwóch łodzi ratunkowych	30	—	
		<u>Suma rubryki IV.</u>	30	—	30
V.	17	Utrzymanie brzegów Wisły	170	—	170
VI.		Podatki i opłaty.			
	18	Podatek gruntowy i domowy	275		
	19	" dochodowy z promu	32		
	20	" " i zarobkowy od palenia wapna	86		
	21	" " " wyrobu cegły			
	22	Opłata na utrzymanie dróg powiatowych, gminnych i własnych	75	150	
	23	Opłata konkurencyjna na szkołę ludową i kościół	50	50	
		<u>Suma rubryki VI.</u>	518	200	718
VII.	24	Rozmaite nieprzewidziane	200	—	200
		<u>Suma wydatków</u>	6.068	2 350	8.418

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	yczajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
Dochody.					
I. Z gospodarstwa.					
	1	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	1.000		
	2	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:			
		a) krowiarnia 1.000 zł.			
		b) nierogacizna 1.500 "			
		c) owczarnia 100 "	2.600		
	3	Z wynajętych ról i pastwisk	500		
	4	Czynsz z kuźni	40		
	5	Za wynajęte konie	150		
	6	Za nawóz stajenny do ogrodów	120		
		Suma rubryki I.	4.410	—	4.410
II. Z lasu i wikła.					
	7	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	1.200		
	8	Z wikła i trawy wśród wikła	2.100		
		Suma rubryki II.	3.300	—	3.300
III. Z rybołówstwa					
	9		60	—	60
IV. Z pieca wapiennego					
	10		550	—	550
V. Z cegielni					
	11		—	—	—
VI. Z dzierżaw:					
	12	a) z bud jarmarcznych 50 zł.			
		b) z promu na Wiśle — "			
		c) z budynków propinacyjnych 70 "	120	—	120
VII. Odsetki od kapitałów.					
	13	Z obligów propinacyjnych (4% od kapitału 23 300 zł.)	—	—	—
VIII. Ładowe i olborne.					
	14	Z ładowego	30		
	15	Olborne za łamanie kamienia	100		
		Suma rubryki VIII.	130	—	130
IX. Rozmaite nieprzewidziane					
	16		—	—	—
		Suma dochodów	8.570	—	8.570
		W porównaniu z wydatkami	—	—	8.418
		okazuje się nadwyżka dochodów	—	—	152

We Lwowie d. 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. XV. poz. 185—187. wydatków, i rubr. X. poz. 37—38 dochodów.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu szkół niższych rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.)

Wysoki Sejmie!

W projektach do budżetów specjalnych krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach na rok 1894, preliminarzu Wydział krajowy następujące podwyższenie wydatków:

- 1) w krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence, z 12.278 zł. na 14.096 zł. t. j. o 1.818 zł.
- 2) w kraj. niższej szkole rolniczej w Jagielnicy z 11.810 zł. na 12.430 zł. tj. o 620 zł.
- 3) w krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach z 12.778 zł. na 14.198 zł. czyli o 1.420 zł.

Dochody zaś preliminarzu Wydział krajowy:

- 1) w krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence w tej samej wysokości jak na rok 1893, to jest 2.610 zł.
- 2) w krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy o 24 zł. większe, t. j. 2.984 zł. zamiast 2.960 zł.
- 3) w krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach o 82 zł. większe, t. j. 4.950 zł. zamiast 4.868 zł. z roku 1893.

Co do wydatków:

We wszystkich trzech szkołach wstawia Wydział krajowy dwie nowe pozycje w rubr. II. i III. mianowicie: w *rubr. II. poz. 6a*) na pomoc kancelaryjną 120 zł., a w *rubr. III. poz. 17.*, a względnie poz. 16. (w szkole kobiernickiej) kwotę 150 zł. dla ucznia praktykanta, przygotowującego się na instruktora robót przy niższych szkołach rolniczych.

Obydwie te pozycje wydatków są dostatecznie uzasadnione w sprawozdaniu Wydziału krajowego L.W. 795/94, o krajowych niższych szkołach rolniczych, Wysokiemu Sejmowi przedłożonem:

Kierownicy tych szkół są nie tylko bezpośrednimi i odpowiedzialnymi kierownikami naukowymi i administracyjnymi tychże, ale także zarządcami internatu, prowadzącymi (jak w Jagielnicy i Kobiernicach) także kuchnię we własnym zarządzie, są oni dalej i nauczycielami fachowymi rolnictwa, a jako tacy muszą nie tylko całą praktyką uczniów kierować, ale nadto i gospodarstwa szkolne prowadzić; kierownicy tych szkół są w końcu i kasyerami szkoły, obowiązani rachunki i inwentarze w porządku utrzymywać. Że przy takim obciążeniu różnorodną a ciągłą pracą, muszą zalegać sprawy biurowe, jak przedkładanie sprawozdań i raportów, rachunków, utrzymywanie ksiąg inwentarzy i t. p. — i że Wydział krajowy jest często w niemiłym położeniu, mając z jednej strony obowiązek przestrzegania porządku w czynnościach administracyjnych szkoły, z drugiej znów stroay zmuszony będąc usprawiedliwiać po części zaniedbania dyrekcji, nie potrzeba dowodzić.

Tutaj zauważyć należy, że w kraj. niższej szkole rolniczej w Dublanach, praktyką uczniów kieruje administrator folwarku, — internatem zajmuje się jeden z nauczycieli, — kasa i rachunki są w rękę kasyera szkoły wyższej, — a i czynności pisarskie załatwia pisarz dyrekcji szkoły wyższej.

Ażebym kierownikom szkół ułatwić należyte spełnianie ich obowiązków, z pożytkiem dla szkoły i funduszu krajowego, proponuje Wydział krajowy wyznaczyć po 120 zł. na pomoc pisarską.

Wyznaczeniem tego, stosunkowo bardzo małego kredytu, zamierza Wydział krajowy osiągnąć zarazem, przynajmniej częściowo, jeszcze drugi cel — w dzisiejszych stosunkach szkół rolniczych niższych — dosyć ważny. Mianowicie: owe 120 zł. przeznacza Wydział krajowy w pierwszym rzędzie dla nauczycieli nauk elementarnych w tych szkołach, w których każdy może ze dwie godzin dziennie poświęcić pracy biurowej — jako pisarz dyrekcji — a otrzymanem za to wynagrodzeniem polepszyć etatową dotację swoją. W ten sposób pragnie Wydział krajowy przywiązać więcej wspomnianych nauczycieli do zajmowanych przez nich obecnie posad.

Komisya budżetowa uznaje powyż przytoczone motywa za zupełnie wystarczające, ażebym preliminowany przez Wydział krajowy wydatek uchwalić. Instruktor, nauczający praktycznie wykonywania wszelkich prac gospodarskich, jest w każdej niższej szkole rolniczej osobliwie zaś w naszych szkołach niższych, nieodzownie potrzebny. Instruktor jednakże taki, któryby rzeczywiście odpowiadał zadaniu swemu, wyrobić się może tylko pod ręką doświadczonego kierownika szkoły — i dla tego to Wydział krajowy, otrzymawszy relacją, że instruktorowie w Kobiernicach i Jagielnicy zamierzają opuścić zajmowane przez nich posady, mając z drugiej strony na uwadze potrzebę projektowanych nowych niższych szkół rolniczych, przyjął do każdej z trzech szkół po jednym z ukończonych uczniów krajowych niższych szkół rolniczych, w charakterze praktykantów kształcących się pod okiem kierownika szkoły i do tymczasowego instruktora na przyszłych instruktorów.

Komisya budżetowa podziela przekonania Wydziału krajowego, że tylko drogą powyżej wskazaną można przysposobić szkołom potrzebnych jej instruktorów należycie ukwalifikowanych, tj. przez wstawienie w budżety krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach po 150 zł. dla uczeni praktykantów kształcących się u instruktorów wykonywania prac gospodarskich. Kwota ta przeznaczoną jest na płacę dla praktykanta, utrzymanie bowiem jego w zakładzie pokryte być może i powinno z kredytu na utrzymanie uczniów przeznaczonego.

Coraz większa liczba kandydatów proszących o przyjęcie do kraj. niższych szkół rolniczych, spowodowała Wydział krajowy, że postarał się o takie wyzyskanie budynków pierwotnie na pomieszczenie 30 uczniów obliczonych, że obecnie pomieszczonych być może — jakkolwiek ciasno bardzo — w Horodence 38 (w roku 1893 było 35), w Jagielnicy 32 (w roku 1893 było 30), a w Kobiernicach 36 (zamiast 30 w roku 1893.) Powiększenie liczby uczniów

w każdym zakładzie — o ile to dopuszczalnym jest ze względów pedagogicznych i dydaktycznych — jest ze stanowiska rachunkowego zawsze wskazane, gdyż koszta administracji i utrzymania nauczycieli, rozdzielając się na większą liczbę uczniów, tem samem sprawiają, że koszt nauki każdego pojedynczego ucznia jest w stosunku do ich liczby mniejszy. Powiększona przeto liczba uczniów, jaka obecnie jest do szkół wspomnianych przyjmowaną a względnie w roku 1894 przyjętą być może, usprawiedliwia zupełnie podwyższenie wydatków przez Wydział krajowy preliminowanych w następujących pozycjach:

I. W krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence:

W rubr. III. poz. 14 i 15 z 5.250 zł. na 5.850 zł., w której to ostatniej kwocie mieści się 150 zł., jako jednorazowy nadzwyczajny wydatek na sprawienie pościeli, łóżek i szafek do sypialni.

W rubr. II. poz. 10, ze 175 zł. na 250 zł., w której to ostatniej cyfrze mieści się znowu jednorazowy nadzwyczajny wydatek w kwocie 150 zł., potrzebny na sprawienie stołów, stołków, ławek, naczyń kuchennego i t. p., spowodowane powiększoną liczbą uczniów.

II. W krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy:

W rubr. III. poz. 14 i 15, z 4.500 zł. na 4.800 zł., to jest więcej o 300 zł., odpowiadających kosztom utrzymania dwóch uczniów; pościel i łóżka sprawione zostały z oszczędności roku 1893.

W rubr. II. poz. 10 nie ma żadnego powiększenia, gdyż z kwoty 200 zł. przeznaczono 100 zł. jako wydatek nadzwyczajny na sprawienie sprzętów, spowodowane powiększoną liczbą uczniów.

III. W krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach:

W rubr. III. poz. 13 i 14 z 4.500 zł. na 5.400 zł., t. j. o 900 zł. odpowiadających kosztom utrzymania powiększonej liczby 6-ciu uczniów, nadto w tej samej rubryce poz. 15 o 50 zł. więcej (200 zł. w miejsce 150 zł.), tak z powodu powiększonej liczby uczniów, jak i dlatego, że przeznaczona dotychczas na lekarza i aptekę kwota nie wystarcza.

W rubr. II. poz. 10 nie ma powiększenia, gdyż tak samo jak w szkole Jagielnickiej z preliminowanej kwoty 200 zł. (równającej się kwocie w tej pozycji budżetem roku 1893. uchwalonej) 100 zł. przeznaczone są na sprawienie sprzętów i ruchomości wymagane w skutek powiększenia liczby uczniów.

Oprócz powyż wyszczególnionych podwyższeń wydatków, przedstawiają preliminarze krajowych niższych szkół rolniczych przez Wydział krajowy przedłożone, jeszcze następujące zmiany w porównaniu do budżetu z r. 1893.

I. W szkole Horodeńskiej.

W rubr. II. poz. 9, w której w roku 1893. na konieczne naprawy kwota 432 zł. uchwaloną była, preliminuje się na rok 1894 wydatek nadzwyczajny w kwocie 800 zł., z których 500 zł. na adaptację pomieszczenia dla ucznia praktykanta, a względnie na adaptację potrzebną dla pomieszczenia zwiększonej liczby uczniów, 300 zł. zaś na dokończenie restauracji budynków.

W rubr. II. poz. 13, preliminuje Wydział krajowy o 5 zł. więcej (30 zł. zamiast 25 zł.) na podatek gruntowy, według rzeczywistej potrzeby.

W rubr. IV. poz. 18 c), preliminuje się jako wydatek nadzwyczajny jednorazowy kwota 30 zł. na dokupno brakujących okazów nasion, do nauki potrzebnych, a których w ogrodzie własnym zebrać nie było można.

W rubr. IV. poz. 19, preliniuje Wydział krajowy 500 zł. jako wydatek nadzwyczajny jednorazowy na postawienie wzorowej suszarni, bez której racjonalne suszenie liści tytoniowych jest prawie niemożliwe, i bez której przeto cel założenia ogrodu doświadczalnego do uprawy tytoniu (w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. listopada 1890) nie da się osiągnąć.

Z wyjątkiem poz. 19. w rubr. IV., są wszystkie inne powyżej preliniowane pozycje wydatków usprawiedliwione i w osobnem sprawozdaniu Wydziału krajowego o niższych szkołach rolniczych umotywowane.

Co do pozycyi zaś 19-tej, a mianowicie co do preliniowanej kwoty 500 zł. na postawienie suszarni, nie mogła komisya wyrobić sobie przekonania, czyli wydatek ten jest rzeczywiście potrzebny. Jakkolwiek bowiem nie ulega wątpliwości, że do racjonalnej produkcji dobrego liścia tytoniowego dobra suszarnia jest niezbędnie potrzebna, to jednakże mniema komisya, że zupełnie odpowiednia suszarnia dałaby się urządzić bądź na strychu w głównym budynku szkolnym, bądź też na innych poddaszach, gdyby te na inne cele nie musiały być koniecznie zajęte. A ponieważ pod tym względem nie ma komisya potrzebnej wiadomości, przeto też skreśliła kwotę 500 zł. jako wydatek nadzwyczajny pod pozycją 19 tą w preliminarzu szkoły Horodeńskiej na rok 1894. wstawioną, wypowiadając zarazem życzenie, by Wydział krajowy sprawę postawienia suszarni tytoniowej w Horodence jeszcze raz dokładniej zbadał i odpowiednie wnioski na następnej sesyi sejmowej przedłożył.

Dochody w szkole Horodeńskiej preliniuje Wydział krajowy na rok 1894. w tej samej wysokości jak w roku 1893.

II. W szkole Jagielnickiej.

W rubr. I. poz. 1. preliniuje się o 100 zł. więcej, jako dopełnienie dodatku pięcioletniego kierownikowi szkoły od roku 1894. w kwocie 200 zł. należnego.

W rubr. II. poz. 7. na opał, zamiast 500 zł. preliniuje się 600 zł., z powodu znacznego podrożenia drzewa.

W rubr. II. poz. 9. preliniuje się jako nadzwyczajny wydatek 300 zł. na odnowienie ogrodzeń zakładu.

W rubr. II. poz. 13. wstawia się 30 zł. na opłatę podatku gruntowego.

W rubr. IV. poz. 20. wstawia się 20 zł. na utrzymanie ogródków doświadczalnych do uprawy tytoniu, natomiast wykreślono kwotę 500 zł. uchwaloną w roku 1893. jako jednorazowy wydatek nadzwyczajny na postawienie suszarni tytoniowj.

Zgadając się z powyższymi zmianami w wydatkach, komisya budżetowa wypowiada życzenie, ażeby przy sposobności odnawiania ogrodzeń, obsadzić cały zakład drzewami w ten sposób, ażeby te chronić mogły częściowo budynki szkolne od panujących tam stepowych wiatrów.

W dochodach szkoły jagielnickiej preliniuje się tylko w rubryce IV. poz. 4. zarobek uczniów o 24 zł. większy niż w roku 1893., a to stosunkowo do powiększonej liczby uczniów.

III. W szkole Kobiernickiej.

W rubr. I. poz. 2. preliniuje się o 100 zł. mniej, z powodu, że nauczyciel fachowy, pobierający już jeden dodatek pięcioletni (p. Bielecki), służbę krajową opuścił.

W rubr. I. poz. 5. preliniuje się 50 zł. (dotychczas w budżety nie wstawianych) na koszta nabożeństwa (wino, opłatki, światło i t. d.) jakie dojeżdżający z Kęt katecheta szkolny w miejscowej kaplicy odprawia.

W rubr. II. poz. 9. preliminuje się 900 zł. (zamiast 1.000 zł. uchwalonych na rok 1893.) na dokończenie rozpoczętych w roku 1893. napraw i rekonstrukcyi budynków szkolnych, pomiędzy którymi najważniejsze i najpotrzebniejsze są pokrycie nowym dachem głównego budynku szkolnego i odnowienie podłóg grzybem zniszczonych.

W rubr. IV. poz. 18 a) wstawia się jako jednorazowy nadzwyczajny wydatek kwotę 300 zł. na częściowe uzupełnienie niezbędnie do nauki potrzebnych środków jak: modeli, narzędzi i przyrządów, z którymi uczniowie przy demonstracjach i ćwiczeniach praktycznych obznajomieni być powinni.

W rubr. V. poz. 21., wstawia się jako jednorazowy nadzwyczajny wydatek w kwocie 50 zł. na uzupełnienie drobnych przyrządów mleczarskich do demonstracyi przy zaprowadzonym tam kursie mleczarskim.

W dochodach preliminuje Wydział krajowy *w rubr. II. poz. 2.* o 10 zł. więcej, jako opłata od jednego ucznia ze Szląska, *a w rubr. V. poz. 5.* o 72 zł. więcej (mianowicie 432 zł. zamiast 360 zł.), jako zarobek zwiększonej liczby uczniów.

Według powyższego zestawienia, wynosiłyby wydatki w krajowych niższych szkołach rolniczych:

I.	w Horodence	.	.	.	13.596 zł.
II.	„ Jagielnicy	.	.	.	12.430 „
III.	„ Kobiernicach	.	.	.	14.198 „

a niedobory do pokrycia z funduszu krajowego w roku 1894.:

ad I.	w Horodence	.	.	.	10.986 zł.
„ II.	„ Jagielnicy	.	.	.	9.446 „
„ III.	„ Kobiernicach	.	.	.	9.248 „

przyczem się nadmienia, że w kwotach tych mieści się 5.000 do 6.000 zł. w. a. wydawanych wyłącznie na utrzymanie uczniów, nie płaćących nic za swe utrzymanie w zakładzie.

Na podstawie powyższych wywodów, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące budżety dla krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach na rok 1894.:

Wydatki.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi				
Ziote austriackie					
Wydatki.					
I.		Płace nauczycieli.			
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca 1.300 zł. dodatek aktywalny 140 " " pięcioletni 200 "	1.640		
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, płaca 1.000 zł. dodatek aktywalny 100 "	1.100		
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca i dodatek na wikt	600		
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca 500 " dodatek aktywalny 50 "	550		
	5	Katecheta obrz. łącz. i gr. kat.	200		
		Suma rubryki I.	4.090	—	4.090
II.		Koszta administracyi.			
	6	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 120 zł. b) koszta kancelaryjne 100 " c) służa szkolny 240 "	460		
	7	Opał	500		
	8	Oświetlenie	100		
	9	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	200	800	
	10	Sprzęty i ruchomości	100	150	
	11	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400		
	12	Należytość rządowa od przeniesienia własności gruntów szkol- nych, 8 rata z wymierzonych 463 zł. 75 ct.	46		
	13	Podatek od grantu szkolnego	30		
		Suma rubryki II.	1.836	950	2.786
III.		Utrzymanie uczniów.			
	14	Stołowanie			
	15	Odzież, pościel i pranie } 38 uczniów po 150 zł.	5.700	150	
	16	Lekarz, apteka i różne inne	150		
	17	Uczeń-praktykant	150		
		Suma rubryki III.	6.000	150	6.150
		Do przeniesienia	11.926	1.100	13.026

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence.

Wydatki.

Liczba		Poszczególne	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycyi		Złote austriackie		
		Z przeniesienia .	11.926	1.100	13.026
IV.		Potrzeby do nauki.			
17		Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. d)	120		
18		Środki naukowe: zwyocz. nadzw.			
		a) modele, maszyny, narzędzia, i inne przy-			
		rzędy do demonstracyj i ćwiczeń praktycznych . 150 zł. — zł.			
		b) biblioteka i czytelnia 80 " — "			
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, na-			
		wozy itd.) 20 " 30 "	250	30	
19		Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu (w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. listopada 1890.)	20		
		Suma rubryki IV. .	390	30	420
V.		Kursy specjalne.			
20		Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	40		
21		" młeczarstwa	50		
22		" uprawy tytoniu	60		
		Suma rubryki V. .	150	—	150
		Suma wydatków .	12.466	1.130	13.596

Dochody.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyczy		Złote austriackie		
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów: a) Rada powiatowa Horodeńska, 3 stypendya po 100 zł. i 1 stypendyum 150 zł. 450 zł. b) Gmina m. Horodenki, 1 stypendyum 100 „	550	—	550
III.	3	Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświad- czalnego tytoniowego	60	—	60
Suma dochodów .			2.610	—	2.610
W porównaniu z wydatkami .			—	—	13.596
<u>okazuje się niedobór .</u>			—	—	10.986

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Wydatki.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy)		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca	1.300 zł.		
		dodatek aktywalny	140 "		
		" pięcioletni	200 "		
			1.640	1.640	
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, płaca	1.000 zł.		
		dodatek aktywalny	100 "		
			1.100	1.100	
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	480 zł.		
		dodatek na wikt	120 "		
			600	600	
4		Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	500 zł.		
		dodatek aktywalny	50 "		
		ryczałt na pomieszkanie	120 "		
			670	670	
5		Katecheta obrz. łącz. i gr.-kat.			200
		Suma rubryki I.	4.210	---	4.210
II. Koszta administracji.					
6		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna	120 zł.		
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i porterya	100 "		
		c) służa szkolny	240 "		
			460	460	
7		Opał		600	
8		Oświetlenie		100	
9		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	250		300
10		Sprzęty i ruchomości	100		100
11		Utrzymanie koni do posług administracyjnych	200		
12		Czynsz dzierżawny za grunta odstąpione szkole przez skarbu Jagielnicki	50		
13		Podatek od gruntów szkolnych	30		
		Suma rubryki II.	1.790	400	2.190
III. Utrzymanie uczniów.					
14		Stołowanie		4.800	
15		Odzież, pościel i pranie		150	
16		Lekarz, apteka i rozmaite inne		150	
17		Uczeń-praktykant		150	
		Suma rubryki III.	5.100	---	5.100
		Do przeniesienia	11.100	400	11.500

Wydatki.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi				
			Złote austriackie		
		Z przeniesienia	11.100	400	11.500
IV.		Potrzeby naukowe.			
	18	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki, mapy i t. d.)	120		
	19	Środki naukowe:			
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyj i ćwiczeń praktycznych 150 zł. 300 zł.			
		b) biblioteka i czytelnia 80 " — "			
		c) ogród szkolny (nasiona okazów, nawozy i t. d.) 20 " — "	250	300	
	20	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	20		
	21	Wycieczki z uczniami	50		
		Suma rubryki IV.	440	300	740
V.		Kursy specjalne.			
	22	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	40		
	23	" mleczarstwa	50		
	24	" uprawy i suszenia tytoniu	100		
		Suma rubryki V.	190	—	190
		Suma wydatków	11.730	700	12.430

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Dochody.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
			Dochody.		
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów : Od rady powiatowej w Borszczowie	—	300	300
III.	3	Czysty dochód z gospodarstwa szkolnego	300	—	300
IV.	4	Zarobek 32 uczniów po 12 zł.	384	—	384
Suma dochodów			2.684	300	2.984
W porównaniu z wydatkami			—	—	12.430
okazuje się niedobór			—	—	9.446

Wydatki.

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem	
ru-	po-		czajne	czajne		
bryki	zycyi		Złote austriackie			
Wydatki.						
I. Płace nauczycieli.						
1		Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca dodatek aktywalny (140 zł.) i osobisty (100 zł.)	1.300 zł. 240 „		1.540	
2		Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, płaca dodatek aktywalny	1.000 zł. 100 „		1.100	
3		Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	480 „			
		dodatek na wikt	120 „		600	
4		Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca dodatek aktywalny	500 zł. 50 „		550	
5		Katecheta obrz. łac. (płaca 150 zł. i wydatki z powodu na- bożeństwa 50 zł.)			200	
Suma rubryki I.			3.990	—	3.990	
II. Koszta administracji.						
6		Zarząd: a) pomoc kancelaryjna	120 zł.			
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 „			
		c) sługa szkolny	240 „		460	
7		Opał			500	
8		Oświetlenie			100	
9		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		900		
10		Sprzęty i ruchomości		100	100	
11		Utrzymanie koni do posług administracyjnych		400		
12		Czynsz dzierżawny za folwark z inwentarzem		758		
Suma rubryki II.			2.518	1.000	3.518	
III. Utrzymanie uczniów.						
13		Stołowanie	} 36 uczniów po 150 zł.			
14		Odzież, pościel i pranie			5.400	
15		Lekarz, apteka i rozmaite inne			200	
16		Uczeń-praktykant		150		
Suma rubryki III.			5.750	—	5.750	
Do przeniesienia			12.258	1.000	13.258	

Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach.

Wydatki.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi				
			Złote austriackie		
		Z przeniesienia	12.258	1.000	13.258
IV.		Potrzeby naukowe.			
17		Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. d.)	120		
18		Srodki naukowe: zwycz. nadzw.			
		a) modele maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych 150 zł. 300 zł.			
		b) biblioteka i czytelnia 80 " — "			
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itd.) 50 " — "	280	300	
19		Wycieczki z uczniami	50		
		Suma rubryki IV.	450	300	750
V.		Kursy specjalne.			
20		Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	40	50	
21		" mleczarstwa	50	50	
		Suma rubryki V.	90	100	190
		Suma wydatków	12.798	1.400	14.198

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. XV. poz. 188. wydatków i rubr. X. poz. 40. dochodów.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.)

Wysoki Sejmie!

Wydatki szkoły ogrodniczej w Tarnowie oblicza Wydział krajowy w przedłożonym na rok 1894. preliminarzu:

zwyczajne na	9.875 zł.
nadzwyczajne na	<u>1.000 „</u>

zatem w porównaniu do budżetu na rok 1893. uchwalonego (10455) o 420 zł. większe.

Dochody pozostają niezmienione jak w r. 1893., to jest: 2.850 zł. pozostaje przeto do pokrycia z funduszu krajowego niedobór w kwocie 7.525 zł.

Wszystkie wydatki preliminowane przez Wydział krajowy są usprawiedliwione tak wyjaśnieniami dodanymi do preliminarza, jak i w sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej Wysokiemu Sejmowi przedłożonem, mianowicie:

W rubr. I. poz. 2. preliminuje się 200 zł. więcej, na najem pomieszczenia dla drugiego nauczyciela fachowego, którym już nie jest — jak dotychczas — ogrodnik miejski, co Wydział krajowy w osobnym sprawozdaniu (L. 794/94) o krajowej szkole ogrodniczej wyjaśnia.

W rubr. II. poz. 7. b), o 60 zł. więcej, ze względu, że za kwotę 180 zł. nie podobna sługi szkolnego utrzymać.

W rubr. II. poz. 8. i 9., na opał i oświetlenie o 100 zł. i 40 zł. więcej, z powodu rozszerzenia budynków szkolnych.

W rubr. IV. poz. 15. na przybory do nauki o 20 zł. więcej, stosownie do potrzeby.

W rubr. II. poz. 11., pozostawia się jeszcze na rok 1894. kwota 1.000 zł., jako nadzwyczajny wydatek na uzupełnienie wewnętrznego urządzenia nowo postawionego budynku.

Wysoki Sejm raczy przeto uchwalić następujący:

Budżet krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie na rok 1894.

Wydatki.

Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie.

Liczba		Poszczegolnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Nauczyciel, kierownik, płaca	1.200 zł.		
		dodatek aktywalny	140 "		
		ryczałt na pomieszkanie	240 "	1.580	
2		Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca	720 zł.		
		dodatek aktywalny	60 "		
		ryczałt na pomieszkanie	200 "	980	
3		Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków		240	
4		Nauczyciel fachowy do nauk elementarnych:			
		płaca	500 zł.		
		dodatek aktywalny	100 "		
		ryczałt na pomieszkanie	180 "	780	
5		Ochmistrz i dozorca robót		480	
6		Kapelan i katecheta		150	
		Suma rubryki I.	4.210	—	4.210
II. Koszta administracyjne.					
7		Zarząd:			
		a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i porterya	100 zł.		
		b) sługa szkolny	240 "	340	
8		Opał		300	
9		Oświetlenie		100	
10		Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		100	
11		Sprzęty i ruchomości		50	1.000
		Suma rubryki II.	890	1.000	1.890
III. Utrzymanie uczniów.					
12		Stołowanie			
13		Odzież, pościel i pranie } dla 25 uczniów po 165 zł.		4.125	
14		Lekarz, apteka i rozmaite inne wydatki		100	
		Suma rubryki III.	4.225	—	4.225
IV. Potrzeby naukowe.					
15		Przybory do nauki		100	
16		Zbiory środków do demonstracji		100	
17		Biblioteka i czytelnia		100	
18		Wycieczki naukowe		50	
19		Na utrzymanie ogrodu szkolnego		200	
		Suma rubryki IV.	550	—	550
		Suma wydatków	9.875	1.000	10.875

Dochody.

Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
Dochody.					
I.	1	Z c. k. Skarbu Państwa	2.300		
	2	Od gminy miasta Tarnowa	250		
	3	„ Rady powiatowej w Tarnowie	300		
		Suma rubryki I.	2.850	—	2.850
II.	4	Oplaty na utrzymanie uczniów	250	—	250
III.	5	Dochód czysty z ogrodu szkolnego	150	—	150
IV.	6	Zarobek 25 uczniów w ogrodzie miejskim	100	—	100
		Suma dochodów	3.350	—	3.350
		W porównaniu z wydatkami	—	—	10.875
		okazuje się niedobór	—	—	7.525

We Lwowie d. 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

Year	Event	Location
1820	First settlement of freed slaves	Monrovia
1822	Establishment of the first school	Monrovia
1827	Declaration of independence	Monrovia
1832	First election of a president	Monrovia
1840	First census	Monrovia
1842	First constitution	Monrovia
1844	First newspaper	Monrovia
1846	First bank	Monrovia
1847	First railway	Monrovia

The Republic of Liberia was founded by freed slaves from the United States. It was the first republic in Africa and the only one in the Americas. The country was established in 1820 and declared its independence in 1827. The first president was Samuel Joseph May, who served from 1820 to 1827. The first constitution was adopted in 1842, and the first newspaper, the *Liberian*, was published in 1844. The first bank was established in 1846, and the first railway was built in 1847.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. XV. poz. 189. wydatków i rubr. X. poz. 41. dochodów.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu krajowej szkoły uprawy i wyprawy lnu
w Gródku na rok 1894.

Sprawozdawca poseł St. Jędrzejowicz.

Wysoki Sejmie!

W preliminarzu krajowej szkoły uprawy i wyprawy lnu w Gródku na rok 1894.
oblicza Wydział krajowy:

Wydatki na	4.440 zł.
Dochody „	2.390 „
Niedobór	2.050 zł.

do pokrycia z funduszu krajowego.

Większe o 400 zł. wydatki preliminowane na rok 1894. w porównaniu do budżetu
r. 1893. są uzasadnione, mianowicie:

W rubr. I. poz. 5. o 40 zł. więcej na pomieszkanie dla nauczyciela, a to z tego
powodu, że wskutek znacznego napływu wojska, nie podobna za 200 zł. nająć w pobliżu
szkoły pomieszkania dla nauczyciela;

W rubr. IV. poz. 16. o 160 zł. więcej na utrzymanie większej liczby uczni (po-
większono stan z 8-miu do 9-ciu) i o 200 zł. jako jednorazowy wydatek nadzwyczajny na
uzupełnienie i odnowienie łóżek i pościeli.

W dochodach przyjęto o 2 zł. więcej, dla zaokrąglenia cyfr przy rubr. II. poz.
2., — a o 6 zł. więcej przy rubr. III. poz. 3., jako zarobek jednego ucznia po nad liczbę
dotychczasową przyjętego.

Komisja budżetowa nie ma nic do zarzucenia powyższym zmianom w budżecie
i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący:

Budżet krajowej szkoły uprawy i wyprawy lnu w Gródku na rok 1894.

Krajowa szkoła uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
	1	Kierownik, zarazem nauczyciel rolnictwa	800		
	2	Nauczyciel zawodowy do uprawy i wyprawy roślin włókni- stych	660		
	3	Nauczyciel do nauk elementarnych	240		
	4	Katecheta	60		
	5	Relutum na pomieszkanie dla nauczycieli	240		
		Suma rubryki I.	2.000	—	2.000
II. Koszta administracji.					
	6	Inspekcya zakładu	120		
	7	Potrzeby kancelaryjne, druki itd.	50		
	8	Opał i oświetlenie	120		
	9	Utrzymanie i asekuracja budynków	100		
	10	„ inwentarza szkolnego	60		
	11	Podatki	50		
		Suma rubryki II.	500	—	500
III. Potrzeby do nauki.					
	12	a) Na utrzymanie i dokupno maszyn i narzędzi do uprawy roślin włókniстых (łamacz, trzepacz, młynek, wialnik i szczotki angielskie)	60		
		b) Na utrzymanie narzędzi do uprawy roli	40		
		c) „ „ moczarni	40		
	13	Przybory do pisania i książki do nauki uczniów	60		
	14	Zbiory okazów do demonstracyj	60		
	15	Biblioteka i czytelnia	40		
		Suma rubryki III.	300	—	300
IV. Utrzymanie uczniów.					
	16	Stołowanie } dla 9 uczniów po 160 zł.	1.440		
	17	Odzież i pościel } tudzież na uzupełnienie łóżek i pościeli 200 zł.	—	200	
		Suma rubryki IV.	1.440	200	1.640
		Suma wydatków	4.240	200	4.440

Krajowa szkoła uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy				
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.200	—	2.200
II.	2	Dochód czysty z gospodarstwa szkolnego i wyrobu włókna	100	—	100
III.	3	Zarobek uczniów	90	—	90
<u>Suma dochodów</u>			<u>2.390</u>	—	<u>2.390</u>
W porównaniu z wydatkami			—	—	4.440
<u>okazuje się niedobór</u>			—	—	<u>2.050</u>

We Lwowie dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego;
St. Badeni.

Sprawozdawca:
St. Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1894.

Rubr. XV. poz. 210 i 211 wydatków i Rubr. XV. poz. 49—50 dochodów.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu krajowych składów publicznych dla zboża i spirytusu we Lwowie i Krakowie na rok 1894.

(Sprawozdawca poseł St. Jędrzejowicz.)

Wysoki Sejmie!

W przedłożonym Wysokiemu Sejmowi preliminarzu krajowych składów publicznych dla zboża i spirytusu oblicza Wydział krajowy na rok 1894.:

I. Dla krajowego składu publicznego we Lwowie:

<i>w Wydatkach:</i> a) zwyczajnych	15.729 zł.
b) nadzwyczajnych	<u>2.567 „</u>
Razem	18.296 zł.

czyli w porównaniu do wydatków na r. 1893 uchwalonych o 1.584 zł. więcej.

<i>w Dochodach</i> zaś	<u>14.410 zł.</u>
----------------------------------	-------------------

czyli o 64 zł. mniej niż w roku 1893.

Niedobór przeto do pokrycia z funduszu krajowego wynosi . . . 3.886 „
t. j. o 1.648 zł. większy niż w roku 1893.

II. Dla krajowego składu publicznego w Krakowie:

<i>w Wydatkach:</i> a) zwyczajnych	23.480 zł.
b) nadzwyczajnych	<u>400 „</u>
Razem	23.880 zł.

czyli w porównaniu do wydatków na r. 1893 uchwalonych o 4.390 zł. mniej.

Natomiast <i>w Dochodach</i>	<u>22.660 „</u>
--	-----------------

czyli o 7.390 zł. mniej.

W skutek tego okazuje się Niedobór do pokrycia z funduszu krajowego, w kwocie 1.220 zł.

podczas kiedy w budżecie na rok 1893 uchwalonym wykazano nadwyżkę w kwocie 1.780 zł.

Komisya budżetowa nie mogąc w obec niepewności obrotów zbożem i spirytusem oceniać potrzeby kosztów administracyjnych, przyjmuje kwoty przez Wydział krajowy preliminowane i dla tego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące budżety krajowych składów publicznych dla zboża i spirytusu we Lwowie i Krakowie:

Wydatki. Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu we Lwowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
I.		Wydatki.			
		Koszta zarządu i służby.			
1		Dyrektor (płaca 2.500 zł., dodatek na fiakry 500 zł.)	3.000		
2		Buchalter, płaca	1.500		
3		Likwidator, płaca	1.200		
4		Kasyer, płaca	800		
5		2 magazynierów, płaca	1.600		
6		Maszynista, płaca	600		
7		Woźny, płaca	360		
8		Stróż nocny (po 80 ct. za 365 dni).	292		
9		Odźwierny, zarazem stróż dzienny	216		
		Suma rubryki I.	9.568	—	9.568
II.		Koszta administracji			
10		Podatki	264	—	
11		Utrzymanie zabudowań, urządzeń i obejścia:			
		a) magazynu zbożowego	300	500	
		b) „ spirytusowego	200	—	
		c) na dalsze osuszenie gruntu przy składach	—	376	
		d) za sporządzenie szkiców i kosztorysów rozszerzenia składów	—	791	
		e) na odnowienie dachu nad działem manipulacyjnym ma- gazynu spirytusowego	—	600	
		f) na wyprawę gzymsów i pomalowanie magazynu zbożo- wego	—	300	
12		Zabezpieczenie od ognia i wypadków:			
		a) budynków od ognia	187	—	
		b) robotników od wypadków i w kasie chorych	270	—	
13		Potrzeby kancelaryjne:			
		a) inseraty	300	—	
		b) druki i księgi	240	—	
		c) telefon	60	—	
		d) rozmaite	120	—	
		Do przeniesienia	9.568 1.941	— 2.567	9.568

Wydatki. Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu we Lwowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
II.		Z przeniesienia	9.568	—	9.568
			1.941	2.567	
14		Opał i oświetlenie	140		
15		Motor gazowy (za gaz)	380		
16		Tory kolejowe, zwrotnica, dojazdy	150		
17		Remuneracye, noworoczne dla służby kolejowej, pocztowej i własnej i inne nieprzewidziane wydatki zarządu	600		
		<u>Suma rubryki II.</u>	<u>3.211</u>	<u>2.567</u>	<u>5.778</u>
III.		Ekspozytura cłowa.			
18		Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	300	—	300
IV.		Koszta manipulacji magazynowej.			
		a) zbożowej:			
19		Najem robotników dziennych	1.100		
20		Dostawa i odstawa wagonów	200		
21		Szpagat	50		
22		Asekuracya	200		
23		Stemple i porta	100		
24		Rozmaite drobne manipulacye	50		
		b) spirytusowej:			
25		Najem robotników dziennych	400		
26		Dostawa i odstawa wagonów	100		
27		Asekuracya	350		
28		Stemple i porta	50		
29		Rozmaite drobne manipulacye	50		
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>2.650</u>	<u>—</u>	<u>2.650</u>
		<u>Suma wydatków</u>	<u>15.729</u>	<u>2.567</u>	<u>18.296</u>

Dochody. Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu we Lwowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyty		Złote austriackie		
			Dochody.		
I.	1	Składowe od zboża	1.700	—	1.700
II.		Manipulacya przy zbożu.			
	2	Dostawa wagonów	270		
	3	Ekspedycya wagonów	270		
	4	Wyładowanie "	650		
	5	Załadowanie "	500		
	6	Przyjęcie i wydanie partyi	—		
	7	Asekuracya	360		
	8	Stemple i porta	230		
	9	Odsetki	170		
	10	Rozmaite:			
		a) czyszczenie, wietrzenie i t. p.	750		
		b) formalności cłowe	50		
		c) wypożyczenie worów	40		
		d) szpagat	100		
		e) wystawienie poświadczeń składowych	10		
		f) przepisanie na innego właściciela, prowizye i t. d.	100		
		Suma rubryki II.	3.500	—	3.500
III.	11	Składowe od spirytusu i osuszka	7.900	—	7.900
IV.		Manipulacya przy spirytusie.			
	12	Dostawa wagonów	80		
	13	Ekspedycya wagonów	80		
	14	Wyładowanie "	200		
	15	Załadowanie "	100		
	16	Asekuracya	500		
	17	Stemple i porta	100		
	18	Odsetki	200		
	19	Rozmaite:			
		a) komisye akcyzowe odbiorcze			
		b) " " wydawcze	50		
		c) wystawienie poświadczeń składowych			
		Suma rubryki IV.	1.310	—	1.310
		Suma dochodów	14.410	—	14.410
		w porównaniu z wydatkami	—	—	18.296
		okazuje się niedobór	—	—	3.886

Wydatki. Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu w Krakowie.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
Wydatki.					
I. Koszta zarządu i służby.					
	1	Dyrektor, płaca	2.500		
	2	Buchalter, zarazem zastępca dyrektora, płaca	1.500		
	3	Likwidator i korespondent, płaca	1.000		
	4	Kasyer i kancelista, płaca	600		
	5	Magazynier I., płaca	1.000		
	6	" II., "	800		
	7	Maszynista, płaca "	600		
	8	Woźny, płaca	800		
	9	Stróż nocny i dwóch stróżów dziennych po 300 zł.	900		
	—	Pomoc biurowa	—		
		Suma rubryki I.	9.200	—	9.200
II. Koszta administracyjne.					
	10	Podatki	1.150		
	11	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:			
		a) budynków administracyjnych	100		
		b) magazynów zbożowych i maszyn, (na naprawę parkanu 100 zł.)	600	400	
		c) magazynów spirytusowych	150		
	12	Zabezpieczenie:			
		a) od ognia: domów i magazynów	250		
		b) od wypadków i w kasie chorych	300		
	13	Potrzeby kancelaryjne.			
		a) Inseraty	170		
		b) Druki i księgi	230		
		c) Telefon	50		
		d) Rozmaite	150		
	14	Opał (150 zł.) i światło (50 zł.)	200		
	15	Motor gazowy	600		
	16	Opłata drogi dojazdowej	150		
	17	Remuneracye, noworoczne i inne nieprzewidziane wydatki, wreszcie na umundurowanie woźnego 80 zł.	780		
		Suma rubryki II.	4.880	400	5.280
III. Ekspozytura cłowa.					
	18	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	300	—	300
		Do przeniesienia	14.380	400	14.780

Wydatki Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu w Krakowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zyceji				
			Złote austriackie		
		Z przeniesienia	14.380	400	14.780
IV.		Koszta manipulacji magazynowej.			
		<i>a) zbożowej:</i>			
	19	Najem robotników dziennych	5.600		
	20	Szpagat i worki	300		
	21	Asekuracja	700		
	22	Stemple i porto	300		
	23	Rozmaite	200		
		<i>b) spirytusowej:</i>			
	24	Najem robotników dziennych	1.500		
	25	Asekuracja	50		
	26	Stemple i porto	50		
		Suma rubryki IV.	8.700	—	8.700
V.	27	Odsetki	400	—	400
		Suma wydatków	23.480	400	23.880

Dochody. Krajowy skład publiczny dla zboża i spirytusu w Krakowie.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
Dochody.					
I.	1	Składowe od zboża	7.200	—	7.200
II.	Manipulacye przy zbożu.				
	2	Dostawa wagonów	900		
	3	Ekspedycya wagonów	300		
	4	Wyladowanie	2.400		
	5	Załadowanie "	2.000		
	6	Przyjęcie i wydanie partyi	560		
	7	Asekuracya	900		
	8	Stemple i porto	350		
	9	Odsetki od zaliczek na frachty	900		
	10	Rozmaite:			
		a) czyszczenie, wietrzenie i t. d.	2.850		
		b) formalności cłowe	650		
		c) wypożyczanie worów	100		
		d) szpagat	350		
		e) poświadczenia składowe	100		
		f) rozmaite drobne	100		
		Suma rubryki II.	12.460	—	12.460
III.	11	Składowe od spirytusu	2.000	—	2.000
IV.	Manipulacye przy spirytusie.				
	12	Dostawa wagonów	90		
	13	Ekspedycya wagonów	90		
	14	Wyladowanie wagonów	200		
	15	Załadowanie	300		
	16	Asekuracya "	150		
	17	Asekuracya	10		
	18	Stemple i porto	40		
	19	Odsetki od zaliczek na frachty			
		Rozmaite:			
		a) komisye akcyzowe odbiorcze	60		
		b) " " wydawcze	50		
		c) wystawienie poświadczeń cłowych i warrantów	10		
		Suma rubryki IV.	1.000	—	1.000
		Suma dochodów	22.660	—	22.660
		W porównaniu z wydatkami	—	—	23.880
		Okazuje się niedobór	—	—	1.220

We Lwowie dnia 9. lutego 1894.

Zastępca Przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Jędrzejowicz.

Rubryka XVI.

Wydatki dla podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu krajowego.

(Sprawozdawca poseł Leon Chrzanowski).

Wysoki Sejmie!

Najważniejszym i najskuteczniejszym środkiem do podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu w kraju naszym jest zakładanie nowych i lepsze urządzenie istniejących szkół przemysłowych uzupełniających oraz szkół fachowo-przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, poruczenie uzdolnionym i fachowo wykształconym nauczycielom kierunku tych warsztatów instrukcyjnych, aby uczeń przy praktycznem wykonywaniu roboty, otrzymywał teoretyczne objaśnienia, a nie tylko poznał najlepsze sposoby roboty i ulepszone narzędzia, ale nadto nabył biegłości w wydoskonalonych sposobach wykonywania rękodzieł i w użyciu ulepszonych narzędzi, a także aby uczył się pracować a przez pracę zarabiać. Z radością przeto widzimy w kraju naszym od lat kilkunastu wzrost coroczny liczby szkół przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, ulepszenie ich urządzenia i wzrost liczby uczniów kształcących się w tych szkołach i warsztatach na użytecznych sobie i krajowi rękodzielników. Komisye sejmowe: budżetowa i przemysłowa przedstawiają wys. Izbie corocznie w sprawozdaniach swoich ten rozwój szkół przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, zaznaczając jednak równocześnie niedostatki istniejące jeszcze w ich urządzeniu, kierunku i nadzorze.

Lecz w następstwie corocznego wzrostu szkół przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, wzrastają i wzrastać muszą corocznie wydatki na urządzenie szkół nowych, utrzymanie i polepszenie dawnych oraz dla wykształcenia zdolnych nauczycieli fachowych i kierowników, których brak czuć się jeszcze daje. Jednak te wzrastające corocznie wydatki na utrzymanie szkół przemysłowych wotuje chętnie wys. Sejm i uchwała kwoty dla pokrycia tych wydatków pragnąc dobra kraju i podniesienia jego dobrobytu.

Wiadomo że szkoły przemysłowe uzupełniające utrzymywane są w kraju naszym funduszami dawanymi przez gminy miejskie, Rady powiatowe, instytucje i osoby prywatne oraz zasiłkami udzielanymi przez skarb krajowy i skarb państwa. Zasiłki z skarbu krajowego uchwała wys. Sejm zwykle pod warunkiem, jeżeli gminy i inne czynniki miejscowe oraz skarb państwa wyznaczą także kwoty na utrzymanie szkoły.

Z końcem 1892 roku było w Galicyi 28 szkół przemysłowych uzupełniających, a oprócz kwot danych przez gminy miejskie, Rady powiatowe i skarb państwa na utrzymanie w 1893 roku tych 28 szkół, wys. Sejm uchwalił w budżecie na 1893 zasilki na utrzymanie tych szkół wynoszące razem 13.200 zł. w. a., a nadto 2000 zł. w. a. na nowe szkoły przem. uzup. które miały wejść w życie w ciągu 1893 roku. Jakoż istotnie w ciągu 1893 r. urządzone zostały trzy nowe szkoły przemysłowe uzup. Mianowicie: a) 5-ta taka szkoła w Krakowie na Dajwórze, na której utrzymanie w 1894 r. wyznaczyło miasto Kraków (które na utrzymanie każdej z istniejących dotychczas czterech szkół przemysłowych uzup. daje rocznie po 1.000 do 1.300 zł. w. a.) 1.292 zł. w. a. rocznie, a skarb państwa 400 zł., zaś Wydział krajowy proponuje, aby w zasilku na utrzymanie tej szkoły w 1894 r. wyznaczyć z skarbu krajowego także 400 zł.; b) szkoła w Krośnie, na której utrzymanie w 1894 r. dać ma gmina miasta Krosna i Rada powiatowa krośnieńska razem 400 zł., skarb państwa również 400 zł. a Wydział krajowy w projekcie budżetu na 1894 proponuje wyznaczyć taką samą kwotę z skarbu krajowego; c) szkoła w Sanoku na której utrzymanie w 1894 roku dadzą miasto Sanok i Wydział powiatowy sanocki kwoty niewymienione w sprawozdaniu komisji przemysłowej krajowej, zaś Wydział krajowy proponuje, aby w budżecie na r. 1894 wyznaczył Sejm z skarbu krajowego na utrzymanie tej szkoły 320 zł., a taką samą kwotę da skarb państwa.

Przeto obecnie na początku 1894 r. istnieje w kraju naszym 31 szkół przemysłowych uzupełniających urządzonych na podstawie statutu normalnego. Wszystkie wydatki na utrzymanie tych szkół w 1894 r. preliminowane w szczegółowych budżetach dla tych szkół na ów rok, załączonych w sprawozdaniu komisji krajowej dla spraw przemysłowych, wynoszą sumę 53.373 zł. w. a. jak to obliczył sprawozdawca komisji budżetowej. Dla pokrycia części wydatków każdej z tych 31 szkół, Wydział krajowy w przedłożonym Sejmowi projekcie budżetu preliminuje zasilki z skarbu krajowego wynoszące razem 14.821 zł. Resztę wydatków na utrzymanie 31 szkół przemysłowych uzup., wynoszącą 38.552 zł. pokryją według wspomnianych wyżej budżetów szczegółowych, zasilki dawane przez gminy miejskie, Rady powiatowe, korporacje i skarb państwa. Lecz Wydział krajowy w tym projekcie budżetu na 1894 r. proponuje wyznaczyć także z skarbu krajowego zasilki po 400 zł. na utrzymanie przez cały rok 1894 każdej z dziewięciu szkół przemysłowych uzupełniających, które mają być dopiero urządzone we Lwowie w r. b. Komisya budżetowa zważywszy, że toczą się dopiero rokowania z gminą miasta Lwowa o przekształcenie istniejących we Lwowie przy szkołach ludowych kursów nauki dopełniającej, w dziewięć samoistnych szkół przemysłowych uzupełniających, urządzonych na podstawie statutu normalnego; zważywszy powtórnie że rok 1894 już od miesiąca się rozpoczął a te szkoły uzupełniające nie są jeszcze urządzone i otwarte, zaś w razie pomyślnego ukończenia rokowań wspomnianych z gminą miasta Lwowa, zaledwie za parę miesięcy otwarte byby mogły; — z tych powodów komisya budżetowa, odpowiednio przyjętym zasadom, nie może przedłożyć wys. Sejmowi wniosków, aby zamieścić w budżecie na r. b. ścisłe oznaczone zasilki z skarbu krajowego dla każdej z tych dziewięciu szkół, które mają być urządzone we Lwowie. Lecz komisya budżetowa dzielając uzasadnioną nadzieję Wydziału krajowego, iż te 9 szkół we Lwowie będzie zapewne urządzonych w ciągu 1894 r. proponuje ogólną kwotę wyznaczaną zwykle w budżecie na zasilki dla nowych szkół, które mają być urządzone w ciągu roku budżetowego, i którą Wydział krajowy także preliminuje, powiększyć o kwotę 2.700 zł., tak, iżby z tej kwoty można było udzielić aż do 300 zł. dla każdej z 9 szkół gdy będą urządzone we Lwowie w ciągu r. b.

Ponieważ zaś w ciągu r. b. mają powstać także szkoły przemysłowe uzupełniające w Radymnie, Trembowli i Zaleszczykach, bo rokowania z zwierzchnościami tych miast o wyznaczenie przez miejscowe czynniki zasilków na utrzymanie tych szkół, są bliskie pomyślnego ukończenia; przeto komisya budżetowa wnosi, aby zasilki z skarbu krajowego na nowe szkoły

przemysłowe uzup. mające powstać w ciągu 1894 r. wyznaczyć 4.700 zł. i wydatek ten zamieścić w odpowiedniej pozycji w rubryce XVI budżetu na r. 1894.

Odpowiednio tym wnioskom komisji budżetowej, wszystkie wydatki z skarbu krajowego na zasiłki dla utrzymania 31 szkół przemysłowych uzup. w 1894 r. i na nowe także szkoły mające powstać w ciągu r. b. wynoszą 19.521 zł., przeto więcej o 4.321 zł. niż wynosiły uchwalone na r. 1893, ale mniej o 1.400 zł. niż proponowano w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy.

Komisja budżetowa, po uzasadnieniu swych wniosków co do wydatków z skarbu krajowego na zasiłki dla utrzymania szkół przemysłowych uzup., uczynić musi następującą uwagę. Komisja badając szczegółowo preliminarze 31 szkół przemysłowych uzup., które obecnie urządzone są w kraju naszym, przekonała się, że na utrzymanie szkół tych w Jarosławiu, Krośnie i Samborze niestosunkowo małemi ofiarami przyczyniają się gminy tych miast i Rady powiatowe, w porównaniu z zasiłkami, które skarb krajowy dawać musi corocznie dla pokrycia reszty wydatków tychże szkół. Komisja budżetowa sądzi, że słuszność tej uwagi skłoni Wydział krajowy do rokowania, za pośrednictwem komisji krajowej, z gminami trzech wymienionych miast o podwyższenie subwencji dawanych przez te miasta i przez odnośne Rady powiatowe na utrzymanie szkół przemysłowych uzup. zorganizowanych w Jarosławiu, Krośnie i Samborze.

Przystępuje teraz komisja budżetowa do drugiego działu tej rubryki wydatków to jest do wydatków ze skarbu państwa na zasiłki dla utrzymania szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instruksyjnych.

Zbadawszy szczegółowo preliminarze wydatków i dochodów na 1894 r. wszystkich 32 szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instruksyjnych — tak *krajowych* jak utrzymywanych przeważnie kosztem państwa gmin lub korporacji — które w naszym kraju obecnie istnieją (preliminarze te załączone są do sprawozdania komisji krajowej dla spraw przemysłowych), obliczyła komisja budżetowa, że ogół wydatków prelininowanych na rok 1894 dla tych wszystkich szkół i warsztatów wynosi 146.632 zł. a pokryty ma być dochodami w preliminarzach tych szkół wyszczególnionymi. Mianowicie dla pokrycia tych wydatków szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instr. w 1894 roku ma dać w zasiłkach skarb krajowy, według wniosków Wydziału krajowego w przedłożonym projekcie budżetu, 56.486 zł.; resztę zaś wydatków tych szkół pokrywają subwencje płacone przez skarb państwa, gminy, Rady powiatowe i korporacje, tak, iż ogół dochodów prelininowanych w wspomnionych preliminarzach na r. 1894 wynosi także sumę 146.632 zł. Ponieważ zaś ogół wydatków z skarbu krajowego na zasiłki dla utrzymania wszystkich szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instruksyjnych tak krajowych jak i utrzymywanych przez państwo i korporacje, wydatków uchwalonych w budżecie na rok 1893 wynosił 55.483 zł. przeto ogół wydatków z skarbu krajowego zaprelininowanych w projekcie budżetu na r. 1894 dla utrzymania tych szkół i warsztatów jest większy tylko o 1.003 zł.

Ten wzrost wydatków z skarbu krajowego na zasiłki dla utrzymania szkół fachowo przem. i warsztatów instr. w 1894 jest niewielki. Chociaż bowiem w roku bieżącym otwartych zostało i otwartych będzie kilka nowych warsztatów instruksyjnych, które niżej wymienimy, a dla kilkunastu szkół fachowo-przemysłowych zaprojektowane są wydatki nadzwyczajne z powodu wystawy krajowej, a także na dokończenie budynków lub ich urządzenia; jednak z drugiej strony nie powtórzą się już w r. b. znaczne wydatki nadzwyczajne na wystawienie budynków w Świątnikach, w Grybowie, Rakszawie i na urządzenie szkół które w tym roku będą otwarte.

Wymieniamy tu najprzód te zasiłki z skarbu krajowego na utrzymanie szkół fachowo-przemysłowych, które w 1894 r. wzrosły lub są nowe oraz powody uzasadniające te wydatki.

Po 1-sze, szkoła sukienicza w Rakszawie która otwartą została dopiero przy końcu roku zeszłego i na jej utrzymanie przez część tylko roku ubiegłego wyznaczono

w budżecie na r. 1893 z skarbu krajowego zasiłek tylko 800 zł. (oprócz wydatku nadzwyczajnego 4.200 zł. na budynek), będzie już czynną przez cały r. b. i na jej utrzymanie oprócz zasiłków danych z skarbu państwa i przez Radę powiatową, należy wyznaczyć z skarbu krajowego 2.300 zł. dla pokrycia wydatków zwyczajnych, a nadto 1.800 zł. jako wydatek nadzwyczajny na ukończenie i urządzenie wewnętrzne budynku szkolnego i farbiarni. Wydatki te proponuje Wydział krajowy a komisya budżetowa zgadzając się z tą propozycją przedstawia odpowiednie wnioski.

Po 2-gie, w r. b. wejdzie w życie nowy warsztat instrukcyjny tkacki w Goricach, a dla pokrycia części wydatków zwyczajnych na utrzymanie tego warsztatu prelinuje Wydział krajowy zasiłek 400 zł. z skarbu krajowego, (bo resztę wydatków zwyczajnych na utrzymanie tego warsztatu pokrywają zasiłki: 400 zł. z skarbu państwa i 350 zł. od gminy i Rady powiatowej); nadto Wydział krajowy proponuje wyznaczenie 500 zł. ze skarbu krajowego jako wydatku nadzwyczajnego, jednorazowego na sprawienie sześciu warsztatów tkackich i innych przyrządów.

Po 3-cie w roku ubiegłym urządzony został instrukcyjny warsztat szewski w Witkowie nowym, w powiecie kamioneckim, przy pomocy właściciela obszaru dworskiego w Witkowie hr. Stanisława Badeniego i Wydziału powiatowego kamioneckiego, którzy zobowiązali się dostarczać bezpłatnie przez lat pięć lokalu na umieszczenie tego warsztatu i drzewa na opał. Na utrzymanie tej szkoły przez r. b. projektuje Wydział krajowy wyznaczyć ze skarbu krajowego zasiłek 380 zł. na pokrywanie wydatków zwyczajnych (na który to cel daje skarb państwa 350 zł.), a nadto 200 zł. jako wydatek nadzwyczajny na środki naukowe i na wydatki z powodu wystawy krajowej.

Po 4-te, otwarty także został z początkiem r. b. instrukcyjny warsztat kowszarski w Dźurowie w powiecie śniatyńskim, do którego założenia wziął inicjatywę Wydział Rady powiatowej śniatyńskiej, lecz zobowiązał się tylko dać pomieszczenie i opał dla tego małego warsztatu. Zaś na pokrycie wydatków zwyczajnych dla jego utrzymania w r. b. projektuje Wydział krajowy dać z skarbu krajowego 336 zł. jako wydatek zwyczajny (skarb państwa daje 200 zł. na utrzymanie tego warsztatu) a nadto 30 zł. jako zasiłek nadzwyczajny z skarbu krajowego z powodu wystawy krajowej. Wszystkie powyższe wnioski Wydziału krajowego komisya uznaje uzasadnionymi.

Po 5-te na utrzymanie w r. 1894 instrukcyjnego warsztatu kołodziejstwa w Grzymałowie, dokąd warsztat ten przeniesiony został z Toustego, oddany pod opiekę Wydziału Rady powiatowej skałackiej i znacznie rozszerzony, (na które to rozszerzenie uchwalił Sejm na r. z. wydatek nadzwyczajny 1.400 zł.) proponuje Wydział krajowy wyznaczyć z skarbu krajowego 1.260 zł. jako wydatek zwyczajny (mniej o 70 zł. niż uchwalił Sejm na r. z.) na utrzymanie warsztatu w r. b., na które to utrzymanie daje Wydział powiatowy 350 zł., skarb państwa 900 zł. rocznie, zaś prócz tego dla pokrycia wydatków zwyczajnych dostarcza sam warsztat 2.000 zł. ze sprzedaży własnych wyrobów. Lecz Wydział krajowy wnosi także o wyznaczenie na r. 1894 z skarbu krajowego jednorazowo 4.910 zł. na „dalsze koszta urządzenia staraniem powiatu przeniesionej i nowymi budynkami wyposażonej szkoły“. Komisya budżetowa nie mogła widzieć dostatecznego uzasadnienia tego dość znacznego wydatku nadzwyczajnego w powyżej przytoczonym frazesie, zamieszczonym jako uzasadnienie tego wydatku w wydziałowym projekcie budżetu. Nie ma także żadnego uzasadnienia lub objaśnienia tego wydatku w preliminarzu szczegółowym wydatków grzymałowskiego warsztatu kołodziejkiego na r. 1894, preliminarzu dołączonym do sprawozdania komisji krajowej dla spraw przemysłowych, w którym natomiast znajdujemy następującą pozycję: „pozycja 2a najem lokalu 1.500 zł. wydatek zwyczajny, 4.000 zł., wydatek nadzwyczajny“ bez żadnego dalszego objaśnienia. Dopiero z aktów tyczą-

ych się tego warsztatu wyjęte pismo prezesa Rady powiatowej skałackiej hr. Koziębrodzkiego z 17 lipca 1892 r. wykazało istotny cel tego wydatku nadzwyczajnego i uzasadniło dostatecznie jego potrzebę. W piśmie tem wykazano konieczność zakupienia gruntu w Grzymałowie i postawienia na tym gruncie budynków dla pomieszczenia warsztatu kołodziejskiego, kuźni i szopy na materiały, oraz podano kosztorys tych budynków. W kosztorysie tym obliczono, iż na zakupienie gruntu i postawienie budynków potrzeba 9.500 zł., ponieważ zaś powiat dał na to 4.800 zł. (co świadczy o ofiarności tego powiatu), przeto potrzeba było jeszcze na postawienie budynków 4.700 zł. i tej kwoty Wydział powiatowy zażądał jeszcze w 1892 r., za pośrednictwem komisji przemysłowej, z funduszków krajowych Wydział powiatowy pragnąc jak najprędzej ten warsztat instrukcyjny urządzić, zakupił grunt w 1892 r. i rozpoczął budowę budynków, którą w 1893 r. prawie ukończył za własne pieniądze, ufając, że resztę sumy wydanej na budynki, ponad ofiarowaną przez powiat kwotę, zwróci mu skarb krajowy. Przeto kwotę 4.910 zł. należy zamieścić w projekcie budżetu na r. 1894 jako wydatek nadzwyczajny dla warsztatu kołodziejskiego w Grzymałowie, lecz ani „na dalsze koszty urzędnienia szkoły“, jak napisano uzasadniając ten wydatek w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy, ani „na najem lokalu“, jak napisano w szczegółowym preliminarzu wydatków tego warsztatu, przedłożonym przez komisję dla spraw przemysłowych, ale dla pokrycia drugiej połowy wydatków na zakup gruntu i na postawienie budynków dla pomieszczenia warsztatu, kuźni i materiałów. Jednak Komisja budżetowa uznaje ten zaprojektowany wydatek nadzwyczajny 4.910 zł. za uzasadniony i odpowiedni wniosek przedłożył wys. Sejmowi do uchwały.

Po 6-te Wydział krajowy w projekcie budżetu na r. 1894 wnosi, aby dać z skarbu krajowego zasiłek nadzwyczajny 2.000 zł. na postawienie budynku dla instrukcyjnego warsztatu tkackiego który ma być założony w Komarnie, gdzie taki zakład byłby bardzo użyteczny, bo ludność miejscowa trudni się zdawna przemysłem tkackim, a istnieje tam od lat kilku towarzystwo tkaczy i dla tej pracującej ludności byłoby bardzo użyteczne założenie instrukcyjnego warsztatu tkackiego dla obznajomienia jej z lepszym sposobem wykonywania tkactwa i z udoskonalonymi przyrządami. Lecz niezamożność gminy i brak budynku, w którymby szkoła mogła być umieszczoną, utrudniały wykonanie tego zamiaru. Jednak gdy niedawno hr. Karol Lanckoroński oświadczył, że dostarczy części materiałów potrzebnych dla postawienia budynku na pomieszczenie warsztatu, a gmina Komarno i towarzystwo tkackie udało się do komisji krajowej dla spraw przemysłowych o wyjednanie zasiłku z skarbu krajowego na postawienie tego budynku, Wydział krajowy na propozycję komisji dla spraw przemysłowych, zamieścił w projekcie budżetu na r. 1894 2.000 zł. jako zasiłek nadzwyczajny na postawienie budynku dla warsztatu tkackiego w Komarnie. Wprawdzie nie przedłożył Wydział krajowy kosztorysu wykazującego, czy ta kwota na ten cel wystarczy, jednak na zapytanie komisji budżetowej, członek Wydziału oświadczył, że inżynier Wydziału wyprawiony do Komarna obliczył, iż kwota 2.000 zł. będzie dostateczną na postawienie budynku, jeśli hr. Lanckoroński dostarczy materiałów budowlanych. Także nie ma deklaracji, w jakiej mierze czynniki miejscowe t. j. gmina i Rada powiatowa, przyczyniać się przyrzekły do utrzymania warsztatu instrukcyjnego tkackiego w Komarnie. Pomimo tych braków, komisja budżetowa niechęć wstrzymywać jeszcze przez r. b. przygotowań do urzędnienia tego zakładu tak użytecznego dla tamtejszej ludności, wnosi, aby wys. Sejm wyznaczył do rozporządzenia Wydziału krajowego 2.000 zł. jako zasiłek nadzwyczajny na postawienie budynku w Komarnie dla umieszczenia instrukcyjnego warsztatu tkackiego, pod warunkiem, jeśli przyrzeczenie co do dostarczenia materiałów będzie spełnione i jeżeli Rada powiatowa, lub gmina złożą deklaracje co do dostarczenia rocznie choć niewielkich kwot na utrzymanie tego warsztatu, a towarzystwo tkackie materiału surowego.

Po 7-me dla powstałego w r. z. warsztatu instrukcyjnego powroźniczego w Radymnie preliminuje Wydział krajowy w projekcie budżetu na 1894 r. dać z skarbu krajowego zasiłek 350 zł. dla pokrycia wydatków zwyczajnych, a 450 zł. jako wydatek nadzwyczajny. Komisya budżetowa zasiągnawszy wiadomości ze sprawozdań komisji krajowej dla spraw przemysłowych, przekonała się, iż mieszkańcy Radymna zajmujący się od dawna powroźnictwem, utworzyli towarzystwo powroźnicze, które znacznem wyteżeniem swych sił finansowych wystawiło budynek na warsztat związkowy, zakupiło część ndoskonalonych przyrządów do wykonywania swego rzemiosła i sprowadziło wykształconego powroźnika dla obznajomienia się z lepszym sposobem produkowania wyrobów powroźniczych. Na utrzymanie tego instruktora warsztatu zaprojektowała komisya dla spraw przemysłowych, a na jej wniosek Wydział krajowy, aby w budżecie na r. 1894 wyznaczyć z skarbu krajowego 350 zł. na płacę tego instruktora, na który to wydatek oraz na środki naukowe daje także skarb państwa 400 zł. zaś towarzystwo powroźnicze, które wystawiło budynek na umieszczenie warsztatu i mieszkanie instruktora, dostarcza prócz tego opału, oświetlenia, usługi i materyałów surowych na wyroby. Wydatek nadzwyczajny jednorazowy 450 zł. zaprojektowany jest na dostarczenie warsztatowi instrukcyjnemu przyrządów, których mu jeszcze brakuje.

Po 8-me Wydział krajowy preliminuje na r. 1894 440 zł. jako zasiłek na utrzymanie c. k. warsztatu instrukcyjnego kowalskiego w Sułkowicach, a taki zasiłek nie był uchwalony w budżecie na 1893, albowiem ten warsztat dopiero w r. z. był urządzony a w r. b. otwarty. Komisya budżetowa uznaje wszystkie wymienione powyżej propozycje Wydziału krajowego za uzasadnione, i odpowiednie wnioski przedłoży przy końcu tego sprawozdania.

Po 9-te wreszcie wydatki nadzwyczajne z skarbu krajowego dla kilkunastu szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych preliminowane są w wyższych kwotach na r. 1894, bo z powodu wystawy krajowej, Wydział krajowy proponuje wyznaczyć z skarbu krajowego oddzielne zasiłki dla każdej z tych kilkunastu szkół dla pokrycia wydatków nadzwyczajnych w części na wyrób i przesyłkę na wystawę okazów produkcji tych szkół i warsztatów. Mianowicie Wydział krajowy preliminuje na ten cel: dla szkoły i warsztatów tkackich: w Krośnie 400 zł., w Błażowej 150 zł., w Glinianach 200 zł., w Korczyniu 150 zł., w Kossowie 150 zł., w Łańcucie 150 zł., w Rychwałdzie 150 zł., w Wilamowicach 150 zł., dla szkół koronkarskich w Kańczudze 100 zł., w Muszynie 100 zł., w Zakopanem 200 zł., dla warsztatów wzorowych koszykarskich: w Czerwonej Woli 250 zł., w Jaśle 80 zł., w Dżurowie 30 zł.; dla instrukcyjnych warsztatów kołodziejskich: w Grybowie 230 zł., w Grzymałowie 160 zł., w Kamionce 160 zł.; dla warsztatów instrukcyjnych stolarskich: w Stanisławowie 300 zł., w Żywcu 140 zł.; dla krajowych szkół i instrukcyjnych warsztatów garncearstwa: w Kołomyi 400 zł., w Porembie 200 zł., w Toustem 200 zł.; dla warsztatów instrukcyjnych szewskich: w Uhnowie 150 zł., w Witkowie 100 zł. Komisya budżetowa wnioski te Wydziału krajowego przyjęła i przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia.

W skutku wyżej wymienionych wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych na nowe warsztaty instrukcyjne i szkoły fachowo przemysłowe, które zostały otwarte z końcem 1893 r. lub są urządzone w r. b., oraz w skutku wskazanych wyżej podwyższeń zasiłków z skarbu krajowego dla niektórych szkół i warsztatów już dawniej istniejących, ogół wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych z skarbu krajowego na szkoły fachowo przemysłowe i warsztaty instrukcyjne w r. 1894 byłby znacznie wyższy od ogółu wydatków na te szkoły i warsztaty uchwalonych na 1893, niż o wyżej wymienioną kwotę o 1003 zł., gdyby nie odpadło kilka znacznych wydatków nadzwyczajnych na te szkoły w r. 1894, wydatków które były uchwalone na r. 1893 a w r. 1894 są już zbyteczne.

Mianowicie w budżecie na 1883 uchwalił Wysoki Sejm 10.000 zł. jako trzecią i ostatnią ratę na nowy budynek dla c. k. szkoły ślusarskiej w Świątnikach, gdyż gmina świątnicka nie była w stanie pokryć bardzo znacznych wydatków na postawienie tego nowego budynku. Budynek ten jest już ukończony i w r. b. oddany będzie na użytek szkoły a nie potrzeba w r. b. żadnego na tę budowę zasiłku z skarbu krajowego. Po 2gie Wysoki Sejm uchwalił na r. z. 1520 zł. jako nadzwyczajny wydatek na budowę kuźni i wozowni dla instrukcyjnego warsztatu kołodziejskiego w Grybowie, a wydatek ten był tylko jednorazowy. Po 3cie na rok ubiegły wyznaczył Sejm 4.200 zł. na budynki i urządzenie krajowej szkoły sukiennictwa w Rakszawie; a zaś na dokończenie urządzenia tej szkoły i farbiarni potrzeba w r. b. tylko 2500 zł., Po 4-te na rok 1894 preliminowane są mniejsze kwoty na przyrządy i środki naukowe dla kilku szkół i warsztatów, bo te przyrządy zakupiono w większej mierze w 1893 roku, na co wyznaczono większe kwoty w budżecie na rok ubiegły.

Komisya budżetowa uzasadniwszy wnioski swoje co do wydatków z skarbu krajowego na zakładanie i utrzymanie krajowych szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, oraz wnioski co do zasiłków z tegoż skarbu krajowego dla takichże szkół i warsztatów utrzymywanych z skarbu państwa lub przez korporacye, musi zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu na sposób w jaki dotychczas ustanawiane są budżety dla krajowych szkół fachowo przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych, a który to sposób nie jest normalny i nie odpowiada zasadom budżetowania.

Preliminarze wydatków dla krajowych szkół fachowo przemysłowych i krajowych warsztatów instrukcyjnych układa, w porozumieniu z miejscowymi zarządami tych szkół, komisya krajowa dla spraw przemysłowych; lecz w tych szczegółowych preliminarzach nie są podane wyniki wydatków rzeczywiście uczynionych i dochodów rzeczywiście pobranych w latach poprzednich i nie są uzasadniane różnice między kwotą wydatku lub dochodu preliminowaną na rok przyszły, a wynikiem rzeczywistego wydatku lub dochodu w latach poprzednich; często nawet nieuzasadniona różnica między kwotą uchwaloną na rok poprzedni a preliminowaną na rok budżetowy. W taki sposób ułożone szczegółowe preliminarze wydatków i dochodów szkół przemysłowych, dołączał Wydział krajowy jako alegat do przedkładanego Sejmowi projektu budżetu wydatków i dochodów z skarbu krajowego; nie przedkładał zaś wcale Sejmowi zamknięcia rachunków z rzeczywistych wydatków i dochodów szkół przemysłowych w latach poprzednich, które to zamknięcia rachunków stanowiłyby właśnie najlepszą podstawę do uchwalania szczegółowych preliminarzy dla szkół przemysłowych. Przeto ten alegat z ułożonymi w tak niedokładny sposób szczegółowymi preliminarzami szkół fachowo przemysłowych, mógł służyć Sejmowi do wyjaśnienia i wiadomości o tych preliminarzach, ale nie mógł dać Sejmowi dostatecznej podstawy do uchwalania szczegółowych budżetów wszystkich wydatków i dochodów każdej szkoły fachowo przemysłowej, a to tem mniej, że nie przedkładano Sejmowi zamknięć rachunków z rzeczywistych wydatków i dochodów tych szkół w latach poprzednich. Przeto Sejm nie mógł uchwalać i nie uchwalał szczegółowych budżetów wydatków i dochodów każdej z szkół przemysłowych, i pod uchwałę Sejmu przychodziły te tylko pozycye budżetu dochodów, które miał dać skarb krajowy dla pokrycia reszty wydatków tych szkół, niepokrytej dochodami szkoły z innych źródeł.

Ten dotychczasowy sposób ustanawiania szczegółowych budżetów szkół fachowo przemysłowych, przez miejscowe nadzory szkół w porozumieniu z krajową komisją dla spraw przemysłowych (w których to budżetach, tylko zasiłki potrzebne z skarbu krajowego dla pokrycia części wydatków każdej z tych szkół uchwalał wys. Sejm), — sposób ten miał pewną dobrą stronę wówczas gdy szkoły te utrzymywane były przeważnie ofiarami miejscowych czynników. Lecz obecnie gdy wiele szkół fachowo przemysłowych uznano krajowemi (a nie-

które nazwano krajowemi bez uchwały Sejmu) i gdy z skarbu krajowego uchwalane są coraz większe wydatki na utrzymanie tych szkół, a niekiedy nawet musi skarb krajowy pokrywać wydatki nadzwyczajne, wprawdzie użyteczne, lecz których Sejm nie uchwalał, — czuć się daje coraz silniej potrzeba przyjęcia normalnego sposobu ustanawiania szczegółowych budżetów wydatków i dochodów szkół fachowo przemysłowych krajowych i warsztatów instrukcyjnych. Mianowicie potrzeba, aby Sejmowi przedkładał Wydział krajowy pod uchwałę preliminarze szczegółowe tak wydatków jak i dochodów *krajowych* szkół fachowo przemysłowych i *krajowych* warsztatów instrukcyjnych, — preliminarze szczegółowe tak ułożone, aby obok kwoty preliminowanej na rok budżetowy, była przytoczona nietylko kwota uchwalona w tej pozycyi na rok bezpośrednio poprzedni, ale nadto wynik rzeczywistego wydatku lub dochodu w tej pozycyi w latach poprzednich i dokładne uzasadnienie różnicy, to jest przytoczone powody dla których preliminowaną jest na rok budżetowy kwota wyższa lub niższa od wyniku rzeczywistego w latach dawniejszych i od kwoty uchwalonej na rok poprzedni.

Z powodów tu rozwiniętych przedkłada komisya budżetowa przy końcu tego sprawozdania po wnioskach swoich co do wydatków z skarbu krajowego w XVI rubryce budżetu, wniosek (patrz B.), aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, iżby począwszy od roku przyszłego przedkładał Sejmowi pod uchwałę szczegółowe preliminarze wydatków i dochodów wszystkich *krajowych* szkół fachowo przemysłowych, preliminarze ułożone w powyżej wskazany sposób; a zarazem aby przedstawiał Sejmowi do zbadania za mknięcia rachunków z wydatków i dochodów tychże krajowych szkół i warsztatów z lat poprzednich, gdyż te zamknięcia rachunków z lat poprzednich nietylko uzupełniają podstawę do należytego uchwalenia budżetu na rok następny, ale nadto dają jedyny materiał do kontroli przez wys. Sejm, czy i jak budżety uchwalone wykonanymi były.

Wśród narad komisji budżetowej nad wnioskami co do zasiłków z skarbu krajowego na r. 1894 dla szkół fachowo przemysłowych, poruszył członek komisji poseł hr. Stadnicki i sprawozdawca sprawę co do założenia w Zakopanem szkoły kamieniarstwa. Komisya na wniosek p. hr. Stadnickiego postanowiła przedstawić wys. Sejmowi wniosek aby polecił Wydziałowi krajowemu, iżby zbadał warunki założenia szkoły kamieniarskiej w Zakopanem i odnośne sprawozdanie przedłożył Sejmowi.

Dla dwóch z istniejących do r. z. zakładów nauki robót kobiecych subwencyonowanych z skarbu krajowego, mianowicie: dla szkoły wydziałowej imienia św. Scholastyki w Krakowie, którą utrzymuje to miasto rocznym wydatkiem 11.630 zł. i dla szkoły robót utrzymywanej przez Towarzystwo pracy kobiet we Lwowie, preliminarze Wydział krajowy na r. 1894 zasiłki w tych samych kwotach jak na r. z. to jest dla krakowskiego 500 zł., dla lwowskiego 700 zł. Zaś dla szkoły robót kobiecych przy klasztorze PP. Benedyktynek w Przemyślu proponuje Wydział krajowy zniżyć zasiłek z 420 zł. dany na r. z. na 250 zł. z powodu „zaoszczędzeń z lat przeszłych.“ Komisya budżetowa zgadzając się z dwoma wnioskami Wydziału krajowego co do zasiłków dla zakładów nauki robót kobiecych w Krakowie i we Lwowie, wnosi o uchwalenie zasiłku dla szkoły przy klasztorze PP. Benedyktynek w Przemyślu na r. 1894 w tej samej wysokości co na r. z. 420 zł. albowiem z osnowy petycji konwentu PP. Benedyktynek w Przemyślu o zasiłek lub ewentualnie bezprocentową pożyczkę w kwocie 5 000 zł. na budowę osobnego budynku parterowego w celu umieszczenia w nim szkoły robót kobiecych, przekonała się komisya, iż zaoszczędzeń z lat dawniejszych nie ma żadnych.

Wydział krajowy preliminarze dalej wyznaczenie na 1894 r. oddzielnego zasiłku w kwocie 250 zł. dla Towarzystwa pracy kobiet w Kołomyi, które w r. z. otrzymało zasiłek, ale z ogólnej kwoty przeznaczonej na zasiłki dla szkół przemysłowych świeżo powstających. Komisya budżetowa zgadza się z tym wnioskiem Wydziału krajowego. — Lecz wys. Sejm

przekazał komisji budżetowej do roztrząśnienia i przedłożenia wniosku petycją l. 943 rady nadzorczej krakowskiego Stowarzyszenia pracy kobiet, proszącej wys. Sejm o jednorazową subwencję w kwocie 1.000 zł. w celu uzupełnienia sumy potrzebnej na zakupienie znacznej liczby maszyn do szycia i krajania bielizny; albowiem chociaż Stowarzyszenie posiada już kilkanaście takich maszyn, jednak tak wielką liczbę szwaczek zatrudnia, iż potrzebuje znacznie więcej maszyn. Komisja budżetowa zważywszy: iż Stowarzyszenie to, którego cały kapitał jest zebrany przez wpłaty na udziały wzięte przez dobroczynne osoby, jest bardzo użyteczne i przez dotychczasową działalność swoją złożyło dowody swej żywotności; zważywszy jednak z drugiej strony potrzebę nieobciążania od razu skarbu krajowego znaczniejszym choć jednorazowym datkiem, — wniosł: aby Stowarzyszeniu pracy kobiet w Krakowie udzielić z skarbu krajowego zasiłek jednorazowy 1000 zł., lecz rozdzielony na dwie raty, z których pierwszą wstawić w budżet na r. b., druga zaś zamieszczona będzie w budżecie na r. 1895, jeżeli wys. Sejm ten wniosek komisji uchwali.

W działach III i IV tej XVI rubryki wydatków, to jest w dziale: „Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego“ i w dziale: „Wydatki komisji dla spraw przemysłowych“ preliniuje Wydział krajowy w projekcie budżetu na 1894 r. wszystkie pozycje wydatków w tych samych kwotach jakie Sejm uchwalił na r. 1893, z wyjątkami następującymi: W pozycji 303 b „na inne stypendya przemysłowe“ preliniuje Wydział krajowy 8.000 zł. a nie 6.000 zł. jak na r. z., a to z powodu, że wskutek znacznego wzrostu liczby szkół i uczniów uczęszczających do tych szkół, potrzeba jest nieodzowna powiększyć kwotę na stypendya o 2000 zł. Komisja uznaje wniosek ten uzasadniony. Na nowe warsztaty powstać mające w 1894 r. preliniuje Wydział krajowy wydatek nadzwyczajny 2 000 zł., a przeto mniej o 500 zł. niż na r. z.

Komisja budżetowa zważywszy, że wydatki w tej pozycji w r. b. przewidziane, są mniejsze niż były w r. z., zgadza się z tym wnioskiem, czyni tu tylko wzmiankę, że objaśnienie przytoczone do tej pozycji wydatków w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy jest całkiem mylne.

Po 3-cie w pozycji wydatków na utrzymanie krajowej ceramicznej stacji doświadczalnej projektuje Wydział krajowy wydatki zwyczajne z skarbu krajowego większe o 960 zł. niż na rok ubiegły, bo 4.350 zł. w miejsce 3 390 zł. uchwalonych na r. z.; albowiem proponuje Wydział krajowy utworzenie, dla pomagania dyrektorowi tej stacji, posady adjunkta z płacą roczną 960 zł. Oddzielny wniosek w tym względzie Wydział krajowy zamieścił w sprawozdaniu o czynnościach swoich w zakresie przemysłu, które to sprawozdanie Wydział krajowy przedłożył niedawno wys. Sejmowi, a wys. Izba przekazała je swojej komisji przemysłowej do roztrząśnienia i w sprawie tej nie powziął jeszcze Sejm uchwały. Lecz komisja budżetowa nie chcąc wstrzymywać przedłożenia wys. Sejmowi swych wniosków co do całego budżetu na r. b., badała to sprawozdanie Wydziału krajowego z propozycją wyżej przytoczoną, a zasiągnąwszy objaśnień od Członka Wydziału krajowego, wniosł: aby wys. Sejm nie ustanawiając wcale stałej posady adjunkta stacji ceramicznej, wyznaczył 960 zł. w. a. na płacę pomocnika terażniejszemu Dyrektorowi tej stacji, i o te 960 zł. podniósł wydatki na utrzymanie stacji ceramicznej na r. 1894 to jest pozycję 298 rubryki XVI.

Wreszcie po 4te na wydatki komisji krajowej dla spraw przemysłowych preliniuje Wydział krajowy na rok 1894 sumę 3.880 zł., zaś na rok 1893 Sejm uchwalił 3.760 zł. na te wydatki, przeto Wydział preliniuje na r. b. więcej o 120 zł. zł., gdyż wynagrodzenie pomocnika biurowego przy sekretarzu komisji, proponuje Wydział krajowy powiększyć z 360 na 480 zł. z powodu zwiększonych czynności w biurze tej komisji krajowej. Komisja budżetowa zgadza się z tą propozycją Wydziału krajowego zważając, że biuro komisji krajowej dla spraw

przemysłowych będzie mieć teraz większą pracę przy układaniu i należytem uzasadnianiu szczegółowych preliminarzy wydatków i dochodów krajowych szkół fachowo przemysłowych w sposób wyżej wskazany, oraz przy układaniu zamknięć rachunków z wydatków i dochodów tychże szkół w latach dawniejszych.

W dziale V-tym XVI rubryki wydatków budżetu krajowego zamieszczoną jest od lat wielu kwota którą Sejm corocznie uchwalał dla utworzenia, następnie dla powiększenia funduszu przemysłowego, przeznaczonego na wspieranie użytecznych przedsiębiorstw przemysłowych pożyczkami nisko oprocentowanymi lub bezprocentowymi, zwrotnymi do tego funduszu w przeciągu lat kilku.

Uchwalając budżet na 1887 r. Sejm postanowił, aby fundusz przemysłowy powiększyć o 300 000 zł. i corocznie w następnych latach uchwalał po 30.000 zł. na dotację tegoż funduszu. Lecz na posiedzeniu 27 listopada 1890 r. powziął wys. Sejm uchwałę, aby dla rychlejszego powiększenia tego funduszu o 300.000 zł., skarb krajowy wypłacał rocznie przez trzy lata począwszy od r. 1891 po 60.000 zł. w. a. jako dotację funduszu przemysłowego. Jakoż przez trzy następne lata zamieszczano corocznie w budżetach po 60.000 zł. na dotację tego funduszu, przeto w przeciągu lat od 1887 do 1893 włącznie całą sumę 300.000 zł. ze skarbu krajowego do funduszu przemysłowego wpłacono. W ciągu bieżącej sesji Wydział krajowy w sprawozdaniu „z czynności swoich w zakresie przemysłu krajowego“ przedłożył wniosek brzmiący: „Sejm powiększa krajowy fundusz przemysłowy na cele popierania przemysłu o 200 000 zł. Kwota ta ma być wypłaconą w ośmiu równych ratach przez lat ośm począwszy od r. 1894 po 25.000 zł. rocznie. W budżet na rok 1894 w rubr. XVI wydatków wstawia się kwotę 25.000 zł. jako pierwszą ratę uzupełnianego funduszu“. To sprawozdanie Wydziału wraz z przytoczonym wnioskiem, przekazał wys. Sejm swojej Komisji przemysłowej do roztrząśnienia. Lecz komisya budżetowa nie mogąc wstrzymywać przedłożenia wys. Izbie wniosków swoich co do budżetu, roztrząsała to sprawozdanie Wydziału krajowego, zgadza się z całą jego propozycją i wnosi, aby wys. Sejm kwotę 25.000 zł. zamieścił w pozycyi 309 jako „dotację krajowego funduszu przemysłowego“.

W innych pozycjach działów V i VI rubryki XVI wnosi komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym o zamieszczenie tych samych kwot, które wys. Sejm uchwalił na r. z. jako stałe subwencye.

Ogół wszystkich wydatków w rubryce XVI budżetu na rok 1894 według powyżej uzasadnionych wniosków komisji budżetowej, wynosi 141.507 zł.; przeto jest mniejszy o 730 zł. od ogółu wszystkich wydatków w tej rubryce preliminarzowanych przez Wydział krajowy na r. 1894, a wynoszących 142.237 zł., zaś mniejszy o 27.926 zł. od ogółu wszystkich wydatków uchwalonych w tej rubryce XVI na r. 1893, które wynosiły 169.433 zł.

Między bardzo licznymi petycjami, które wys. Izba przekazała komisji budżetowej do roztrząśnienia, jest kilkanaście petycyj, w których petenci upraszają jużto o stypendya dla kształcenia się w różnych zawodach przemysłowych, jużto o zasiłki lub pożyczki bezprocentowe dla rozwinięcia swoich zakładów rękodzielniczych, jużto o zapomogi z funduszy przeznaczonych dla podniesienia przemysłu. Petycye te komisya budżetowa załatwić musi przy tej rubryce wydatków wedle zasad dotychczas przyjętych.

I tak, co do petycyj w których petenci upraszają o stypendya dla kształcenia się w różnych zawodach przemysłowo artystycznych lub rękodzielniczych, mianowicie: co do petycji l. 465 p. Wandy Strażyńskiej kształcącej się w drzeworytnictwie w „Ecole Elisa Lemonnier“, utrzymywanej przez „Société pour l'enseignement professionnel des femmes“, petentka załączając świadectwa szkoły oraz drzeworyty przez siebie wykonane, świadczące o jej

talencie i uzdolnieniu, uprasza o stypendyum jednoroczne 400 zł.; petycyj l. 320, 321, 322, 323, w których petenci Walenty Kulpa, Stanisław Mochylski, Michał Dec, Antoni Jakubiec mieszczanie z Leżajska proszą o stypendya dla swych synów uczniów szkoły sukienniczej w Rakszawie, wreszcie co do petycji l. 487, w której Zwierzchność gminy Raniżów w powiecie kolbuszowskim, prosi o wyznaczenie dotacyi dla nauczyciela szkoły tkackiej i zamianowanie tegoż nauczyciela,— komisya budżetowa wnosi: aby wys. Sejm petycyje te przekazał Wydziałowi krajowemu, iżby zasiągnąwszy opinii komisji krajowej dla spraw przemysłowych, załatwił te petycyje w miarę potrzeby z kwoty przeznaczonej w XVI rubryce wydatków w pozycyi 303 b na stypendya przemysłowe.

Co do petycyj: l. 800 Michała Solskiego fabrykanta powozów w Przemyśle, o udzielenie pożyczki na rozwinięcie pracowni; l. 857 Franciszka Wężowicza właściciela warsztatu mechanicznego, o pożyczkę bezprocentową z funduszu przemysłowego na wybudowanie warsztatu; l. 1,066 Starszyny stowarzyszenia „Warsztat“ w Krakowie, o udzielenie bezprocentowej pożyczki; l. 1.216 Dyrekcji Towarzystwa tkaczów pod opieką św. Sylwestra w Korczyniu, o bezzwrotną zapomogę; l. 1.220 Franciszka Dobrowolskiego byłego instruktora przy szkole tkackiej w Glinianach o zapomogę jednorazową; wnosi komisya budżetowa, aby wys. Sejm przekazał petycyje te Wydziałowi krajowemu do zbalania i załatwienia po zasiągnięciu opinii krajowej komisji dla spraw przem.

Na podstawie niniejszego sprawozdania komisji budżetowej i projektu budżetu przedłożonego przez Wydział krajowy, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

A. XVI rubrykę wydatków dla podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu według niżej zamieszczonych wniosków komisji budżetowej.

B. Wnioski przedłożone przez komisję budżetową z poleceniami do Wydziału krajowego.

Rubryka XVI.

Wydatki dla podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi				
Złote austriackie					
XVI.		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
	225	W Białej	477	—	477
	226	„ Bochni	490	—	490
	227	„ Brodach	500	—	500
	228	„ Brzeżanach	435	—	435
	229	„ Drohobyczu	580	—	580
	230	„ Gorlicach	538	—	538
	231	„ Jarosławiu	600	—	600
	232	„ Jasle	325	—	325
	233	„ Kołomyi	515	—	515
	234	„ Krakowie na Kleparzu	400	—	400
		Do przeniesienia	4.860	—	4.860

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycei				
			Złote austriackie		
XVI		Z przeniesienia	4 860	—	4 860
235		W Krakowie w Ogrodzie angielskim	400	—	400
236		" " na Smoleńsku	400	—	400
237		" " na Kaźmierzu	400	—	400
238		" " na Dajworze	400	—	400
239		" Krośnie	575	—	575
240		We Lwowie Bernsteina izraelicka	426	—	426
241		W Nowym Sączu	600	—	600
242		" Nowym Targu	500	—	500
243		" Podgórzu	101	—	101
244		" Przemyślu	550	—	550
245		" Rzeszowie	600	—	600
246		" Samborze	525	—	525
247		" Sanoku	320	—	320
248		" Stanisławowie	535	—	535
249		" Starym Sączu	590	—	590
250		" Stryju	680	—	680
251		" Tarnopolu	486	—	486
252		" Tarnowie (z kursem handlowym)	788	—	788
253		" Wadowicach	365	—	365
254		" Wieliczce	360	—	360
255		" Żółkwi	360	—	360
256		Na nowe szkoły które mają w roku 1894 wejść w życie	—	4.700	4.700
		Razem	14.821	4.700	19.521
II. Szkoły fachowe przemysłowe i warsztaty instrukcyjne.					
A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny.					
257		Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	600	250	850
258		" " w Jasle	380	80	460
259		Krajowa szkołka koszykarska w Dźurowie	336	30	366
260		Krajowy instrukcyjny warsztat kołodziejski w Grybowie	1.740	230	1.970
261		Instrukcyjny warsztat kołodziejski w Grzymałowie:			
		a) utrzymanie warsztatu	1.260	—	6.170
		b) na postawienie budynku i urządzenie	—	4.910	
262		Krajowy instrukcyjny zakład kołodziejski i bednarski w połą- czeniu z kuźnią w Kamionce strumłowej	2.960	160	3.120
263		Krajowy instrukcyjny warsztat stolarski i tokarski w Stani- sławowie	1.440	300	1.740
264		Krajowy instrukcyjny warsztat stolarski i wyrobu zabawek w Żywcu	1.050	490	1.540
265		Zasiłek dla warsztatu wyrobów drewnianych, utrzymywanego przez Spółkę huculską w Kołomyi	1.300	—	1.300
		Razem A.	11.066	6 450	17.516
B) Dla wyrobów garncarskich.					
266		Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi	1.560	400	1.960
267		Zasiłek na rozszerzenie budynku szkolnego w Kołomyi (4 rata)	—	1.000	1.000
268		Krajowy instrukcyjny warsztat garncarski w Porembie	806	200	1.006
269		" " " " w Toustem	1.070	200	1 270
		Razem B.	3 436	800	5.236

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
XVI.					
		C) Dla wyrobów ze skóry.			
270		Krajowy instrukcyjny warsztat szewski w Uhnowie	600	150	750
271		" " " " w Witkowie	380	200	580
		Razem C.	980	350	1.330
		D) Dla wyrobów tkackich.			
272		Krajowa szkoła tkacka w Krośnie	3.748	600	4.348
273		Zasilek na budowę nowego budynku szkolnego:	1.000	—	3.500
		a) pierwotny zasilek (czwarta rata)	—	2.500	
		b) powtórny " (druga i ostatnia rata)	870	150	1.020
274		Krajowy instrukcyjny warsztat tkacki w Błażowej	530	400	930
275		" " " " w Glinianach	400	500	900
276		" " " " w Gorlicach	750	150	900
277		" " " " w Korczynie	1.200	150	1.350
278		" " " " w Łańcucie	900	150	1.050
279		" " " " w Rychwałdzie	590	270	860
280		" " " " w Wilamowicach	550	150	700
281		Instrukcyjny " " w Koszowie	2.300	1.800	4.100
282		Krajowy instrukcyjny warsztat sukienniczy w Rakszawie	—	2.000	2.000
283		Do rozporządzenia Wydziału krajowego jako zasilek na budynek dla instrukcyjnego warsztatu tkackiego w Komarnie	—	2.000	2.000
		Razem D.	12.338	8.820	21.658
		E) Dla wyrobów powroźniczych.			
284		Instrukcyjny warsztat powroźniczy w Radymnie	350	450	800
		F) Dla wyrobów koronkarskich.			
285		Szkoła koronkarska w Kańczudze	696	100	796
286		Krajowa szkoła koronkarska w Muszynie	528	180	708
287		" " " " w Zakopanem	2.040	200	2.240
288		Szkołka koronkarska u ŚŚ Miłosierdzia w Przeworsku	300	—	300
		Razem F.	3.564	480	4.044
		G) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych.			
289		Szkoła wydziałowa im. św. Scholastyki w Krakowie	500	—	500
290		Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo Pracy kobiet we Lwowie	700	—	700
291		Szkoła specjalna robót kobiecych u PP. Benedyktynek w Przemyśle	420	—	420
292		Towarzystwo pracy kobiet w Kołomyi	250	—	250
293		" " " " w Krakowie (rata pierwsza)	—	500	500
		Razem G.	1.870	500	2.370

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
XVI.			H) C. k. szkoły fachowo - przemysłowe subwencyonowane ze skarbu krajowego.		
294		C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	1.650	—	1.650
295		C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach	1.612	—	1 612
296		Zasilek na zapomogi dla majstrów kształcących się w szkole ślusarskiej w Świątnikach	500	—	500
297		Zasilek na utrzymanie warsztatu kowalskiego w Sułkowicach	440	—	440
		Razem H)	4.202	—	4 202
		III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.			
298		Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	4.350	—	4 350
299		Na założenie stacyi doświadczalnej mechaniczno technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie ostatnia rata	—	2 500	2 500
300		Muzeum przemysłowe we Lwowie	2.000	—	2 000
301		Muzeum przemysłowe w Krakowie	2.000	—	2.000
302		Na wydawnictwo wzorów rysunkowych dalsza rata	1.500	—	1.500
303		Na stypendya przemysłowe:			
		a) na zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających	2.000	—	2 000
		b) na inne stypendya przemysłowe	8.000	—	8.000
		Petycyje: l. 465 p. Wandy Strażyńskiej kształcącej się w szkole drzeworytnictwa w Paryżu; l. 320, 321, 322, 323 Walentego Kulpy, Stanisława Mochylskiego, Michała Deca, Antoniego Jakubieca o stypendya dla swych synów, uczniów szkoły sukienniczej w Rakszawie, l. 1153 Zygmunta Libronia ukończonego ucznia szkoły przemysłowej w Kamionce strum. o zapomogę w celu dalszego kształcenia się w kołodziejstwie, l. 1154 Karola Jaronia o udzielenie synowi jego Wawrzyńcowi stypendyum na kształcenie się w Zakopanem, — Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby rozstrząsnąwszy te petycyje i zasiągnąwszy opinii komisji krajowej dla spraw przemysłowych uwzględnił je w miarę potrzeby i możliwości z kwoty wyznaczonej w pozycyi 303 b) na stypendya przemysłowe.			
304		Na nowe warsztaty instrukcyjne powstać mające w r. 1894	—	2 000	2.000
		Petycyje l. 487 Zwierzchności gminy Ranżów w powiecie kolbuszowskim o wyznaczenie dotacyi dla nauczyciela szkoły tkackiej i zamianowanie tegoż nauczyciela, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby zbadał stan rzeczy i po zasiągnięciu opinii komisji krajowej dla spraw przemysłowych, załatwił tę petycyję, w razie jeżeli uzna tego potrzebę, z kwoty wyznaczonej w pozycyi 304.			
305		Koszta inspekcji i nadzoru szkół przemysłowych	1.600	—	1 600
		Razem III.	21.450	4.500	25.950

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycy		Złote austriackie		
XVI.			IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw prze- mysłowych.		
	306	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	200	—	200
	307	Biuro komisji krajowej dla spraw przemysłowych: a) Koszta podróży, diety i inne wydatki 1.400 b) Płaca sekretarza 1.200 c) Dodatek osobisty do płacy sekretarza 600 d) Płaca pomocnika biurowego 480	3.680	—	3.680
		Razem IV.	3.880	—	3.880
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.			
	308	Na zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	7.000	—	7.000
	309	Dotacja krajowa funduszu przemysłowego Pozyce: l. 800 Michała Solskiego fabrykanta powozów w Przemyśle o udzielenie pożyczki na rozwinięcie pracowni; l. 857. Franciszka Wężowicza właściciela warsztatu mecha- nicznego o pożyczkę z funduszu przemysłowego; l. 1066. Star- szyny Stowarzyszenia „Warsztat“ w Krakowie o udzielenie pożyczki bezprocentowej; l. 1.216. Dyrekcya Towarzystwa tkaczy w Korczynie o zapomogę bezzwrotną; l. 1.220. Fran- ciszka Dobrowolskiego byłego instruktora przy szkole tkackiej w Glinianach o zapomogę — Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia po zasięgnięciu opinii komisji krajowej dla spraw przemysłowych.	25.000	—	25.000
		Razem V.	32.000	—	32 000
		VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształ- cenia handlowego.			
	310	Szkoła handlowa w Krakowie	1.000	—	1 000
	311	Na stypendya dla młodzieży handlowej	2.000	—	2.000
		Razem VI.	3 000	—	3 000
		Suma rubryki XVI. wydatków	112.457	29.050	141.507

B. Wysoki Sejm uchwalić raczy :

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby począwszy od roku 1895, przedkładając projekt budżetu wydatków i dochodów skarbu krajowego, przedkładał Sejmowi pod uchwałę preliminarze szczegółowe wydatków i dochodów z wszystkich *krajowych* szkół fachowo-przemysłowych i *krajowych* warsztatów instrukcyjnych, ułożone i uzasadnione dokładnie według tej formy w jakiej przedstawia Sejmowi szczegółowe preliminarze wydatków i dochodów szkół rolniczych krajowych i szczegółowe preliminarze szpitali krajowych powszechnych; powtóre aby przedstawiał Sejmowi do zbadania zamknięcia rachunków z wydatków i dochodów tychże krajowych szkół przemysłowych i warsztatów instrukcyjnych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał warunki założenia szkoły kamieniarskiej w Zakopanem i odnośne sprawozdanie przedłożył Sejmowi w odpowiednim czasie w sprawozdaniu swoim o szkołach fachowo przemysłowych.

We Lwowie dnia 3. lutego 1894 r.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski.

Rubryka XVII.

Wydatki rozmaite.

(Sprawozdawca poseł Leon Chrzanowski).

Wysoki Sejmie!

Sam nadpis tej rubryki wykazuje, że ulega ona wielkim zmianom, bo oprócz kilku pozycyj w niej stale zamieszczanych, wszystkie inne wydatki w tej rubryce zapisywane, są przygodne, wywołane odmiennymi w każdym roku potrzebami kraju.

Ogół wydatków zamieszczonych w tej rubryce w budżecie uchwalonym przez wys. Sejm na r. 1893 we wrześniu 1892 r., wraz z wydatkami należącymi do tej rubryki a uchwalonymi dodatkowo na rok 1893 przez wys. Sejm podczas sesji w kwietniu i maju r. z., wynosi sumę 688.062 zł. Największymi pozycjami w tej rubryce wydatków w budżecie uchwalonym na r. z. były: 1) jednorazowa subwencya na zabezpieczenie budowy sieci kolei lokalnych wschodnio-galicyskich z Tarnopola do Zaleszczyk, Skały i Iwania pustego, w sumie 500.000 zł. w. a.; po 2-gie) kwota 80.000 zł. w. a. wyznaczona przez wys. Sejm jednorazowo na podwyższenie funduszu pożyczkowego dla gmin budujących koszary dla c. k. wojska; 3) wydatek uchwalony dodatkowo przez wys. Sejm podczas sesji w maju r. z. a należący do budżetu na rok ubiegły w kwocie 40.000 zł. na cele wystawy krajowej w r. b. i Wydziałowi krajowemu na kosztą wzięcia w niej udziału, (oprócz kwot zamieszczonych w innych rubrykach wydatków). Wszystkie inne wydatki w tej rubryce uchwalone na rok 1893 — oprócz stale zamieszczanych corocznie w tej rubryce — były już pomniejsze. W budżecie na r. 1894 nie potrzeba już uchwalać dwóch największych wyżej wymienionych wydatków, t. j. jednorazowej subwencji od kraju na budowę kolei lokalnych podolskich i jednorazowego zasiłku na powiększenie funduszu koszarowego, a Wydział krajowy nie prelinuje już tych wydatków w przedłożonym projekcie budżetu na r. b. Jednak użycie owego kredytu 500.000 zł. jako zasiłku na budowę kolei lokalnych podolskich (która to suma może nie będzie wydana do końca roku budżetowego 1893) należy rozszerzyć uchwałą Sejmu na rok 1894, bez wstawiania ponownie tej sumy do budżetu na r. b. Lecz trzeci znacznieszy wydatek w tej XVII-tej rubryce budżetu na r. z. to jest 40.000 zł. na cele wystawy krajowej, będzie uzupełniony w budżecie na r. b. wydatkiem 30.000 zł. w. a. na mocy uchwał Sejmu z 15 i 20 maja 1893 r., na podstawie których to uchwał Wydział krajowy projektuje zamieścić w budżecie na r. b. 25.000 zł. jako drugą ratę na ogólne cele wystawy krajowej, a 5.000 zł. także jako drugą ratę Wydziałowi krajowemu na kosztą udziału w tej wystawie. Komisya budżetowa odpowiednio wyżej powołanym uchwałom wys. Sejmu, zamieszcza te kwoty w XVII. rubryce wydatków na r. b.

Ogół wydatków preliminowanych przez Wydział krajowy w XVII. rubryce budżetu na rok 1894 wynosi 82.980 zł. w. a. Albowiem w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy zamieszczono w tej rubryce, oprócz powyżej przytoczonego wydatku jednorazowego 30.000 zł. w. a. z powodu wystawy krajowej, jedynie wydatki stałe przez wys. Sejm uchwalone i corocznie się powtarzające, a pominięto słusznie wszystkie wydatki przygodne, jednorazowe, uchwalone na r. z. w budżecie i dodatkowo podczas drugiej sesji w kwietniu i maju r. z.

Lecz w miejsce tych przygodnych jednorazowych wydatków zamieszczonych w tej rubryce budżetu na r. 1893, zamieścić należy w tej rubryce w budżecie na r. 1894 wiele innych wydatków, a to na mocy zapadłych już uchwał wys. Sejmu lub z powodu petycyj wniesionych do wys. Sejmu, co do których komisya budżetowa, po ich roztrząśnieniu, przedłożyła lub przedkłada wys. Sejmowi wnioski do uchwały.

Mianowicie na mocy zapadłych już uchwał wys. Sejmu, powziętych na podstawie oddzielnego sprawozdania i wniosków komisji budżetowej, należy w tej XVII rubryce wydatków budżetu na r. 1894 zamieścić: Po 1-sze sumę 100.000 zł. uchwaloną 9. lutego r. b. przez wys. Sejm w celu złagodzenia najgorszych skutków klęsk elementarnych które nawiedziły kraj nasz w 1893 r., daną bezzwrotnie z skarbu krajowego na cel powyższy. Lecz sumy 300.000 zł. w. a. przeznaczonej wyłącznie na pożyczki bezprocentowe udzielane Radom powiatowym, które z kwot przez się pożyczonych udzielać będą pożyczek bezprocentowych gospodarzom rolnikom zniszczonym w r. z. przez klęski elementarne, na zakup zboża na zasiewy, na zakup paszy dla inwentarza żywego i na inne nieodzowne potrzeby gospodarcze, — sumy tej 300.000 zł. nie potrzeba zamieszczać w budżecie wydatków na rok 1894, gdyż suma ta będzie wzięta czasowo z funduszu dotacyi kasy krajowej. Gdy zaś pożyczki wyżej wspomniane zwracane będą, na mocy wymienionej uchwały z 9. lutego w sześciu równych rocznych ratach począwszy od 1896 r., zwroty pożyczek wpływać będą do funduszu dotacyi kasy i refundować tę dotacyę. Cały ten obrót odbywać się będzie po za budżetem wydatków i dochodów kaźdorocznych skarbu krajowego; lecz Wydział krajowy obowiązany będzie przedkładać wys. Sejmowi corocznie z zamknięcia rachunków funduszu dotacyi kasy krajowej.

Po 2-gie, w tej także rubryce wydatków należy zamieścić przyjęte na fundusz krajowy koszta utrzymania chorych w różnych szpitalach zakrajowych, oraz koszta leczenia należne innym gminom kraju naszego od gmin nie będących w stanie zapłacenia tych kosztów. Koszta te wynoszą razem 2618 zł. 57 ct. w. a. którą to sumę komisya budżetowa, na mocy wspomnianych uchwał, zamieszcza w XVII rubryce wydatków. W sumę tę nie wlicza komisya 68 zł. 65 ct. należącej skarbowi krajowemu od gminy Mokrzany, jako połowa kosztów leczenia Leopolda Rogalskiego w szpitalu lwowskim w 1872 r., albowiem kwoty tej skarb krajowy sam sobie nie zapłaci, a wys. Sejm polecił należytość tę wykreślić.

Po 3-cie, na podstawie oddzielnych sprawozdań komisji budżetowej, wys. Sejm uchwalil: wydatek jednorazowy 10.000 zł. w. a. do rozporządzenia Wydziału krajowego na zakupienie szkiców, rysunków ś. p. Jana Matejki i pozostałej po nim spuścizny artystycznej, dla narodowego muzeum jego imienia. Po 4-te, wydatek stały 500 zł. w. a. rocznie jako dodatek od kraju do szczupłej emerytury pobieranej z skarbu państwa przez wdowę po wysoce zasłużonym na poln szkolnictwa krajowego ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim. Po 5-te wydatek stały 300 zł. w. a. rocznie jako zaopatrzenie dożywotnie dla wdowy po pociu ruskim Marcyanie Szaszkiewiczu. Po 6-te zasiłek dawany krajowemu Związkiowi ochotniczych staży pożarnych, który to zasiłek Sejm mocą swej uchwały podniósł z 2.000 na 3.000 zł. w. a. i uchwalil go jako stały coroczny zasiłek. Po 7-me, Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu we Lwowie

i Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu w Krakowie wyznaczył wys. Sejm uchwałą z 7 lutego r. b. po 300 zł. w. a. rocznie. Wszystkie te wydatki skarbu krajowego zamieszcza komisya w XVII rubryce wydatków budżetu na r. 1894.

Na podstawie petycyj wniesionych przez pogorzalców z wsi Srogowa w powiecie sanockim, wsi Bokowa w powiecie podhajeckim i pogorzalea Jana Passakas we wsi Cucyłowice, komisya budżetowa roztrząsnąwszy te petycye wnosi, aby pogorzalcem we wsi Srogowa i pogorzalcem we wsi Bokowa udzielić zasiłki ze skarbu krajowego po 150 zł a pogorzalcowi Janowi Passakas, którego całe mienie zniszczył pożar w d. 1. stycznia r. b. zasiłek w kwocie 60 zł. Odpowiednie wnioski przedstawia komisya budżetowa do uchwały wys. Sejmowi w XVII rubryce wydatków.

Komisya budżetowa co do wielkiej liczby petycyj po 1-sze o zasiłek lub o pożyczkę bezprocentową z powodu klęsk elementarnych w r. z., po 2-gie, o zapomogę z powodu ubóstwa i niezdolności do pracy, (większa część petentów w tym drugim dziale petycyj może domagać się zasiłków od dobroczynności osób prywatnych, lecz nie od skarbu krajowego zbieranego z dodatków do podatków płaconych także przez ludzi którzy ciężką pracą zarabiają na swoje utrzymanie), — przedkłada wys. Sejmowi wnioski swoje na końcu wniosków co do wydatków zamieszczonych w rubryce XVII.

Ogół wydatków zamieszczonych w tej XVII rubryce budżetu na 1894, według wniosków komisji budżetowej niżej zamieszczonych wynosi 203.759 zł. w. s., przeto jest mniejszy o 484.303 zł. w. a. od ogółu wydatków w tej rubryce uchwalonych w budżecie na 1893 wynoszących, wraz z wydatkami uchwalonymi dodatkowo na ów rok, 688 062 zł. w. a.

Na podstawie powyższego sprawozdania i projektu budżetu przedłożonego przez Wydział krajowy, a po części na mocy zapadłych już uchwał wys. Sejmu, komisya budżetowa wnosi,

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Rubryka XVII.

Wydatki rozmaite.

Liczba		Poszczególności	Zwy-	Nadzw-	Razem
			czajne	czajne	
ru	po		Złote austriackie		
bryki	zycy				
XVII.					
	312	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000	—	30.000
	313	Na fundacyę wieczystą im. Jego ces. i król. Apostolskiej Mości Cesarza Franoiszka Józefa I.	12.000	—	12.000
	314	Dotacya dożywotnia JE. Dra Franciszka Smolki	4.000	—	4.000
	315	Dotacya dożywotnia JW. Oktawa Pietruskiego	5.000	—	5.000
	316	Dla księży Unitów chełmskich, ich wdów i sierót	1.500	—	1.500
	317	Do rozporządzenia Wydziału krajowego na zasiłki dla gospodarzy rolnych zniszczonych przez klęski elementarne w 1893 r. z zastrzeżeniem, że z niej ma być przedewszystkiem pokryty wydatek 30.050 zł. w. a. poniesiony dotychczas na cel wyżej wymieniony. A to na mocy uchwały wysokiego Sejmu z dnia 9. lutego 1894 r.	—	100.000	100.000
		Do przeniesienia	52.500	100.000	152.500

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
ru- bryki	po- zycyi		Złote austriackie		
			Z przeniesienia	52.500	100 000
		<p>Na pożyczki bezprocentowe udzielane Radom powiatowym, które z kwot pożyczonych udzielać będą pożyczek bezprocentowych gospodarzom rolnikom zniszczonym w r. 1893 przez klęski elementarne na zakup zboża na zasiewy, na zakup paszy dla inwentarza żywego i na inne nieodzowne potrzeby gospodarcze wys. Sejm uchwalił sumę, 300.000 zł., która będzie wzięta z funduszu dotacyi kasy krajowej, a z powodów przytoczonych wyżej w sprawozdaniu komisji, nie zamieszcza się w budżecie.</p> <p>Oprócz petycyj wniesionych do Sejmu o zasiłki z powodu klęsk elementarnych, petycyj wymienionych w uchwale sejmowej z 9. lutego 1894 r., powziętej na podstawie oddzielnego sprawozdania i wniosków komisji budżetowej w celu złagodzenia skutków klęsk elementarnych, które kraj nasz w r. 1893 nawiedziły, — następujące także petycje o zapomogi bezzwrotne lub pożyczki bezprocentowe zażądane z powodu zniszczeń zrzędzonych przez powódzie i klęski elementarne przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, aby zbadawszy stan rzeczy uwzględnił je jak najrychlej w miarę i w sposób wskazany w uchwałach sejmowych z 9. lutego lub odstąpił te petycje Radom powiatowym, które zbadawszy stan rzeczy przedstawiony w każdej petycji, uwzględnią żądania petentów w miarę potrzeby i odpowiednio powyższym uchwałąm, z kwot danych pod rozporządzenie Rad lub pożyczonych im bezprocentowo na mocy powyższej wspomnianych uchwał Mianowicie: petycję l. 1121 Zwierzchności gminy Juszytycze w powiecie żydaczowskim o zapomogę lub pożyczkę bezprocentową, bo grunta mieszkańców tej gminy zniszczyła dwukrotnie powódź w r. z.; petycję l. 1042 Wydziału powiatowego w Bohorodczanach o zasiłki pożyczki w kwocie 20.000 zł. na zapomogi i pożyczki bezprocentowe dla włościan zniszczonych dwukrotną powodzią wskutek wylewów Bystrzycy sołotwińskiej i nadwórniańskiej tudzież rzeczki górskiej Maniawki; petycję l. 1043 mieszkańców miasteczka Rymanowa o zapomogę i ulgę w podatkach z powodu zniszczeń spowodowanych przez kilkakrotny wylew rzeki Taby; petycję l. 1128 gminy Stare Bohorodczany w powiecie Bohorodczany a) o wyjednanie odpisania zaległych podatków za czas od r. 1883 do 1890 r., b) o wstrzymanie egzekucyi za podatki niezapłacone w 1893 r., c) o zapomogę dla głodem dotkniętych z powodu zniszczenia ziemiopłodów przez wylew Bystrzycy; petycję l. 1159 Gminy Rozwadów w powiecie żydaczowskim o zapomogę na żywność, bo jest głód z powodu zniszczenia wszystkich ziemiopłodów przez dwukrotny wylew Dniestru; petycję l. 1160</p>			
		Do przeniesienia	52.500	100.000	152.500

Liczba		Poszczególnienie	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycyi		Złote austriackie		
XVII.		Z przeniesienia	52.500	100.000	152.500
318		Zwierzchności gminy Ilkowice z przysiółkiem Sanoki w powiecie tarnowskim o zapomogę na żywność i dla kupienia ziarna na siew, bo wszystkie plony zniszczył w r. z. dwukrotny wylew Dunajca; petycję l. 1161 Zwierzchności gminy Sułów w powiecie wielickim o zapomogę z powodu zniszczeń poczynionych na gruntach i w ziemiopłodach przez trzykrotną burzę w r. z. i przez wylew małego zwykle potoku; petycję l. 1167 ks. Albina Fedorowicza o zapomogę, gdyż cały plon pól zniszczył w r. z. wylew Sanu; petycję l. 1244 Wydziału Rady powiatowej w Brzesku, o uwzględnienie powiatu przy rozdziale pożyczki bezprocentowej dla potrzebujących pomocy gospodarzy wiejskich w tym powiecie zniszczonych powodziami przez dwukrotny wylew rzek Dunajca, Wisły, Gróbki, Uszewki, Uszwicy i Kisieliny; petycję l. 829 mieszkańców przysiółka Babina zarzecznego o zapomogę na ubezpieczenie przysiółka przeciw zalaniu wodami rzeki Łomnicy; petycję l. 1290 Rady gminy Janowice w powiecie tarnowskim o pożyczkę bezprocentową w kwocie 3.000 zł. z powodu zniszczenia przez klęski elementarne; petycję l. 1336 gminy Jabłonicy ruskiej w powiecie brzozowskim o zapomogę z powodu zniszczenia przez wylew Sanu; petycję l. 1337 Gminy Ulucz w powiecie brzozowskim o zapomogę z powodu zniszczeń przez wylew Sanu; petycję l. 1338 Bolesława Gołkowskiego z Tyrawy wołoskiej w powiecie sanockim o pożyczkę bezprocentową z powodu szkód wyrażonych przez wylew rzeki Tyrawki.			
319		Na ogólne cele wystawy krajowej (na mocy uchwały Sejmu z 15. maja 1893)	—	25.000	25.000
320		Wydziałowi krajowemu na koszta udziału w wystawie krajowej (na mocy uchwały sejmowej z 20. maja 1893 r)	—	5.000	5.000
321		Na mocy uchwał sejmowych zapadłych w styczniu 1894 roku skarb krajowy ma zapłacić szpitalom zakrajowym lub gminom w kraju, należne od gmin ubogich koszta leczenia osób przynależących do tych gmin	—	2 619	2 619
322		Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu we Lwowie	300	—	300
323		Towarzystwu ratunkowemu ochotniczemu w Krakowie	300	—	300
324		Krajowemu Związkowi ochotniczych straży pożarnych zasiłek stały roczny	3.000	—	3.000
		Do rozporządzenia Wydziału krajowego na zakupienie szkiców rysunków ś. p. Jana Matejki, a także historycznych strojów, ryszunków w spuściznie po nim pozostałych, dla muzeum imienia Matejki	—	10.000	10 000
		Do przeniesienia	56.100	142.619	198.719

Liczba		Poszczególne	Zwy-	Nadzw-	Razem
ru-	po-		czajne	czajne	
bryki	zycy		Złote austriackie		
XVII		Z przeniesienia	56.100	142.619	198.719
325		W uzuanu zasług ś. p. Zygmunta Sawczyńskiego na polu szkolnictwa krajowego stały roczny dodatek ze skarbu krajowego do pensji emerytalnej dla pozostałej po nim wdowy p. Jadwigi Sawczyńskiej	500	—	500
326		P. Julii Szaszkievicz wdowie po pociu ruskim Markianie Szaszkieviczu dożywotnie stałe zaopatrzenie	300	—	300
327		Pogorzecom gminy Srogowa w powiecie sanockim, jednorazowo	—	150	150
328		Pogorzecom we wsi Bokowa w powiecie podhajeckim, jednorazowo	—	150	150
329		Pogorzecowi Janowi Passakas we wsi Cucyłowice w powiecie nadworniańskim	—	60	60
330		Felicji Korosteńskiej, b. nauczycielce szkoły u PP. Klarysek w Starym Sączu, stały dar roczny z łaski	80	—	80
331		Czyrniańskiej Teofli, wdowie po kierowniku krajowej szkoły kołodziejskiej i bednarskiej w Kamionce strumiłowej, dar z łaski dożywotnio a ewentualnie do wyjścia za mąż	400	—	400
332		Petycyje następujące: l. 1049 Anny Kowalskiej wdowy po Erazmie Felicjanie Kowalskim byłym dyetaryszu Wydziału krajowego; l. 1221 Aurelii Piotrowskiej wdowy po wygnańcu na Syberję Rufinie Piotrowskim; l. 1296 Eufrozyny Nowakowskiej wdowy po Antonim Nowakowskim weteranie z 1831 r.; l. 1294 Albiny Stanisza wdowy po żołnierzu polskim; l. 188 Waleryi Matkowskiej; l. 196 Maryi Żychlińskiej wdowy po Franciszku Żychlińskim oficerze wojsk polskich z 1831 r. przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, aby zbadawszy te petycyje, załatwił je w miarę potrzeby i swego uznania, na co wyznacza się jednorazowo kwotę	—	300	300
333		Na misye katolickie do rozporządzenia Wydziału krajowego	—	3.000	3.000
334		Walentemu Tarsińskiemu, za pomoc kancelaryjną w kuratorji szkoły ogrodniczej w Tarnowie jednorazowo	—	100	100
		Suma rubryki XVII.	57.380	146.379	203.759

Petycyje następujące: l. 79 Pauliny Riedl wdowy po urzędniku państwa; l. 80 Leopoldyny Udryckiej wdowy po Kamilu Udryckim elewie katastralnym; l. 554 Anny Arendarczyk wdowy po Józefie Arendarczyku adjunkcie podatkowym; l. 699 ks. Wincentego Kinal proboszcza w Horożance jako egzekutora testamentu ś. p. ks. Karola Dulika proboszcza zmarłego w r. 1892 w Kossowie; l. 799 Antoniny Zachaczewskiej wdowy po adjunkcie powiatowym; l. 892 Fedorego Ferencza wysłużonego żołnierza c. k. wojsk; l. 1339 Władysława Kiełbusiewicza prowizyonowanego nadstrażnika skarbu odstępuje Sejm c. k. Rządowi do załatwienia.

Petycyę l. 826 gminy Wypyski w powiecie przemyskim o zasilek dla spłacenia długu zaciągniętego na postawienie budynku szkolnego odstępuje Sejm do załatwienia Radzie szkolnej krajowej.

Nad petycyami l. 173, l. 177, l. 463, l. 700, l. 818, l. 820, l. 1217, l. 1274, l. 1341 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

We Lwowie 9. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego

St. Badeni.

Sprawozdawca

Leon Chrzanowski.

Budżet krajowy na r. 1894.

Fundusz policji krajowej.

(Sprawozdawca poseł Goldman.)

Właściwym celem tego funduszu jest założenie i utrzymanie domów przymusowej pracy i poprawy. Takie domy w Galicyi jeszcze nie istnieją, to też do r. 1890, dochody tego funduszu wpływały do funduszu krajowego. Od r. 1890 fundusz ten wypłaca koszta utrzymania w domach poprawy w innych prowincjach osób przynależnych do Galicyi. Z tego tytułu ponosił ten fundusz wydatki w latach: 1890 1.451 zł. w r. 1891 1.956 zł. w r. 1892 2.021 zł. Wydatki te z roku na rok się wzmagają i dla tego Wydział krajowy prelininuje z tego tytułu wydatek na r. 1894 w kwocie 2.800 zł.

Dochody oblicza Wydział krajowy odpowiednio do stanu efektów na ogólną kwotę 5.475 zł. Nadwyżka dochodów jaka się po zamknięciu rachunków okaże, wpłynie do funduszu krajowego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki funduszu policji krajowej.

Rubr. I.	poz. 1.	utrzymanie więźniów w domach przymusowej pracy i poprawy.	2.800 zł.	
„	II.	„ 2. rozmaite	5 „	2.805 zł.
		Dochody funduszu policji krajowej		
„	I.	Odsetki od hipotekowanego kapitału i od efektów		5.475 „
		Nadwyżka dochodów wpłynie do funduszu krajowego.		

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Goldman.

Budżet krajowy na r. 1894.

Fundusze samoistne.

(Sprawozdawca poseł Goldman.)

Fundusz kultury krajowej.

Fundusz stanowy sierociński.

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Dla tych czterech funduszków prelinuje Wydział krajowy kwoty wydatków, i dochodów, które albo wcale się nie różnią od uchwalonych kwot na r. 1893, albo niezna-
czno wykazują różnice, a to głównie w dziale dochodów z powodu redukcji procentów.

Zgodnie z Wydziałem krajowym komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Fundusz kultury krajowej.

Wydatki	3.448 zł.
Dochody	3.448 "

Fundusz stanowy sierociński.

Wydatki	1.692 "
Dochody	1.757 "

Nadwyżka dochodów użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Wydatki	1.093 zł.
Dochody	1.093 "

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wydatki	52.497 "
Dochody	1.800 "
				niedobór	50.697 zł.

pekryty zostanie z funduszu krajowego.

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego:

St. Badeni.

Sprawozdawca:

Goldman.

Fundusz samoladny

(Gorowobawo pow. Gdansk)

Fundusz krajowy krajowy
Fundusz stanowy samoladny
Fundusz akcyjny 67. 1884-1885
Fundusz pozostawiony krajowy z r. 1873

The year ending 31st December 1884. The following table shows the result of the operations of the fund, and the amount of the fund at the end of the year. The fund was established in 1873, and has since that time been managed by the Board of Directors. The fund is used for the purpose of providing for the needs of the fund, and for the purpose of providing for the needs of the fund.

Fundusz krajowy krajowy

Wzrost 1884
Krajowy 1884

Fundusz stanowy samoladny

Wzrost 1884
Krajowy 1884

Fundusz akcyjny 67. 1884-1885

Wzrost 1884
Krajowy 1884

Fundusz pozostawiony krajowy z r. 1873

Wzrost 1884
Krajowy 1884

Podany powyżej wynik z bilansu krajowego
krajowy z r. 1884

Gdansk
1884

Gdansk
1884